

کوکردنە وەپیشەکی:
دوكتور کەمال فوئاد

چاپی سییەم - تاران - ٢٠٠٦

کۆردىستان

بررسى ال الرحمن الرّزق

یە کە مین رۆز خامەی کوردى

١٩٩٨

١٣١٥

پاتا زاده
لە مقداد مەدحت
مرطیزىدە... ھەنەش كە دەن
ئات عەلات ارسال دەسالىل بە
لەر قىتەتىز و ئىسم اوڭ بىشىز
اک... لە كە دەن خارجىتە در بىز
بىلۇت سەلەك آبوھ بەلى
٨٠ غروشىز
كۆسان دەھەنە مەصوصى
اشتەلەر، حەنە كە دەن باور
ان سە ١٣١٥

خېرى كەنەنە كەنەنە
دەق دېيىك مەسىرى سەر
ئاق خۇيۇق بىرىدەن
لاد بەرخان بانا
لەن دەن بىكى

کە دەن
كەنەنە دەن دەن دەن

ۋەتكەن قىچىت
تۈرىپەن مەن چە
ئەنچىما حەكت
ئەنچىما سەرەتەن
زەنلىق دەن دەن دەن دەن

پیشنهاد سه شنبه به مانوستای
بزرگ "جود کان" "لگل رنگر
مقوای و پلیسی .. به صیواهم سودی
لیقه، بکریت.

امید جوهر دخان
۰۱۸ ۱۱۱۲ —
سودمان - هولی

f a

کوردستان

زدچ

بیهکه مین روزنامه‌ی کوردی

۱۹۰۶ - ۱۸۹۸

گزکردند و دیش کی :

دوکتار که مال فرئار

چاپی سیم

تاران - 2006

کوردستان

کوکردنوه و پیشه کی: د. که مال فوئاد

پیشه کی چاپی دووه: حسه ن یاسین

پیشه کی چاپی سییه: حه مید ئه بوبه کر

چاپی یه که م- به غدا 1972

چاپی دووه- قاهره 2005

چاپی سییه- تاران 2006

تیراژ: 2000 دانه

چاپ: ده گای چاپ و بلاوکردنوه وی به درخان

نووسینی به رگ: مجهمه د زاده

دیزاینی به رگ: باسم ره سام

نرخ: 15 هزار دینار

چاپی سییه می روژنامه "کوردستان"

به هاوکاری سه روکی حکومه تی هه رییمی کوردستان (عومه رفه تاح) له تاران ئهنجامدراوه.

پیشنهاد

تا کوتایی سده‌های نوزدهم کوردی ته‌نیا زمانی گفت و گز و (قاھیره)، ژماره (۲۴) له (لەندەن)، ژماره (۲۵ - ۲۶)، له (فولکستون) و ژماره (۳۰ و ۳۱) جاریتکی تر له (جنیف) له لایه‌ن برای (مقداد بگ) (عبدالرحمان بگ) دوه درنهچوو . میزرووی زمان و ئەمەبى نەتهوە كەماندا .

کاتی خۆی بىستبۇم كە ژماره کانى ئەم يۈزۈنامەي لە (كتىبخانى پروسيا) لە ئەلمانىدا دەست ئەكەن . پاش چۈونم بىز ئەم زانىم كە ئەم كىتىبخانى بىستا ناوىكى ترى هېبە .

لەپاش جەنتكى جىهانى دووەمەوە ناوى بۇوە (كتىبخانى دەولەتى) كە ئىستا نەكەتىنە بەرلىشى يۈزۈھەلاتەوە . لهوئىش زانىم كە ژماره کانى ئەم يۈزۈنامەي لە كاتى جەنت، جىهانى دووەمدا لەگەل كەلىك چاپكراوى ترا گواستراونەو بىز ئەلمانىای يۈزۈلۈوا .

ئە سەرەتاي ئابى ۱۹۶۵ بەشىن دەستنووسە كوردى يە كاندا يېم كەوتە شارى (ماربورگ و توينىڭ) . بە ھەمم زانى جارىتکى تر ھەوالى يۈزۈنامەي (كوردستان) بېرسىم . پاش كەپان و پىشكىنىيەتىنى زۆر ئاكادار كرام كە ئەم يۈزۈنامەي لە ئەلمانىای يۈزۈلۈوابى لە كىتىبخانى دەولەتى Staatsbibliothek Marburg، بەلام تا ئىستا لەگەل هەزاران چاپكراوى تردا نۆرەيان نەھاتۇو بۆئەوە جىابكىتىنە وە لە شوتىنى تايىھتى خۆياندا سەرلەنۈي دايىرىنىمەوە . بەلتىبان دامىن كە هەر كاتىك بەرچاۋىيان كەوت دەستبەجى بۆم يەوانىم بىكەن بۆ بەرلىپىن . منىش سالى چەند جارىتک ئەم بەلائىنم بىر لەخستەوە ؛ تا لە ھاۋىنى ۱۹۶۸ دا ئەم ئاواتەم ھاتە دى و ھەمۇو ئەم زمانىي يۈزۈنامەي (كوردستان) كە لە ئەلمانىپارىزراپۇن كەوتە بەردەستم . ئەم بۇ كاتى خۆى وتارىيىم لەسەر بلاڭىرىدەوە لە گۇفارى (ایوناکى) دا كە لە بەغدا دەرنەچوو (ژماره - ۱ ۱۹۶۹/۵/۲۳) .

ئىستاش خۆم زۆر بە بەختىار ئەزانم كە توانىم سەرلەنۈي بە چاپى بىكەيتىم . ئەم خۇشى يۈزىنەوە كە ئۆزى كەن ئەم زمانىي يۈزىنەوە كە دەرىدە ئەم بەلائىنم بىشىنى ئەم يۈزۈنامەيەمەن .

يەكەم ژمارەي يۈزۈنامەي (كوردستان) لە ۳۰ ئى ذوالقعدەي ۱۳۱۵ (۹ ئى نيسانى ۱۲۱۴ ئى يۇمى) بەرامبەرى ۲۲ ئى نيسانى ۱۸۹۸ لە (قاھیره) دەرچووە . لە سەرەتادا لە لایه‌ن نەوەي (بەرخان باشى) (مقداد بگ مەحت بگ) دوه درنهچوو، ژمارە (۶ - ۱۹) لە (جنیف) ، ژمارە (۲۰ - ۲۳) دووبارە لە

عەرەبى لە سەر تەرزى فارسى چاپ ئەكرا .

ئە ژمارە (۴) دوه بە تۈركىش و تارىي تىدايىمە، بە تايىھتى سکالانامە (عرضحال) و پاشان نامەي كراوه (آچىق مكتوب) كە زۆر جار بۆ (سلطان عبدالحميد) نوسراون دىزى بەربرە كاتىي يۈزۈنامە كە و ئازاردانى نەوە كانى (بەرخان) . پاش ئەمە يۈزۈنامە كە هېچ ئۆمىيدىتىكى بە (سلطان) نەماوه دەستى كردوو بە يەتىش بىر دەرخانە سەر (سلطان) و دەستە دايىرە كە ئەم زۆر ئازايانە لە سەر كوشتنى (مدحت پاشا) و ھاپپىتكانى وە لە سەر بزووتنەوە ئازادىخوازانى توركى نۇرسىمۇ .

لەپەر بەربرە كانى كاربىدەستانى عوسمانى يۈزۈنامە كە وەكۈو خاوهە كانى و يىستوپانە ھەمۇو جارىتک لە كاتى خۆىدا دەرنەچوو . هەر لەپەر ئەم بەربرە كاتىيەش بۇوە كە لە شويىتىكەوە گواستراوهە ئەم بۆ شويىتىكى تر .

نەخىن ئەم يۈزۈنامە بە هەر لەپەدا ئى يە كە يەكەم يۈزۈنامە بە زمانىي كوردى دەرچووبىت بەلکوو نرخىتىكى مىزىرووبى و سىياسىشى بەبى . سەرنجىتىكى سەرىپىنى لەناؤەرۆكى ئەم ژمارانە ئەمە راستىيەمان بۆ ساخ ئەكاتەوە كە بزووتنەوە كەردايەتى هەر لە سەرەتاوه پەتكەي يەكىتىي تىكۈشانى گىرتووە لە گەل بزووتنەوە ئەم زادىخوازى ئەم گەلانەي كە كورد لە ئەلياندا ئىياوه .

ھىۋادارم كە خويىنەرانى بەپەيز نەخى بىزانىن و كەلکى لىن وەرگەن .

كەمال فوناد

بەغدا ۱۹۷۱/۱۰/۴

پیشکیی چاپی دووهم

ئەگەر جوامییرى و رچە شکاندن و دانانى بەردى بناغەي رۆژنامەنوسى كوردى بۇ نەوهكانى مير بەدرخان (مېقداد مەدھەت بەدرخان) و (عەبدوللە حمان)ى برای بگەپریتەوە كە لە (22)ى نیسانى (1898)دا لەقاھيرە، لەزیانى ئاوارەيى و دەربەدەريدا، يەكەمین ژمارەي رۆژنامەي (كوردستان) يان بەچوار لاپەرە لەچاپخانەي (الهلال)ى قاھيرەيى، وەك يەكەمین رۆژنامەي كوردى دەركردو (31) ژمارەي لى دەرچۇو، بەلام رۆژنامەكەش وەك نەوهكانى مير بەدرخان خۆيان بەئاوارەيى زیانى بىردى سەرو ژمارەكانى لە (قاھيرە، ژنیق، لەندەن، فۆلکستۇن، قاھيرە و ژنیق)دا دەرچۈون و ئەم ھەموو گۆزە گۆزو ئەم پايىتەخت و ئەم شارو ئەم شاركىرىنى يان لەكارەكەيان ساردى نەكردىتەن، ئەوا دەكىرى لەپاڭ جوامىيەكەي ئەواندا باس لەجوامىيى يەكىكى دىكە لەپیشەنگەكانى رۆژنامەنوسى كوردى بکەين، كە لەناوەراستى شەستەكانى سەدە رابىردووهو لەچوارچىيە ئەودالى و گەپانى بەدواي دەستنوسە كوردىيەكان بەگشتى و رۆژنامەي كوردى بەتاپەتى، كەوتۇتە سوراغى ژمارەكانى (كوردستان)ى يەكەمین رۆژنامەي كوردى و بۇ ئەم مەبەستە لەوشارانەي ئەلمانىدا گەراوه كە رەنگە ژمارەكانى (كوردستان)ى دايىكىان لى دەست بکەويت، كە ئەويش (د. كەمال فوئاد)، سەرەنجام.. چونكە پىاوىيکى ماندۇونەناسە رەنجهكەي بىيۇر نەبووه، لەهاوينى سالى 1968 دا ئەو ژمارانەي (كوردستان)ى دەستكەوتتووه كە لە ئەلمانىدا لەئەرشىقخانە و كتىپخانە كانىياندا پارىزرابۇون.

پاشان لەكۆتاپى سالى 1971 دا سەرجەم ژمارەكانى رۆژنامەكەي، جىڭە لەزمارەكانى (10، 12، 17، 18، 19)ى بەپیشەكىيەكى جوانەوە بۇ چاپ

ئاماده كردو له سالى (1972) دا له به غدا به چاپى گەياندو دىدهى رووناکبىران و رۆژنامەنوسانى كوردى پى رووناك كردهو.

دواتر هەر د. كەمال فوئاد لەرىگەي رۆلەيەكى دىكەي ماندوونەناسى تىكۆشانى كوردايەتى كە شەھيد (نەجمەددىن بىوكا) يە، ئەو ژمارانەي (كوردستان)ى دەستكەوتتووه كە سورە يا به درخان لە ئەستەمپۇل لە سالانى 1917-1918 دا جاريکى ديكە وەك دىرىزەدان به رۆژنامەي (كوردستان) هەر به ناوى (كوردستان) ھوھ، دەريكردۇتەوھ، ئەويش وەك خولى سىيىھەمى رۆژنامەكە لە سالى (1998) دا لە سلىمانى لەپال ھەردوو ژمارە (17، 18) يى (كوردستان)ى مىقداد به درخاندا چاپى كردۇتەوھ. شياوى باسکردنە جوامىرىي دەستخستنى ژمارە (17) و گەياندى بە د. كەمال فوئاد بۇ مەحموود زامدار دەگەرىتەوھ و ژمارە (18) ھش د. كەمال خۇى لە ئەرشىقخانە كانى ئەنقرەدا دۆزىيەتىيەوھ.

ئىيمە ليّرەدا ئەو ھەولۇ كۆششانەي د. كەمال فوئاد، كە رۆلى لەناساندى بىنەمالەي بە درخانىيەكان وەك رچە شكىنى رۆژنامەنوسىي كوردى و گەشاندىنەوەي دىدەي رۆژنامەنوسانى كورد بە رۆژنامەكە، بەرز ھەلەسەنگىنин و بە گەرمى دەستى ماندوونەبوونىي دەگوشىن.

سىيىھەمین كەس كە دەبىت جوامىرىيەكە يىمان لە بىر نەچىت، پرۆفېسۆر (د. جەلەلى جەلەلى) كە ھەردوو ژمارە (10 و 12) يى لە ئەرشىقخانە كانى نەمسادا دۆزىيەوھ وەك مژدەيەكى دووهەمین فيستيقاڭى بە درخان كە لە رۆزانى (21-23/4/2005) لە دەھۆك لە لايەن دەزگاي چاپ و بلاۋى كردىنەوەي بە درخانەوە ئەنجامدرا، پىشكەش بە د. كەمال فوئاد سەھپەرشتىيارى دووهەمین فيستيقاڭ و دەزگاي بە درخان و فيستيقاڭ كەي كردو لە سەر داواي حەميد ئەبوبەكر ئەحمدە خاوهن و بە پىوه بەرى بەرپرسى مانگنامەي بە درخان بەهاوکارىي رۆژنامەنوسس حەسەن ياسىن ھەردوو ژمارە (10 و 12) يى لە دوو توپى ژمارە (56) يى رۆژنامەكەدا بە چاپ

گهیهندراو له گهله گهه رما و گهه مرئی دوواین رۆژی فیستیفاله که دا دیدهی به شدارانی فیستیفال و رۆژنامه نووسانی پی رۆشن کرایه وه.

چواره مین که سیش، که ده بی باس له جو امیریه که بکریت (حه مید ئه بوبه کر ئه حمه د) به پیوه به ری ده زگای چاپ و بلاو کردن وهی به درخانه که به رووخسته و هرگرتن له د. کنه مال فوئاد، بپیاریدا هه مموو ژماره کانی رۆژنامه که، جگه له ژماره (19) که تا ئیستا بی سوراغه، جاریکی دیکه له قاهیره له چوارچیوهی گهشتی شاندی ده زگای به درخان بۆ میسر که پیکهاتووه له (حه مید ئه بوبه کر ئه حمه د، حه سهن یاسین، محه مهد فه تاح، زاهیر سدیق، ئه یاد عه بدوللأ، محه مهد هاشم، فه یسه ل عه ل، هیمن جه میل، شوان تافینگ، ههوراز محه مهد، فه یسه ل عوسمان) له ژیر ناوونیشانی له کوردستانه وه بۆ خاکی کینانه) له سه رهتای ئه مانگه دا چاپ بکاته وه. به ئومیدی ئه وهی ژماره (19) ش بدؤززیت وه و ئه وکاته سه رجم (31) ژماره که به سهريه که وه چاپ بکهینه وه.

لیزه دا ده بی ئاماژه بۆ جو امیریه هریه ک له بپیزان کۆسرهت رسول عه لیپرسراوی دهسته کارگیپری مهکته بی سیاسی (ی. ن. ک) و (عه دنان موقتی) سه رۆکی په رله مانی کوردستان و عومه ره تاح سه رۆکی حکومه تی هه ریمی کوردستان و هیرو ئیبراھیم ئه حمه د و سه عدی ئه حمه د پیره به پرسی مه لبندی سیئی ریکختنی هه ولیری (ی. ن. ک) و خاتوو ماریانا شه مدینانی به پرسی راگه یاندنی مهکته بی په یوهندییه کانی (ی. ن. ک) له قاهیره فه راموش نه کهین، که ئه گهه ها و کاری دلسوزانه ئه وان نه بواویه شاندی ده زگای چاپ و بلاو کردن وهی به درخان نه یده توانی سه فه ری میسر بکات و چاپی دووه می (کوردستان) ی دایک جاریکیدیکه له قاهیره بکاته وه و ژماره (59) ی (به درخان) یش له قاهیره چاپ بکات.

حه سهن یاسین - قاهیره

2005/7/10

پیشہ کیی چاپی سییه م

دوای ئەوهی دەزگای چاپ و بلاو کردنەوهی بەدرخان لە چوارچیوهی گەشتە رۆژنامەوانییە کانی خویدا بولاتى میسر، توانی چاپی دووهەمی رۆژنامەی (کوردستان) لە بەرگیکی قەشەنگ و چاپیکی ناوازەدا ئەنجام بىدات، بەتاپەتى كە لەو چاپە نوییەدا دیسان (کوردستان) بە زېلدى خوی شاد بۇوهو، بۇوه جىگە دلخوشى و شادوومانى رۆژنامەوانانى کوردستان و وە كو دیاریيە كى مەزن و پېبايەخ پېشوازى لېكراو ناوهندە چاپەمەنییە کانیشى سەراسىمە كرد.

ئەگورچى چاپى يە كەمى (کوردستان) سالى 1972 بە هييمەتى دلسوزانە (د. كەمال فوئاد) لە بەغدا ئەنجامدراو، لە چاپى دووهەمی قاھيرەشدا تەنى (500) دانەلى چاپكراوه، وەلى مخابن پاش ئەو هەموو كوشش و ماندووبون و شەونخونىيە ستافى بەدرخان، كەچى تەنى (200) دانەلى گەيشتەوە كوردستان، ئەمەش دواي ئەو هەموو گىچەل و سوو كايدەتىانە كە لە لايدەن فرۇكەخانە دىمەشق پىمانكرا، كە چەند رۆژىك دەستيان بەسەرداگرت، بۇيە ئىستا نزىكە (300) دانەلى چاپى دووهەمی (کوردستان) لە قاھيرە گىرى خواردووه، كە دەبوايە لە لايدەن (مەھدى سالىح)- وە بەشەن بىگەيشتبوايىھە كوردستان، وەلى ئىمە تائىستاش ھەر لە چاوهەرۋانى دايىن، لە دواجاريشدا بەریز (د. كەمال فوئاد) بە مەبەستى ھینانەوهى (کوردستان) نامەيە كى ئاراستە بىرۇپە يوهندىيە کانى (ى.ن.ك) لە قاھيرە كرد، وەلى تاكو ئىستا بى ئاكامە.

ئەمجارەيان دەزگای بەدرخان بۇ سییەمین كەرهەت (کوردستان) بە تىرازى زياتر لە (2000) دانە لە تاران بەشىوە يە كى رەنگىن و مۇدۇرن چاپ بىكەت، ئەمەش دواي ئەو بەلىنە خەمخۇرانەيدى بەریز عومەر فەتاح- سەروكى حکومەتى ھەرىمى كوردستان دېت كە بىيارىدا خەرجى ئەو چاپە نوییە لە ئەستو بگرىت.

ديارە ئەم ھەولەش لەپىناوى ئەو ئامانجە يە تالە سییەمین فيستيغالى بەدرخان پېشكەش بە رۆژنامەنووسانى كوردستان بىكىت. لەم سونگە يەوهەش دەخوازم موژده و نوقلانە ئەوه بە روونا كېرمان و ئارەزوومەندانى بوارى رۆژنامەنوسى بىدەين كە رۆژنامەنووس (عەبدوللە زەنگەنە) سەرچەم ژمارە كانى رۆژنامە (کوردستان) خىستوتە سەر رىنۇوسى ئەمرۇي كوردىي، بۇيە دەخوازىن لە پەزەنە داھاتووماندا بە يە كەوه لە گەل تەواوى ژمارە كانى رۆژنامە (کوردستان) بلاوى بىكەينەوه، تەنى ژمارە (19) نەيت، كە تائىستا بى سوراخ ماوهەتەوه.

لە دوماھى ئەو چەند پەرە گرافەدا؛ بە پېيوىستى دەزانىم سوپاسگۈزارىي خۇمان بۇ رۆلى ئەمە كدارو جوامىرانەي ھەرىيە كە لە ستافى بەدرخان (شوان تاڭىنگ، ھاوارى مەھەد زادە، و ھەوراز مەھەد) بىكەين، كە وە جارى پېشىو ماندووبون و شەونخونىيان كىشا بە لە چاپدانەوهى چاپى سییەمى (کوردستان) ناگىر رۆلى ماندووبونى سەلاھەدىنى ئاشتى و مەريوان ھەلەبجە يى فەراموش بىكەين. دەخوازىن بىتتە جىگە خوشحالى و رەزامەندىي رۆژنامەنووسانى كوردستان و ئەو دىرۇكە شکۇدارەي بىنەمالەي بەدرخانىيە کان.

حەمىد ئەبوبەكر - تاران

2006/1/4

عنوان
مصدره «کردستان» غزه‌سي
صاحب و تحرري بدرخان
پاشا زاده
﴿ مقدان میخت ﴾
مرطبند ۱۳۱۵ نسخه کردستان
ولات عظامه ارسال و سلطان به
قراءه صیانت نشر و تسمیه او لجه‌قدر
کردستان خارجته هر پر
ایمون سه‌لک ابوه بدله
۸۰ غروشد
کرمان داخلین خصوصی
امتیازه مجاناً کنیده باور

کردستان

﴿ کردلایی ایقاط و تحصیل صنایعه آشوبیق ایچون شمد بلک ﴾
﴿ ادن بش گونه بر نشر اولنور کردجه غزه در ﴾

حچی کاغذی کی ریک
دشی ریکت مصری سر
ناف خویی کی جریده
لاؤ بدرخان پاشا
مقداد مدحت بکی
هر جار دوزار جریده یا
بی پره آزیزی ریک
کردستانی ده بین خلی
پازده روزا چارکی تیت
تفیضاندن

﴿ روزا پنجشنبه ۳۰ ذوالقعده سنه ۱۳۱۵ پنجشنبه في ۹ نیسان سنه ۱۳۱۶ ﴾

لکودری مردوف د عله لکودری مدرسه و مکتب فتح هن
آزی نیشا کردا بکم لکودری چه شر ده دولتین مظن چه
دکن چاوه شر دکن تجارت چاوه دیه ازی حمای حکات
بکم حتی هر کسی جریده کی هولی نفیسی یه آف جریده یا
منها یا عوئلی یه لوما وي گلکت کیایی هبتین . از هیچی دکم
کیایا جریده یی زمانه بتیشن سخی رشت و کی نو چه درین
رکین پاشی رهنکی دچه دکوه ریده آقه ایدی آزی دست
مقصدی بکم . (ومن الله التوفيق)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

صله هزار شکر وحدت خدی تعالی ره . آم مسلمان
خلق گون . وظایتنا علم و معرفتیه هش وزکار دامه . در حقا
علیماندنا علم و معرفتیه گلک آیین جلیله و احادیث شریفه
هین دنیا بده چقاس مسلمان هبن گوند وبازیرین .
تحیاده مکتب و مدرسه و جریده هن دنیا بده چه دیه
چه نایه جریده دتفیسن . حیفامن تیت ژکداره گردد
و گلکت قوما زیده تر خویی هش وزکانه جامیرن دین
شوهد د راست و قویه خورتن و دیسا و که قومیت دی
نه خوندانه لادولندن دنیا بده چه دیه چیزان و ان موسقوف
چاوه یه وي چه بک نظان . لوما ریان خدیده من آف
جریده یاهما نهی . یادنا خدی تعالی پاش نه هر پازده
روزاده چارکی آزی جریده کی بتیشم . ناف فی من کریه
(کردستان) فی جریده هیده آزی بیشتر فجیعا علم و معرفتی بکم

حضرت پیغمبر علیه الصلوٰة والسلام گوئی یه « العلامه
ورثة الانیاء » آنکو علاما وارثین اینیانه چه طرف خدیده
مامورن وعظ ونصیحتی بین خلکی ریا فتح نیشا وان
یکن لونما گلی . علامین کردا چاوه اون وعظ ونصیحتی
نیمیزی دین ولی دفعی اون میر و آغا و کرمانیین دنیان
وان تشویقا ظایانا علم و معرفتی یکن ریا فتح نیشا وان
یکن هکی اون وي نیکن گنهی حمایا مسطوی و میه

عجیب دارکته حوقا دور دیجن جهی مروف دنگ وان
نیهیست گلله دیر کین وان دیجن مروف دکرزن جهیان
مروف ژی و لک طیرا دخوی بركن فان تفگادچه دکوزه
آف طوب و تفگین هایی مکتب ومدرسه مروف نه دکاره
چیکه نه دکاره بعملینه کوما بی فان طوب و تفگا جسور باوه
ولک مروفین دست کریداینه

لصیخنا شربده امر یه « جاهدوا في سبل الله »
آنکو ریا خدبده شری بکن دشمنیت دینه جهادی
بکن دشمن دین وه جیران وه موسقوفه حتی هنها موسقوف
گلک دز ضبط کرنه مسلمان فیله کرنه دور وی تیت
کردستانی هی و هژی خوند اون علیین تمارنا و صنفنا هی
اون دولند بین اوینین بکارین خوه ژشروی خلاص بکن
هی و گوه مدا فان بصیخین من هی دیسا هوی شفافی
ورنجاریی تش بکن زمانک هند کده کردستان وی پیکار
خرایه. جیزان وه عجم ژی بروی و لک کردایی فی زمانی پاشی
اوام ژی فتح ظانین بی علم و هنر نابقان عجا گلک مکتب
مدرسه هن اولادین خوه رید کن ولا تین دور دن خوندن هرو
ژی زیک زاده بین عجم سه چارک استانبولی مکتبها حریمه بیده نه
گلی میر و آغانو فتح فکر دواخوه اون هنکی دچه
ففیر و کیم دبن سبب جاهلیاوه به الحمد لله گلک مکتب ومدرسه
هن ریا خدبده ظارو بین خوه ریکن بدند خوندن زئی
جامیلی خلاص بین دنیا و آخراتخوه معمور بکن خلک
دیزون هی کرد بخزن وی ز عالی خورت تر دولندر تر بین
دیسا حضرت نبی علیه السلام گوتی به « اطلبوا العلم
ولو کان فی الصين » آنکو علم چیزی بتن هر و بدری
بخوارن بعلن. گلی میر و آغانو از زوه درسم کی زوه حتی
نه مروفه ریکی به کودری دا بخونت. الحمد لله
بغدای شامی استانبولی مکتب ومدرسه نین حکومتی هن
بی مصرفن حیی ژوه ظارو بین خوه تسلیم حکومتی بکت
پی مصرف وی ریکن ابدن خوندن

دیسا حضرت پیغمبر علیه السلام گوتی به « العلم
علمان علم الابدان و علم الاديان » آنکو علم ددونه یکثیری
علم بدناه یکوزی علم دین و ایمانی به علم بدنا حکمی به .
گلی میر و آغانو حتی نه وی ژوه گوه دایه فی امر پیغمبر
کی ژوه ظارو بین خوه برایین خوه مروفین خوه ریکرنه
دانه خوندن کی ژوه کوند خوه ده بازیر خوده مکتبک
مدرسه کلک دایه چیکرن . گلی علمان اون چره وان
حدبنا ژمیر و آغاره ناخونن اون چره جزیده بین عربی
فاسخونن دا اون بظانن دنایده چه دیه

دیسا حضرت پیغمبر علیه السلام گوتی به « الکاسب
حیب الله » آنکو مروفی کسب و کاری یکه خذی نعالی
خزوان دکه . او مروف نه خوندابه نظامه جزیده یا بخونه
او مروف جزیده یا نه خونه نظامه لکودری تجارت فتح
دبه جزیده بین هنوتان بیساندنت بخنا حیی تشنا درکن
مروفین وان بخونت وی بظانه مال دست ویده
لکودری پرا دکه

فان سالین هاده استانبولی مکتبک هاتی به چیکرن
نافرشی مکتبی مکتبها عشیزابه غیر ظارو بین عشیرا ظارو بین
کسی قبول ناکن ژنگدا و شامی ژینی شمر و عنزه هی
ظارو بین خوه رید کن استانبولی فی مکتبها عشیراده دخونن
هر سال دو هیوا دیجن مالین خوه پاشی دیسا تین شش
هفت سالا ده عالیین فتح زوان دزد کهن پاشی دو بن
دیجن گوند و بازیر بین خوه دولت هر هیو پرا دده وان دین
مامور هیدی هیدی دبن متصرف دبن والی . گلی میر
و آغانو گنه ظارو بین وه وی سطاوی و مبه اون ژی ظارو بین
خوه ریکن بدند خوندن دولندر بن وه بلا گونداده مکتبها چیکن
ریا خدیده خبرا بکن

دیسا حضرت نبی علیه السلام گوتی به « الحرب
خدعه » گلی میر و آغا و کرمانجنو دنیا ظانه کرد جامیرن
لی فی زمان هاده شر بجامیری تی نابن طوب و تفگین وه

بری دو سه سالا دولتا چین و زاپونیایی شرکرن عسکر
چینی ده جارا ژعسکر زاپونیایی زیده تر بی حی شراده
ژاپونیایی کاری عسکر چینی . و زین تیجاری سینا فی حالی
بپرسن : مروفین چینی نظانن طوب و تفگین فی زمانی بهمین عسکری
مروفین چینی نظانن طوب و تفگین خوه آوخوه چیدکن حی داره
تجاری کسب و کاری دن لوما دولندن صابا دولندیان خوه
سلامین کیم زوکار زدین دور کرین و خوش خوش شرین
خوه کرن و کارین دشمنین خوه هرو حی ماین خوه راحتن
کس نکاره خوه بدہ سروان

آز گلک درا گرا به نهوزی مصریه حی درا ظارو یان
چرکس وارنوود و عربا دینم باین وان براین وان ریدکن
مکتب دن خوندن اعمی جامعا از هرده راستی هن کردین
صورا هاتم من زکر کوکنه هن زول سایه بینه حی دخون .
آذ توجارا اتودرا رامتی مروفین عشاریان کردا نه هاته از چه
قامی راستی مروفین قان عشیرا تم حی ژی رنجبرن ژارو
و بین صنعتکی هنرکی نظانن

بری شش هیوا آز نصاع بیم لوما فی نفستافی آز هاتم
مصریه مصریه بازیرک حوقاس مظن و خوش حتی مروف
نیمه مروف نکاره بوصناوی بظانیه آز هیدی هیدی کیم
نیف مصر باده علیم حال و صنعتین وان کسب و کار اوان . آف
خلکین مصری مروفین بیظراقین نه جامیرن لی گلک دشمن
ناوسن لکودری مکتب و مدرسه ک فنج هبت نایزن دور
و بیزیکه ظارو بین خوه ریدکن دن خوندن دعلم صنعتا
علم حی تشتا . نهوزیها مصر بده ژخلکی مصری حوقاس
خوندا و عالم هنه حوقاس مروفین خوی صنعت و هنر هنه
گلک هوزیه بازیر او خوه چیدکن نیش مصر باده مروف
هنه طوب و تفگا چیدکن مروف هنه خانی بین پنجی مزل
آقادکن نیش وان خوی صنعتاده مروف هن روزی پنجی

شیست چرخبا دسطین مال و خانی ی حیا خوش حی خوی
خادم شلامن و نیش وانده نه خوندا ی دن ژی هنه بکن
گلی میر و آغا بین کرمانجا از ژوه دپرس ژخلکی مصریه
چه کیمازوه هیه . کرد ژ مصریا جایترن هش و نقل وان
زیده تره حی نغیدا کرد ژ مصریا قبیترن . ده قبیجا چره خلکی
مصری وی زکردا دولندترین . مصری هن کرمانج هنه بیسته
کو از هاته میری حی ژی هاته زبارنا من من حال حیا
پرمی حی ژی در گشانی و غلامیا مصریا . دکن حی ژی بن
متا وان ده نه هنزا ی بی ادبی ژنه ژجه خوه در بخته ژان
وربن بینه هکی خوندا بینا هکی دست وانده ژی هنرک
صنعتک هیا هولی ژارور بن نه دین حیفا من تیت زدر گشانی
ی غلایی ی پیشه کرتشکی ناین .

گلی علما و میر و آغا بین کردا اون حی اهل و نسل من
دظانن جد من حضرت خالد ابن ولیده (رضی الله تعالی عنہ)
عشیرامه بوطنن شهرنا نسلامه عزیزان از ریاخدیده ذخیر
من آف چریده . چیکر فی ریده از گلک پرا صرف دکم زجی
دکشینم مقصد ا من قبیا کردایه اون ژی ژخرا خدیره دست
هان کردا بدن خوندن ظارو بین خوه بعلمین علم و ادبی بعلمین
صنعتا مروفین مسلمان دفی خوندا بن دفی بمن دن خوه
گلی علما بین کردا اون چره جامعا بخثا خرایا جامی ی قبیا
علی ناکن .

خدی تعالی و پیغمبار (علیه السلام) بختم و جملی چه
اس کرنه اون دظانن فانا حیا ژکرداره وعظ بکن الحمد لله
تعالی اقه یادگه بارا من از دکم ایدی ژعلما بین کردا هیثی دکم
فی جربده یامن ژمیر و آغا و کرمانجا ره بخون در حقا علاندنا
علبده خدی تعالی و حضرت پیغمبر (علیه السلام) چه اس
کریه اوی بکن عقلي وانده ژمیر و آغا بین کردا ژی هیثی دکم
ظارو بین خوه حتی بین ده دوزده سالی گوند و بازیر بین خوه
ده بدن خوندن بعلمین مصحفا شریف و خوندنا چریده یا
ژو پاشی بکن مکتب و مدرسه بین استانبولی شامی بندای .

ریدکن استانبولی . استانبولی ناف شهیدا حبیا شیسینه زیدکن
ڙن و ظارو پیز انره

دا خدی ڙجبارا خی به دا اون ڙشـ دشـ خـ نـ خـ دـ خـ
قـ بـ بـ مـ لـ اـ اـ سـ لـ اـ مـ

سر دنیا پـ دـ تو قـ قـ نـ اـ نـ اـ فـ وـ بـ جـ نـ اـ گـ رـ بـ دـ يـ نـ بـ هـ سـ تـ نـ ،
ژـ مـ يـ وـ گـ رـ بـ دـ سـ دـ سـ مـ سـ اـ نـ اـ دـ هـ يـ خـ اـ کـ يـ گـ رـ بـ دـ يـ سـ هـ بـ اـ رـاـ
يـ کـ يـ ڙـ مـ لـ اـ نـ دـ وـ بـ اـ رـ يـ فـ لـ اـ نـ هـ . تـ بـ جـ اـ رـ اـ فـ لـ وـ مـ سـ لـ اـ بـ
وـ يـ دـ رـ يـ بـ يـ شـ نـ اـ سـ کـ نـ بـ يـ بـ رـ يـ سـ الـ يـ دـ يـ سـ اـ دـ سـ شـ رـ يـ کـ رـ نـ
فيـ جـ اـ رـ يـ شـ رـ گـ لـ كـ مـ ظـ نـ بـ گـ لـ كـ كـ وـ نـ دـ وـ باـ زـ يـ خـ رـ اـ يـ فـ
شـ وـ طـ بـ يـ چـ فـ تـ لـ كـ مـ ظـ نـ بـ گـ لـ كـ خـ رـ اـ يـ گـ لـ كـ ڙـ نـ وـ ظـ اـ رـ يـ بـ يـ مـ سـ لـ اـ نـ
هـ اـ تـ نـ كـ وـ شـ تـ نـ گـ لـ كـ كـ جـ يـ مـ سـ لـ اـ نـ اـ کـ تـ نـ دـ سـ تـ نـ فـ لـ اـ دـ گـ لـ كـ
ڙـ وـ اـ نـ كـ چـ اـ يـ نـ ڙـ نـ يـ فـ لـ گـ لـ كـ ظـ اـ رـ يـ بـ يـ مـ سـ لـ اـ نـ سـ هـ چـ اـ سـ الـ
ديـ بـ اـ يـ بـ يـ وـ اـ نـ هـ اـ تـ نـ كـ وـ شـ تـ نـ اوـ خـ وـ هـ كـ تـ نـ دـ سـ تـ نـ ٻـ اـ زـ يـ بـ
فـ لـ اـ دـ كـ رـ نـ مـ كـ تـ يـ بـ يـ خـ وـ دـ هـ . اـ فـ ظـ اـ رـ حـ يـ وـ يـ بـ يـ لـ مـ نـ فـ لـ دـ يـ
يـ آـ فـ فـ لـ دـ بـ يـ هـ اـ ڙـ جـ نـ يـ هـ بـ يـ
گـ لـ كـ ڙـ نـ وـ ظـ اـ رـ وـ مـ يـ هـ اـ تـ نـ كـ وـ شـ تـ نـ يـ نـ فـ لـ هـ . مـ نـ
چـ اـ اوـ خـ وـ رـ سـ اـ ظـ اـ رـ وـ گـ لـ كـ مـ سـ لـ اـ نـ دـ يـ دـ بـ دـ بـ چـ اـ
سـ الـ بـ يـ فـ لـ گـ لـ مـ جـ هـ بـ يـ بـ يـ دـ اـ رـ دـ اـ كـ رـ يـ دـ يـ
شـ نـ هـ کـ يـ چـ قـ اـ سـ مـ سـ لـ اـ نـ هـ بـ يـ گـ لـ كـ ڙـ نـ سـ رـ قـ يـ وـ لـ اـ تـ يـ
مـ سـ لـ اـ نـ هـ نـ سـ سـ هـ هـ کـ يـ چـ قـ اـ سـ مـ سـ لـ اـ نـ هـ بـ يـ گـ لـ كـ ڙـ نـ سـ رـ قـ يـ
گـ وـ نـ دـ خـ وـ هـ جـ بـ خـ وـ دـ اـ هـ هـ بـ اـ زـ يـ رـ اـ دـ هـ روـ تـ يـ نـ فـ لـ گـ وـ نـ دـ
وـ زـ قـ يـ بـ يـ وـ اـ نـ زـ خـ وـ رـ بـ رـ نـ هـ نـ چـ قـ اـ سـ مـ سـ لـ اـ نـ هـ بـ يـ
جـ يـ يـ دـ کـ آـ رـ وـ جـ لـ وـ پـ رـ بـ دـ کـ ڙـ مـ سـ لـ اـ نـ گـ رـ بـ دـ يـ رـهـ .
رـ بـ نـ حـ يـ ظـ اـ زـ يـ وـ بـ رـ چـ يـ مـ اـ نـ هـ

ازـ ڙـ يـ وـ آـ غـ اـ يـ بـ کـ دـ کـ دـ کـ درـ حـ قـ اـ قـ جـ يـ کـ دـ دـ دـ
چـ بـ يـ بـ يـ بـ کـ بـ لـ ڙـ مـ نـ هـ بـ يـ
بـ يـ بـ يـ بـ يـ سـ . وـ کـ ڙـ وـ رـ اـ فيـ جـ رـ بـ دـ بـ بـ منـ تـ بـ يـ دـ فـ کـ اـ غـ ذـ يـ
رـ يـ کـ ڙـ مـ نـ هـ مـ صـ رـيـ

لـ صـ رـيـ مـ طـ بـ عـ (ـ الـ لـ لـ الـ) دـ طـ بـ يـ

نـ هـ اـ سـ دـ اـ نـ وـ مـ صـ رـ شـ رـيـ دـ کـ مـ يـ رـ کـ سـ دـ اـ نـ ڙـ بـ رـ دـ هـ
مـ يـ رـ يـ مـ صـ رـ بـ اـ فـ نـ هـ دـ يـ سـ اـ عـ سـ کـ رـيـ مـ صـ رـيـ دـ کـ اـ رـ
سـ دـ اـ نـ ڙـ مـ دـ اـ نـ دـ يـ جـ رـ بـ دـ هـ دـ خـ وـ نـ دـ هـ ڙـ مـ صـ رـيـ
تـ يـ نـ کـ وـ شـ تـ نـ ڙـ سـ دـ اـ نـ ڙـ مـ دـ اـ نـ کـ وـ شـ تـ نـ سـ بـ يـ فـ خـ اـ کـ
سـ دـ اـ نـ هـ خـ وـ نـ دـ اـ نـ هـ خـ دـ عـ هـ وـ جـ اـ هـ بـ يـ شـ رـ يـ فـ زـ مـ اـ نـ
نـ ظـ اـ نـ طـ بـ وـ قـ نـ گـ يـ فـ زـ مـ اـ نـ يـ نـ هـ بـ يـ هـ بـ يـ ڙـ يـ نـ ظـ اـ نـ
بـ عـ مـ لـ يـ نـ . جـ رـ بـ دـ هـ بـ يـ پـ اـ شـ فـ يـ اـ زـ يـ شـ رـ دـ سـ دـ اـ نـ وـ مـ صـ رـيـ قـ بـ
بـ يـ بـ يـ سـ

پـ اـرـ دـ لـ نـ ا~هـ و~بـ و~ن~ا~ن~ا~ش~ر~ک~ر~ن~ش~ک~ر~ڙ~خ~د~ی~ر~ه~ د~ل~ن~ا~م~ ک~ار~ی~
بـ و~ن~ا~ن~ا~ه~ ڦ~ی~ش~ک~ی~د~ه~ ع~س~ک~ر~ا~ل~ا~م~ ش~ش~ب~ا~ز~ب~ر~ن~ م~ظ~ن~ و~ڙ~ص~د~ا~ب~ت~
گ~ون~د~ب~ن~ ب~و~ن~ا~ن~ا~ گ~ر~ت~ن~ . ز~و~ پ~ا~ش~ی~ م~و~س~ق~و~ف~ گ~ت~ ن~ی~ش~ا~ ح~ال~ی~د~ه~
ن~ہ~ش~ت~ ا~م~ ز~ی~د~ه~ ت~ر~ ب~چ~ن~ م~ه~ ص~ل~ح~ ک~ر~ . ش~ر~ا~ن~ط~ب~ین~ چ~ل~ب~ی~ ی~ک~ر~ی~
ب~و~ن~ا~ن~ و~ی~ چ~ا~ر~م~ل~ی~و~ن~ ڦ~ل~ب~ر~ا~ ب~د~ه~ د~ل~ن~ا~م~ . چ~ه~ گ~و~ه~ ا~ف~ پ~ر~ه~
ن~د~ان~ ع~س~ک~ر~ د~ل~ت~ی~ ھ~ی~ ن~ی~ش~ ب~ا~ز~ب~ر~ و~گ~ون~د~ب~ن~ و~ان~د~ه~ ن~ه~ . ب~و~ن~ا~ن~
و~ی~ ھ~ا~ن~ ی~ر~ا~ز~ د~ل~و~ل~ی~ م~ظ~ن~ د~ب~ن~ ب~ک~ و~ب~ن~د~ه~ د~ل~ن~ا~م~ . ب~ر~ی~ ھ~ی~
ش~ر~ی~ د~ل~و~ل~ی~ ف~ل~ا~ گ~ت~ن~ ف~ی~ د~ل~ن~ا~م~ ڙ~ب~ پ~ر~ه~ ت~ی~ ن~ک~ار~ه~ تو~ک~س~ی~ر~ه~
ش~ر~ب~ک~ه~ ش~ک~ر~ڙ~خ~د~ی~ر~ه~ د~ل~ت~ی~ چ~ه~ ق~ا~س~ ف~ی~ ع~س~ک~ر~ د~ر~ ب~خ~س~ت~ و~ک~ار~ی~
د~ش~م~ن~ خ~و~ . ب~و~ن~ا~ن~ د~ل~ت~ک~ ک~چ~ک~ه~ . خ~د~ی~ ن~ک~ه~ ھ~ک~ی~ د~ل~ت~ی~
ن~ک~ار~ب~ی~ا~ ی~و~ن~ا~ن~ا~ گ~ل~ه~ و~ی~ ب~ق~ی~ ب~ی~ک~ع~ار~ د~و~ن~ا~م~س~ل~ا~ن~ی~ ی~ ڙ~د~ب~ن~ا~ی~ ه~ا~ن~ن~
ل~ و~ک~ی~ ھ~ی~ش~ک~ی~د~ه~ م~ه~ ح~و~ق~ا~س~ ب~ا~ز~ب~ر~ و~گ~ون~د~ب~ن~ ب~و~ن~ا~ن~ گ~ت~ن~ خ~و~
دو~لت~ م~ا~ن~ ع~ج~ب~ی~ گ~و~ه~ن~د~ه~ ز~و~ ز~و~ م~ه~ ک~ار~ی~ و~ان~

چ~ه~ ق~ا~س~ م~س~ل~ا~ن~ س~ر~ د~ب~ن~ا~ی~ ه~ب~ن~ ح~ی~ آ~ر~ی~ ک~ار~ب~ا~ ڙ~ن~
و~ظ~ا~ر~ و~ب~ی~ن~ ع~س~ک~ر~ین~ ف~ی~ ش~ر~ب~د~ه~ ه~ا~ن~ب~ ش~ہ~ب~د~ ب~ی~ ب~ی~ن~ د~ک~ن~ .
گ~ل~ی~ ک~ر~د~ن~و~ آ~ز~ و~ه~ ب~ی~ن~م~ ق~ا~س~ د~س~ د~س~ و~ه~ ه~ا~ت~ پ~ر~ا~ ب~گ~ی~ن~ ه~ث~
ب~د~ن~ م~ت~ص~ر~ف~ و~و~ال~ ب~ی~ن~ و~ه~ د~ر~ی~ک~ن~ ا~س~ت~ا~ب~و~ل~ . ڙ~ح~ی~ د~ر~ا~

چىچى كاغذلىك فى دېكە
دۇنىيىرىكىت مىسىز سىز
ئاف خۇيى فى جىرىدەپى
لاو بىدرخان پاشا
مقداد مىدىت بىكى
حرجار دۇھار جىرىدەپى
بې پەرە آزىزە دېكە
كىرىدىنى دە بىدىن خانى
پالازدا روزا جارىكى نىت
قېساندىن

كەردستان

١٣١٥

مېصرىد «كەردستان» غۇزىمى
صاحب و مردى بىدرخان
پاشا زادە
مۇقداد مىدىت
مەرتىپىندە ۱۳۱۵ءىزىدە، كەردستان
ولات ئەنامە ارسال و وساطەلىك
غۇراۋىسانە تىر و تىسم اوْلۇنچىدىر

* كەردلىي ایقاظ و تحصىل صەيمە تشو بىق اىچۇن شەدىيەلەك
بۇ اون بش گۈندە بىر نىشر اوْلۇر كەردجە غۇزىتىدىر
بعض امراي اڭراڭىدەك ارىزولرىنىيە بۇندىن بوبىلە احوال جاربە وادىيات
كەردىدىن دىخى بىحى اوْلۇنچىدىر . غۇرەنلەك مىلىكە موافق عەربىچە نىزجە
زەفارىچە مەكتوبىلەر كەردجەپە بالىزىچە نىشر اوْلۇر
اسەپا ماھ بىغانما كۆندرەپاور

* دۇرۇشلىكى دە ۱۳۱۵ ذوالحجە سەنە ۲۳ نىسان سەنە ۱۳۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جزىءە با عوئىلە من پەچىكى بىمە قىنجىا علم و مەرفىتى
كىرىلىي آزىزى جىرىدەپى سب وى دەقىقىم دا آز كەدا بىلەيم
خۇنۇنى دا كەد بىطابىن قىدا خۇنۇنى چە قاس گلەكە .
حضرت رسول عليه السلام گلەك جارا امس كەرىيە كە
بەلکەن خۇنۇنى جىرىدەپى عوئىلە من هن جىدىيەن شەريف
قېشىلىن آزى قېجارىزى ھەن حەديث شەريف بىتشىم :
حضرت پېغەبىر عليه السلام گوئى يە « اطلىبا العلم
من المعد إلى العذا » انكۆ على زمانىكى حىبا . تەنرى
بۇغا زىن انكۆ دۇنىيە حۇقامىن كېچك دەست خۇنۇنى
بىكتىسى زەمىن مانىكى حتى دەنلىقى تەنرى . ظاروپىان ماينىكى
تەكارىن يەخۇننىلى مەقصد انكۆ حۇقاپاس زۇ دەست خۇنۇنى
بىكەن خۇنۇنى حوناس ئىشتىك فىدەپە

دەپسا حضرت نبى عليه السلام گوئى يە « حبُّ الْوَطَانِ
مِنَ الْأَيَانِ » انكۆ خۇيى كەردا وطن زايىتى يە مەرقىبىن
خۇيى اىيان خۇيى وطن خۇيى دەن . گلە كەپ و آغا و پاشانو

آز ژوھ دېرسىم كى ژوھ حتى بەھو ئۇ وطن خۇيەزە چە كەرىيە
دا آم بىطابىن اون بەھى وطن خۇيە دەكەن خۇيى كەردا وطن
اوھ كە مەروف نەھىلە دەشىن مەروف بەكەفە ئىش وطن مەروفە
خۇيى كەردا وطن اوھ كە مەروف وطن خۇيە آفა بىكە
مەكتبا و مەدرىسا خېراتا چىكە خۇيى كەردا وطن اوھ كە
مەروف ظاروپىان وطن خۇيە بىدە خۇنۇنى بىدە عىلاندىن
صنعت و مەعرفتا . خەدى نىكە هەكى دەشىن وە موسقۇف
ھېبوم وطن وە بىكە اۇپىن چاوه شەرىوي دەفع بىكەن موسقۇف
خۇيى طوب و تەنگىن وە عىجىيە جەھىن مەروف زى و لە ئەلەپىرا
دەخويى گەلە و بىر كەن خۇيە دەگەپەن وان درا . طوبىن وە
عىجىب هەن دەكارە پى وان طوبىا چىبا ھەلوشىنە خۇيى كەردا
وطن اوھ اوژىي بېغېن بەلەن علم و مەعرفتا كەپ و كارى
تەجارىتى بىكە دۆنلىد و خۇيى صنعت و مەرفەت يەن و لە دەشىن
خۇيە يەن خۇيى طوب و تەنگىن في زەمالى دا اون بىكارىن
وطن زى رەھىمەن اسپىان فىلائە خلاص بىكە

جاركى قىنج يەن بىرلەخە آخا وطن وە چەپە نەھى
زەھىتى و گۈشتى دى باپىن وە تەرييەن اجدادىن وەنە
پاش چىند روزكى دى ژوھە زى يە تەنپ . نەھىنە

کیمین کرمانجی تیسینه آزی پاش نه و هن زوان کیمین وی
شی جربده پیده بنفیسم
ولک از دهیسم ژکدا گلک دولنده گلی دولنده
کردا بایین وه بدوكاز جاوی سپی چون بر رجا خدی او زی
وی ولی بچن لودان ظبر و زین بن علیکن وه ده درینه زیا
خديده مکتب ومدرسا چیکن ظار و بین بی دی و باب بدنه
خوندن دا اون دیما و آخرتی راحت بکن دا خدی زوه راضیه
به درین آزی گرا یم من گلک مروفین دولنده دبته ظار و بین
فقیر دانه خوندن ربکنه استانبولی مکتب ومدرسه بین مظن
نهو حمی مظن بینه حمی زی ما مو روضابطین دولتینه مروفین
او دایین خوندن وکی وان دین کی کاغذک زوان تیت خدبره
شکر دکن کوا و بین سبب سایا وانده او ظار و بین ربن بین
مروفین خوی ناف و دنک بین مروفین عالم و دولنده
آف مروفین ها لدنيا و آخرتی رو سپی نه الحمد لله آم مسلمانک
مسلمانی پیده دنی آم آری کار با هفت و دو بکن

ازی بمنا ملوکین امویه زوه ره بکم خوندی چه زوان کر
نه خوندی چه کر . بری حفت هشت صد سالا مل آندلسی
دولنک مسلمان درک سلطان وان زامویه یابی چار پنج پادشاه
زوان خونداین عادل و قوی خوی معرفت بین خوندی دکر
سه چار سلااده گلک بازیر بن فلا گرتن یکزی ناف وی
عبد الرحمن ثالث بی فی عبد الرحمن ثالث پنجی سالا پادشاهی
کر مروفین خونداین وزیر بن دور او ازی خونداو عادل بین
لوماچه بازیر بن ناف عدالتا وان چویی بی شر تسلیم دین
زمان فان خنکار اده اسلام گلک مظن بین خورت بین دولنده
بین مکتب ومدرسه بین مظن چه کرن جامعین حقوق مظن
چه کرن سر دنیا پیده ولک وان هی نه هاته چه کرن وی
هنکی خلیفه مسلمانا نه ژتر کای عرب بین ژو پاشی پیت
بی پان خنکار دست خرایی ی کرن خوندن و معرفت بردان
عدالت نما دست ظلی کرن وزیر و مأمورا دست بر طبله
کرن حمی در تیکل هفت بین حمی والی بین بازیرا هر یکی
گو خنکار آزم فوتا اسلامی ژه فتنا مأمور زی ح

موسقوف یا سپین خوهقه بده مردی آخ و تر باه بری صد
سالا فلهین فرنز مصر ضبط - کریم خدی ظانه نهودی
مصری حکات دکن جامع و مزگفت کرنه دیر و آخره .
ژو پاشی خدی نصرت دا اسلامی فله دین چوبت
جمعین خوه جامع و مزگفت پايزه کرن او جامعه
بی بین دیر الحمد لله نه اسلام نیده نیز دکن درخونه
دبسا حضرت پیغمبر علیه السلام گوئی به « دلو الملة
من لا یاعان » انکو همتا بلند ژایانی به : گلی کردنو الحمد لله
خلک حمی دخانن کو کرد خوی همان کرد جامیرن چه ورن
خوناخوه لسر وطن خوه در ژین لی حیفامن تیت نه خونداو
دولنده بی معرفت

دبسا حضرت رسول الله علیه السلام گوئی به « امع
لدنیاک کانک تیش ابد اواسم لا خرنک کانک توت غذا »
انکو زدنیا خوه ره وه بخپنه حچکو توقت نامری ز آخنا
خوه ره زی وه بخپنه حچکو توقی صبه هری . و دن فیجا
ام بطانیان مروف زدنیا خوه ره چاوه ز آخنا خوه ره چاوه
دشی بخپنه زدنیا پیده خپناند تیمارنه کسب و کاره علیاندنا
صنعت و معرفنا به ز آخر تبده خپناند کرنا امر خدی تمالی
و پیغمبر علیه السلام الحمد لله کرد دین خوه ده فتنین لی
چه گونه خوندانه فنکاران آخنا خوه ره فتح بخپن

گلی مید و آغانو فکر لبین هانین سردیانی اف کی بر جتی
تیت گوتن اون زی وه بکن داناف وه زی بر جتی یت گوتن
خوسکاوی اوی خیرک کر . خیر نه نیز دروز نه نیز و روزی
دینی مروفه شی نه مروفی وان بکه خیر آوه کومروف مکتب
ومدرسا مزگفتا چیکه فکر ظار و بین بی باب و بدن خوندن
چه کوان نظان بخونن اون نظان نار بخنا بخنا اجدادین وه
چه نهیسی به کی فنجی وکی خرابی دکر . باذنا خدی تعالی
پاش نهو آزی بخنا تار بخنا کرد ازی بکم اصل و نسل وان ژکوبه
نیف وانده چه مروفین خوندا خوی ناف و دنگ هاته آزی
حمی ی بنفیسم . مردک خوندا عالم ی ناف وی « احمد خانی »
بی خدی زی راهی به رحتما خدی لی ب فی مروفی ون

دیسابیت خوی دولت لور مه گوبی (الناس علی سلوک
ملوکهم) قان خنکارین ها خوندنی دکرت لوما میر
وزیرین و اژمی خواندا یعنی عادل بین زمایین و آنده ظلم گوبی
مسلمان ژشین دشنا فلا امین یعنی

جریده یا بری و بدھ مطبعه بیله مرتب حدینک شریف
غلط نسبی به راستی ھویه (اطلبوا العلم ولو بالصین)

من گوبی ازی بخاشیر مصر و سودانی بنفسیم افادازی دست پی دکم:
ژبزو نوزره هزار عسکر سودانی سبز رو هزار
عسکر مصری پیش مقابل هف و دو سکین کارسے
شری دکرن روزا دی هر دو ملا دست شری کرن شرخوش
بی عسکر مصریه گلک طوب هیان ھی زدورقه مصر یا
سودانی دان بروطا حال لوان نهشت و کی پچکی نیزیک
ھشت یعنی مصریا دست تفکا ڈی کرن خلکی سودانی ربا
چه کوپی صفت و معرفتن طوب و تفکین ولی وانزه ته یعنی
دست گلکاده ڈم و خشت و شبر و مرقا و تفکین چفا
هیان حتی ھی نیزیک ترین گلک ذ سودانیا هاتن کوشتن
شرخوش بی سودانیا ایدی نکاری بخوه لپر گله و بیکب
عسکر مصری بگون رقین مصریا بردایی وان ذ سودانیا
سه هزار میر بیندار و تلف یعنی ژوان سه هزارا دوزده
میر و آغازانه انکو سرکین عسکر سودانی نه چار هزار ژوان
اسیرین نیف قان اسیراده ڈی گلک مظہن سودانیا هن
نافر میر وان (امیر محمود) او ڈی هات گرتن
ڈم مصر یا حفتی و پنج هاتن کوشتن چار صد بیندار
بین بازده ضابط هاتن کوشتن و غن قوبی بیندار
آفه گلی میر و آغانو اون دین اف شر چه عجیب یه
سیما ڈی مصری خواندانه علم شری دفلانن طوب و تفکین
وان ھن سلحین وان نونه سودانی جامیزی لی بی سلحین
علم شرین قان سلحین نو نظائن لوما ملاوان خرابی ایدی
پاش نو نکارن پشاخوه راست بکن

وک خنکارین خوی دست بزطیلا فسق و فجوری کرن حکمنا
(الناس علی سلوک ملوکهم) اذکار بی غیرنا مسلمانی ی نه
خنکارین وان ما نه لوزیر و ماموران مانه خلکی ما جی کتن
دردی بزطیلا فلا دو راوان گرت دست شری کرن اتفاق نیف
اسلامیده گما والیکی ملکیتہ والی دی ملی دیشہ کشاند فلا کاری
مسلمانا گلک ژن و ظازو و میر اسیرین گلک مسلمان رفیت
افریقایی چبڑی ژار و دین یعنی هنگی چو حال وان خراب تر
بی هنگی چو فله خورت یعنی مسلمانا بکجا خوندن بردا معرفت
و خوندن گوا فلا هنگی چو مسلمان یعنی فله هندی هیدی
دولانا ملوک دین امویه خلاص بین دولنا فلا کت شونا و آنده
حتی نموزی لقیدین حکمه بین و آنده ناف ھنہ پاش چند بابا
سجد واب مسلمان افه ازی نافلک ژوان بتفیسم اف ناف ھا
رقدین حکمه وابن افه او ناف (آلوفن کور فریده ریک
کور هانزی کور تو مسون کور محمد بن ابو القاسم) او سه
نافین عویلی ذفین فلانه باب وان فلا جمیل بن ابو القاسم بی
گلی علما و میز و آغا بین کردا هکی مروقین حکم و ڈی بروی
اون ندن خوندن اون رینکن مکتبنا دا بعلن معرفت و صنعتا
ڈلیا و آخرتی گنهی وان سطوی و میه چاوہ فله بین جباران
مسلمانین آندلس او در حی گرتن و مسلمان کرن فله جباران وہ
موسقوف ڈی وی روزکی کردستانی بکره ناهیله اون مسلمانیا
خو بکن وی مزگفتین وہ بکه دیر وی ژن و ظازو بین وہ
اسیر بکه ڈی پاشی اون بکجا نکارن خو ڈست وی
خلاص بکن نہو ھی حیل و قوتاوه دست و مده بی بختن بخون
بعلن صفت و معرفتا اونی بکارن خو ڈش جباران خو حفظ
کن وان پیلا ده دولتك مسلمانا ھی ناف وان دولنا
سلجوچیه بی ڈی پاشی دولت کها میرک عشیرا تو کا کوناف وی
عثمان بی رحنا خدی لی بی مروقک جامیر مسلمان عادل بی
عشیراوی هنگی چو مظن بی خلکی هنگی عدالتاوی دین هاتن
دو راوی کتن بن اسر و حکم و مده ڈی پاشی او خو چو بر
رسما خدی گودوی گت شونادی او ڈی وک باب خو جسور
و میر درکت دولت زمان و مده مظتری شکر خدیره مسلمان

عاشق تو بی لیک بی نیازی
بی شبه مرید وهم مرادی
ذاری تود د قلب عاشقی زار
شمی ژیان تو پرده داری
کنیزی تو عبان ژاسم آدم
اف ممکن و ما هواي موجود
فیاض دیاض خلق والام
موجود کرن غرض چه آدم
لک حرف ژ امر کن فکان
هم امراه بقدرت هم خلق
ارواح موسمن بلاهوت
نزیح بوین باس الله
لامهونی ژپرتو جماله
لی مقصد و معنی اوی هوره
باطن اوه نقش خامه کبرا
مشهوده دوی سیادت و تیب
آدم ژته هم فریبه هم دور
او تایع نوع آدی نه
اچنده ملک هی مکرم
اف بار کها بدیعه سیار
افزنه عرض دکن جواهر
افزنه ما کل و ملابس
افزنه مشتها و محبوب
مطلوب و مقاصد و مرادات
فی الجمله ژبومه بر دبارن
ترتب کرن ژبومه الحق
ماینه دقید نفس امأر
ناکن به زبانی حمد و شکر
باری بده وی زبان شاکر
» پاشی وی وی هیه «

لصیری مطبعاً (الملال) ده طبع په؛

معشوق تو بی بخسر و نازی
مطلق تو مفید و مستفادی
نوری تود حسن روی دلدار
شمی نه ژ قسم نور و ناری
کنیجی تود نیف طلبم عالم
اف عالم و آدمی و مشهود
هبان به ته مداره و دبر
امری ته با نظر کن دو عالم
آدم بخوه بک زهر دوانه
او حرف حقیقتاً تحقیق
اشباح مریعن ژناسوت
اف روح وجسد بجهروا کراه
ناسوئی اکرچه رنگ سفاله
حرفاً گومه گوئی نقش هوره
ظاهرته اگر نایه صفراء
موجوده دوی شهادت غیب
آنسان بخوه هم ظلامه هم نور
هندي ود گوچن عالی نه
افزنه فلک همی معظم
اونکار کرا عظیمه دوار
اچنده زین دکل عناصر
اچنده نعمت و تقائیس
اچنده مدعاو مطلوب
حیوان و معادن و نباتات
بالجمله ژبومرا لکارت
حقاً گوته خوش نظام و رونق
ام غافل و اماظل و که کار
بین مه دقلی فکر و ذکر ک
خانی گونه بقلی ذا کر
» پاشی وی وی هیه «

هن ژمیر و آغایین گردا گاغذ ریگرنه ژ نایه دخوازن کو
از فی چربده پیده بختا حال نه و ادبیانا کردی انکو هن شعر
ویتن کرمانجی بنفیسم لوما پاش نه و باذنا خدی آزی بختا حالی
نه ژی بکم و هرجار هن بیت و شعرین کرمانجی و حکایتین
فنج بنفیسم

رحمتا خدی لی به جدی گنه وی بغيرینه سالا هزار
وصد و پنجده جزیری احمد خانی کتیبه منظوم نهی به
ناف فی کتیبی کریه (م وزین) اف کتیب حی بیت و شعرن
اشکاره حکانا عشا دوجوانا به ناطن گلک مقصده و حصه
و حکمت ژی تین فهم کرن لوما دفی مروف بدفت بخونان
هر جریده کبده آزی ژوی کتیبی هنی بنفیسم حتی خلاص بیه

او کتیب بیری دو صد و ده سالا هایه نفیساند
هن درین وی حشفینه ناین اخوندن درین نه بین خوندن
انشاء الله ازی بکارم بخدره تمام بکم. مکی ژنی کتیبی دست بکید.
هبن ازه بیهی ذکم ژمند ریکت دا از بالدست خود ده راست
بکم پاشی آزی دیسا کتیباوی ژیره ریکم. نیتامن ازی وی
کتیبی طبع ژی بکم حچی ثی بلا نه وه ژمنه بنفیسه
احمد خانی رحمة الله عليه نوی کتیبیده عوئی دست شکرو
مناجات و نعتاً کریه پاشی دست اصل حکایتی دکه . من، اف
کتیب جارنا هن علا پین ترک و عرباره خوندیه و ترجمه کریه
جیا ژی کونی به کوچی ربده ژنی کتیبی چه ترمه نه دیه
» پاشی وی وی هیه «

م وزین

منه نامه ناف الله بی ناف وی نامه الله
ای مطلع حسن عشق بازی
ناپی تیه لوح نامیا عشق
بی نقش ته نقش خامه خامه
فهرست مکابات محمود
مشهود مکاشفات بالغیب
مضمون مراسلات لا ریب
عیوب قلوب من له القلب

کردستان

۱۳۱۵

عنوان
مصدره «کردستان» غزنه‌یه
صاحب و محرری بدرخان
پاشا زاده
مقداد مدحت
مرطنه... آنچه کردستان
ولات عثمانی اسلام و سلطانیه
غراونسانه نشر (تتم اوشه جقدر
کردستان خارجین هر هر
ایجون سه‌لک ابونه بدله
۸۰ غروند
کردستان داخلینه خصوصیه
غزنه‌یک مسلکه مانع عربجه فارسیه، مکتوبلر کردجه بالترجمه نشر اولنور
آنسیانله عجانا کوندر بلوود

حجی فی کاغذی ریکد
ژمنه دفی سر کاغذی
وها بنیسه (بهر نجل
المرحوم بدرخان پاشا
مقداد مدحت بک)
هر جارد و هزار جریده با
پازده روزا جاری تیت اثبات
اندن جریده با کردی به
بن پرمه آزمه دیکم
کردری تحصل علوم و فتوه نشوین ایند نصالح و ادبیات کردی‌یی حاوی
کردستانی ده بین خلک
پازده روزا بجازی تیت
ثیساندن

* دو روزا پنجشنبه ۲۸ ذوالحجہ سنہ ۱۳۱۵ پنجشنبه ۷ مایس سنہ ۱۳۱۴ *

ژدولین فرنگا جیا زیده تر خوی شوکت و قوت بی . گلی
وارثین ایسا علمایین کردار یاخذیده دستین خوه هلان دین خو
فیکن میر و آغاپن کرمانجا ترغیب و تشویقا علم و معرفنا بکن
آفه ژی‌دیشا شریفا (کلکم راع و کلکم مسئول عن
رعیته) آشکار بده کو از زی پامی پیغمبر عليه السلام
ما مورم خدمتی فتحی بی ژکزدارا بکم دیاقنچ نشان وان بکم
وان ژخایی حفظ بکچه کو دولت ناهبله کس ژمه پچه
کردستانی او ما از بقی جریده بی یا لسرمن دین از دکم جدی
آری کاریامن و مسلمانا جیا بکه

« طلب العلم فریضه علی کل مسلم و مسلمة » . آف
حدیدا پیغمبر عليه الصلوۃ والسلام انکو علامندنا علی میر حی
میر و زین مسلمانا فرضه . گلی میر و آغاپن کرمانجا چاوه چه گو
غیرو فرضه اون دکن ولی علامندنا علی‌ی سروه فرضه . بی علم
و خوندن غیر و روزی تمام نابن . مروف جه قافی خروملن خو
بکه بی علم نکاره قبیکه تمام ژوطن خوه ره بکه . فی زمانیده
کنیدن وه فیج هاته ثقیاندن بختا خوبی کرنا دواز و پیزی
دکه بختا چاندرا نگم و جی دکه بختا جی تشا دکه . مو و قیونه

بسم الله الرحمن الرحيم

« کلکم راع و کلکم مسئول عن دعیته »

گلی علی‌پاشا و میر و آغاپن کرمانجا اف حدیشا شریفا
جن ژور تقیی امر پیغمبر عليه السلامه انکو ژخنکار بکون
حیا شفانیون گوند . حی مرهف و دو با خدی تعالی مسئولن .
انکو دفی بین مظن بین خوی قوت و دلند خنکار و پاشا و میر
دفی فکری بین لب دستین خوه ده هکی فنگرین وان هکی
بھی شغلان وان ندین هکی او بدان خوندین هکی او زیرین
دشتنا حفظ نکری خدی تعالی دی وات میر و آغا و جما
مسئولی پکه

من پر بده بی بزی قبده بختا آندلسی کری بی چه گو
پادشاهک ژوان عبد الرحمن ثالث خوندابی خو علم و معرفنا دی کر
قیمان و بیده خلک حی جیا هن شفان ژی خونداین حکمنا
(الاس علی سلوک ملوكهم) درکت بینا حالی چه گو حی
خوی علم و معرفت بیت زمان دی پادشاهیده دولنا مسلمانا

جریده یا عوئلیده من نهیسی که از لاو بدرخان پاشامه
الحمد لله نها صاغ لسر دنیایی آم ده و حفت برانه جی خوی
رتبه و ماده وریان ام همزی دخون دشیش نیف مده پاشا
وضابطین عذر کریزی هنه شکر خذبره ام عليه معرفت
وعنی هن مه شامینه من استانبولیه همزی ماده وریانه ولا تانه
ام ز اجداده میرین بوتان مظنه کرمانچانه لوماسرهه ذینه
دقی ام فجیا کرمائجارة بخپان دقی ام وک ظاروین خود
فکرن ظاروین کرمائجاه لوره ز خلکت کردستانی کی فه
ظاروین خود ریکت استانبولی دا بخونه ریکن جم برایان من
استانبولی حچی فی دیکت مصری دقی عوئلی کاغذکی ز منه
دیکت سر کاغذی هو بقیسن : (بمحضر نجل المرحوم بدرخانه
باشا مقداد مدحت بک) اف کاغذ وی بگهیت دسته من
دقی از بظایم جوابا فی کاغذی از دیکم کودری لوما لکاغذینه
زجه وناصر خود بقیسن

خونداوی بکاربن بقان کتیبا دوار و پزو دخن خوه بکه ریده
هر سال کراوی دوجارا وی زیده تر یه
« لیس للانسان الا مأسی »

انکو مروف چه قاس بخنیه چه قاس بشغله وی حقوقی
کار پیکه دقی سروف یزقی امر و فرمان خدی تعالی
عتری بگره جازکی بپرسن حق قاس مسلمان هن سر دنیایی
جی چه دکن حق قاس فرنک هنه هنده دغلهند خورتن اف
مسلمانین ها چه دکن . از ژوهه حکایت بکم اغلبین مسلمان
بریشه وک کردا بین بی خوندن و معرفت بین هنگی چو فکرین
جیزاین وان فریک دیمان خوندن و معرفتیا ژونت قوت تر
و دوازد تر دین عقل وان هات سر وان اوایزی دست خوندنی
کرن ظاروین خوده دان خوندن ریکرت درین دور
دا بعلم صنعت و هنرا لی پچکی درنک مان هن و گلاک دخن
گلاک خوی هن و معرفت ژوان هن

في زمانی هاده فرنک گلاک خوی هن و معرفت . پار وکی
دولتمه و یونانیا شرکرن دولتمه طوب و تفنگین شری ز
فرنکا کری . هن و هیدی هیدی مسلمانی علیه سلما چید کن
لی نکارن وک فرنکا فنج چیکن

گلی کردنو اویزی دست هانن بعلم علم و هنرا دا
خدی تعالی و رسول الله علیه السلام ژوه راضی به دا
اون بکاربن دین و ناموساخوه ژشی دشمنا حفظ بکن دا
اویزی بکاربن وطنیت خوده ده رونت دا اویزی ژنی
و تنبیری خلاص بین از گلاک درا کردا دینم همیزی
و نیبرن ژارن گلاک ژوات ژربنی ژ فقیری ژ
ژ غربی ی دتلن . بک خوی علم و هنر در کاره پنج ضد مروقا ده
شغالا بینه لوما هکی چدک ژمیز و آغاين کردا علیت
هنر و علمی وی هنگی کرد وی وطنی خوده ده ژ خوده شغالا
بین وی نه معنایین بچن ژ درقه ژانا ورین ربیری ی
بکن وی جه و گوندین وانده عبوریا وان یت

دولتا مسقف بیست سال پیست و پنج سال نابورت
اسلامیه شری دکه حبنا من تیت گلاک شزاده دکاره
اسلامی سیا وی ژی چه کو اسلام نه وک مسقف خوی
صنعت و معرفته . ژمیز فه مسقف درک کری به کو ناف
وی دری قزانه درکه مظنه مسلمانین و بدریزی گلکن .
بری سه چار سالا مسلمان وی دری ژاحد ریکرن استانبولی
هاوار و امداد خوشن کو مسقف ناهبله مسلمانیا خوی
تام بکن مسقف احکامین دین وان خرا ذکه دقی شریتنا
محمدی ژ نیش وار هانه . وک من بیستی استانبولی نکاری
وک قین امدادی ژوانه بکن دینان ولی بن حکم مسقف و فده
مان خدی تعالی آری کاریا وان بکه خدی تعالی نصرت
وقوتی بده اسلامی . گلاک اسلام بنت حکم مسقوفده
هی خدی تعالی جما خلاص بکه . گلی میر و آغاين کردا
خدی تعالی هما کردستانی حفظ بکه اویزی دست هلن
ظاروین خوده بدن خوندن دا بعلم معرفت و صنعت وک

جریده بده تقیین و کی بدفت بی خویند معا وان خوش
تیت فهم کرن
زمانه رسم جارانی نباوه چراغ نظام و منشی کراوه
له دور ایه رومان و جریده باکر چه مقصد زانین باوه
امان قدری بزانه ام کتبه له دینا استه کی هنای نباوه
له ایام حیات شیخ خانی له سر نسخه خط آونوسراوه
له لای ارباب خوی بوقدر و قیمت خزینه گوهره و کسه دراوه
له مجموع دول سوران و بوتان له سایه ام کتبه ناسراوه
له کردن غیر حاجی و شیخ خانی
اساس نظم کردن دانتاوه

نقریض

ژشامی هاتی به

اف جریده با میرمه درینستی هات شامی من يك
پیدا کر چفا کرده نیز يك هن من جشاندن و کی اف جریده
دینه آثی وی کردستانه خوی وی میرمه به حیا عویلی ماج کرن
دانین سر سر خوی گلک شایین پاشی من زوانه خوند وقادلی وان
خوش بو حیچکوته دنی دایه دان اف نصیحت و خبرین ته تقیین
فتح کتن گه وان زانین اف تشتک فجه ناف خوده خبر
دان پاش نه و حیچی بی مظلن وی خوی ز جمالی خلاص بکن
بعین هوستایی بعلم چکین تو لاف خوده در آفادن هف
زار و کی خوی بدن مکتبه ریکن بازاری صنعت وهنزا از سر
کردي مه گلک دفهم خدی دو تشتی فجهه ام خلقاندن يك
شجاعنه با بزی سخاوته خوی وان هر دو تشنین فتج
چره هولی کیم مله چره بر دستی خلکیده مانه اف قباحتانه به
چگو ام مانه بی معرفت و صنعت تو ثی زحمت و مصرف سر
فنجیا کردا دکشی ته اف جریده زمه ره درینستی به خدی زته
راضی بت تو گلک آیت و حدیثین راست ربین فتج نیشامه
دکی رحمت لباب ته بت خدی دوناته مظلن بکت او
عدل و کرما باب ته کری نه و زی دبت سپاراجتی او جز بده تا

کرد بعلم معرفت و صنعت وی گلک کر مانا اسلامی بین
دولتی وی پشنا وان بن وی هنگی کس نکاره خوه
به سر وان وی هنگی وی بکاربن وطن خوه تریافت
اجدادین خوه ز بن صمین اسپن موسقوف خلاص بکن

دو سه ساله کردوارمنی تیکل هف ینه اف حال ها
نه فجهه دولت ز فی حالی نه راضی به پاش نه و ازی
فی بمحبڑی بنقبسم

دو دولتین فرنکا ناف پکی امریقا به ناف پکی اسبانیا به
دست شری کرنه نه و شر وان سر بجزی به هردو ملک زی
خورتن اذاء الله ازی فی زی بنقبسم

هن خالدی هنه لقدسا شریفون يك زوان خوی فضل
و کرم شیخ یوسف ضیاء الدین پاشا به خدی عمر وی دریز
و علم وی زیده بکه برو شش سالا کتبیک چیکری به ناف
فی کتبی (المدیۃ الحمیدیۃ فی الالفة الکردیۃ) به اف
کتب و ک. غوبی ی بختا قواعد بن عزمان کرمانجی دکه
لغاتین کرمانجی حی گهاندنه هف فی کتبیده نقیسی به
مالاوی آفا اساسک ز عنوان کرمانجاره دان از هیفی
دکم کو علا و میر و پاشایین کردا ز فی کتبی پیدا بکن
گلک کتبیک فجهه علمایین کرداره لازمه کو او زی ز
غمائین خوه رو تشکی بنقبسم

علمک ز سورا هی سالا دی وفات کر رحمتا خدی
لیه خدی کتبی وی بضریه ناف وی حاجی عبد القادر
بی اف مروف صاغیا خوده گلک خی در حقا علیاندنا
علم و معرفتیه گلک بیت واشمارین کرمانجی دلتبی
و بیدکر ولات خوه سورا عزمان وی عزمانی سورا به لوما
کود حی فی عزمانی نظائن پشتا کتبیا م و زینیده بخط
نست خوه هن یست تقیینه تبرکاً من او ایاث لشی

درودشید شفاف و طاری
هر شش جهت و چهار ارکان
غبرا و سعاد کل مقابله
حیوان و بیات و معدن و فرش
پیدا کرن اف قدر بدائع
ابداع کرن ته بی هیولا
القصه چه مؤمن و چه کافر
او دنک وان تو بوبی مضر
بی نور ته بنه وان خودک
قدرت اوه غائی و حاضر
اماوه دوان دکی توطن
گویا همی شهر کن توخانی
رشکانیه غیرنا رقیبان
دردی تیه دل ژبرد ایشت
فرهاد ژدنک اشک خونریز
رامیت بته رام بولویسی
وامق ته کسا گهانه عذرها
دین کرته ژ بوجما کفاریه
او، زی ته لمهر مشتری کر
پاند بلا ته دا تذر وان
بلل ته کرن هزار شیدا
خوش دلگی تبدای نوای بلل
پروا نه کرن بشوق تلان
میزوب نه پی کرن مشوش
آف زلف سلا لید ملدا
هر بک ته بیه کرن معادل
حساخوه دوان ته کرم صور
آینه زوان ویه کو آقه او عکس زوان و به کو طافه
« پاشی به وی همه »

لصری مطبعاً (الملال) ده طبع به

سر قجبا کردا در بخشستی اف زی ایزک وی به فی زمانی فنجی
هو قام دبت

خدی و پیغمبر پاش نه وی هر آری کاریانه بکن ام
زی هر پوسته هبیبا جریداته نه دعا بن فتح مددین باش
بولیزی نه و زی ژخوه لسرمه دینه له شام
ن.ح.

آخرین مقطع دیما ز شامی هاتی به

پیروز ژته ره هزار جارا آف دنک نه و شاف بارا
مزگینای فی جریده با فتح شاباش دهان چقا هبت گنیع
اف شفل مظننه کریده بدهت جارا عویلی نه کربه همت
کو ماشه حمی نه کرنه ارشاد دائم ژ تره معین رسوله
دوza کو جریده بتنه بازار قولي خوشانه کرنه معناد
روحانیا باب و کال واجداد پی فی هنری ته کرنه شاد
یبونیا دولتنه گش بت قاسی نو هی دلی ته خوش بت

لاو شیخ ۱۰ فتاح

﴿ م وزن ﴾

نمی شاری و نکار شکر و کدار باری دصورتی آینه داری و پرده
بردار با پرورد کارینه دکل اخمانا بنا مناجانک غضیر کرد « اری »
آین شکر ته جوهر زبانی وئی ذکرته صیقله جنانی
آین واحد بی شریک یکتا وئی واحد بی نظیر و همنا
آی باقی بی زوال دائم وی هادی بی فای قائم
آی خالق ارض و آسمانان وی خالق جمله انس و جانان
ملک و سلطک و دلک بعاراتک بالجمله ته چیکون نبارک
سبحانک کل ۱ خلت احسن فکیف ما فلت
هر چیکونه چیکرای نکو کا

۱۱ آو دار حرفکی -

عنوان

مصدره (کردستان) غزنه‌ی
صاحب و نشری بدرخان
پاشازاده
پژوهشگاه مدتاد مدتاد

کردستان

۱۳۱۵

چیزی فی کاغذکی ریکه
زمیره دفی سر کاغذی
وها پیشیه:

پھر نجل المرحوم بدرخان

هر طبعده ۲۰۰۰ نسخه کردستان
ولات عظامه ارسال و ساطله
پاشا مقداد مدتاد بک پیش زاده روزداده جارکی تیت شیسائندز جریده کردی
قراء و نصبه نشر و تعمیم اوکه جنبد
کردستان خارجنه هر بر
کردلری تحصیل عنده و قبوره نشویق ایده: نسخه و ادبیات کردیه بی حاوی
مر جار دو هزار جریده
ازی ریکم کردستانی
دہ بالاش بدن خاکی
غزنه‌یک میکنه: تو نق عربیجه ترکیجه فارسیجه مکتوبله کردجه به بالترنجه نشر او نور
کردستان داخلنده خصوصی
استیاناره: بجاناً کوندریاوار

پژوهشگاه مدتاد دو الحجه سن ۱۳۱۶ پنجشنبه فی ۲۱ مایس سن ۱۳۱۴

اسملرینی عرض ایده بیله جکم غرفنکار بعن اصحاب تقوذک
مانع و جلوتنه او غرایه رق خاطر لرینه فدا ایدلشن مطالعه سیله
کردستان لک برنجی صحیفه سیله ستبه علایی شاهانه لرینه
عرضنه غبیر اولدم.

پادشاهم معلوم شاهانه لری بیور لدینی وجہله کردر دوات
ابد مدت عثمانیه لرینی تشکیل ایدن از وام لک کزیده لرندن
و کرادستان دخی موقعاً ایکی دولته هم حدود و غلی الخصوص
انطاولی طرفندن تجاوز اسدایی مانع و حتی او چېتل دشمنی
تهدید ایده سیمک قالیتی ده حائز اولدفلوندن پولتیه عالنده
مهم بر: و قمع استغلال ایتدکاری و برچوق زماندنبری عثمانی تابعیله
مفترخ بولند قزی حالده جلوس میامن ماؤس هابونلرینه کلجه
یه قدر بولنلرک تعیم و تدریسلریه ابباب ترقیلری هر، نسله
نظر دقته آلمامشد.

قولاری امرای اکراک متازلندن و (کلکم راع و کلکم
مسئول عن رعیه) امر بوسیله مأمور و مسئول بولند یفمند حصة
اعیانه مه دوشن وظیفه بی ایفا مقصدیله کردلری تحصیل علوم

شوکتلو عظمتو سلطان عبد الحمید ثانی

حضر تلرینه عرضه ال عیدانه مدر. نوہ رو ۱

پادشاهم سایه مهار فواحه شاهانه لرنده برنجی دفعه اوله رق
نشر واحد ائمه موقق اولدینم کردجه (کردستان) غزنه سنک
مالک محروسه شاهانه لرینه منع دخولی داخلیه نظارت جلیله
سنکن تعمیماً ایجاد ایدلره بیلدیرله بکنندن مذکور غزنه نک
انتشار و تعمیمی یولنده تصادف ایتدیکم مشکلات حسیله
مقام صدارت نظاماً ایله ماین همایون ملوکانه لری باش کتابت
جلیله سنکه سراجعته مشکلات مذکوره نک رفعی خمینه
وقوع بولاف استحامت عیدانه مک خاکپای هایونلرینه
عرضی و شاید شو استحامت دخی سائرلری مثلاً قولو
آئی ایدلله جلت اولور سه آجیق عرضه لرله کیفیتی سمع
هایونلرینه ایصاله چالیشه بضم اشعار ایش ایدم.

آزه دن جواب آله حق قدر زمان پکدیکی حالده بر خبر
آنکه مدیندن استحامت واقعه عیدانه ایمیده عنده الایجاد

هکی دیسا اذن ندان کو او جریده یا خویه ریکم نیش کردا
هئی کرد جمی بگوین هف ژوالا متصرفا هیشی بکن دابهیل از
قی جریده یی ریکم ولا تین کردا.

گلک ملت هنن نه نیشن مه نه جمی خوی جریده نه خوی
کتیبن خوی مدرسه نه ، کرد زمی قوما زیده تر خوی غیرت
و همتن لوما بی کشی بی شیساندن لرمە عاره فهیته
ولک احمد خانی گونی

کردی هبوانه اتفاقاک ه فیکرا بکرامه اقبالک
روهی و سیم و عرب تمای * حیا ژمه ره دکر غلامی
تکمیل دکرمه دین و دولت ه تحصیل دکرمه علم و حکمت
گل میر و آغا نو اتفاق بکن بگوین هف هکی والایا متصرها
گه نداوه رخنکاره تلفراقا بشیشن عرضخالا بشیشن دا اذنا فی
جریده یی بدت از ژودره ریکم.

اف چریده یا از دنیس من گلک خلکپرہ ریکریه امر و ف
جمی قی جریده یی پیروز دکن کردا تبریک دکن . اف جریده
وی ببه سبب کو کردی ولک خلکی جها دنیاییده چه دبه جها
بھیسن بظانین . هن مروف هن نافین کرد بملن حالین دنیای
دئین سر چائی گری بینن تشكی بظانین داوله فین حقارت
لوان بکن . وکی کرد خوی جریده بن شیساندن بظانین
مائور بن ژمیر و آن ایان بن حجیقی ظلم لوان کر وی بکاریه
زمیزه کاغذکی بنشیسه ازی جریده ییده اعلان بکم بشر ریکم
ازی دردوی بگوینم حیا گه خنکار . او ما ظالما نافین کرد ین
خوی جریده خوی شیساندن چقا حیل وقت سر من هیه اری
بچشم کردا بعلیم شیساندن وحالی دن ژوانره جریدا ریکم .
خدی تعالی امر کریه کو مؤمن جمی برانه چاوه من خیرا
برآکه خوی بث ولی ازی ژکرداره ژمی بچشم .

وقتو نه تشوبق ایتمک وزمانه کوره القا آنده بولنچ او زرده
کردسانیله شو غزنه بی احداث و نشر ایتمد .

چاکرلای امرادن بولنچ و غزنه نک . حاوی اولادینی
تصاحع کردسانیله طرف عیدانه مدن اجرا ایدلش اولملله کردرله
حلیمت و قومیت حسیا به فوق العاده حسین تأثیری مطلق
اولدینندز اکراون سنه مقسم شو غزنه کبی بر جریده موجود
اولش اولا یدی . بونجه مداخلات و ازعاجات اجانبی موجب
اولان کردستان اغتشاشاته بیدان ویرلمه مش وکل بر ترقی
و تمدن آثاری حاصل اولین اولوردی .

پادشاه چاکرلنجه شرکرد جه غزنه کردستان لجه اجرامی
التزام بیوریلان اصلاحات تسریع و تائیز و بعض مأمورینک
ار تکاب ایتدکاری مظلومی منع ایده جهت اسپاک بر نجیبل ندن
اولوب شوصرت بر جوک علاوه دارل طرندن دنی تصدیق
ایدلکده و اساساً مندرجات مضر بر شی اولمادینی کی شاما
حكومة سنه نک تنسیب و آرزوسنه توپیقی دخی مکن
اولدینندن هر حالده کردستانه کردرلک بولند فاری محال ساره
یه دخولی خصوصنه رخصت اعطاسنک باب عالی یه اراده
و فرمان بیور لسنسی خاکپای حاجتو وان شاهانه لرینه ایجا ایله
استرحام ایدرم . اولیا بده امر و فرمان
* *

اٹ خط من ژود بترک نشیسی . کاغذ که ژحضرت سلطان
عبد الحمید خانزه یه . لقی کاغذیده ازهیشی دکم کویادنا جریده
یامن بدد دا از ریکم کردستانی .

ژولا تین از جریده ازیدکم ژمبزه دشیسن کو جریده بین
از دیدکم مأمورین حکومتی نادن خویا . چه کو کرمانچی نظان
دیشل قی من در حقا وانده شش تا نشیسی یه .

حضرت نبی علیه السلام گوئی يه « از چاوه ر صحابه کی خوی پچک قبچتر و خوی فضل ترم ولی عالیک ز عابدکی قبچ تره خوی فضل تره، چاود شنایا بدری هیف ز استطیرا خوی فضل تره ولی عالم ز عابدا خوی فضل ترن فضلاً مؤمن عالم حفتی درجه با ر فضلاً مؤمن عابد زیده تره .

افخر عالم علیه السلام پرسینه کو عمل قبچ کیز کده گوئی يه عالم خدی عیتیانی يه . دیسا پرسینه کو مراد کیزان علمه گوئی يه علاماندنا خلیعی تعالی دیسا پرسینه کویا پیغمبر ام پرساغلین قبچ رته دکن توجو ایا عالم خدی تعالی ددیمه ره پاشی علیه السلام فرمان کر کو لقلمانندنا عالم خدیره علیین هنده کلک فیده بی ددن مروف و بظایین و جهلا خدی تعالی کلک عمل توفیده بی نادن . سینئز علم گلک عبادت زی کلک فیده بی نادت .

امام غزالی گوئی يه :

مروف رحیوانا بعلم فرق دبن دوه بقوه تاخوه ز انسانی قوت تره فیل بہستی بین خود ز انسانی مظنن تره بشیر بمحسارتاخوه جسوس رثه کامیشک ز انسانی زیده تر دخوت و زکی وی مظن تره میرانیا چو گلک پچک وک بینا کی ز میرانیا انسان زیده تره انسان بعلیسی بظانی ز بیرونی دی فرق دبن انسان عالماندنا عالمیره هاشمی متفاوند .

***

لقمان گوئی يه . کر خود رخ عالما رو به خدی تعالی عرب دی چاوه ببار انحصار « جاد که ولی قلبیں مزو قازی بسوارا علی و حکمتی احباب دکه . واجب تعالی لایتیا جیلیه یا » شهد الله انه لا اله الا هو والملائکة واولوا الہم « ده عولی بختاخوه پاشی بختا ملانکا پاشی بختا خوبین شلیمی کویه زنی آیت زی اشکار دبه کو علم رحی تشتتا قبچ تره .

سینئز کردستان

گلی میر و آغانو هون لسایا کرمانجا میر و آغانز . لوما دقی هون قبچ فکر ف وان اوان بدن خوندن بعلمین علم و هنرا هکی کرمانج بن هونین میر و آغانی ز کیره بکن کرمانجین و هنکی خورت دولتین میر و آغانیین وان زی وی حقوق ای خوی ناف و ذنک بن لوما گلی مظنین کرمانجا دقی هون وک اولادن خوی فکر ف کرمانجا . جریده براي ثی من ثیهی کو حضرت نبی علیه السلام امر کریه هون حمی ششان اوین اون ششانین وان وی زوم خپیا بین پرسین . گلی علمایین کردا دقی معنا فی حدیث شریف هون قبچ بیش مظنا ذا بظایین دین سروان چیه .

سینئز فضیلۃ العلم

حضرت پیغمبر علیه السلام گوئی يه . مروف قبچ مروف ذیده خوی فضل و کرم مروف . عالمه نک کو مروفین دی زی قیدی دین و اومحتاج کسی نایه .

دیسا حضرت نبی علیه السلام امر کریه کو ایمان طازی يه جلین ایمان قوایه زینتا وی حیایه ثره بیا وی زی علمه لوما مروفین بی علم مروفین نه خوندایی نکارن ثره بی زایماناخوه بین . مروفین نیزیک درجه بی پیغمبری دی مروفین عالم و جاهدین ژلوزه اوی چکو عالم بعلم خوی خلکی دعلمینه امر پیغمبر و دیا راست . جاهدی بشیرین خوی ایمان حفظ دکن لوما گلی میر و آغانو کرمانجنو قبچ بظایین خوی دنیا و معرفت دنیا و آخری روی مروف سپی دکه مروف محتاجی تو نایه ریا خدیده پاش نه و ظارو بین خوی بعلمین علم و معرفتاهون بخلاف تاخوه شجیع جسوس رثه هکی هون بین خوی علم هون بین زدن بمحبیا خورت تردو اند ترین . خدی تعالی خطاب کریه ابراهیم ابا ایه السلام ره کو « از علیم حز مرویه » لرماء مروفین خدیه ، دناسن دینین بعلم عالم و مزنتا . مدی تعالی : « ان رئی » .

خوی هنر و معرفت . حمی دولت ژوان دبرسن . افه و ظانی
امريقا ژی چه بی نه و چه يه .

شر امریقا و اسپانیا لى سر بحرى يه اسپانیا گلاك دولتك
کئنه امریقا نويه لي سایا ختناندى سایا علم و معرفت خویه
امریقايى طوب و فنگ و پورين و مظن هن با تو دولتا ولی تینز
اسپانيا داظانه نکار دامريقا لى چه کو اسپانيا ظلمى دکه امریقاي
دھى و از مروقين ، ظلوم ژبن حکم اسپانيا خلاص بکه اسپانيا ئازى ناقى
امریقايى تىكل شغل خویه بکه لوما نهور و انه هنکى دست شرى
کرین واپورين امریقايى حمی دراکارز واپورين اسپانيا بىش شوطاندن
غى قاندن نه و امریقايى جه و ان مروقين مظلوم کوناف وى درى
(کوبا) يه گلاك عسکر اسپانيا لى ويذرى يه او در کر يه محاصره يىده .
ولک ام دظامان چه کو امریقا خوي هنر و معرفت وى بكاربه
اسپانيا بى .

واپورين شرى يين امریقايى برى چند روژكى چوين هن
جزيره يين اسپانيا بىگرن لويدرى زاستى پازده واپورين
اسپانيا يى هان كو حمی ژي ترى طوب و عسکر بىن رخاجزيره يى
ژي گلاك طوب بىن اسپانيا هىين وى ھف و دو دىن ژهر دوملا
طوب دست يىگر صروفين چوبين سيرا شرى ژذشىسىن کو وى
شر خوش بى ژدنگى يى طوب از تقادندا گلەيا عرس دو ھىمان دنالا
وکى او گله يىن دو صد سه صدھە لطابيا لو اپورا دكى و دتقا
و دنگىن عجيب ژوان دھات چىكۈ قىامته عرس دو ھىمان تىكل
ھف دىن بگله کى واپوركى مظن شوتى و نوط مېر درېكىدە
هان كوشتن شرى سەچار ساعتا دوم كر واپورين اسپانيا يى هن
ژي شوطين هن ژي هان غر قاندن هن ژي رە خرابون .

ملعمرى معلمىا جرىيدا ياكى دستانى طبع بىه ،

جرىيدا يابرى قىي من وعد كربى كو ازى بختاشن امریقا
واسپانيا بىنىسىم . عولي دھى از ۋان دو دولتا ژودره پچى
تعريف بكم : اسپانيا دولتك فرنگى يابى خفت سىد سالاجىھى نه
دولتا اپانىا لى او بازىرين اسپانيا بىنى يىز مسلما نابى وي
ھنگى هن ژماوكىن امويە وي درى خليفه يىن ژپاشى خليفه
يىن وان عدالت بردان دست خرابى يى كىن علم و معرفت نەما
وزير ووالى يىن دازى دست بىر طيلا كىن مير و آغايان ژى وڭ
حضرت بىي عليه السلام گوتي : « الناس على سلوكه ملوكهم »
دست ظلم و خرابى كىن گوندى ، ژبن يىن ژان يىن لوما فرنگا
كارى وان عردىن وان حى گرتن هن مسلمان رفین يىف اسلامىدە
افریقايى گلاك ژوان هان كوشتن گلگۈزى مان و يىدرى بىر حکم فرنگا
جىانها گلاك ژوان بىنه فله . افه و پچى ئاظان اسپانيا چې بى و ھو چە يه .
امریقايى : عرس دك گلاك مظنه دوراوى حى بىرە كسى اف عرس
امریقايى نه داظانى زمانى ملوكىن امويە لە اندلسى سایا علم
ومعرفتى ئاظانىن كوشتن عرس دك وهاھىھەن قوى ژعالىن وان گمى يى
سوارىن چون كشە امریقايى سر بھرا مىھىغا اطلاسى گران ژهن
سبانەكارىن گلاك بىگرن لوما تو عرس تە دېتىن فىگرانلىي هن
علامت دىن كوشتن عرس دك سردانىابى ھىه .

پاشى ١٤٩٨ تارىخ ميلادى انکوبىرى چار سىدصالا فرنگك
ناھى (قرستوف قولومب) چو گلاك گرا آو عرس امریقادىت
وکى فرنگا بېيىست عرس دك وها نو هانىي يە دىن گلاك فرنگ چون
وى درى فىكرين كوشلە كىن امریقايى كۇقىنه لى جەوان گلاك
خوشە آخا وىدە گلاك ئاير وزېقە هەھىدى هىدى مىروف علاما
ندى خوھ علمانىن هنر و معرفتى ئاظانى كىن چو امریقايى خوي ناف
و دنک . كودرى مدرسه و مكتبە فتح بېيىست ئاظار وين خوھ
رىگرن وى درى دان خوندى نه و ژدولتىن فرنگا بىما زىدە تر

عنوان
مصدره (کردستان) غزنه‌ی
صاحب و مجوزی بدرخان
پاشا زاده
لهم مقداد مدحت

کردستان

۱۳۱۰

من طبیده ... کشته کردستان
ولات فظامه ارسان و وساطله
قراء و قصایه نثر و فنیم او لجه‌گذر
کردستان خارجنده هریر

پازده روززاده جارکی تیت نقیاندن جزیده یا کردی به
کردی تحریل علوم و فنون، تشویق ادب نصانع و ادبیات کردی‌ین حاوی
اون بش کونده بر نشر اولنور کردجه غزنه‌دار

اچون شه ک ابونه بدی
۸۰ غروشور
غزنه‌ی مسکن، موافق عربیجه ترکجه فارسیجه مکثون‌بل کردجه یا پائیزجه نثار او نور
استانداره عجنا کوندی‌بلور

حجی فی کاغذک ریک
زمته دفی سر کاغذی
وها بنیسه:
بعصر نجل المرحوم بدرخان
پاشا مقداد مدحت بل
هر جار دو هزار جزیده با
ازی رینک کردستانی
ده بلاش بدن جنکی

دیروز پنجشی ده ۲۷ محرم الحرام سنه ۱۳۱۶ پنجشیه فی ۴ خرداد سنه ۱۳۱۴

غزنه کور یلانلر توقيت ایدلکده او لدینی کی شو کردستان
غزنه‌ی سلک نشری، جنای شاهانه‌یه خالف او لدیندن همان ترکله
در سعادتہ شردم و بوباده کی اراده سنه‌لرینه اطاعت ایدنیم
حالله کچش مأموریتلرمه متعلق برسویه معامله تصدیع و اسناد
و محکمة عائده سنتدن استحصل او لنه جن اخلاقمله حکومت
مصریه دن طلب او لنه جنم و حکومت مشار الہانک دشی بوكا
موافقته چاکرلرینی جیرا آتسیم ایده جیکی او لدینجه شایان اعتماد
او لسی لازم کلان و میت جلیله خدیویه ارکائشدن او لو بیدعند
الایجاب ارائه ایده جنک واسطه ملومه ایله چاکرلریه
تبیغ او لندی .

پادشاهم اشو کردجه غزنه‌ی سلک محتنای شول ارباب، معارف و
مدنیتک مسلیم او لوب شو حالته ذات‌کمایونلرینه فارشو بوباده
اسباب و دلائل سردیله لطویل مقاله حاجت یو فیسه‌ده مهونیت
مرودضه‌ک عدم رفیع و بغير حق جنس و توقيت اشخاصله
تهذیدات واقعه حقنده مناعده سنه‌لریه بعض استرحان‌نده
و لنه جنم . شویله که:

شو کتاوعظمتلو سلطان عبدالحمیدخان ثانی حضرت‌لریه
عرضخال عیدانه مدر) (نومرو ۲)
پادشاهم! دولت ایده‌لدت عنای‌لریه تشکیل ایدن ای او امدن
مشنبی او لدینم کرد. قومنک خلقة و مزقنا حائز او لدقتری اهمیت‌دن
دولایی شایان تعلیم و اصلاح او لدقن‌ندز کردستان‌جه القزام بیور
یلاذ اصلاحات و ترقیات جمله‌شدن اولنی و (کلمک راع ۰۰۰۰ الج)
اصل نبوی‌سله حصة عیدانه مه ذوشن و ظیفه بی ایغا ایلک او زره
قولری دخی سایه معارفوایه شاهانه لرنده شو کردجه غزنه‌ی
نشر و احداثه ایدم .

غزنه‌ی سلک خلاف مأمول ممالک شروسته شاهانه لریش منع
دخولی باب عالی طرف‌دن تعینیاً ولایاته تبلیغ او لندین‌ندز شو
مکتوی‌لریک رفیع خصوصیتک باب عالی بی اراده و قرمان بیور لسی
درت بویز و لو وقی ۲۱ مایس سنه ۱۳۱۴ تاریخ‌لر غزنه‌ی مده کی
حریقنه ایله عیّنه غایای شاهانه‌لرندن عرض و استرحام او لمنشی.
بنیه خلاف مأمول منوعیت مذکوره رفع ایدلامش و حتی الارنده

شاهانه لرینک شو ارتکاب و تز لاری شو کوت و عظمت ملوکانه بی اخلاق و خنده اغیاری موجب اولمک دن بشمه بر شیشی آشیج ایمه جکنی حسب الصداقه شمیدن عرض ایدرم .

رابعماً - بعض ذوات طرفدن بر عاج دفعه لگرک چا کرل زینه و گرک بعض پادکرینه گویا طرف شاهانه لرندن بر جو ق ازاده لر ، وعدل تبلیغ و تبیث اولندینی حاله هیچ برینک اصلی چیق مدیغندن و فی ۹ نیسان - نه ۱۴ تاریخیله قرماند فائیه بک قو لاری واسطه سیله بر نجی نسخه بک تقدیمه و قوع بولان عرض واستیحام عیدانه مه اهمیت ویرلمدیکنندن غزنه مک انتشاری رضای شاهانه لرینه مختلف اولدینی خنده بعض ذواک و قوع بولان غندی اخطار لرینه بالطبع اعتماد ارتحام شدر .

پادشاهم : چا کرل بینک هیچ بر نیت فاسده م او لمیوب شو غزنه بک نشری منسوبیتیه مفتر اولندینم کرد قوم نجینه فارشی مکلف بولندینم وظینه بی ایفا ایتمک مقصده سیله و دها بعض آمال مشروعه به بمنی اولدینه بین ایدرم .

غزنه بک ماهدنبیری نشر ایدلکده او لو ب شومدت طرفند شایان اعتماد هیچ بر واسطه ایله افکار و ارادات سینه شاهانه لری تبلیغ ایدل د یکنندن متخد مسلک داره سنده دوام طیعی بولنیش ایسه ده سالف العرض برو مرول عرض حال عیدانه مده عرض اولندینی وجهه غزنه بی حکومت سینه بک تسلیب یوره جغی صورت ده چیقار مق دخی بمکن اولدینه بندن منوعیت واقعه بک رفیله بونجه مساوی احواله انصهاماً برده بیو زدن کر دل حقنده خلاف رضای باری ظلم و تعدی ایدل امسنات باب عالی به اراده و فرمان یورلسنی عدالت و صرحت شاهانه لرینه التجا ایله عرض و استرحام ایدرم . اول باده و قاطبه احواله فرمان و احسان پادشاهن افتاد من حضر ترینک در .

بدرخان پاشا زاده
مقداد مدحت قولاری

اولاً - منوعیت مذکوره بک ایقاسی غزنه بی کردستانه ادخال ایده پلیک ایچون منذر جاتنک بر قسمی وساطت لرینه مراجعت ایده جکنی بعض اشخاص بک توفیق ایتمک لازم کله چکدر که شو صورت ایستاده رک بالضرور اختیار او له جنبدن مادیه ، منوی مسئولیتی مسیلرینه ترک ایدرم .

ثانیاً - جسی و توقيف قوانین موضوعه بک تعین و تمداد ایلدیکی احواله بینی ارتکاب ایدن شخص حقنده جائز او له پیلوره احواله بعدوده مذکوره خارجند و قوه بوله جق حرکت ووجیه مسئولیت او له من . چونکه افراد جمیت حرکات و افعال منوعه بی آنچه قانوندنا و سکرنه بیله چکدر . شو ساله قانون چنانک تعین ایتدیکی بر ماده بک مرتكبی مجرم عدایدیه میه جکنندن بالطبع جسی و توقيف او له من ، بناء عليه (کردستان) غزنه سنه الـ آلق ، ابو قوق مژد و شو جزای مستلزم دیه اراده شاهانه لریه منع و اعلان ایدل دکه آنکه قارئی ، نه ده جامی مسئول او له من . اولور سه ظلم ایدلش اولور که ظالم رحقنده کی آیات کریمه و احادیث شریفه بک تعین ایتدیکی جزا هر کسدن زیاده ذات شو کنم بکز جه معلوم اولسی لازم کلیدیکی و سرکارده بولنیان مأمور بک ارتکاب ایتدکاری مظلوم علی الدرجات ذات شاهانه لرندن دخی مسئول او له جغی { الامام مسئول علی الناس عن دعیته } حدیث شریفیه سائر واحکام قرآنیه ایله محقق دارد .

ثالثاً - تهدیدات واقعه به دائر اولان تبلیفات متروضه به تمامیه اعتماد ایتماکله برابر اليوم استانبولده سرکارده بولنیان بعض خروانک معلوم او لان احوال و اخلاقه نظر آگویا صداقت او لق اوزده افترا کی بر دناتی ارتکاب اندی مسیمد او لادینه بندن احتیاطاً ایجاد باید فوہ عادله به اصر اجتنام حقوق و استقبال عید تهی تخت تأمینه آدم . عقلسر دوست قیلندن او لان بعض بندگان

کو بعلمت علی وی هنکی مرن پیشی جنتیده ناما وی دانیاده درجه کشتن وی هبتن.

» زیو جریده یا کردستانی «

جیفا من گلک زکر دی مه ره دهات من روز و شف گازند
دکر ز چقا کر مانع هنه حمی میر و زیها ینه چیه هولی بی معرفت
و صنعت ما نه نشیساندن و خوندنا حی کرد اچزه ینه از لاف فان
کول و در دازار و کال بسیم حیزی مایم نهور خدی تعالی شکر دم
او جریده یا ته لسر فتجیا کر دار یخستی یا ته ژمه ره زیکری هات
و کته دست من چپکو چقا مراد من هیین حاصل بین فتحی
لسر دنیده جو قادبت مظنانی لقی زمانی حقوقی دبت و کی او جریده
من خوند از در حقتا دعا و مددی ته حیری مام از زخوندنا وی
تیر نهیم من کازی کرد و کر مانجا کر زوازه خوند او زی گلک
شاین بلکه زشاین لال بین لاف بینا دو سه روز اده حق یست
جریده یا داز هش و ژمه آینه کرم بکبلر بده یا خوده ده شیشه
از دیکم کودری و کی و یه یه ایمه قبول نه کی هیشی دم تو هر پوسته
ژمره چل پنجی جریده یا ریکی ته جریده خوده « العلم علما ن علم
الابدا ن و علم الادیان » نشیی بی « از هیشی دم هر چار در حقتا
وانده دو سه بختا نشیسه گرد وی لقی دری ژصبا حیا ایشاری لبر
گری دشفلن پاشی فتح فنا کر زخونه نخوش دن گلک دمرن.
اٹ کر دین و از در احمی شافیه ملا بی شافیا لثار در احوال پاندا تابن.
کتیبا مذهب شافیا مروف لواز درا نکاره پیدا بکه « هک تو
جار جارا ز کتیبا این حبیر لشکی لازم نشیی آوزی وی په سیبا
خیز و نامداریا ته ».

از خودی شکر و حمدی دم پیشکی خوندند و نشیساندن دظام
هکه تو قبول بکی پاش نه او زی فاصدیا جریده یا ته نیم اف بازار

آف خاطری من زور نشی دی از حضرت سلطان ح عبد الحمید
خان هنگه رهیه « از هیشی دم دا اذنا جریده بدت از اشکارم ریکم
کردستانی ». از منی و دوم نههن نیشین کردانه چره او از بزمائین
خوه جریده هبن و کردا تیک تین و زحالی دنیایی بی خبرین.
گل علما بین کردا گل میر و آغا نو هو نزی اتفاق بکن بگهین
هفت تلفرا فکی ح حضرت پادشاهه بکشین هیشی بکن دا اذنا
تی جریده بی بدت از زوره ریکم داهو نزی بظبن اه دنیاید
چه دیه چه نایه ».

مختصر فضیله العالم

خدی تعالی اصر کریه کو « فاسلوا اهل الذکر ان ڪشم
لاتلمون » انکو تشا هون نظائن ز عالم پرسن « حضرت
نبی علیه السلام گوئیه حجی مروفی کت ریا خوستا عالمیده
واجب تعالی وی مروفی بکه رهی جنتیده و عملین علما ز ملائکه
کراسه هنگی خوش پن پرین خوه لبروان فدکن و راد نخز
عردی « مروفی حیا صبیه خپتی و علمی مستله لث علمی خیرا
می خپتندنی ح خیرا صدر کمت غیرها فتح تره « علم چینی بکن هرن
بلخواز ن علمون « علم خزینه به مقته بین وان خزینه با پرسانده «
تشاهوں نظائن پرسن پرساند نا علمی چار مروف فاده خیر بدهی
برسی، بی ظانی : بی گهود دایی، و بی خزوان کری ».

ابو ذر (رضی الله تعالی عنہ) روایت کربلا کو حضرت نبی
علیه السلام گوئی بیه : مقدار کی مجلس اعلام از ونشن ح هزار دکت
غیر، فرستنا حال هزار نه خوش، و چونا هم هزار جنزا فتح
تره افضل ترہ « پرسین کو : یا رسول الله ز خوندنا قرآن زی
افضل ترہ » گوئی بیه : ما بغیرا علی قرآن تو فیده بی دده؟

حسب فتحی اسلامی سب احیا کر نا مسلمانی بی مروفی دخته

هندي ته هبو دکل عنایت
هر روز دکر هزار طاعت
کیرا ته زبر دري خوه مردو دود
قهرا ته کره مخلد النار
فردک مه مدی تبارک الله
در حق ته گوت ما غرفانک
گمراه بدت نه دوره الحق
باراه بري وي مصطفی بت
خانی بخوه زاتو آشناي

دننا قلم مصنوعات + وسر دفتر موجودات
و عقل معمولات + يشن دست مخلوقات
حضرت سيد اسادات محمد + المصطفى عليه افضل الصلوات

نان چومگرو جوب و امكان
ممکن هر ره جمع ما سوانح
ممکن وي زبُخوه کرنه مطلع
حسناوي بدرگفت ژمکمن
ثابت به بتن ژ نقش نقاش.
نقشی اوی قادری تو
لاشق اوی دی هبت رقونک
لو اول ما خلق قلم بو
هر سینه به اولی مژوال
اف زنگه وان پکیره توفيق
تمداد و تعدد اغیارك
نورک بویه معنیا محمد

(اثی هیه)

* لمصری معلمبا جریده با کردستانی طبع بهه *

ابليس فتیر في جنایت
وی سجده نکر لغير معبود
یک سجده نبر لپیش اغیار
القصه ژ حکمتا ته آگاه
عرفان طلیل صاحب ادارک
خانی به زانبا خوه در حق
الآ کو مگر معین خدابت
یارب بحق مصطفی کی

ولش بازار گردا لیهایه هرسالی ده پازده هزار کرد لمره دجفن
رجهیزی دزینا دخلي دکن گلک ژی پاشی دمین خوی مال وزارو
هیل ژ برفي سبی ازی محتاجا حالی کردا ژ هر هر جار بنشیم.
خدمتک هولی پک ژ میر خودره بکم . اطنه بی سید طاهر بوطي
از ژو ۵۱ کاغذآه رکری گلک منون بیم خدی علم و همتاه
ژیده یکه هر جارازی پنجی جریده یا زهره ریکم چه کو حکومتی
هی اذنا جریده یا من ندایه لوما از نکارم پوسته بی ریکم ازی
تلپلکه دی ژ هر هر ریکم گکیم دست ته .

پاش هموزی انشا الله ازی ترمیما مذهب شافعی ژ کرمانجاه بکم
هکی تو هر جار بخنا کرمانیg وحالیn ویدری سفی ازی گلک
منی ژ ته هلم .

سیخیل

سیخیل مم وزین

نقشی ته دین اود آقی ناکن حذری ژ آف و دافی
لب لشه طلب دکن زلای وی دانه دام زلف و خالی
مقصود گوبو ژ پیشه حاضر دی قصد بکن جمیع ناظر
طوطی بخوه ما شکر دریزت هر چی ادین اوی دیزت
دوی مقصد بختصر دینن پابند دن گلک دمین
مقصود مراد دل تو شای اما تو تضل من تشای
پابند دیکی بزلف و خالی هرچی تو بی پی صلالی
هرچی کو تو بی پی سر هدایت فیرا بکری بکی عنایت
حاضر وی دی مقام معلوم کر خادموی دکیری مخدوم
آدم کره قبله گاه و مسجد
عیسیاه که گهانده او جان آیا بچه ته جانده او جان
در ساکر مخف ته کو ته ادریس البت دچوه مقام تقدیس

عنوان

جنوده (کردستان) غزنه

صاحب و محرری بدرخان

پاشازاده عبدالرحمن

مر طبده ۲۰۰۰ نسخه کردستان

ولات عظامه ارسال و سلطنتی

فرما و قبایه نشر و تنبیه اولن جنبد

کردستان خارجنده هر بر اچون

سنهک آپونه بدی

۸۰ غرو شد

کردستان داخلنده خصوصی

استیانله بجاناً کوندربلور

کردستان

۱۳۱۵

(پازده روزاده جارکی تیت نقیساندن جریده یا کردی به)

کردلری تحصیل علوم و فتوهه تشویق ابر نصایع و ادبیات کردیهی حاوی

(اون بش کونده بر. نشر اولنور کردجه غزنه در)

جیچی فی کاغذکی ریک

زمیه دفی سر کاغذی

وها پیشیه :

بجنو نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بلک

هر جار دو هزار جریده یا

ازی ویکم کردستانی

د بلاش بدنه خلک

﴿ روزا یکشنبه ۲۶ جاذی الاول ۱۳۱۵ پazar ایرتی فی ۲۸ ایول سنه ۱۳۹۴ ﴾

ضرب و قتل ایله خنوبیف ایدرم اندره شو اذیتندن قور تلهق او زره
 مدحت بکن کبرو جانیلرلر « دبو دناشکارانه ویردیک جوابه مقام خلافت
 عظمانک باش کابی تحسین بلک افندی ده « اند من بونی سزه رسماً امر
 ایده مزلر « دیو جواب و بر مرک شناعت معرفه نک مکتوبلر کردجه به بالترجمه نشر اولنور
 رسیده مساعدة شاهانه لری شایان بیورلارینى ضمناً تبلیغ ایندیکی کی
 باور خصوصی محمد باشا دخنی بو صورته حرکت موافق شان مدافعت
 او له جنپی علاوه اظهار اینسیله شناعت و دنائت مذکوره بلک باش کاتب
 بلک طرق دن امین بلک ماین هایونه جاضلارینى بر کونده اجراسی
 قرار لشد بله رق تا بشکطاشدن قاضی کوئه قدر بر طاق حشرات طرفه ندن
 تعقیب ایندیرلری . جریان ایدن تختیقانه و انسانی و فعده علی ملاه الناس
 متاجسرل طرفه ندن و قوع بولان افاداته نظرآ حشرات مرقومه عنان باشا
 طرفه ندن ترتیب ایدلکلاری و امین بلک ضربی حقده اراده سنه لرینک
 صادر اولدینی تبلیغ ایندیکی ثابت او لبسیله عنان باشا حقنه دخنی لازمه
 عدالتک اجراسی عمومیز طرفه ندن عتبه علیای خلاقتیناهیز ندن بالدفات
 استرحام اولندینی حالده نمره سی کورملک شویله طورسون ابوالضلالک تائیز
 تقویله استرحام ایزد دخنی خاکبای هایونلر نجده تائیز سر فالدینی کی استفسار
 خاطر ضمته ساخته شفت و جبتله در سعادته کلوب طوفن مجھه ماین هایون
 ملوکانه لری سه مراجعت ایلمش اولان برادرم علی بلک قوللری دخنی درت

شو کنلو عظمنتو سلطان عبد الحمید خان تائی حضر تلربه

عرضحال عیدانه مدر

پادشاهم :

متلا او له دین علت صدریه دن طولانی اطبانک کوست دکلری لزوم او زریه
 بالدفات طلب و استرحام ایندیکی و خصته نائل او له مدیندن بلا مأذونیت
 کپن فیش مضره عزیز و موس صيفک حلولیه در سعادته عودت ایدن
 برادرم مدحت قوللرینک کیفیت عزیقی بر معتاد ایندیکی شکل و صورته
 قویه رق ذات هایونلریه قارشو اختيار کذب و دروغ و شو صورته تامین
 اقبال و منعمت اینکی اعتیاد ایدن ابوالهدی اقدیمک جلهه تدایر مفسدات کارانه
 سدن اولق (ولا لذر ....) آیت جلیله سی خلاقه ده او له رق زید اچون
 همرو مشول ایدلک قیلندن اولق و بو وسیله ایله دخنی ذات هایونلری
 حقنده ک افکار ملق اخلاق امک او زره استانبوله بولنان برادرلر مک
 تفیقیله مدحت بلک جلی عکن او له بیله جکنے دار مرقوم ابوالضلالک
 واسطه اجرای شناعتی او لان عنان باش امین بلک تضییق حقنده بر زور نال
 ویره زیلوب بو نک او زریه باش کاتب تحسین بلک قوللری طرفه ندن (تضییق)
 کله سی حقنده عنان پاشادن ایضاخات طلب او لنسیله عنان باشا جسو ابا
 د ایدمن فرمان بیورلر ایسه مدحت بلک بوراده بولنان برادرلرینی

حسیدینه بی هفالة او ناچیه لاوین بدرخان بکی جریده بک هوی درینه دا
قنه ز کرداره بست لو ما از کولاوی بدرخان بکی هه ف تعصب و جنایه
ز ملکی خشکار دز کتم هاتم دبارین غرب دا از ف خدمت ز وطن و ز ملک
خوره بکم ز بک ما خدی هیچ دکم کو کرد زی پی ف جریده بی ز خوا کرنا
کنه ساله شیار بن

من فی جریده بی ده کاغذک رومی ز خشکار عبدالجید خانه دیک
دو مازناف ده دیپژم جگواری نهشت برای من جریده پاخوه ملکی و پدیه
درینه از ز ملکی وی دز کتم دا ازی وی جریده بی فجایا کرداره بخت و
صیبا رسی دوری زیره بنسیم.

کلی کرد نو انسان ز حیوانا تجزیه چکوانسان بقل و عشن خدی
ز عقل جاتر نشسته خاق نه کرده لی عقل زی پی خوندی کامل ده
سروف نخونه عقلی وی کلاک کم دینه لوما خدی تالی کتیابخوده علماندنا
علم و معرفتی کرد دویه

خدی قر آتعظیم الشانده فرمان کرده (ویرفع .....،) لوره حوى عقل
حو دراده حاکمی مخلوقا . به قوت اعقل انسان حاکمی حیوانایه عقل نهیا
مروف زی وک حیوانایی . اف واپورین سر مجری اف واپورین لردی
سرهشی دین اف تفراف اف طوب و تشنکن هنده دور دچن حی به قوتا
علم و معرفتی عقلی هه

سروف عقلی خوم حقیقی بعینه دی حوقس نشین وندو چاک چیکه .
کلاو علاندنا عقلی چاوده اری اف بر سک مظمه قاس دست من هات ازی
کورت جوابی بیم : عقل بعلی خوی قوت ده لوره علاندنا عقلی خوندنه
حی نشی صروف دیت دی بقطانه او نشیت ز اصلی خوی چه بو جاوه وها بو اف
زی بخوندی ده . هنکی دیبا به هندک مروفا بکر مانجی اثار قبیله جينا
من نیت فکری نه دور خوی . جیرانی وان روس محیم و روم حیا به
عن مانین خود کثیب قبیله چکین فوج دست وانه هن عتابک کرد فندکی
داویزه او پیتا داویزین اف ملین ها زاروین خودمه ولا نین خوره نشین

فتح هشته خدی علم و عمری وی زیده بک برای من مقداد بکی اف
ریاتچا جریده بی پیشان هه کر
احمدخانی رحمتاخدی لوی به کنیا خوده قبیله (انواع مبل دخوی
کتیبهن - کرمانچ تی دی حسین) اف خبر کرداره عاره دفی خویه بن فی
عاری درین دفی کرداری خوی علم بن

محبتا منا ز مانی من کرما نجارة از سوق کرم فی جریده بی ده ریاتچا پیشان
کردادک روم جی بی ز لکه لی هبت مکتبن مظن داینه . حکومت پراز کردا

کون قوماندانق داره سنه توپیف او لندقدن بشمه ایکنجی بر اهانت
و حفارات اولق او زره ابو لهوانک دست ملنت بپ و ستن او بکسرین
صالیو بله میه جی کندیسته رسماً تبلیغ او لور . بی ایکنجی اهانت دخی
نام نامی هایو ناریسته او لهرق اجرا واردۀ قاطمه تاجدار طری مقتضاسندن
اولدینی کبدیش مدبری سکار حاجی محمود افندی و باش کاتب تحسین بک
و باور خصوصیلی چرکس با مقال محمد پاشا طرفاندن تبلیغ و انباء
فلتمشکر .

بادشاهم بو کی معاملات داشکارانه ابله تحویف او لنه بله جک بر
کبمه وارایسه اوده عنان پاشا اولدینه یین ایدرم برادرم مدحت بک
آفاده ستدن وتلفرانخانه قیودن دن اکلاشد بنه کوره استانبوله عودباید جکنه
دار او لان تلفرانخانه شناعت معروضه بک و قوعدن اول اولدینی جهاته
شومه بدک عودته تعلق و تائیری او لمه جنی اشکار اولدینی کنی اشته عبد
ملوکاری دخی بحقیقی اثبات وابوالضلال حفمزده اتخاذ ایشیدربیکی
ندیم سفیمک بطلاتی اظهاه اچچون باشیجه مقصد جا کرایم او تهدن بری
ملت اسلامیه و سلطنت هایو ناری تدابیر مفسد تکارانه سیله حمو و شومانده
دولت و ملته خدمتلری سبق ایدن عائله من افرادیه بونجه معموبیق افوا بریشان
ابلیان ابو لهوانک درجه اهانت و شناختی مدحت بک احداث ایلدیکی
کردستان غنیمه و مطبوعات اجانب و اسطمه سیله اعلان و اشاره ایدرک
سمع هایو ناریه ایصال وابولهوا کبی خیثک تائیر نفوذیه قانونک اجر اسز
و عدالیک مفقود و ظلمک حکمفر ما اولدینی مالک شاهانه کره ارتق عودت
ایم ارک حیانی ملت اسلامیه استحصل سلامت و سعادتیه افزاد عائله مزک
حقوق مقصوبه لرینک استخلاصت حصر ایده جکم معروضدر .

بدرخان پاشازاده

عبدالزال حسن

حدوشکر دکم زوی خدرا کو اف کاٹابت دانی به مروف باهش وذکار
ز حیوانین دی جداوعالی کرده . اف جریده باها عنایه رای من مقداد
بک برداشی لکن چکو خشکار نهشت او لمصری رونت فه کردا استانبولی
جریده بخوه نکاری استانبولی درین سیاوی زی چکو صریق مظان بی دور
خشکار حی خان بی اصل نین نیاری جوانمردانه چه خسما کویک زوان
هه نانی وی ابو لهدا به او نامی اسل و نسب مطربه چکو او ز حیا بی اصل نه
ز حیا زیده نر نیاری ملا بدرخان بکی به او نیاری حمی کردایه ناق قنه
لکردا به او خشکار دخاینه بدراستی او نه ابو لهدا به او ابوالضلاله فرق و

تکلیف کرن همی به مردی
تفور ژخوانی کاسه چین بو
حاضر ڪریا عین باصری
کسرای عجم عجب دو طاکر
هر چیکو نکر بدین اقرار
ختا کو هنک بدین تباون
اتشکده چلکی فکشن
پ خکمته هم کتابه هم شیر
بی مال و منال صاحب انعام
بی طبل و علم جهان صدا کبر
لشکر ژ جنود لم تر و پو
عوران قدد المسوی سیوان
او چند ژ پیشه یا بصر پو
فیکرات دهست صد خبردان
پوینده دیون دکل نباتات
بنابه نباو ٹاوی ایان
بون در بخود آتشی جهنم
حاصل و جمیع و آس و جانان
نابت ژوی زیده تومه پشتک
متناز ڪری ب هتنا خوه
شر عاوی صراط مستوی کر
مايد همی پیغمه اویانه
پانصد ژ دلاوی دھنکار
ند بون بھاشانی پرا بون

خلق کوه بوز لزوی عربی
خاقان نجوه هند وی کین بو
قیصر بقصور باخوه قاصر
شاهی عربی علم کورا کر
روم و عجم و فرنگ و تاتار
نچار کالم بشیر فنا بون
ستخانه با گری دشتن
خوش خلقده هم رسوله هم میر
ناخوانده سبق مدرسه عام
بی خیل و خشم نجوه جهان کبر
هر چی تهدی مکر هر او بو
بی خیمه و بازکاه ایوان
هندي کوز پیشه باخبر بو
سنه داندکت ژوی لعدان
کوئنده دیون دکل جدادات
یک نوع نماز جنس حیوان
الا کو هنک ژ این آدم
القصه دارص و آسانان
نین پیشر افتاوی تشک
اف بی مددی دامتا خوه
ور عاوی و هر نک دن قوی کر
عالی همی شبہ ایيانه
فردک ژ صحابه دکبار
او جمله دکل پکی سراسر

دستبه ز رگاره صرف دکه . کردین دین اسپین وی حکومتیه : سیب
وی زی مطرین لسرا حتکارب حیفامن بیت کرم انجاره زملین دی زبده تر
غلوی عقل خوی شجاعتن ز حی ملتا پاشنه ز مانه . من ز کر ما خدی
تمالی هیق « پاش هم کردی عقل خوه بین سری خوم ژوی خواکران
شیار بین . او زی خوی علم بین . بقونا عقل خوه بخبن ز ملتین دور
خوه مظن زین ولا پیغمبر فرمان کری (اسع لدنیا کانک تعیین اندآ
واسع لآخرت کانک قوت غدا) دی صروف دنیا خوره وه بخته حیکو
فت نامرت بو ز اخز تاخوره وه بخته حیکو وی سبه نیزت .
کلی علماء میر و اغایین کردا وک پیغمبر فرمان کری (کلکم ربع و کلکم
مشمول غن رعیته) روزا قیامتی خدی تعالی وی کرمانجا ز طلن وان
پیر سه احمد خانی کتیبا خوهده نهیب (تبیت مه اکرچه عاره - او بار
خلق نامداره - ناموسه لحاظ و امیران توان حیه عاجز و فقیران) لوما دف
مظان کردا پیکن بن دست خوده بعلمین معرفت اعلام و هزی وی دمی میر واغا
زی صد جاربی ز خوی قدر بین نصیحت ز من کدان زومن من دفی از خو
بیم ولاتی خوی خوه ریاملی خوهده فدا بکم لی حکومتا ترکان تاهله نافی کرد
خوی قرقوت بین باذنا د ازی ژ هره بی فی جریده خدمت اسر من
دین چیکم خدی اریکاری صروفی قیچ بت .

﴿ نم وزن ﴾

دوانو و باس عالم النیب
ار واح ز معینا پیغمبر
جیون مثلا نبات و شنکر
واسل اسیل جمله قسان
همیان ژوی دیته تفرع
او سرور جمله اینیا بو
حلفا غلکان ژ بوبی دابو
او رحمت جمله عالین بو
پیغمبر جمع جزو و کل بو
او پیغمبر یا جمال باری
کاف کنه صورتی جهانی
وی پر زخ ممکناث و واجب
معلول گون علیل و علت
کیشان ژ بسونا خسوه سفره
فکری کو جهان جیع کفره

کا فاه اماقی خوه دامه
قدیری وی اماقی نزانین
پک زره مه لی نکر زیاده
دوره ژ جنلال رحناه
لائقه ته بن انه شهانه
بکسونه لئک ته خلدوزان
جنت له دی به پنه آگر
دو زخ له دی به پنه جنت
با جله ژ ته امید وارین
مظہر نهن ز بو صفا نان
غفاره کو ام کربن کته کار
کردی کنهان به بختی
سرور بن کلک ملاعین
قط لاقه ای شبان آدم
ژ بکرا بکتنه شبه اختم
نهانه و تی بحیسه آتش
عاصی و شق و ناما مان
فکر امه ز آ کری خلاصکه

شریف خلافت ته دامه
معلوم ته بو کوام نزانین
هر جی ژ بو مه کر اراده
خاتا ز کمال راقا ته
کفر و کنهان بکی بحصانه
بکروندلک ته کفر و ایمان
قبراخو بکی اکر ناظاهر
ور فیض بکت سحاب رحمت
کر کافر و کر کناء کاربن
کس نینه ز کافر عصانه
کافر بون ام باسم قهار
کفری تو مکر نشی بختی
دی شادین لمه شباتین
قط غیره ای بناء عالم
اف کرک لعن بدر سرگن
الفصه بکی کودبر سرگن
فی جله مه جله خاص عامان
نیکرا بشنا عنای خاصکه

بختی به بحدل بست و زدنی
آیات و سور چه بینا تن
عنان و علی عجب کزین
خورشید فلك نشین و سایه
مداح ژ بو ته ذو الجلاله
و صاف تیه کلام الله
طا هار ترا طلسه طس
باری ژ ترا بر یته صوند خوار
کردی مه بن کنه دو صدار
اما ز ته نامید نا بین
نامک پید و اجب النار
دعوا دکن به ا متین بے
باری بکه پیروی صحابان

خلق هیه شبیهک دینی
قرآن خبر چه معجزان
بو بکرو عمر چه خوش قرین
ای پادشاه بلند پایه
نتی ته بعلم من عاله
از دی چه بیترم اهی شهنشاه
شاها ژ ترا خوش اسمه پس
هراف نه ای حیب مختار
صد جار بر یته ای کرم کار
صد مرتبه کرچه ام اخرا بین
حتی بکوتیه خانی زار
اور ی بخابی و صینی
وی بد عملی و کی کلابان

استدعای شفاعت و استثفاع مفتره ژ جناب صاحب سریر شفاعت
دصورتی مراجید ایال خضرت عزت

ای واسطه وجود کونین
شاهنش خنکه مدینه
معجز ژ ته او قدر مد بنه
خمرا ملکان ز ته سلافلک
شق القمرانه بک اشارت
را به مره آسمانی جالاك
حاضر ژ ترا بر اق ور فرف
بی بردہ ڈکل خدی خبرده
بیزی تو قد برو ذو الجلالی
هادی نه توبی خواه لا کین
دانی لسری و تاج شکریم
ما و چدامه تمظیل ته بو

ازی فی جریده با خوه هر پازرده روزا جاری درینه جریدا پاش وی
ازی ز کنیا احد خانی رحمت الله علیه نسبحتک بینیم . او نسبحت
کلک خوش هانیه کونن ژ حمی کردا هیچ دم تبع حکومه بدن
وی نسبحتی

عنوان

جنوهه (کردستان) غزمه می
صاحب و محرری بدرخان
پاشازاده عبدالرحمن
امر طبده ۲۰۰۰ نسخه کردستان
ولات عظامه ارسال و ساخته به
فرا و قصبه نشر و تسمیم او له جقدر

کردستان خارجنه هر بر اینجون
سته لک آبونه بدلي
٨٠ غرو شدر
کردستان داخلنده خصوصی
استیانله عجنا کوندريلور

کردستان

١٣١٥

(پا زده روزاده جارکی تیت نقیساندن جریده کردی به)
کردلری تحصیل علوم و فنونه تشویق ایدر نصایع و ادبیات کردیهی حاوی
(اون بش کونده بر نشر اولنور کردجه غزمه در)

حیی ف کاغذکی ریکه
زمیه دف سر کاغذی
وها بنفیسه :
بنحو نجل المرحوم بدرخان
پاشا عبدالرحمن بک
هر جار دو هزار جریده با
ازی، یکم کردستان
ده بلاش بدن خلکی

نی روزا یکشنبیده ٢٠ جمادی الآخر ١٣١٦ پazar ایرانی ف ٢٣ تشرین اول سنه ١٣١٤

اللهه قسم ایدرم که شو ندیر عنم و شبانی تقویدن بشقه بر شیه خدمت
اینژ. (زخنه دش او لدقجه شیرک پیجسی شدنلور)

پادشاهم عنانی خاندان سلطنتی اركاندن اولدینکر حاده عیا شو
حقیقی اکلامق قابلینق نیون حائز دکسکر ٩ بوکی مدیرلر کندیکر
تاج سر اتخاذ ایندیکر قبطی ابوالهدی کی جین القلب او لانه نائبر
ایدرسه ده پدریکر جتسکان عبدالجید ایله حرب اینش بر فهرمانک او غله
هیچ بروقده نائبر ایده من. ابوالضلال خبات و ملخته خدمت ایندی
اینجون عنان پاشا بیک درلو خانلر اجرا ایدر بوكا . نبل نسبته
احسانلر. رشیدلر. نشانلر بخش اولنور.

کنج، کوزل او غلق تدبیم ایله ابوالضلال هو سات فسانیه
خدمت ایتمام شدر دیده که بر چوق ارباب ٧٨٠ استانبول سو قاقرنده
عنان پاشا و عونیه بر طاف حشرات طرقدن ضرب اولنور. حکومت
سینه کر طرقدن پاشای مشار البه سؤال ترب اینک شویله دورسون
ذات شاهنه کردن دکل ایسده اندیسی بولسان ابوالضلال طرقدن
کندیسنه بر قاج بخش احسان اولنور.

متلا اولدینی و خم بر خسته لفک مداریسی نشسته مصره کیتخت
اولان برادرمک استانبوله عودت ایندیرلسی اینجون ابوالضلال تشویقیه
کنور غمک، فکر و عنم مدن صرف فتلر ایندیرمک مقصدیه مبنی ایسے

سلطان عبدالحید خان نانی حضرتیه عرضمالدر

پادشاهم ١

ذات هایونلری دامن اغفاله چالشق ایستان ابوالهدی کی بروظالله
با زیجه ظلم و اعتساف اولمین و شو حاله عدم تحملدن نانی استانبولی ترك
ایله مأوای قدیلری و وطن اصلیلری بولنان کردستانه کینک ایستان
 بش برادری جانیلر کی طاش قشاده جبس و توقیف ایدرک اشکنجه
التده بولندردینکره داز مطبوعات اجانب و محافل سیاسیه کی متابع
مونوقدن الدین خبرلر جاکرلری برادرنرمک اوغردادقلری مصیبت
اینجون دکل انجق عدالتندن بشقه بر شیه اسغار او لیجان مقام خلاقتک
اور و پایه قارشو شو معامله قانون شکننه سنده طولابی دخون ایندی.
اوته دنبری ملت اغورنده مان وجائزی فدا به مهیا اولدقیلری اهال
متعدده قطبی سبله ایس اینش او لان قدیم بر خاندان اركانک هر درلو
مزیتندن عاری و بیک درلو شناعتبه عمومک غیض و نفرتی فزانیش
بولنان قبطی النسب ابوالضلال کفنه قربان ایندیسی عین هانکی عدن
و حکمته توافق ایدر ٢

برادرلر مک شو صورتله اشکنجه التده بولندرلری بی استانبوله
کنور غمک، فکر و عنم مدن صرف فتلر ایندیرمک مقصدیه مبنی ایسے

کی نابن ژ فقیری بی خلاص ین . جارک فکرن حالین خوه وحالن فلا . هون ولاس وزاروین خوه دهیلن زحق غربی دکشن دجن استانبولی شامی اطنه بی او هی کلک درین دور چکوبی صنعتن رنجبری بی بر دستی فلا دکن لبر امری وانده خدمتی دکن فله سروه امر دکن اون کرد جبا مرغبی اخ وبرا دکشن خدمتا زحمت اون دین روزا فلایپست قریبته روزا کردا هشت قرقیسه اف حال ژکرداره کلک فته احمد اه عقل و هشی کردا ز فلا زیده تره هون چره ز فلا کترین . هون چره وک خلق خوی معرفت نابن هکر اون کوهی خوه بدک امری خودی . پجه کی خوه بدن زحقی بطالم بن ردن هون زی خوی معرفت خوی دولت ین . پی وی جربیده قاسی دست من هات ازی ژکرداره بتنیسم از امید دکم کردی مه وی پاش ته و بعلمی صفت و هزا دا اویزی وک خلق جبا دولند ین . هر هولی ژار و فقیر نیتن .

کرد بخلقتا خوه سروون جایز وجیا به هکر بسلم هنین وی زمانی او خوه زی وی راحت بکن سایاوان دولتا اسلامی زی وی خورت به زوی روی دنیا و اخری سرفرازین . کلی کردنو جارک فکرن حالین خوه او حالین حیانی خوه موسقوف . بری هزار سالا کرد چاوه ین ایرو دیسا ومه . لی حیران وه خوی معرفت صفت ینه خوی دولت ینه . کرد ژار ورین ماهه . دولین مظن حی دین کردا هنی دن ارمیا خنکاری مهزی قط فنا کرکه کردا اوها رحیما خوه دکره . اف ملنا مسلمان اهی مایه دستی دور خنکار دنیا بینن . حی وی دین بین خسما کوتاف وان یک هیناق وی ابوالهدیه او ایکجبار نیاری کردا هه نیاری ملا بدرخان بکیه . او خوه اصلی وی مطربه . عول سوقاقده مطربی دکر غذا دوسی بره پیدا دکر هه نک خنکار بیه سرووک مظن . خنکار حزی دکه . خنکار سرو وی اصلی تا به نک خوه . چقاتی سرو وی سه هه حی دوزا ویه ده و بجا ناف وی حالیده هکر کرد زی فکرن خوه روزکی دولین دی وی ولانی وان ز دست وان بستین حی ولانی ان زن وزاروین وان وی بکوه دست فلا داده . نهور دولین مظن فلا حی دیز ن چکو کرد جاهان بی معرفت کم هنین حینا ارمیا هن دست وانده بینن لوما دف کرستان یارمنیابت . فیجا هکر کرد هر هولی جامل بینن اوی روزکی بیت . اوه چند سال که چکو ارمی کک ظلمی زدست مأمورین دولق دینن آخه بین حی شتاد کد ده خوه ز ظلما مأموران درینه . حق

شر فضور ایدن اراده مراجعته جناب خلاق پناهیلری او زربته مقام خلافتک باش کتابی او طه سنه باش کاتب نحسین بک ، یاوران حضرت شهر باریدن قبا صقال دنیملکله معروف محمد باشا ویه فرقان کرامکردن فرق عینان پاشا میانه لرنده جریان ایدن مذاکره نیجه سنه الک مؤثر رنديز اولق اوزره بیولک برادر من امین بکک بر طاف بالدیری چبلاف حشرات طرفدن ضربته قرار و بیلور و بو قرار محظوظیت شاهانه کری موجب اولدینی ایجون عنان پاشانک رتبه سی زفیع ایدیلور .

عنان پاشا هر بری بیک کره اعدامی موجب معاملاتیه بوکون فرق ، برادرم علی بک که هر نه وقت دولتك باشه بر محاربه غاله سی چیمسن ایسه هان نفسی ایلری سورمش وطن و ملئی اغورنده دفاعله آتشلر ایچنه آتلیش ، دشمن قورشو نلرینک جسمنه آجدینی متعدد باره مل و جو دینک بر نصفی محظی ایچش بر فدا کار و غیور عسکر اولدینی حاله ابو الفلال کی بی خلیثک ملخته خادم اولدینه طولانی وطن او غورنده آقدینی قانه مقابل کندیسه ویرلش اولان قائم مقام لق رتبه سی دنی بوکون الدن الدرق محضا استدعای عدالتده بولندینی ایجون محاربه میدانلرنده آغزندیکی آق صقالیه جانیلر کی زندانلرده بولندیریلیور . پادشاهم ایشته شو مظالمه سبب ابوالصالدین اولان خوف و احتراز کردن بششه بر شی دکلدو . بر خاندان سلطنت ایچنده بروشیاب کمال اولدین اسلاف عظامکر فالخیلرک ، یاوزلرک زک ایتدیکی نخت عالیده او طور دیقه بیغمبرک و کیلی ، امام المسلمين بولندیقه قبطی النسب ابوالصالدین بوقدر خوف و احتراز عیا نه حکمه مبتیدر .

سبحان من تَبَرَّكَ في صُنْعَةِ الْمَقْوُلِ

سبحان من بقدرته يعجز الفحول

بدرخان پاشا زاده

عبد الرحمن

(ليس للإنسان إلا ما سمع)

خدی کتیبا خومده ایم کردووه سرو و چقاس بجهته حقوق این دینه . هکر اون خوه بدنه امری خدا بی شک اونی دنی و اخری رخت بکن . اون زی عالیده بست راست بین حالی و مهزی وی خوش بست محتاج

انکو از طی مملکتا کرام من حالی خوش وی نخوش - جریاند من پاش دین تو نشت وک دولتین خوش اوپاش کفری ذی نو نشت وک فقری بی نخوش ندبی کلی گردنو خدی پیغمبر و امام و صریون مظان هنده خبرین قیچ ریا راست نیشا مه کر لونه هکر اون کوه بدن وان عاقبتا وه دی، مرتفع به.

ز انس رضی اه تعالی، عنه روایت بوبه کو (العلمه امنا الرسل علی عباد اه عالم بخالطو السلطان فادا فملوا ذالک فقد خانوا الرسل فاحذرو - هم واعتلهم) انکو علماء سر امری خدی تعالی امین رسولین خدی تعالی وکی تکل ختکارا بین ایدی او دین خائن رسیل کرام - عالیین ولی زج خوه دریخن وزوان برفن.

کای علماین کردا اون امین پیغمبرانه لوما دفی هون چقاس زحمتی بین دیسا وعظ و نصیحت لازم بدن کردا ریا قیچ نیشان وان بکن قبی و خرابیا کرمانجا خدی تعالی وی زوه پرسه جیفا من نیت ازراستی هن کرمانجا هانه این نیزی نظان او کنه سطوی مه حیا هکی لکوندا مکتب و مدرسه و خواجه نین ز ختکار ره بنتیس دا مکتب و مدرسه لکوندا چیک هکی مأه ورین حکومتی که ندان وه ژمنه عرخمالکی ویکن ازی بکیم حضورا خنکار ازوه امید دک کو وکی اف حال معلوم وی به وی مکتب و مدرسهین لازم لکردستان بدت چیکن.

حاصل عتی اون خوی علم بن اون توجا زیده ناکن پیغمبر فرمان کردوه (فضل العالم الجاهل کفضلی علی ادناه). انکو از چقاس زیک و بی کیم قیصریم عالمک حقوقی ز جاهلکی قیصره. ده ویک ریا بجهیلا علمیده جه لازم به دفی اون وه بکن قط نسے کن هکنه اونی روزی کربانای جاهلیا خوه بن.

ارنوده زی وکه وه بی مکتب وی مدرسه پن، اوه پیلکه اون عقلی خوه آئی سری خوه ز ختکار ره نویسن مکتب و مدرسه دان چیکن زاروین خوه ریدنکن مکتبنا علی تحصیل دک. لی اون عقی او مکتب و مدرسه دان چیکن قیامت راست کرن چقا زحمت کشاندن. دفی اون ز زحمتی نظرین چکو از زام بی دوز ختکار جز کردا ناکن لوما ریاقتیا کرداده ناوین نوشت بین چیکن ختکار زی بی خبرین وان خاشا حرک دک لوما دفی اون قوی بختن حتی اون بکارین ولائی خوه اعمار بکن.

بری چند هیکی ایلکین خواجه بین مکتبین ارنودا نداین. اوان هر ز حکومتی خوست حکومتی کوه نداوان وقتی ارنودا دید بقیچی تابه دست اویتن زوری ختکار ره قیسین هکر تو ایلکین خواجهین مهندی

وان هیه مأمورین ز استانبولی بین واندهرا کلک خرابی ارمیاره دک. دق کردی ارمیا نکوتین خدی ز قحالی نه زاری به. ارمی مظلومه ویجا دفی صروف پی شیری نمچه سر مظلوما.

اون زی وک وان مظلومین ختکار ره بختا ظلما صروفین فی زیره بنتیس. عدالتی زی بخوازین. ملا مأمورین قیچ ز ومه ریکت. هرین تک مظن خوه زوان ره بیزین بلا او ختکار ره کاغذکی ریکه. هک کوه ندان وه دیسا بنتیسون هکر دیسا کوه ندان وه بلا یک دو سرکین وه رابت بی استانبولی بلا عرخمالکی بده ختکار ارمی سرقجیا خوه خوه دیدن کوتزن اون چره خدمتک هنده پیک ناکون. کرداره باره بن ظلمیده بینن لوما چاوین خوه فکون بخه بتن بطالی بی ردن هنکی صروف بخه بته حقوقی دست صفو دکوه.

(المؤمنون اخوه)

اف حدیث پیغمبر علیه الصلات والسلام امر کریه انکو چناس مسلمان هن حی برانه.

حیبی مسلمانه دفی کوه بده امری خدی و پیغمبر دادن واخرنی روپی ببه. دفی اون نیاریا هو دو بردن وک برآ حز هو دو بکن حیا زدست وه نیت اری حی مسلمانان بکن حبی زمه نساغ کت زار بی ربن فی ام لاف خومده دراقا بجلا خورانی مجفین بدن وان. هک ام وی امری پیغمبر ادا نکنی امزی بک ویک زار بین محتاج نیارا بین روزا قیامشی پیغمبر زی زمه ره شفاعتی ناک. وکی ام بی شفاعت مان ای بوشان بین لی او بوشانی توجا فیده بی نا بد.

وک ام نهوفه هشی خوه بین سری خوه نیاری بی تقاضی بی نکن وکه برآ حز ههدو بکن کس کسی نکوتی کس مالی کسی تلان نکت اکری قته وقسادی بطری بین چقا کرمانج هن وی لدنی واخرنی راحت و سرفراز بین قدر واعتبارا واژی کلک زیده بیت. وکی کردا اف حال ز خوه ره کرت تو جارا غیری باین وی درالله بین دنیا واجرتا وان زیده ز معمور به فکرین امام شافعی اف بین ها چقا خوش قیسیه:

لقد طفانی في شرق البلاد وغربها
وجريدة هذا الامر باليسر والسرر
علم او بعد الدين خيراً من الفقير
ولم اربس الكفر شرآ من الفقر

فلا شکن اوان عمره اوار و کازی گر نمسکر ژ دولتامه جوستن دوان تو
اریکاری ژوازه نکر. ایدی او ولائی خوش حبکو ژ دست مه دولت،
ستیغامن ته ژن وزاروین مسلمانان بن شیری فلا ده ین کوزتن. ده و بجا
کر بو عقلی خومین سری خوه واه همکروه هماز خوه بنت هکر اون
شاریا خوه نکن کلک تاجه روزکی اف حالی بی سری و مزی. ده و بجانه جينا
گردایه کرد زن وزاروین خوه بن دستی عسکری رو سیده ین. مسقوف
دف خوه ومه فکری به وی روزکی بی ولائی وه بستینه. هکر مسقوف
عسکری یک سروه دولت عسکری بیسانه ابری وی. عسکری مسقوف زوه
کلکته طوب و تفکن دست وان همی دست وه پنه. عناده تفکن واله کر
عسکرکوی کاره پیتا واله بک. ده و بجا عناده یک زوان کوزتن اوی پیتا
زوه بکره. از زانم کرد کلک زمسقوف مرزند لی بران طوب تفکا مرا
نیاوی کلک کیم بینه. دف قان حالین ها میرو اگاین کردا بیژن ین بن دست
خوه. اف دین لرسر مقنایه. هکر خرابیک به یاڑحیا مظفر مظنا ده. وکه
دی صروفین مظن حالین هولی چیز دیظان چیز دکارین لوما هردی اوی
جیا زیده تر بخه بتن. بلا بیژن عمری من غای جکو هکر حرابی نهات سری وی
وی باش چند سالی بی سری ژن وزاروین وی. صروفی غیرت دف ملاحظا
ژن وزاروین خوه بک او اف سروان دیت کنی یک کا سربابی وانه باشی
حدی تعالی کنی وان زارویا وان ژن و بکن دبن زباب بایری وان بیرسه.
باشی اونکارین خوه ژ عذابی وان حلامن بکن.

اشعار امد بختا طوایفید کردانه بشجاعت وغیری اظیسارا بد بختی
وی طالیبا وانه دکل هنده ساحت وحیق.

ساق توز بو خدی کرمکه یک جرعه می دجام جم که
داجام بی جهان نمایت هرچی مه اراده یه خویابت
دا کشف بیت لبرمه احوال کانین دبن میسر اقبال
ادبار مه وی کها کمال آیا بوه قابلی زوالی
یا هرو هه دی لاستواب حتى وه کو دور منهابت
قط میکن اف ژرخ لوب طالع به بتن ژیمه کوکب

طبعا جمیتا تفاق و قیچیا مسلمانان طبع به

چفاس فائمه قام و متصرف و مروین نه ریکری هر هن امی هیماز ولائی
خوه درین هکر در نکتن امی وان بکوزن. حکومت ژ دی خبری تسا
ظانی حال خرابه زوکا ایلک حقی دان.
ده و بجا گردنو دف اون زی هو بکن. هکر کوه ندان خبرین وه
شیری خوه هلن اوی کوه بدن شیری وه صرین کم وک بین دور خنکار
پی تجی بی ناین ری لی وکی سری شیر دین زو نرم دین. او مکتب و مدرسه
ین از دیزم وه حقی ومه اون هر سال حقی وان دیدن حکومت هر سال
وان پراز وه دستینه. هکر وه بره توبت بری سطوبی ژن وزاروین وه
دبه او پاشی حقی وه ناده انکو مکتبکی نشنک ولائی ومه جینا که او پره حمی
دکه سوتارین دور خنکار مطرین وکه ابو النلال. او حال گرداره کلک
فیته. او مکتبن از دیزم وه حقی ومه ساره فیته حق خرمات خانی بهیان.
بری چند سالکی ملاکه کرد هاتی استانبولی ناوی وی (محمد) بی
ملاکه کلک خوی فضل و علم بی. ناو استانبولیه ملاکه وک وی تو نه بی.
اوی ملایی عرضحالات داخنکار. عرضحالا خوده ده ز خنکار رجا کرد وی
بکت خواجه بی مکتبنا بتلیسی هینچ چار صدقیا بدی. خنکار کوه ندا
عرضحالا وی. ملا وکی ولائی خوه. دف گرد ین هولی وک ارنوودا
بکونکی یکن خواجه ین مکین حوه هکر وه بی رجا نیکاری چیکن بی
شیرین خوه بدن چیکرک. دف اون حمی هر تفاقن شرطی ز حیا مظفر
تفاقه عقی تفاق ناف و دده هیه نیارین وه وی هر بن دست و مدمین. حق
حمی بی ژوه بترسن. هکه نه اونی هر کیمی نیارین خوه بن. واون توجا
زیده ناکن.

کرید

ولاکه مه یه کلک خوشه ناف وی گردیده. صروهی وی ولائی نیز
مسلمان نیز فلهنه. اف ولائی ها بری چند صد سالکی بی فلایی مسلمانان
ژ دست وان ساندی. اووه حقوق ساله دست دولتامه دده بی. لی چیکو دولتامه
کوه ندا ویده ری افسه چار ساله ناف فلهه او مسلمان ویده ری هر شره.
مسلمان کارن فلایی چفاس دولتن نلاهه اری فلا دکن عسکری خوه طوب
و جیلخانه بی ریدکن ویده ری. مسلمانان دکوزن اری فلا دکن. حالی
سلمان کریدی کلک حراب بی. دولتامه عسکری خوه بینا که ویده ری
اری صروفین خوه ناکه مسلمان کلک ژار ورین پنه. مزین وان کلک هاتن
کوزتن ژن وزاروین وان بریندارین بر جی مان خانی ین وان شوین
مالی وان گی وان کتن دست فلاده. زی وان بی سرمان حدمتکاریا فلا

عنوان

جیونده (کردستان) نظریه

صاحب و مجری پدرخان

پاشازاده عبدالحق

هر طنده ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

ولات غطاء ارسال و سامانه

قرار قصبه نشر و تبیه اولنه چادر

کردستان خارجنه هربر المجنون

سته ک آئونه بدی

۸۰ غروشده

کردستان داخلنه خصوصی

استانلره جاهان کوتدارنور

کردستان

۱۳۱۵

(پازده روززاده جارکی سیت فیساندن جریدهای کردی به)

کردیه تحصیل علوم و فنونه تشویق ایند نصائح و ادبیات کردیهی خاوی

(اون بش کونده بر نشر او نور کردجه غریبه در)

چپی فی کاغذکی ریکه

زمزه دفی سر کاغذی

و ها پیاسمه

مجنو نجل المرحوم پدرخان

پاشا عبدالحق بک

هر جار دو هزار سیزده با

ازی ریکم کردستانی

ده بلاش بدن خلکی

غزنهه مسلکه موافق غربیه ترکه فارسیجه مکتبه اولنور کردجه بالتجهیه شراونور

غزنهه مسلکه موافق غربیه ترکه فارسیجه مکتبه اولنور کردجه بالتجهیه شراونور

۶ روزا دوشنبیده ۱۳۱۴ ربیع الثانی سنه ۱۴۲۱ هـ

کلی میر و اغایین کریما دفی لون زی اری غالمین خوه بک او محظی
 جه یعن دفی اون ز وائزه پیدا بکن اون زی بی قوتا پری خوه اری ها
 بکن ، وی هنکی اون حنی دنی واخری ریخت بکن وی هنکی کردزی کاربر
 روزگر خوی دولت خوی حکمت و معرفت بین همکر نه ولائی و می روزگر
 ز دست وه در کفه اوی بین غلامی شیارین خوه جنکار ها ز حالی وه ینه
 بی دور وی زی حز کردا ناکن ده و بجا همکر اون میر و اغا کوته ندن پیکنکر
 خوه خانی بی وه زی دست وه در کفه ، قوتا ومهی بین ز دست تو وده
 بکر او تو نه من دست وده تو قوت نایمه لو ما دفی اون زی قدری وان بظایه
 تنج فکر وان هنکی او صاحب متربت بین حوقلس اون زی خوی قوی صاحب
 اعتبار بین ، دفی اون کلک فدری علمایین خوه بکرن تو تنت توکسی وکه هالو
 قیچ نک خدی قدر بنه پیغمبر فرمان کریه : (علماء امّق کانیاه بی اسرائیل
 خدی تعالی کتیبا خوهد فیغان کریه) (برفع الله اللذین امنوا منکم او تو الع
 درجات)

کلی کردنو زوان امرین خدی او پیغمبر عقلی خوه بین سرق خویه ها
 خومهین خوه ز جاهله بی خلامس بکن اون زی وک ملتین وی تحصیلا علم و معرفو
 بکن ده اون خوی مال وزاروین خوه بن همکر نه اوی روزگر زار و قبیر بین
 دیا تحصیلا علمیه بی غیری بی نکن قیچ بختن اوی بی علمی اخترآ خوه زو
 معمور بکن ، شری ارمیا او کرداده از زانم کردا کلک ارمیان بی که کر بکن

بسم الله الرحمن الرحيم

هل يسني الدين يعاجون والذين لا يعاجون

کلی کردتو سندی تعالی کتیبا خوه بده فرمان کریه (فت عالم وجاهل
 وک هم دن) انکو تو جارا تو سیما جاهله تابه وک عالمی . ز فی از اذ اخدی
 دفی اون ظانبین کو تو جارا هر سیما عالم و جاهله نه وک همه حی درا دنیا
 اخری سر بلندن خدی خر عالم اذکه خدی هز جاهله ناکه . عالم ظانه خدی
 جه امر کریه چه هنی کریه جاهله وان نشتا نظانن . جاهله نشتکی دکه
 نظانه او نشت خدمی امر کریه ان هنی کریه . جاهله کلک جارا خرابیکه
 مغلن دک نظانه او خرابی خدی هنی کریه . لکن عالم ظانه فتحی و خرابی
 چاوهه چه نشته لو ما ز بن اس و هنیا خدی درنا کفه بوما جم خدی تعالی
 خوی قدر واعتباره تو ما سرتیا وی بلنده علم جاوه خدی تعالی سر عدین
 خوه فرض داراده کریه ولی عمل دکن ، لکن علم همکر بی على خوه
 عمل نک او زی وکه جاهله بی قدر واعتبار دمیه . تو قیمتا علمی وی
 نایمه لو ما دفی عالم هنی بی علمی خوه عمل بکن انکو عالم حی بختا فنجیا
 علمی ز جاهله زه بیزش : دفی وان بعلمین علمی . دفی فیدا عالم ز جاهله
 ره بیه زی هنک عالم راس خوی ددر واعتبار ده . وی هنک عالم خوی
 مده خدی پیغمبر ده .

کلی علمایین کردا دفی اون هز بختن ز علمی خوه جاهله زی خوی
 بار بکن . کنی جهلا نیزه زده .

اون حکومت‌نامه بـکچار شـریـعـتـیـهـ، مـامـورـنـ حـکـومـتـیـ هـاـنـ سـعـقـ وـعـدـالـتـیـ
نـامـهـ هـاـنـ لـذـکـرـنـ قـلـدـنـ خـوـهـ، زـوـهـ بـلـکـ بـیـ کـنـهـ لـذـکـرـنـ دـارـمـرـنـ حـسـبـهـ دـهـ
رـاوـ وـیـ بـسـیـشـ، شـکـانـاـوـیـ حـالـ سـرـمـطـلـیـهـ دـقـ عـلـمـ مـامـورـنـ هـوـلـ خـانـ
سـیـشـ سـرـوـیـ، بـکـرـهـ اـوـنـ کـنـهـ خـدـیـ وـیـسـبـرـ خـلاـصـ نـایـنـ، لـهـ خـلـیـاـ مـامـورـنـ
حـکـومـتـیـ لـوـهـ دـکـهـ وـهـ هـاـزـیـ هـیـ، اـوـنـ نـکـارـنـ بـیـزـنـ اـمـ نـیـانـ، بـکـوـهـ وـهـ
خـوـنـیـهـ، مـعـنـ اـوـنـ دـزاـنـ کـوـافـ وـالـ اـفـتـصـرـ اـفـ قـائـمـقـامـ اوـ مـامـورـنـ
مـیـ حـیـ ظـلـانـ، مـاـنـوـیـاـ بـنـ ظـلـلـاـ وـأـنـهـ شـوـهـ فـتـ اـوـکـنـهـ، مـعـادـ اللـهـ اـفـ
جـالـ دـوـامـ بـکـ اـفـ مـلـاـ اـسـلـامـ حـیـ خـوـهـ، لـوـماـ بـنـ پـیـسـکـنـ، دـشـکـ خـوـهـ
هـلـنـ هـاـوـارـ بـکـ. زـ خـتـکـارـ عـدـالـتـیـ خـواـزـنـ، حـضـرـتـ عـمـرـ رـضـیـ اللـهـ عـتـهـ
اـرـادـ، کـرـیـهـ (رـحـمـ اللـهـ اـسـآـ اـهـدـیـ الـیـ عـیـوـیـ) لـوـمـاـ جـهـ عـیـاـ وـهـ طـکـوـمـ دـبـتـ
بـیـزـنـ خـتـکـارـ مـامـورـنـ ظـلـمـ زـ باـزـارـنـ خـوـهـ دـزـخـنـ بـیـ عـدـلـ خـواـزـنـ، جـفـاـ
مـنـ تـبـتـ اـزـدـبـیـسـ کـوـ بـیـرـوـاـغـایـنـ کـرـدـاـشـوـاـ وـاـنـ مـامـورـنـ ظـلـمـ بـالـاـنـفـاقـ زـ وـلـانـ
خـوـهـ دـرـیـانـ بـالـمـکـسـ اـوـرـیـ دـبـنـ هـاـوـالـیـ وـاـنـ دـبـنـ الـأـنـ فـسـادـاـ وـاـنـ سـرـیـشـانـکـیـ
سـرـ دـتـیـکـیـ خـدـمـتـاـ وـاـنـ مـامـورـنـ مـنـاقـقـ بـکـ. بـیـ فـرـ حـالـ مـاـلـ خـوـهـ خـرـابـ
دـکـنـ لـكـ خـدـیـ روـ دـشـیـ دـبـنـ، بـکـوـ پـیـسـبـرـ اـسـکـرـیـهـ (لـاـیـلـبـنـ اـجـدـمـ اـحـبـانـ
شـیـانـ اـسـبـ اـنـ اـخـرـ الـیـمـ وـاـنـ سـلـیـمـ الصـدـورـ)
دـهـ فـیـجـاـ جـفـاـ مـنـ نـتـ اوـ کـرـدـیـنـ جـوـانـدـ جـاـسـوـیـاـ وـاـنـ سـوـنـارـنـ
مـامـورـاـ دـکـنـ. وـنـ ظـلـلـارـهـ خـدـمـتـاـ مـنـاقـقـ بـکـ.

کـلـیـ عـلـمـاـ نـوـ اـوـنـ اـمـرـیـنـ خـدـیـ وـیـسـبـرـاـ وـاـنـ جـاـمـلـاـرـهـ بـیـزـنـ اـوـکـنـهـ
دـرـدـیـ دـبـنـدـهـ جـاـوـیـ وـاـنـ نـایـنـهـ کـمـیـ وـاـنـ نـایـبـیـهـ، اـوـتـنـاـ اـوـامـیدـ دـکـنـ کـوـدـوـهـ
ژـوـاـرـهـ عـینـ بـلـایـهـ، مـظـلـیـهـ بـیـ وـبـاـ وـیـشـانـاـهـ بـیـسـبـرـ عـلـیـ السـلـامـ فـرـمانـ کـرـیـهـ
(بـیـدـالـقـومـ خـادـمـهـ) اـنـکـوـ حـجـیـ بـیـ کـلـ خـدـمـتـ زـ مـلـاـ خـوـهـ کـرـ اوـ سـرـ وـنـافـ
مـلـاـ خـوـهـدـهـ زـ حـیـاـ قـدـرـ تـرـهـدـهـ فـیـجـاـ بـالـمـکـسـ حـجـیـ خـرـابـیـ مـلـاـ حـوـرـمـ کـرـزـجـاـ
نـیـکـتـرـهـ اوـ دـفـیـ وـاـحـرـیـ روـ رـشـهـ، شـفـانـقـ قـبـیـعـ زـ مـیرـکـهـ مـفـسـدـ کـلـ بـلـنـدـهـ،
شـفـانـقـ قـبـیـعـ فـدـکـرـهـ بـلـقـیـ حـوـهـ کـلـکـ زـمـیرـوـ اـغـایـیـ، فـاـکـرـهـ سـرـوـوـنـ بـنـ دـستـ
حـوـهـ قـبـیـعـهـ، دـهـ فـیـجـاـ بـیـ فـسـقـ وـغـیـتـاـ هـاـ قـالـنـ حـوـدـکـهـ زـ صـبـیـ نـیـکـتـهـ

کـاغـذـکـهـ عـرـبـیـهـ زـعـلـمـانـیـنـ مـارـدـنـیـ عـالـمـ خـوـیـ فـضـلـ وـکـرـمـ دـیـکـرـیـهـ
حضرـتـ مدـیرـ جـرـیدـةـ الـکـرـدـسـانـ

لـقـدـ طـلـعـتـ عـلـىـ جـرـیدـکـمـ الفـرـاءـ السـمـاءـ (کـرـدـسـانـ) الـقـ بـذـلـمـ قـصـارـیـ
الـهـمـ فـیـ اـنـشـائـاـ بـالـلـفـةـ الـکـرـدـهـ فـیـ عـرـوـسـةـ الـلـبـنـوـرـ وـنـصـفـتـ حـمـاـفـهـ فـاـذاـ هـیـ
مـوـشـحـةـ بـالـوـاـغـظـ الـسـبـدـةـ وـالـمـقـالـاتـ الـمـفـیدـهـ حـتـاـ لـلـأـنـ الـکـرـدـیـهـ عـلـیـ طـلـبـ الـلـوـمـ
وـالـمـارـفـ وـبـاـقـاـتـاـ لـهـمـ مـنـ سـنـةـ النـفـلـةـ وـالـعـطـالـةـ وـشـبـرـاـ لـاـفـکـارـعـمـ الـقـ شـوـقـهـ

خـلـیـ زـوـیـ حـالـ اللـهـ رـاضـیـهـ، بـکـرـاـ اوـکـنـهـ زـ جـاـمـلـیـاـسـوـهـ کـرـ اوـانـ بـذـلـمـانـیـ
کـوـنـتـاـ اـرـمـنـاـوـلـهـ کـوـنـتـاـ مـلـمـانـاـهـ بـارـکـ وـیـ کـنـیـهـ زـیـ سـرـ عـالـمـ کـرـدـاـهـ دـفـ عـالمـ
لـشـناـقـبـ وـقـبـیـعـ بـیـشـاـ جـاـمـلـاـ بـکـنـ دـهـ اوـ زـیـ سـرـوـوـنـ بـیـ کـنـهـ تـکـوـزـوـنـ، بـکـرـ
نـهـ حـوقـاـسـ جـاـمـلـیـعـاـ حـوقـاـسـ مـرـوـنـ بـیـ کـنـهـ دـسـتـ تـرـدـادـهـ بـدـهـانـ کـوـزـنـ
مـکـرـ عـالـمـ بـیـ عـلـمـ خـوـهـ بـیـشـاـلـاـ زـ خـرـابـیـ خـلاـصـ بـکـ خـدـیـ زـوـیـ عـالـمـیـ رـاضـیـهـ
دـهـ.

خـدـیـ تـعـالـیـ کـنـیـاـ خـوـهـدـ فـرـمانـ کـرـیـهـ (اـنـاـ بـخـشـیـ اللـهـ مـنـ عـبـادـهـ الـلـمـاءـ)
اـنـکـوـ مـرـ وـفـینـ خـوـیـ عـلـمـ زـ خـدـیـ تـعـالـیـ دـرـسـنـ اـرـقـ مـرـوـفـ دـیـنـ خـوـهـ نـظـاـبـهـ
زـ خـدـیـ تـعـالـیـ زـیـ نـاـرـسـهـ دـ فـرـقاـوـیـ اوـ حـیـوانـکـیـ تـامـیـهـ.

دـفـ اوـنـ نـیـزـنـ اوـ بـکـکـهـ اوـمـظـهـ اوـ دـولـتـهـ اوـ قـبـرـهـ اوـنـ حـیـ زـیـ
مـحـاجـیـ عـلـیـبـهـ چـکـوـ پـیـسـبـرـ فـرـمانـ کـرـیـهـ (ظـلـبـ الـلـمـ فـرـیـضـةـ عـلـیـ کـلـ مـسـلـمـ وـمـسـلـمـةـ)
لـوـمـاـ قـطـ بـهـ دـفـ اوـنـ شـرـطـ مـسـلـمـانـ بـیـشـانـ ثـنـاـزـهـ کـنـ.

بـلـاـکـسـ بـیـزـتـ اـزـیـزـمـ اـنـ اـزـکـمـ زـمـنـهـ عـلـمـ نـهـ لـازـمـهـ حـوـیـ، دـرـاـ حـیـ
سـالـاـدـهـ دـفـ مـرـوـوـ وـخـمـیـلـاـ عـلـمـیـهـ بـخـنـبـهـ چـکـوـ پـیـسـبـرـ فـرـمانـ کـرـیـهـ (اطـلـبـ الـلـمـ
مـنـ الـمـهـدـ الـلـاـخـدـ) اـنـکـوـ زـمـاتـکـیـ عـنـاـ تـرـبـیـ عـلـمـیـ بـخـواـزـنـ
دـفـبـجاـکـلـیـ گـرـدـنـ دـرـحـقـاـ عـلـمـ دـهـ حـوـقـاـسـ فـرـمانـ خـدـیـ تـعـالـیـ وـاـمـنـ
پـیـسـبـرـهـنـهـ بـکـرـ اوـنـ کـهـ بـدـنـ وـاـنـ اـسـ وـفـرـمـاـنـ دـلـیـ وـاـخـرـیـ اوـنـ بـشـتـ رـاستـ
بـلـ مـکـرـ نـهـ اوـنـ اـخـرـنـ خـسـارـ بـکـ.

(وـمـ بـمـ حـکـمـ بـاـ اـنـزـلـ اللـهـ فـاـوـلـکـ هـمـ الـفـاسـقـوـنـ)

کـلـیـ عـلـمـانـ کـرـداـ اـفـ اـمـرـیـهـاـ زـ حـیـ عـلـمـاـ رـمـیـهـ، وـکـ وـدـیـتـ وـلـانـ
وـمـدـهـ مـامـورـنـ حـکـومـیـ زـ فـیـ اـسـرـیـ جـدـاـ دـبـنـ دـفـ اوـنـ وـاـنـ بـیـنـ مـنـ رـیـاـقـبـهـ.
مـکـرـ کـوـهـ نـدـانـ وـدـفـ اوـنـ نـکـ مـظـنـوـ وـاـنـ شـکـاـتـ بـکـنـ بـکـرـ اوـنـ زـیـ کـوـهـ نـدـاـ
وـدـفـ اوـنـ نـکـ خـتـکـارـ شـکـاتـ بـکـنـ. زـ خـتـکـارـ زـهـ سـفـیـسـنـ بـیـزـنـ مـرـوـوـنـهـ وـهـ
وـلـانـ. مـهـدـهـ نـهـ حـقـیـقـیـ دـکـنـ. خـتـکـارـیـ وـاـنـ عـنـزـلـ بـکـ بـکـ نـکـ زـرـهـ دـبـسـ
نـفـیـسـنـ. بـخـنـبـهـنـ عـنـاـ اوـنـ وـاـنـ بـیـنـ سـرـرـیـ. اـفـ دـبـنـ زـیـ سـرـ عـلـمـاـ اوـ سـرـ مـیـرـ
وـاـغـابـ کـرـدـاـیـهـ. مـرـوـوـنـ بـنـ دـسـتـ وـهـ نـفـلـانـ نـکـارـ؟ـ ژـارـنـ زـبـنـ مـحـاـفـظـوـانـ
لـسـرـوـمـیـهـ دـفـ وـهـ هـاـزـ وـاـنـ بـهـتـ. بـکـرـ اوـنـ وـاـنـ مـحـاـفـظـهـ بـکـ خـدـیـ زـیـ وـهـ
مـحـاـفـظـ بـهـکـ نـهـ خـدـیـ زـوـهـ رـاضـیـ نـاـبـهـ. اوـنـ دـلـیـ وـاـخـرـ سـرـ فـرـازـ بـنـ بـکـرـ
نـهـ وـهـ بـیـسـیـاـ هـلـاـکـاـوـهـ چـکـوـ اوـنـ ظـلـانـ خـدـیـ فـرـمانـ کـرـیـهـ (اـنـ الـدـنـ بـکـنـبـونـ
مـاـ اـنـزـلـنـ مـاـ الـيـنـاتـ وـالـهـدـیـ مـنـ بـعـدـمـاـ بـیـنـاهـ لـلـنـاسـ فـیـ الـکـنـاـبـ اوـلـکـ بـلـعـمـهـ اللـهـ
وـبـلـعـمـهـ الـلـاـعـنـوـنـ) کـلـیـ عـلـمـانـ کـرـداـ اوـنـ قـبـیـعـ دـلـانـ کـوـ اـفـ حـکـومـتـ چـکـ
حـکـومـنـاـ مـسـلـمـانـاـهـ دـفـ تـجـارـ زـ اـحـکـامـ شـرـعـاـ شـرـیـفـ جـدـاـ بـهـتـ. مـحـاـفـظـاـ شـرـعـاـ
شـرـیـفـ زـیـ سـرـیـ دـزـانـ اـنـکـوـسـرـ عـلـمـاـ دـسـهـ. لـکـ حـیـفـانـ اوـهـ دـسـتـ سـالـهـ کـهـ

امیر سیف الدین

امیر سیف الدین زی ایامه کی بعدل و حقی حکومت کر پاش چند سالکی عازم دار جان بود. حکمداری برای خوه امیر محمد الدینه هشت. امیر محمد الدین

امیر محمد الدین ایامه کی حکمداری کر. پسندی و عذالتا خوه حتی کس و حی می و اغا زبود راضی بود. پاش و فاتا خوه حکمداری ز لاوی خوه امیر عباره هشت.

امیر عیسی

امیر عیسی وک باب و بایرین خوه چند ساله کی حکمداری کر پاش و فاتا خوه حکمداری لاوی خوه امیر بدر الدینه هشت.

امیر بدر الدین

میرف بن شمس الدین کتبنا خوه با سرتار بخا کردستان نیس دینه کو امیر بدر الدین وکی بی حکمداری جزبری عنی و فاتا خوه حکمداری بک و کر گکو عدالیده مشهور بی، فرقانو کنی ذکر مید و اغا مظلن و چک حتی بلو وی پک بو. ثو جان شرعا شریف جدا ندو امری خندی و پیغمبر مرسو ذکر لوما زمانی و بدہ جزبر ز حی ایاما معمورتر و قوتربی تاوی دی ذی ذی سلیمان وی بلند تربی. پاش و فاتا خوه لاوی وی امیر ابدال بی خلق وی.

امیر ابدال

امیر ابدال ذی ریا بابی خوه کرت. الرزی (امیر خندی) و پیغمبر جدنا ندی لو نامک قیع هشت پاش و فاتا خوه حکمداری لاوی امیر هنر الدینه هفت. امیر عز الدین

امیر هنر الدین لاوی امیر ابداله. ویک امیر هنر الدین بی حکمدار کلک بیزوری امیر تیمور پاش استیلاً بندادی هات کلهای نکربجی و درین دی زکر. دستانی ضبط کر. کلک زوان درا خراب کر. پاش دا جزبر و مادر بی تی بسطه بک کلک عسکر ریکر دورا ماردنی.

امیر هنر الدین دیت کو عسکر، تیمور کلک ذی دی زده تره رؤانی کو هر شتری بک وی خسائی پیشنه. هنک دیلوں پیش امیر تیمور لئک تقدیم کر. امیر تیمور ز فی الحالی کلک مجنون بی ایو ذی هنکدیلو و دان امیر هنر الدین عکش خوه ز دور ولاپی وی کشاند. امیر هنر الدین تکرا جی بی خوه دسته حکمدار با شوه کر. لکن هنکا جزبر دو اما امیر تیمور امیر هنر الدین خوره شیخالت ز عشیداً پختان خورمه بی. اونی پیشو وک فکرا سبا امیر تیمور کر تیمور تو حال چوست هنکب کر مید هنر الدین جر ریکر ده دستی دو شیخی کری پنه و زیره رویکه. لکن امیر هنر الدین ز

بالقطعه والذکاء و تنشیطاً للبیهم التی ذلت لها الصعب و حصلت لها الرقاب ولصری انها ملأة ذکر و تشرک اذ لا يخفی ان الام الکردیه وقد يتجاوز عدد قوتها الملايين هي موصوفة بالتجدة والشجاعة والفضلة والبراعة وقد نشاء منها من الملوك والسلطانين والامراء وشواطئ والمملاء والأولیاء من طار صته في الاواق وملئت بذلك مناقب الصحف والأوراق وتاريخ اعظم شاهد وسنوفیتم بالبرید الآتي بمقالة تسمى تفاصیل احوال بلاد کردستان وآهالها وبنية شعوبها السياسية والادبية والجغرافية ووقائعها التاريخية ومسائل البعض من ملوكها وسلطاناتها واصحاتها وصلحائتها وما هم الجليلة ولنكشف الان بهذه المقدار شکر الله سعکم وجزاکم خيراً والسلام عليکم ورحمة الله وبرکاته.

خادم العلم الشریف

علی بن الحسین الامدی

از دلایل کرد و تاریخاً کردستان تو شق نران نوما ازی هر جزوی خوه ده کورت بمحک تاریخاً کردستان اویا اجدادین عزیزان بتفیسم.

بسم الله الرحمن الرحيم

حکایتین جزیره ابن عمر

جزیره تانی وی (جزیره ابن عمر) ماف بازار دوسیه سالا پاش هجرتا پیغمبر غیله السلام بی همت عبدالعزیز بن عمر البرقیدی هات بنا کرن. بتلا بشصمه و هستایده میر سلیمان دورا جزبر ده حکومتی خود دان. سیر جلیان کردی او تیغ سلیمان ترجمه الله بعدی بدرخان بین او حی امراین کردستانیه.

میر سلیمان بن خالد

مالک خوه فضل تانی. وی شرف بن شمس الدین تاریخ خوه بی کردستانیه شیشه کو میر سلیمان ش سلاله خالد بن الولیده. پیغمبر شاپختانه پاش تأسیسا دولتا خوه عنا وفات کر پی استقلالیا حکومت خوه مشغول به، میر عبدالعزیز

پیغمبر عبدالعزیز لاوی میر سلیمان بن خالده. پاش و فاتا بابی خوه حکومتی جزبری گهواری، میر عبدالعزیز کورسکل و بیزارین دوری ما برابی خوه امیر خانی و کلک لئک او بیزارین دوری دا برابی خوه میر ابدال - سلالهین زوانی هن دو پیغمبرین جاکیا بازارین بی دست خوه ده کرن. میر عبدالعزیز ایامه کی جزبری ساکنی کر پاش وفات کر. دو لاو ز وی مان تانی وان امیر جنت الدین دامیر محمد الدین بی. فی قان هر دو پیغمبر سبک الدین جی بابی خوه کرد.

غبرت و جنتا حوه دل ندا دستی شیخی کری بدنه ریکن نک نیاری وی. بوما
کوه ندا حبرا نیور. امیر نیور س فی سرهنگیکا امیر عن الدین غضب کر.
چنا عسکری وی هیه ریکر سرکردستانی. امیر عن الدین عسکری حوه فیکدا
شیرکر لی مغلوب بی چو عنان اتف عشیرتا اروه. زقان هات نیور هوکاری
یاندرا پنه رایی هن درحراب کر و عسکری حوه ذ کردستانی کشاد امیر
عن الدین وی دمی پاش پیاسکی وفات کر.

او عار لحق تامداره
تاولن چیه شاعر و فقیران
ضبط کر ژبوخوه بمیری دولت
وی حکم ددست شیر رو سه
لطف کرمن عطا و بخشین
مهرانه چه کوهه من کوه هست
تسخیر دست ژبو وی انسان
کرمانج دولتا دنید
با جله ژبو چه بونه حکوما
تسخیر کرن بلاد هست
هر سیر کی وان رزم رسم
کرمانجیه بی شبه برجان
کرمانج همی جلاد کنارت
بو تیر قضا کریه آمانج
هر طافه سد کن سده
هندي کوبکن خروج و تحریک
واز ژیل کند کن مثال بر ذبح
میرنی و غیرت وجلادت
وان دانه بشیر و همعی داد
او چند ژ متی نبورن
بو مانع جل بار منت
دائم عمر دو شفاقن
فیکرا بکرامه اقباله
هیان ز صراء کر غلامی
تحصیل دکمه علم و حکمت
تمیز دیون ز هفت ملاقات
همتاز دیون خدنا کلالات

تبیعت وان اسکرچه عاره
ناموسه حاکم و امیران
هرچی بره شیری دست هست
لو را کو جهان وکی عروسه
لی عقد و صداق و مهر و کاین
برسی ژدنی من اف بحکمت
حاصل کو دنی بشیر و احسان
از مامه د حکمتا خیدا
آیا بچی و جی مانه محروم
وان کرت بشیری شهر شهرت
هر میر کی وان بذل حاتم
بنکر ژ عرب ختافه کر جان
اف روم عجم بوان حصارن
دو طرفان قیل کرمانج
کویا کولدر حدان کلیدک
اف قلزم روم و بحر تاجیک
کرمانج دن بجوت ملطفع
جوامیری و همت و سخاوت
او ختمه ژبو قیل اکراد
هندي ژ شجاعتی غیورن
اف غیزت واف علو همت
لو پیکه هنیشه بی تفاقن
کر دی هبامه اتفاقن
رس و روم و عرب و عجم تماهی
تکمیل دکمه دن و دولت
تمیز دیون ز هفت ملاقات
همتاز دیون خدنا کلالات

اشعار امد بختا طوانید کردانه بشجاعت و غیرنی اظهارا بد بختی
و بن طالیبا وانه دکل هنده سهاحت و حیقی
ساق توژ بو خدی کرمکه یکجرعه می دجام جم که
دجام بی جهان نمایت
هر چی مه اراده به خویابت
کاین دین میسر اقبال
دکش بیت لبرمه احوال
ادباره وی کما کمال آیا بوه قابلی زوالی
یا هر وهدی لاسترات
قط ممکن اف ژ چرح لوب
بختی مه ژیو مرایت یار
ربات زمه ژی جهان پناهک
شیرین هنرا مه بته دا نین
دردی مه بینتن علاجی
کردی هبامه سر فرازک
تقدی مه دویه سکه مسکوک
هر چند ژ کو خالص و تمیز
کردی هبامه پادشاهک
تعین بواز ب وی تختک
حاصل ببوا ژ بو وی تاجک
غمخواری دکرله بینان
غالب ندو لسرمه اف روم
محکوم علیه و صعالیک
اما ژا ل خدی و ساکر

عنوان

جنوده (کردستان) بغزمه سی

صاحب و محرری بدرخان

پاشازاده عبدالرحمن

هر طبعه ۲۰۰ نسخه کردستان

ولات عظامه ارسان و ساتریا

قرآن قعبه نشر و تنبیه اولنجه

کردستان خارجنه هر بیان

ستله آبونه بدی

۸۰ غروشدر

کردستان داخلنده خصوصی

استانلره بجاناً کوئنبریلور

کردستان

۱۳۱۵

(پازده روزه ادله جاری تیت نفیساندن جربیده یا کردی یه)

کردی خصلی علوم و فتوه نشویق ابد نصایع و ادبیات کردی بی حاوی

(اون بش کونده بر نشر اولنور کردجه غرته در)

غزه نک مسلکنه موافق عربجه ترکجه فارسیجه مکتوبه کردجه بالترجمه نشر او نور

حجی ف کاغذکی دیکه

زمزه دف سر کاغذی

وها بقیسه :

بجنو نجل المرحوم بدرخان

باشا عبدالرحمن بلک

هر جار دو هزار جربیده با

ازی زیکم کردستان

ده بلاش بدن خلکی

فه روزا سیشمیده ۲۰ ربیعہ کانون اول سنه ۱۳۱۶ هـ

کده امی بین کو تر ماعین هه زی وک ترک و عمر با ارنوودا دولند هن کوند
وابازارین واژی افا بین وجا ولاتی خوه بکرن عند اه خوی قدر بین.

ولات - وطن

وطن انکو ولاتی سرو و جسمک ویه کوین ز وی جسمی متاثر
بن خلقین ویدیسه. ده وینجا هنکی سروون ولاته کی خوی قوبت بین هزو
قال آخ و بری وی ولاتی خوی قوت ده. هنکی بابی من ز کردستانی
رابی او مأمورین حکومت رینکه سر کوید و بازارین کردستانی وله ماراخونا
خلقین کردستانی فدخون. نه مظنا هاز بیککا ن بیککا هاز مظنا ماه. ولات
سکردا وک جسمک بیندار بحال ماه. هکر سکردا وی بینا
مأمورین حکومت لوه جسمی فکرین درمان نکن. بیغا من تیت او چیز
انکو کردستان او اخ وری وی ولاتی او دار و بری وی جی هنده زار و
مظن کری هنده سرو و خوی گری وی بی خاک بیت. انکو مسقوفی بیت
سری اخی رونه زاروین وی ولاتی زار ورین بین. کردی بین کو او
اخا زاروین خوه هنده دلایی مظن کری وی بیکه ناف دستی بیا بیاده
او زاروین سروفی اخی مظن بین وی بین اسیدن پیشیا، او باید ودا بکن
دل نادین پیشی زاروین خوه انکی بده من وی بین خدمتکارن عسکری
مسهوب، وی خدمتکار شیاری ز عسکری مسنهو فره بکن. کلی کره تو خال
ووه خزانه هاز خوه هن هکر اون دنک و دستی خوه هلین هن هو بین اف
بریها حکومت لوه فدکه وی هر مظن به حقی وه دکوزه. کرد هنده بند

بسم الله الرحمن الرحيم

رتبة العلم اعلى الرتب

گلی میر واغاؤ فیجا مرتبنا علمی هولی هه قدری خوند فی نظابن مروف
محوندی با خدی تعالی وک نیما خوی قدر ده. انسان نهانیه سردی دا وک
حیوانا ها بخونه و فخونه انسان دفی خالقی خوده عبادت و طاعی بک عبادت
وطاعت فی علم چاوه دیه دفی انسان بظانه کو چاوه جا خلق بونه ازهن
کر ملخا ناس دمک کو بعی حقی سالی سوره بن نیزی نظان جنا من زواره
تیت فرقا مروفین وها و حیوانا کلک هندک. کلی میر واغاؤ هون حی
بطابن کو گنه قان مروفین وها جاهم ماین دکنه بارا و مزی روزاقامی
وی ز وه زی پت برسین وک بت دورا شلا هون دیزین ام. میر واغاهه
بالا کرمانج فی هنره خدمتی بک بشفنن اری چه کو بو ز وهره دشنلن چه
کو حکمی ومه زوان دیره گنجی چاهلیا وان سلطوي ومه زی هون چاوه
ز خدمتا وان بی بی دیبان دفی هون زی ولی لوازمه قیچی بکن. لکندا
مکشیدن چیکن ظلدویل وان ریبا بدن خوندز. حکومت ز وه برداستینه
او بزی اون بیندیه حکومت سروی جیوی هه کو حکومت بی وان بردا ز وهره
خدمتک بکه مکشیدن بیکه، بازارین مظن مکتب و مدرسه بین ونده هن بین
وادرادا بدان بین خست و هنرا وک او علیمین بمنطقا زوان زیده تر بینه بکن
او زی سایا ده وی بین خوی صفت و معرفت وکی حال و هایه زمانک هن

من جریده‌ها خود را برای فیده بختا کرده‌اند. او اخ و لائی مسلمان اخ را کت ناف دستی نیاراده. هنده ولاتک پی زحمی‌های ساندند کلک هیسان کت دستی نیاراده. چکو صروفین ویده‌ری ناف دستی مأمورین حکومتیه بزاروبن ین اوان مأمورا پی ظلم‌ها خوه او عربی هنده خوه من اخراپین ناف دستی نیارین معده. ایرو صد هزار تقویں کرده‌اند. زن وزارو جوان و پیر ناف دستی نیارین فله‌ده اسید مانه خدمتکاریا وان دکن. اوان رنبا هنده هاوار و کازی کر. دولتی تو اری زوازه نکر. اوان پی دستی خوه چکین خوه دست شری کر کلک غیرت کردن لی دولتین فلا اری فله‌ین ویده‌ری کرین طوب و تفکن خوه بازوبن خوه ز فلا ره ریکن عسکری وان اری فلا کر مسلمان کرتن. مسلمان مغلوب ین همان کرن اسید ین خشکار زوان مسلمان‌باره تو اربکاری نکر. هکر مسلمانین کرده‌ی بوه خوه زن ظلم‌ها مأمورین خشکار درختان ایرو عربی وان او اخا لسر مظن ین او اخا زاروبن خوه بنه دلائی مظن کری زدست وان ندجو عسکری فلا سرکنها خوه وکی راست زاروکه مسلمان دهات شیکل دیدا دا بظانه کا شیری وی دره ان نه. مسلمان بیولی دست وانده زن ین. اوان اف حال جی خشکار ره نفیس لی خشکار تورم تو اربکاری زوانه نکر. مسلمانین کرده‌ی برجی مان نازی مان زنی وان کفیک ندید بدند سری خوه ناف عسکری نیاراده زار ورن ین خشکار اف حال حی میست ز ویره خان حیا نفیس دیسانو فیدا خوه لوان رنبا نکر. زن وزاروبن کرده‌ی بزرجا ز سرما صربن دیسانا خشکار و مطریین دوری زنفاهنا خوه کم نان. کلی کردنو دیجا قیچ بظانه هکر اون نهونه فکردن حالی خوه فی میکنندن هکر اوون دست بهانین هکر اون هر بولی ین ظلم‌ها وان مأموراده مان اف بلان روزگی بی سری وه زی وکی اون درنک مان ابدی هساوار و کازی فیده ناکه لو ما دفی اون نهونه فکرین خوه. دفی وه مریضه ز هاز خوه بمهکنه اوی باشی پیشان بین لی اویشیانیا باش تو فیده‌ی ناکه.

ثبات الملك بالعدل

ولاتک پی عدالتی دست خلقی وی ولا پمده دمینه. یکی کرد تو اوون قیچ بظانه‌ی کو هکر و لائی وده مأمورین سروه ز عدالتی دور گفت. ولائی وه دست خوبیده نامینه، نه کردستان زی وکه ولائین دین زرکا بن دست عبدالحید دهه مأمورین سروه عبدالحید ریده که لکن خوبی کردستان کردن وکی نیارک هات سر کردستان کردی خوه سر بدند کرن. عربی ویده کرد دوکولن دارین ویده کرد دهیشین. بین مأمورین خشکار ریده که سروه اوون کرد بدین لوما کردستان یاوه‌یه. ده فیجا ز وهره معلوم بیه کو هکر مأمورین و لائی وه ظلبی بکن ولائی وکی تو دست وه در کنه. مخالفتاً عدالتی سروه بچکو ز ظلمی اوی ضرور بکن. خشکار کلک ز لائین دی هنها ود بزه حق باشانکا

نمین ساحب غیرین چره وکی بزی ناف دست مأمورین ظالم حقد ورزیل دین. ما اوون نه مروون. ما اوون ز خاقین دی کمین. اوون ها هف دو دوکوژین قت فنا کرن وان مأمورین نیاری روح و مالی ده. او هر دو ز جند صدکار و دوکوژین لی وه هاز خوه نینه. پیغمبر ف مان کرده کو هکر مأمورک ظالم هات سروه وی پی دست و دنی خوه هکر نی ز نیزی خوه ز سر خوه هلنن. نیزین ام نکاری وکی صروف ف صروف دکاره. اوون قیچ بظانه کو هکر ز مسقوق ان ز عجم نیارک هات سروه حکومت تو عسکری ریناکه سروه دفی وه خوه هاز خوه هبت. اف حکومتی زمانی حوقان خراب پیه کو هاز کس نایه. خانی استانبولی زی ز حکومتی کلک عاجز پنه اوی زی زار ورن پنه. فد کرن دردی سری خوه. کلک زوان هاوار و کازی کرن شکات لئک خشکار کرن. خشکار کوه ندا دنکی وان. سر رحتیا خوه کلک زوان اوی ین او دیسا ناطرسن حق خوه دخوازن. ارمی زی ظلم‌ها دولتی عاجز ین دنکین خوه هلانین دفی خوه هلانین حق خوه دخوازن. لی چکو کرد جاهلین دست کرنا اوسنیا کرن. کرنا وان لسر کردا کنه. اوون زوان مظلوم‌ترین لی چکو اون جاهلین وه هاز خوه نینه اوون دنکی خوه زرایان. نه خوه خرایا لوه دنه لارمیا نایه. وه دبت حکومق چه ظلم لولهمه اوندا کر. نه جمکو تو ها وندلک بستانی غان. ها وند هندلک بون لوما حکومتی کاری وان حبسا بکره بکوزه لی هکر اوون حی بتفاق بون توکن نکاره وه. هکر اف بی تفاف سروه. دوام بکه قیلین کردا حی بک ویک وک ها وند اوی ز کردستانی جدا ین هرجه ویده بین دستی ظلم‌ها مأمورین حکومتی زارو قیبر ین. حیفا من بنت وان فیله بیزین کردا ناف سوتارین وان مأموراده مسخره دین.

ایدی بسیه جای خونه فکن دستی خوه هلنن شیرین خوه بکشین ولائی وه ناف اکرده مایه اون. حی ناف نهله کسیده نه تو اهنتی ز ومه زن وزار واره نمایه. هرن دور مزین خوه هرن دور علمایا حی اتفاق بکن خوه ز بن فی ظلم‌ها مأمورا هلنن ز وهره فهیه. من استانبول تراکر از همانم ولائی غریب‌آمد ده فی جریده‌ی خوه بتفیسم کرداره ویکم. ده بی فی جریده بی هکردا ایفاظ بکم. فیجا از هین دکم کردزی کوه بدین فی جریده‌یا من. تشی از فی جریده بیده دتفیسم حی تشیین ومه کو خدی و پیغمبر امر کرمه با خدی امر کری و پیغمبر عمل کری معن ز وهره خیره. از ز علمایین کردا هین دکم. فی جریده‌یا من ز کردی نه خوندبره بخونی ز کرداره اسباب و حکمتین فان نسبعین من بیزین دا قیچ عقلیوان بکفه. اف لسر علما دینک دفی بیه و اغاثی اری علمایا بکن قدری وان نکرن ز خبری وان میله. دفی بیه و اغاثی اری علمایا بکن قدری وان نکرن ز خبری وان درنکفه. چکو علمایا وک ایمانه. جاوه دفی صروف اطیاعی ز ایمانه بک دلی دفی صروف علمایه معلیع ب.

شاه علی بک

هُنگا امیر شرف وفات کر برای وی شاه علی بک کت شو ناوی . شاه علی بک حکومتا فنکی دای برا بخوه محمد بک . وی دمی کلک بکین گردا نسلیم شاه اسماعیل بین ناف و آنده میر محمد زی هی . شاه اسماعیل او حی کریدان اویت حبس و مرسوک خوه ناف وی او لاش بک تعیین جزیری کر . لکن شاه علی بک ورمه شرکر عنا او لاش بک ز ویدمری درخست . باش بی دست و برا بی حاگی بندیس امیر شرف و هردو هفره تابیا باز سلطان سلیم کرن . سالا نهصد و پیست و دو دواوه دیار بکر ولاپن کردستانی حی الفهام ولاپن سلطان سلیم بون لکن دی دمی والی شاه اسماعیل ذاتی سر دلبر بکری کوناق وی احمد افشار بک ب اطاعت سلطان سلیم نکر . لکن اری هشنا شاه علی بک اوردزی کت بن دستی سلطان سلیم به سرفی خدمتا وانا فیض سلطان سلیم ولاپن بکا هشت دست و آنده و حکومتا جزیری مادست و آنده شاه علی بک باش خوه چهار لاوهش ناف وان بدر بک ناصر بک کلک محمد و میر محمد بی . مظنه وان بدر بک بی خانی بای خوه .

بدر بک بن شاه علی بک

عدل و عقل بدر بک کلک زبده بی لوما زمانی و پنه جزیر و دور اوی کلک معنور بی . ناس حقنی سلا میری کر . زمانی و پنه پادشاهی رکا سلطان سلیمان بو هنگا سلطان سلیمان عسکر کشانی سر بندادی اور بک بدر بک کلک تھی از خبار ره بی و کلک جازی سفراده سلطان سلیمانه بی و کلک شراره از هافالی خوه . جب زبده نر میرانی بنشا کر . لوما ختکار زی کلک سخزی دکر . لکن سرفو سلیمانه توجها ختکار ز سروی کم بی .

بک بدر وان هن دو سلیمان اوی کو هنگا سر سفرا بندادی سلطان سلیمان هاتی کردستانی چقا میریں . کردستانی هنے بانی چم خوه کرانی حضورا خوهده وک سعی کتیں بختورا ختکاره حاکمی عهادی بی حسین بک بی میر بدر بک دستی سلطان سلیمان ماج کر و دیوانا ختکاره سر بدر بک ره نس . بی دو قوی زی حاکمی هکاریا رسیل بکره کلک التفات اکر .

بدر بک زفان هر دو سلیمان عنقی ز محلسا ختکار درگت تو اذن بخوت و هامسری هسی خوه دا تری جزیری . باشی وی میری هکاریا رسیل بک اذ ناخوی خوست کت سر زری . بدر بک درگت بیش وی او و چفا سر دوی بیره هی کرتن . رسیل بک مرسو وی صدر اعظم دست پاشانی وی دس رسم پاشا نتکاری نشکن و بدر بک لکن هنگا ختارا دو دوی بوصدر اعظم بدر بک زی حاکمی بی را کر . ناصر بک دای شرایوی . لکن بدر بک لقی ناصر بک قبول بک عسکری خوه . جو بیتر ناصر بک بوزه شرکر لکن بدر بک هنگا شهودی . لوما ختکار زی دبورا (طوز و هیم)ای ز بزری . جدا کر دا ناصر بک و دیسا حاکمی جزیری مادست بدر بکده . باش وی حقی هنها هصری خوه حاکمی وی دوام کر هنگا ویاث کوئی صد عالی و .

عمر بین ولاپن دی دست مده تیرا سلطنتان دکن لوما که ناده وه . اف فکرا ها کلک فکر که مضره . حینا من ت کو پادشاهک فیکر بدهی ، لوما دف خوبی خوه هاز خوه هبت . هکر وه دف کردستان هر دستی و هده بینه هکروه دف زن وزاروین وه رین قعی . بین دف اون مأمورین ظالم ز ولای خوه درخن ترک زی زوی ختکاری تری بنه . فدکرن جزا سری خوه . خدی کتیا خومده فرمان کریه (ان الله يأمر بالعدل) انکو خدا عدالتی امر دکه . دفیجا حجی بی عدالتی نکه عاصی بی حجی بی عاصی به دف سر مسلمان حکمی نکت . دف مسلمان خوه بی دست ویده نهیان اوی اخرق کتکارین او دنیا بیده زی کلک ختکاری بکن . فکرن رختیا ایرو . شفا روزا هولی کلک برس و زخته مساوی منه رو رشیه . او مأمورین سروه فدکرن وه دخاین خونا وه فدخون وه هاز خوه بنه . اورتبه بینشان ختکار دنه میرواناین کردستانی بر دین و ناموسا و اتفهیه . حینا من زوی میربوه بیت کو دین و ناموسا خوه بر پیشانکه ظلمتی دفروش . اوپی وی بیشان شاد بی . لکن نظامه کو او پیشان مالا ویره بربنک بی درمانه .

امیر ابدال

امیر ابدال لاوی امیر عز الدین . حق بای وی جو بر رحنا خدی ناف عشیوا اروهاده ما . باش بای وی حکومتا جزیری و دورا جزیری که اوی .

امیر ابراهیم

امیر ابراهیم بی خلقی امیر ابدال . وک وفات کر سی لاوین وی امیر شرفه امیر بدر وکن محمد بانش وی مان وهر بک ریز بیه حکومت کر .

امیر شرف امیر بدر امیر کلک محمد

باش امیر ابراهیم اف هرسی فریان وی بین خلفین وی . ز هرسیایی باش بک امیر کلک محمد . کلک زمانی هلهورا دولتا اق فیونلیا ، وی دمی مؤسیی وی دولتی ایزوون حسن (حسن دویز) جزیر ضبط کر کلک مظلن بخیا کرن و امیر کلک محمد و زارویل بر آی وی امیر محمد و شاه علی بک کرن ریکر غرافي او حکومتا جزیری دا سروکخو . لکن باش امیر شرف بیک عسکر فیکدا بیست هلاني حکومتا باب و بایرین خوه کر دست خومده .

امیر شرف این امیر بندز الدین

امیر شرف بیک قویا دولتا اق قیونلیا کم بی قیان عشرتا بختیا هنی فیکدا وی هنرا خوه . حکومتنا اجدادین خوه دیسا دست خوه کر . حکومتنا وی حق خلورا اشاد اسماعیل صفوی دستده ما . هنگا شاه امیر ایبل صفوی عسکر ریکر دهار عسکر و موصی . و سیجار جی ضبط کر کلک سیارا عسکر ریکر . جزیر زی کلک ختکاری کو شقی زی بکه هن عسکری وی نکت لی حکومتا جزیری هر دست امیر شرف (الشیده) .

تصفیه جوهری دغل کر
قط و فرضی بتو و نیله
پاشی ڏ پچاری بوئه صفار
قرطاسیه بومه لی دعا کر
بو واسطه قضاي حاجت
یکزونه و صاف و بی بهانه
تقبول مساملا عوامن
زیر نیمه بین سیده مانه
ذیف نیمه بین کوکم عباره
بی سکه شاه شهر وايه
ندما و هه بی رواج منشوش
لو بخت سیاه و ناصراوه
بی ضرب قبول پادشاهان
مقبولة لاکلک حججیبار
مسوع نکر بسیع ادرائک
محضا نظر اوی کیمایه
پولید دغل دکت فلوری
درحال دکت پک نظر زد
ادنای دکت بلغاف اعلا
آزاد کتن وکی فقیران
هر لحظه بلطف صد کدامان
حکمت اوه تا کتن چومنت
اکسیر تو جها بسarak
اف یول هی دبوته دینار
لو خاص نظر ڙ دل ندامه
یارب تو بدی دی هر دوای

نصفیه مه پلکن عن کر
قلبی مه شکر قبول جله
دن چوونکت بدت مدینار
صرفی خومه خفامه اشکرا آکر
دعوت کریا بصدق اجابت
اف پول آکرچه بی بهانه
بی جله و خرده و تمان
کر مانجیه صرفه بی کانه
صرفی مه صوره اشکاره
تقدی مه میوه کم بهایه
کردی بوا بضرب منقوش
محبوبه بکس نه تام زاده
قرطاسیامه بی پناهان
معلوله لا کلک علیمات
لی حاکم وقت معرفت ناک
میری کو بناف میر زایه
قلبی دزغل دکت بلوری
صد بار هبن فلوس احر
اعلای دکت بقهر ادنا
پاشان دکرت وکی اسیران
هر روز هزار بی نوایان
زنکین دکتن بدت هت
کردی ونی نظر بدانه جارک
اف قول هی ذکرنه اشعار
اما تر راوی زیده عالمه
او رحمت خاصه بو عوای

طبعا جمعنا تفاصی و قیجیا مسلمانا طبع بیا

سبب لظم کتاب بن ازهنى صورى شدوا یا ز دوران وکیا ڈابای
د زمان کوبلال وان پکانه هن دانای دکل غب نادانی
مانی ڙ کمال بی ڪمال میدان کمال دیت خالی
پینی نه ڙ قابل خیری
حاصل ڙ عنادا کر ڙ پداد
ساق شراند فخوار دردی
ابنابه نظام و انتظامی
دا خلق نه پیون کو اکراد
انواع ملل خندان کتیں
هم اهل نظر نین کو کرمانج
پیکدانه دطالبین نه مطلوب
بی بھر نه او ڙ عشقیباری
کرمانج نه پردمی ڪمالان
فی جمله نه جامل و تزان
کردنی هبوا مژی خدا نک
علم و هنر وکال و اذاعان
اف جنس پالباوی معلول
من دی علام کلام موزون
پیافه د حاملی جزپری
کینک وہ بداقیه طیران
چیکم کوقی کساده بازار
خاسا دفی عصر دا کو هیان
پینی ڙ طبع در اف و دینار
کر علم تمام بدی به پولک
کس ناکته میتری خوهجایی
وقتی کومدی رمانه افرنک
حظ کرمه به پینه کیمایا کر

ز ختکار ساندین اوپاتا نزی دیزانین کو اف ظلمه لکن سر اقبلا خوه دا ختکار پاتی بیشان ورتا بد وان ظلما ختکار امری ریسی اجرا دکرن. بونایا کاک زمه کوت حق کو بدی عسکری هو صبر کر دست بر خوه هلاقن نهایت ختکار جار ناجار شری راضی بی. هیفکیده بونان مغلوب د. امان خوست عسکریه شریده کلک نشکست لکن چکو بی چادر بی جل و جاو بی وجاو بی نان واف بین کلک ناغین حق کوپی نسانی بی جل و پنج هزار شیبد بین پاشی او عردى عسکری مه پی شیری خوه ز بونان ساندی ختکار دیسا دا بونانی. چونکه مروفین دور ختکار کاک رستوت ز حکومتا بونایا ساندند. او ازی سرفی خبری کوت ختکار کو هکر نو فان عردى مه ساندی ندی بونایا پاشی دولتین دی وی بین سرمه نخنی نه زدست نه بستین ختکار طرسا هات خابايدن کوه داوان سوتاری دور خوه او عردى بی هنده خونا شیدا هائی ساندن بلاس بی زخت دیسا دا بونایا حاصلی پاش حقوق زخت زیان و شیدا به توفیده ندید. سیبا ف حمی ز خراباری نیسه. یعنی حق ختکاری مه عبدالحیده دولتامی هر چکتر هر خرابر بی. هکر اف حال دوام بکه پاش چند سالکی ندولت نه دین نه تاموس دمینه. چکو زک فحال دظام کلک زوان زوان زاستانبولی در کته هائنه ولايتن غربا پی جربیده بیان تصیحتان دیدین متین خوه ازی پی جربیده زکرداره دغیم. هکر کرد دست برخوه هلهین کردی بکف دست رویانی. تو دین و تاموس زکرداره نامینه. لوما ازهیق دکم میر واغا وعلمای حمی بلا خوه بدن هف فکر جارا سری خوه وان مأمورین ظالم زسر خوه را کن وان ز ولاین خوه در بخن هر عدایت بخوازن. خدی زی هو امر دکه بکه نه اون دنی واخرق مسنوان.

میر محمد بن بدر بلک

پاش وفاتا بدر بکی لاوی وی میر محمد بی حاکم. سالا نهد و پیش ودو دواهه وکی سلطان مراد ثالث وزبری خوه مصطفی باتا رسکر سرگستانی وشیروانی. عجمای شرکیده هبوم سر مصطفی باتا سکرین. مصطفی باتا عسکری خوه کاک نهلهکسیده مایی لکن میر محمد کلک کرد او که هاوارا وی شرک خوش عجماره کر جار هزار زوان کوت. وزیر مصطفی باتا ز هلهکبی خلاص کر لکن او خوه شیده بی.

اف همت وغیرتا میر محمد کلک قچ بی دی هر مسلمان به افرادین جمعیتا خوره، ولی به تقاضا معاونت وغیرت بکن. چونکه سعادتا مرونوکی ده موجب سعادتا مرسک دیزدی جمیعی. لوما او سرگتمایر محمد مستحسن، چونکه ویدمی ختکار عادل بی مأمورین دهادن سرگردانی ز عدایت جدا ندین. لکن

ده ریسی جمعیت خوه قدر واعتباره شایان اطاعتنه لکن بی شرطی کو هکر او مرسو افرادین بن دست خوه ره بعدلات معامله بکه. بی او مرسو وکرین بادشاه افرادین وی جمعیتنه. بی وی بادشاهی خدان دکن. افرادین بن دست ویدمه. جمعیتک محتاج ریسیه لکن او ریسی یعنی او بادشاه زیده متر محتاجی افرادین بن دست خومده. هکر او افراد خوه زی بدن الیک دست وی بادشاهیه تو فوت نامینه او زی دبه مرسوک عادی تو اعتبارا وی نامینه. لکن افراد محتاج ریس اور ریس محتاج افراده ریس دی تو جاز عدایت جدا نبت. هک نجاوه وکی بایک فکری ملا خوه زن وزاروین وی پریشان دین ولی هکر ریس نتویه او جمعیت پریشان ده.

ده فیجا همو ریس جمعیتامه (عبدالحید)ه افه پیست و دو ساله بادشاه هی دکه یعنی افه پیست و دو ساله ریس فی جمعیتا مسلمانایه. هنکا همان سرخنی عنانه دولتامه هر روز ضعیفتر ده.

هنکا برجی پیست سالا بی سری دولتامه اود دولتامه ام ز روس نهکن زین لکن ختکار بی بی سبب حقوق مسلمان ریا بوشده هان کوزن او ام مفوی رویان بیان. بری پیست سالاقو نادولتامه سر بحری کلک زیده بی. ایروز وی قوق بو تشت نهایه. ولاپن دی بین دورمه فلا حمی معمور وابادان بینه ولایت مه خرابه زاره. حکومتیه وی حمی دولتین مرسو و دین جمعیتامه حمی زار و فقیر بینه آنچه ای مطریان دور ختکاری دولت دو مسعودین ایکن سعادتا وان نا کهی زاروین وان چونکه بقی حال زمانک هند کده نیارین بین فی ولایت ز دست مه بستین. بری دو سالا بی سری دولتامه او بونانی. بونانستان زکر دستانی کاک سککره عناچند سالکی اود رحمی بن دست دولتامه دهی ایکن چکو ریس بدولتامه یعنی ختکار ز عدایت ز ریا خدی و پیغمبر بنشان کری جدا بی او ظلم لا افرادین جمعیتا خوه دکه دولتامه هر ضعیف بی حقی کو بونایا دست برخوه هلاقن. ختکار ترسا هنک عسکر رسکر سروان تأدیب بکه لوما او ولات حمی دا وان فیجا او بوناین بری چند سا اکی بن دست مده استقلالیا خوه زی اکتفا نکرن رایین ز دولتامه هن عر دین دی خوست. ختکار دیسا ندیا عسکری رسکر سروان فی هن عر دی دی بدی وان لکن ز غیرتا ملت خوه ترسا. کلک عسکر فکدا رسکر سرحدودی لکن امرکر کو بلا سری نکن. بونایا حدودین خوه تجاوز کرین طوب و تشنگ خوه دافتنه سرعکری مه. عسکر دهات کوت. او فیله هنده مرسن مسلمانای اوین دی و بای وان بنه دلایل مظن کرین اوین هنده زن وزارو هینها وان فربانا ظلما ختکار دین لکن نهکارین دست برخوه هلان چونکه قوماندانی وان امر نذکر. چونکه قوماندانی وان یعنی پاشاین وان ولی امر

مرغ دل مرده پته رواز
بی پرده بدت ترانه پرداز
که شبه عنادلان بگالت
نمای خود زوی ظالمین.
آهان کوفری بکت سحرگاه
هدواره دکل نسیم هراه
سوسن بزیان وبا خبر بن
خونریز یعن ذی هزاران
بلبل بگلن لرغم هدم
بی دنک دف و صدای قانون
شاهی بجفن چو غم نمین
دیسان یم از ژنود کر کوز
سرخوش یم بکم کذافان
دیوانه یم دران بریم
بی قال ژ باطنی خبردم
طوطی صفت ار بکم شکم
مشهود یعن لمن مقامات
کلکشت بگلن کوشت و شهناز
صد رنک صد ایدم وکی چنک
دنک بی ژ دقامه بی طبانجه
رقاص بدت لاوج نه طاق
سازنده عشق زین و مم بت
شرحغم دل بکم نسانه زینی و ممی بکم بهانه

حیف صد حیف کو نهو حال نهوبه.
نهو خنکار ظالمه مأمورین او زیدکه
نرمائی خود زوی ظالمین.
سرا ویده سروک خوی اصل و بجابت نینه
حی بـ اصلـ، هـنـکـ زـیـ وـکـ اـبـالـهـدـیـ قـبـطـیـ النـسـنـ.
خـنـکـارـ بـ اـمـرـیـ مـطـرـبـ اـتـخـابـ.
حـرـکـتـ دـکـهـ، اوـمـأـمـورـینـ دـجـنـزـ کـرـدـسـتـانـیـ اـکـنـزـ زـیـ اـبـالـهـدـیـ مـطـرـبـ اـتـخـابـ
دـکـهـ دـهـ فـیـجاـ آـمـرـینـ تـینـ سـرـوـهـ بـ اـتـخـابـ مـطـرـبـاتـ مـعـینـ وـلـاتـ وـبـیـ زـمانـکـ
هـنـدـکـهـ بـخـرـابـ وـبـرـیـشـانـ بـهـ، حـیـفـاـ منـ تـ وـانـ مـیرـوـاغـایـنـ کـرـدـارـهـ کـوـبـشـاعـتـ
وـغـیرـتـ مشـهـورـیـ دـنـیـاـیـنـهـ اوـهـوـ بـجـیـلـهـ بـنـ اـمـرـیـ مـطـرـبـادـهـ مـاـهـ.

فهرست سر آغاز کتاب اخبار و اشعار و اشعار و نعمت القاب و آثاره
تصوری اعتراض و اقرب ارجوزه و انکساری دکل اعتذار کفتراری

ساقی بکه جام آسمانی راما وکو روح جاودائی
دا ام بکرین دماغ چان نز یک لحظه براح روح پرورد
ساقی تو بزیه جام مینا آفا کو دکت ضمیری بینا
شداب بکریه قلب محزون مدهوش بکریه عقل مجنون
ساقی بک کاسیا مجوسه وی شیره معصرا مطهر
یاقوت مذاب ولمل سیال وی درخوشاب و خر طلال
در دانه خوی بزیه نافی یعنی عرقا وکی سکلافی
دم دم بده دست می پرستان خلق کوهنک ژ دل ددستان
داجام دلان بدت مرصع بزما طربی بدت مصنع
ف مجلس میخوران مدادی مستانه بکه ژ نومدایی
ممکن کو ز فیض بی نهایت یک قطره بدت لمن عنایت
نشای قنسا میا مرسوق کیفنا عنبارزی برو تق
اورنک بکت و دفس تائیر حاصل بہ بتن د قلی تشور
یعنی بکفیه جانی شسوق حتی بکمیه قلی ذوقک
تشیع نفس بدت ژ بو من هندنک یم دکل عنادل

عنوان

جنوهه (کردستان) فرهنگی

صاحب و محرری بدرخان

پاشا زاده عبدالرحمن

هر طبیعته ۲۰۰۰ نسخه کردستان

ولات عظام ارسال و واعظاتله

تریا و قصباته فشر و تتمیم اوونه جنده

کردستان

۱۳۱۵

جعی ف کاغذکی ریکه

ژمیزه دفی سر کاغذی

وها بنفیسه :

مجنو نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بک

مر جار دو هزار جریده با

ازی ریکم کردستانی

د بلاش بدن خلک

(پازده روژاده جارکی تیت نقیساندن جریده یا کردی به)

کردلری تحصیل علوم و فنونه نشویق ایدر نصایح و ادبیات کردی به حاوی

(اون بش کونده بر نشر اولنور کردجه غزنه در)

کردستان خارجنده هر بر اینچون

سنگ آبونه بدی

۸۰ فروشدر

فرهنگ مسلکه موافق عربجه ترکجه فارسیجه مکتوبله کردجه بالترجمه نشر اولنور کردستان داخلنده خصوصی

ابستینالره بجاناً کوندو بلوور

﴿ روزا پنجشنبه ۲۶ رمضان ۱۳۱۴ کانون مانی سنہ ۱۳۱۴ ﴾

محو بیچ صد بزی وی زن وزاروین وی هنه . فائمقام دهیس کو محوبیتکی دولنده . ضبطیکی ریدکه سروی خراجا دوارین وی دخوازه محو خرابی دیده ضبطیه بزی کاغذکی دیده دست وی انکو اوی سروی خراجا بزو دوارین خوه دایه . لکن او کاغذ نه راسته ساخته به . ضبطیه وان پرا دیجه دیده فائمقامی . فائمقام پان هیفت دی ضبطیک دی ریدکه مالا محور خرابا دوارین وی دخوازه . محو دیزه بری هیفتک من خراجا بری خوهدا و کاغدا دست خوه بیشان دکه . ضبطیه دیزه اف تو کاغذه تو فرا دک زو سخراجا خوه بده . محمود ناده اصرار دکه جونکه ربی بری هیفتک جفا دینی وی هبه دایه . ضبطیه دچه دیزه فائمقام . فائمقام وی حالی محودکه و سبیله چند ضبطیک ریدکه سروی بکوتکی محوبیتکن دکن جسبیده . محو چند زمانکی حبس دینه زن وزاروین وی دکرین خانی وان ده مائیخانه پاش زمانکی محوبی رین بیچاره دینه فائمقام سرووک خوه ریدکه نک دزیوه او سروو دیزی هکر تو بیچی زبرکی بای من ازکارم مخلالس بکم محوبیتکه زیرا دیده وی سرووی او سرو وان پرا دیجه دیده فائمقام محو . حبس خلاص دکه لکن ژ غیری وان بیچی زیرا خراجا بزی و بزی جارکه دی بزی دستینه . محو و دکه مالا خوه لکن زمانی مای جسبیده نکاری دخلى خوه بچیه نکاری بزی خوه شیری خوه فروشه نکاری اشیاین لازم بکره لوما وی سالی کلک زیان دکه زوی سبی حبکو دوسد زبرکی و ندا دکه . دیجنا غنا فائمقام بیچی زیرا دستینه محوبی سد زیرا سالا عویلی و ندا دکه . پاش سالک

بسم الله الرحمن الرحيم
واعتصموا بحبل الله جيماً ولا تفرقوا
کلی کردنو خدی تعالی اسر کریه کو اون سی هن باتفاق بن . نجاز هف
حدا بن . هکر اون هر اری هف بکن اونی هر حال خوش بزین بزین اف نزکه
اف نه کرده . اف فکر موجب ترقه ده ترقه هرموجب پریشانه لوما پیغمبر
زی فرمان کریه (بدانه مع الجماعة) انکو معاونتا خدی جمیعی ده هیه انکو
خدی اوی سرووین باتفاق دکه . دیجنا هکراون اتفاق بکن اونی وان مامورین
ظالمی سر خوه باویزن . هکر اون اتفاق نکن اونی بن ظلمبیده ولات و دین
و ناموسا خوه و ندا بکن از بیژه و او مامورین خنکار ریدکه کردستانی چاوه
لئین دن چه فکریده نه و جید کن :
خنکار پیست سه هرار زیرکی دشوت زوزیرکی دستینه دکه سدر اعظم
پاش او صدر اعظم چند هزار زیرکه دشوت دستینه وزیرا دکه ناظر . پاشی پاشایلک
هزار زیرکی دشوت دیده صدر اعظم ده مثلا والی بی دیبار بکری اووالی دا حینا
وان پری دایی سدر اعظم دوبت دفی دشوتا خوه حبی بی کلک دشوت دا وی
دکه متصرف پاشی او متصرف زی داجینا وی دشوتا دایی . والی درینه حبی بی
کلک برآ بدی وی دکه فائمقام دیجنا فائمقام زی حینا برین دایی متصرف ز
کردن رین دستینه . ازی مثانکی ق و ده بیژم .
فرض بکن کو کردستانی جز بیدم سرووک هیه ناف وی محوبه . اف

مطربن دور ختکار دین اون ظانن کو اوپره دکهن دستی جاسوسین عبدالجیده،
لئی میر و اغاين گردا اون فان حالا حیا دیبن اون حبره حقوقی مروون بن
دست خوه محافظه ناکن، ما اون ظانن کو قنجیا وان قنجیا و بهزی، ما اون
ظانن کو هکر او ضعف مان او زی ضیف ین اون تی سری خوه شکران
نشنکن بکن. لکن حینما من نت کو میر و اغاين گرداستای عجلوبی اتفاقاً مطربن
دور ختکار پنهان اخلاقی و اتزی هنک دجه خراب ده سرچند برک عبدالجید
عرض و ناموسا خوه دغروشن. سلطتا دوروزی دنیای زازین خوه تاف
سفالتك مستقبل دهيلن. اخترتا خوه غب دکن.

خدنی تعالی فرمان کرده توجاري جاوسيا ههدو نکن در حق همه
خراسی نیزن. لکن بین عبدالجید فساد کرده تاف و او اون حی پنهان
هندو، هریک روه دخته هافا ليخوه مهو بکه. بوی صورتی روز روز اون
مهو و پريشان دین نيار لوه دکن. مأمورین مروه زفی حالی استفاده دکن.
کردين بن دستوه ندای في حالیو دین. حقوقا حقوقا مرووا زوه مسئله،
کلی علمانو اون ظانن کو پیغمبر عليه الصلاة والسلام فرمان کرده
(من کنم علماً عنده ابلجه الله بلجام من نار) معنانی حدبشا شریف حی عالی
دینه کو خلاف شریعت معامله دبت هکر دنک نکت خدی تعالی لغابک ز اکری
دکه دقاده.

کلی علمانو شاریا خوه بکن بنن مصدقی في حدبشا پیغمبر، ریا فتجاوه
کتین شریفده خوندی نيشان نزانيا بکن. او محتاجی علی و هن. میر و اغا
و علامزی محتاجی فوتا و آن. دفع اون حی ارى هف بکن علما ریا فتج
نشان جاهلا بکن. میر و اغا حی بکفن پيشا صوفین خوه حی باتفاق بن.
مسلمانی هو دبت. حقوقا آیات کریه احادیث شبوه خدی پیغمبر فرمان
کرنه. افت امرین ها حی سرشنادنا انسانیه. حجي بی وان عمل کر مین
وی دنی و اختری مسعود به. حجي بی عمل نکر دنیده زار و پريشان ده اختری
روسين دینه هکر او خوه دینه سفیل نی محقق او لاد و احفادین وی بلا
باي خوه دکین.

کرید

من جریدا برمه بخنا کریدی پیکی نقیبی. اوه کرید او عملکنی
هند خومش او و لانی هند بركت نهایت ز دست مسلمانا درکت. عسکری
مه عسکری بونان شکناند لکن خنکری مه زرسا خوه بتوینقا مطربن
دور خوه جفاندی نکاری حقوقی خوه محافظه بکه لوما لاوی خنکاری و ان
دی والی بی کریدی. هنک اوی والی یکجا کرید ز دست مه درکت ویده ری
کلک مسلمان هان کوزن. عرض و ناموسا وان فربانا ظلم عبدالجید بی.

دی دستی محظوظه نامین لوما نکاره وی زقسان بزی خوه حدان بکه ز
بنج صد بزین وی سبصد زی بر چادر من. سالک دی دیسا ضبطه في خراجا
دوارين وی زی دخوازه. فیجا محو پرمیزن واخراجی مده ضبطه بخی پزکی
زی ذستبه ده، باز بر اوزان دغروشه باش سالک دی آ دوستک خوه دین دکه
لو از ماتن مالاخوه دوارین خوه بیدا دکه لکن پاشی نکاره دی خوه بده او خوه
هند بر دغروشه دین خومده دست و بده سبصد بز دین قائم مقام عنل ذبه چونکه
سر ووک دی رشوت دده متصرف لونا متصرف قائم مقامی بری عزل دکنکی
و داینه شونی قائم مقامی نوهانی دهیمه محو سبصد پز هی سیکی دینه محو
پنه دکه جبیمه لکن چکو فیجا محو علمیه چاوه ز جبسی مروود خلاص
ده چند روزک دبوره محو لاوی خوه ان برای خوه رسیدکه نک مرووی
قائم مقام بخی زبرکی دیده وی مرووی محو ز جبس خلاص ده لکن فیجاری
محو برمه حاضر نونین لوما حی پزی خوه فروت عتا او بخی ز دیدا سکر.
محو و دکره مالاخوه لکن دستاده ندوار نامینه فقیر ده زار ده. هر سال
ضبطه بت خراجا خانی وی زی دخوازه لکن چکو محو برمه نین. پرین
سنوی زن و بجا و بده هله دکه ده وک او زی نما سیلا مالاوی ده دغروشه.
ده فیجا محو ایکجا ز فقیر ده توئشت دستاده نامینه. انه او شجوبی بری چند
سالکی هنده حال خوش حقوقا پریشان ده تانی ناینه نه او خوه به بده زاروین
خوه. زاروین وی ز برچائز سرما نساخت دکنیه زار و پريشان دین. هنکا
محمود دولتند چند مرووک شفان و کاوان بن دست و بده خدمت دکن تانک
هوك ز خومره بیدا دکین لکن چکو محمود تویزنا ازن داوان مرووا او زی
ف عیش و عمل رین مان. هکر محمود دولتند بیانیا وی لاوی خوه زن بکرا
وی سکین خوه بداص. لکن چکو فقیر کت ز دست تانی انه ز وی سبی نقوسا
گر دستانی کم ما.

کلی کرد نومامورین حکومت رسیدکه کوند وولانین گر دستانی اغلب
هونه او مأمور تدریجی ولاق وه خراب دکن وه هاز خوه نینه اف مثلا من
هره نقیسی پین برجافین خوه و یهندگی اوی بظابن اون چه حالیده نه اون
بن چه طامک مظنه ده.

کلی علماین کردا اون سره دنکی خوه هلناین دف خوه فنا کن.
ون عالم اون دزان پیغمبر عليه الصلاة والسلام فرمان کرده (ولا يكول الم)
علملاً حق بکون بعلمه عاملاً). ده فیجا هکر اون بعامی خوه ریا فتج نيشان
جاهلا نکنچه فاذلا علیوه دینه. رینا وان جاهلا ز وه مسئله اون دین
کو مأمورین ظالم تین خراسی دوی جارا ز رسکی دخوازن هکر بین وی
تو بنت سیلا اوی ز دست دستین. او بری هولی حامل دکن حی معروف ذوق
و سفاهتا مأمورین ظالم دین. زوان پرالانین وه معمور ناکن اون حی قربا.

فیجا کلی علمایین کردا آون دیین کوهنده آیت هنده خدیث هنده احوالین ماضیه حی اعلام دکن کو هکر اون حالی خوده دوام بکن اونی زمانک هندکه منفرض یعنی . چونکه اون عالم پی علمی خوه عمل ناکن . حدمتا پیغمبر و ملت ژوه انتظار دک نه ها صوم و صلاته . اول باول دف مرسو و اسبابی بقا ملی اکمال بک هکر ندشمنی پیت ملکی و مژوه بستینه وی هنکی اون نکارن صلاتا ادا بکن زاروین و مژی پاش چند سالکی دیق خوه زی و ندا بکن . مأمورین سروه ظالم هادمین ملنا ومه حق اون وان زسرخوه تافیز نحت کو اون وان دشمن ملت زولاتین خوه طرد و تبعید نکن عبادتا وه نه مقبوله . چونکه اون دزان کو وققی شریده نه جائزه مرسو و شبری خوه داه و پیچه عادتی بک چونکه پاشی دشمنی غله بک اول باول کرستادشمنی لازمه . حالی نه اف ملت نیشه زمانی فترته . حجکو اون نه شریده نه . سایا علمی خوه اون و زان حدمتن قنج بکن . هکر اون نکن اون دین علمایین فاق-اق یعنی سایا انقراس ملت . اون دنیا و آخرتا خوه و ندا دکن . خوقان افراد ملت قربانیا نه وده . اونی جاوه جوه زبن وی کنی درین . هنکی دست و مهات غیرت بکن مکتب و مدرسا فکن مرسو وین جاهم تعلیم بکن . بلنک وناف وان مرسو وین صاحب همت ظهور بکت سایا همتا وان کرددین ربن زبن ظلمی درکفن از هر جریدا خوه دیزم افه دیسا نکار دک هکر اف جهلا جاهلين کردا و هکر اف مکتنا علمایین را دوام بک کردنستان کنه دست نیاراده . فکرین ارمی چقاس صاحب همت وغیرت . او زی وک کردا مظلومین لکن حریتا خوه زه فدا دکن . جاهلين کردا زان ارمیا دکوزن اف حال کرداره کلک جرا به دف علما پیزن کردا اکو اف حال قاتله دف کرد خوه روی کنی محافظه بکن . دف کرد زمی ارمیاره بالاتفاق مأمورین ظالمین خنکار رسیده مرسو و باویز . شونا اون بچن امدادا ارمین مظلوم اون دین وان دکوزن . او حال کلک گنه و کلک فهنه . حدی و پیغمبر زوی حالی نه اضینه ، حدی تعالی کتیبا خوه ده فرمان کرده (و غری و جلالی اح) یعنی از به عنز و جلالا خوه قسم دکم کو اوی مظلومکی پیته او مجہ امدادا وی ازی حینا خوه زمی پسینم . کلی کردن وی ایی بخونی وز کرتن ارتبا خندر بکن چونکه او مظلومین دف اون اون بچن امدادا وان عل المخصوص کو اون زمی وک وابن مظلومین .

میر محمد بن میر محمد

پاش و فاتا بر محمد لاوی وی میر محمد چونک سلطان مراد خان سلطان مراد خلفت دابی و با فرمان امارتا جزیری دابی . میر محمد پیش سلا حکومی کر و سالانه مسد و قوط و بکده وقت کر .

بری کریدی کلک ولاتن وی زدست مه درکن . هنکی اف خنکار هانی سر غنی روز و روز عملکنی مه فوتاخوه غبب دک انه پیست ساله کلک کمی هکر اف حال دوام بک وی کلک پچکت ضعیفتر بک . دوری بی کردستانی زی . فیجا هر یک دف حفظا ولاتن خوه بک . محافظا کردستانی سر کردا دسته اودین زی لسر علمایمیر و اقامه . سیاریشانی و اضماعلایی ولاتنی کمک مظنه . هکر کردا هشت اومأمورین سروان دوام ظلمی بکن کردستان زی زمانک هندکه دوك کریدی دبه . اول باول دف کرد خوه زبن ظلما وان مأمورا درین یعنی کرد حی جمع یعنی وان مأمورا ژکر کردستانی درین .

هلاک امته من علم فاجر و عابد جاهل و شر الاشرار شرار العلماء و خیر الحیار خیار العلماء

حضرت فخر عالم علیه الصلاة والسلام . کوئیه عالی فاق-اق و فاجر و عابدی جاهل ده موجب هلاکا امتمان و مرسو وی زحیا فتجز عالی عمل تفعیه . کلی علماینو زفی حدبیا پیغمبر علیه السلام معلوم ده کو هکر عالی فاجر یعنی او مرسو وی کو خوندایه یا خدی و پیغمبر امر وی کری دزانه قبی و خرایی زهف فرق دک . ریا شریعی نیشان مه کری ناس دکه فاجری بکه موجب انقرضا ملق خوه و هلاکا امته مسلمانان ده معاذ الله زفی کنی خرابز نشک نایه لوما کو دیسا وی حدبیا شریغه سرو رانیا دیزه کو دیسنه مرسو وی عالم و فاسق زمی کسی خرابزه چونکه حرایسا عالم دکه مرسو وی جاهل نکاره لومامولانا جلال الدین رومی کنیا خوه ده کوئیه (بد کبر را عالم و فن آموختن - دادن شیخ بدبست . راهزن) یعنی نیلما مرسو وی بد اخلاق وک دانآ شیرکیه دست دزمه که .

چونکه علم و هنر قوت و اقتداره هکر مرسو و بد اخلاق بیوی علم و هنری پس و استعمال دکه وبالعكس هکر او مرسو و صاخی اخلاق قنج به بالطبع وی قوت و اقتداری حسن استعمال دکه و ده مرسو وی زحیا خبری چونکه سایا علمی خوه زینی کنی زیده تو . دکاره قبی بی مک لکن صورت او لده زحی کسی خرابزه چونکه بعلی خوه دکاره کلک خرابی بی بک . لوما پیغمبر علیه السلام و هم کوئیه . و عابدی جاهل زمی هضر ملته . چونکه تونشت وک خبیل هادم دین و دولت تایه . یعنی خبیل حقوق خرابه شکو هکر مرسو وی جاهل عابد بیزی دهنا متأواری نکاره خوه تضرر را وی حفظ و جامه بک . وکی ام تاریخا عالی دحون ام دیین کو حن زماناده ماتین جامل مغلوبی متین علم پنه . بوسارا جمیعتک . جاهمل پادشاه تایه . لوما جکر اغضانین ملکی جاهملین هر چنان ملک و ناجد ملی دیسا او ملت زمانک هندکه هلاک ده خاصی امکان هنله تیکار تایه . احیوال سایقة متین پورین حقی وی خدستا پیغمبر تصدیق دکه .

کیشایه موی دکل دو صد رنج
اف نامه اکر خرابه کر فوج
هر چند نهن قوی کریده
نو پاوه ه طفله نور سیده
لی من ژر زان نکر تمع
ماند دزان بکس تبع
مخصوصه عفینه خانه زاده
نورست حدیقه فواده
مطبوعه ژرنک نوع اطفال
نوبار اکر شیرین اکر طال
من هیق هیه ژ اهل حالان
کرمائجیه او قدر لکاره
اف میوه اکر نه آبداره
نو باره بعن قوی شریشه
اف طفله اکر نه نازینه
اف میوه اکر نه پر لذیذه
ملکی دمنز نه مستعاره
انشا و مبانی و اشارات
موضع و مقاصد و حکایت
اسلوب صفات و معنی و لفظ
با جمله نتاجی د فکرز
یارب مده دست خلق ناساز
ایمید اوه ژ اهل عرفان
تشنیع نکن وکی غیوران
اصحاب بکن لمن قصوران
اصحاب کمال پرده پوشن
مائمول اوه ژ اهل رازان
از پیورم نه کو هریمه
کرمائجیم و کوهی و کناری
امضا بکرن بحسن الطاف
اصحاب غرض کوکه بدیرن
آفا روی شاعری نریزن
سهو و غلطان نکن تعجب
تاویل بکن ژ بو تصب

مطبعا جمیعا تلق و قیجیا مسلمانان طبع یه

امیر عزیز بن امیر کلث محمد

پاش مید محمد امارتا جزیری کها قوری مانی وی امیر عزیز. وقتا
کو وزیر عنان باشنا سالا تمهد و نوط و شیشه چو سر ایرانی اوی امیر عزیز
هزل کر. امیر عزیز مدتنگی ز جزیری در ک چو سنجاری روشنست لکن
پاش زمانکی هنک عسکرفه هات سر جزیری کلک شربی خون رجا. میرهاؤند
جزیریده شوناوی امارت دکر. اوی مید هاؤند اعدام کر لکن او خود زی
وی شربده هات گزنه.

میر محمد بن میر ابدال

زمانی میرهاؤند حکومتا جزیریده کلاک احتلال هی. لکن پاش شری
میرهاؤند و میر عزیز او احتلال زائل و نسلا هر دوازی منقطع بی پاش و ان
دباز سلا امیرا مید محمد ابن مید ابدال بی میری جزیری. لکن جکو
فتح اداره حکومت نکر هزل بی و امیر شرف بن خان ابدال کت شوناوی.

نقی وه ژ پرده درینم ذینی و می ژ نو فترینم
مخلول بیون حیب و عاشق ایروب وکی طیب حاذق
درمان بکم از آوان دوا کم وابی مددان ژ نوفه را کم
زینا ژ درون دل جخا کیش زینی ددل می جکر دیش
وی پرده کیا عفینه مستور وی بی کنه ژ تهمت دور
مشهور بکم بطرز و اسلوب متاز بین محب و محبوب
اور نک بکم ژ نو سر افزار دلبر لمی بکن ڪری
هدود بکن بوان صفائی خلق گوسینه و ژ دل صاف
با جمله بکن ژ بومه نحسین هندک بکرن خوه پی فراموش
خلق ژ بمحبم دکر کون داین و بکن حکایتی کوش
هندک بکرن بجان سایعی هن پی بکرن ژ دل و داعی
حرفان گیران لستیدان لی هینی دکم ژ مستجدان

عنوان

جنوهه (کردستان) غزنه‌ی

صاحب و محرری بدرخان

پاشا زاده عبدالرحمن

مر طبده ۲۰۰۰ تخته کردستان

ولات عظامه ارسال و ساظله

قراء و فضایه نشر و تسبیم اوکنجه

—

کردستان خارجنه هر بر اینچون

سنده آبونه بدل

۸۰ غرندش

غزنه‌ی مسلکه موافق عربیه ترجمه فارسیجه مکتوبه کردجه بالترجمه نشر اوتو

کردستان داخلنه خصوصی ایتیانه بجانا کوندیلور

کردستان

۱۳۱۵

حیچی فی کاغذک دیکه

ژمیزه دفی سرکاغذی

وها بنیسه :

مجنو نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بک

—

هر جار دو هزار جریده

ازی ریکم کردستانی

ده بلاش بدن خلکی

(پازده روزاده جارک تیت نفیساندن جریده یا کردی یه)

کردلری تحصیل علوم و قوته تشویق ایدر نصایح و ادبیات کردیهی حاوی

(اون بش کونده بر نشر اوتو کردجه غزنه‌ی در)

﴿ روزا دوشیزه ۱۸ شوال سنه ۱۳۹۶ في ۱۸ شباط سنه ۱۴۱۷ ﴾

وندا بکن . از هر دیزمه افه دیسا تکرار دم اف وظیفا محافظا کردا لسر عالم
و بکانه . ین بن دست وان مندور و معافن .

وراعی الشاد بمحی الذئب عنها
فكيف اذا ار عاة لها ذات
شاعر فی پیتا عربیده دیزمه شفان دفی بزو دواری خوه زکری محافظه
بک لکن هکرا او شفان ناف کرپیده هریکی کوریک به حالی وی کری چاوه .
کلی کردنو حکومت سرمهیده و اشنازکیه لکن اف شفان پزی
خوه محافظه ناک . زحی حیا حکومتین نیار هیوم مه دکن هریک هر روز
تشکی زفی کری بی هله بنه حکومت بوی زی اکتفا ناکه مامورین وه بردکه
سر اقوامین فی ملق کو هریکی زکری زیده تر ضرری ایراث دکه .
فیجا دفی کرد خوه شاربا خوه بکن هکرا نه زمانک هند کده دست
کرداده نه دین دمینه نه تاموس .

خدی تعالی کنیاخوده فرمان کریه (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی
الاصل منکم) بیل دفی سرو و خویره پیغمبر وه مطیع به پاش خنکار رمزی
مطیع به لکن بوی شرطی کو خنکار عادل به . تو جارا خدی تابیزه اطیاع
زنکاری ظالمه بکن . چونکه اف اطاعت موجب فلاکتا ملی ذبه . عدانا
هدی وی حالی قبول ناکه . پادشاهک وی دمی ده اوی الاص هکر بیدالت به .
هکر پادشاه ظالم به دفی ملت وی پادشاهی بھر صورت زمزخوه باویزه . اف
اقبال قریب الزواله . کردی زمانک هند کده وی اقباله ناموسا خوه زی

بسم الله الرحمن الرحيم

ازی فی جریدا خوهد بختنا الایین حیده بکم . من بری چند روزه
جریده کبده خوند کو هن الایین حیده سرشفلکی چونه اورقه بی حلقات
اورقه بی فیشن وان خدان بکن . کردا کونیه کو ام عسکری دولتنه
ام سرشفلی دولتی هات هرمه لوما دفی خوارنامه جیهی اسین مه زکین همه
بدن . ترا ک دیسا کوه ندایه وان کرداتی هنک خلین اورقه بی دانه برشیر و فنکا .
کلی کردنو هکرا اون عسکری دولتنه چره دولت وه خدان ناکه .
عسکرین استانبولی دور خنکار پی کوشی مریشکانین خدان کرن . ما دولت
نکاره و خدان بک مازه و هرمه نه فهیه اون دجن سرمای خلقی نان و جیهی
زوان دخوازن . هکرا اون نکارن خوه خدان بکن اون چره زمالا خوه
درد کفن هکر خنکار نکاره و خدان بک چره وز و لاتی وه رادکه بیدکه
ولاین دی . عسکری استانبولی دور سراوی هنده ناز و نم یرو رده دبت
اون چره نانکی نکارن زخکار بسینین . زکرداره نفهیه دجن نانی خوه
زیانیا دخوازن . کرد بی في حالی منفور علم دین . دنی حی سیاوان دکه
مقصدنا دولتی زی اوه کو دفی بوی حالی لسر دنی قدر و اعتبارا کردا کم بک .
میر و اغایین کردا في حالی دیزن لسر اقبالا خوه دنک حوه ناکن . لکن اف
اقبال قریب الزواله . کردی زمانک هند کده وی اقباله ناموسا خوه زی

رمضان دجن افطارا خنکار خنکار پاش افطاری هر یکده منجصد زیرا ریدکه . کلی کرد نوختکار حوقاس بین زیده دیده وان مرسووا نمیگوا خدمتمنی ژملتیده دکن لکن جکو او مین دورا وی مرسوون وه لیمن هر نوع خدمتا دنی ژخنکاری خو ره اینا دکن خنکار دست وانده عاجز مایه اقتدار وی حی کتیه دست بطرین دورا وی ناف هنده هزار مرسوون دوروی بک اسیلک خیلیک ینه حی وک ابوالهدی لسب بطرین هنده بین هینک چند هزار مطربی که صرف دبن ادن دزان ژکوتین از بیزم و اف او پرمه اوی مامورین حکومتی تین خراسی زوه دخوازن اون دبیزن ام فقیرین مه بر هیان ویاخ داون دبیزن بری دروزا ضبطیک هات مه خرا جا خو داوی مه توپری دی غان زو او ماموری ظالمی حکومت ریکری سروه دست داقیزه سطوی ژن و چکاوه بری سطوی وانده هله که ان سیلاوه دفروشه بری خرا جی ژی هلیته اها او پر ون خنکار دیده وان مطربا هولی تحصیل ینه . ده فیجا پیچک ملاحظه بکن اون چاوه دکارین فی حال تحمل بکن عاجزو جاهلين کردا نکارین فی حال تقدیر بکن لکن کلی علمانو اون چره دنک ناکن اون چره تهکارکا لدوا ماف حابدکه کرداره تایزن ما اون نزان کو هکر اف حال دوام بک روزکی عسکری موسقوف ژی بی دست باوریه سطوی ژن و چکین کردا . احتمال اون ژوان مامورین ظالمی سروه درسن لوما دنکی خو در تاین ما اون نظان ز جیا عظیتر خدی هی وحدی تعلم و تریا جاهلا جاهلا تحمیل عالما کریه . هکر عالم وی وظیفه بی اینا نکن خدی جزا بن مظن وعد کریه وبالسک هکر وی وظیفه بی اینا بکن خدی قم و سعادت مظن وعد کریه . چره دور روز اقبالا فی دنیا وان حقیقتا لبر جان و وندا دکه .

خرقه سعادت

خنکار پازدهی رمضانی دجه زیارت اخرقه سعادت . اف زیارت سالی جارکی لوبه بلاکه مظنه . چونکه خنکار کلک ژکوتنا خوده دطر سادخوه قیچ دزانه کوس سیثائین وی ملت ژی نه راضیه . هر بی و همیده که کوروزکی یکی دریکی لیده . لوما تو جارا ژسرا خو در ناکه سرمیزا روزا اینی جامیک بکل لپیش مقابیل سراخوه دابنا کرن میزا اینی لوی ادا دکه لکن ژدری سراوی عنای دری جامی پیتبه کافک هنه اویزی مده بلذه هزار عسکرین سراویده نی عحافظه کرن نمکه توکن شکلی وی بینه وک دیجه جامی عنای میزا خو خلاص دکه روح لی تائیه مطربن دور وی ژو ماوی وکی جامی استفاده دکن هر رسا دیدن بوی صورتی کلک ژلزی دستین وقتا دولتین کوزان بری خو لکو صرف بکن مع ماقبه اف وزیرین ها زی هر

حقیقت آشکاره عالین کردا وی حقیقی بی شبهه فهم دکن لکن سردو سیبا کتم دکن بک سبب اوه کوز کتبا وی حقیقی اقبلا خو مرده خدمت دکن سیبا دبیزی ترسه . لکن استعین باله بهر دو صورت زیده خطبا دکن چونکه عالم فوج دزان کو خدی تعالی کوتیه (وان عذاب هو المذاہ الایم) او عالین ز رسا وی حقیقی کتم دکن جاوه ترسا خدی تعالی خطر ناکن . مامورین سرکردا حی عاجزین هکر اوان هنک قوت و اقتدار هیه اویزی بمسکتا کردا حاصل ده هکر نه او توچارا نو نفوذی نکاه . لسرکردا اجرا بکن لکن خدی تعالی عالم و قادره . بیک امری یادشاها دفی حی بی سر بن دکه لوما شونا کر دین فی حقیقی ترسا مامورا کتم دکن بلا ترسا خالق مطلق بین پیرا خو و امرین وی یادشاهی عالی اجرا بکن وی بدنه واختر مسعود و کامران بین . اقبال زی تحصیلا رضا خدیده اقبال حقیقی اوه والا حالین دی فلاکت و مصیتن .

رمضان

سلمان حی دزان کور رمضان ز حی هیفین دی قدر تره و چقامسلمان هنه وی هیفیده روزی دکن وزنهایانا اجتاب دکن ازی فی جریده پیده هنک بختا سرا خنکار بکم فی هیفیده چه احوالین غریب دبورین . دور سرا خنکار مخالفنا نفسا ویره بی هزار عسکر هنه وکی بی رمضان هر روز دی افطاری هزار عسکر . یعنی تابورک ضابطین خوشه دجن سرای افطار دکن خنکار زوازه سلاما ریدکه و همیکی زیرک ان دو زیر حاصل بنس بتا وربا خو احسان دستینه . کلی کردنو وکی وه اف ریزین ها خوند حالی خو فقیریا کر دستانی ونان و چه خوستا عسکری حیده بی زخانی اور فی بین پیرا خو . اف عسکری خنکار سر مخالفنا خو دور سرای جمع کری ژمید واغایین و مچار دخون و وردکن . عسکری لسر حدودی سنکی خو دیده ب Roberto و فتنک دشمنی زبرجا ز سر مازنی چادری لساغ دبن کلک ژوان فریبیده دمن لکن مل دی عسکری سرای سعادتیده پویان ده سپونکه او عسکر ماموری محافظا روحی خنکاره . خنکار قسا خو ترجیحی حوقان صدهزار مسلمانان دکه . اف ملت حی قربانا جیانتاوی ده .

غیری وی عسکری سرا خنکار ده مقدارا پنج هزارا یاور و فتنکی و غلام و حری وی هنه . خنکار ژمطبعا خو ملاواون حیاره خوارن ریدکه و هر بک ژوان هر رمضان صد دو صد سیصد زبرک احسان ژخنکار دستین . استانبولیده حوقان وزیر هنه هر هیف چهار صد زیرا دستین حوقان دولتین کوزان بری خو لکو صرف بکن مع ماقبه اف وزیرین ها زی هر

نکن بلایین هولی زواره حاضرین بلا منظر بن. مثالک مکمل زوهره پنجم:
جریده بین بر پرده من بخنا کریدی کرب افه ایرو کرید اسکاری زدست
حکومتامه در کت فرق خنگار یونانستانی بی والی بی ویدمری، بی چند روزکی
والی چو رسمی چفاس فلهین ویدمری هنر والی استقبال ترن. لکن اف
استقبال بحقیرا مسلمانی تزیین کرن یعنی کوم و شاشکین سری مسلماناده
هلانین دقتاندن و داقیتن عردى ناف پازبرده بدنیکی بلند مسلمان و پیغمبری مه
(علیه الصلاه والسلام) سب شم کرن. هن در کن مالین مسلمان بکونکی
شکنیاندن کتن ناف مالاده دست او تین زن وزاروین وان مسلمان او تین
عردى رمضانیه شراب رین دفی وان. حاصل هنکی خنگاری مهی جین
ومسکین عسکری خوه زویده بی هلانی حقارت ورزالتا فلهین کریدی
مسلمانا دکن تعریف و توصیف نابه. تو وجودان تمدن ناکن. لکن فسیحان الله
خنگار قطعیاً متأثر نابه ایرو کرید هوی پاش چند سالک دی ولاین
سلامیک و مناسنی زنی هو به ایروقه دست پی کریه.

کلی کردنو اف حی زوهره درس عبرن محقق بظانین کوهکر اف
میکتنا و هدام بک یا ایرو فلهین کریدی مسلمانین ویدمری دکن عسکری
موسقوف زنی لوه بک.

کودبه بازدهی رمضانی زیارت خرقه سعادت ایجاب دک لکن خرقه سعادت
دوری سرایه دیام سفنه هیه. هرمضان وکی دمی زیارتی هات خنگار
محبوبه یچه ویدمری. اف زیارت زویره بلاکه مظنه. بزیده روزا کاری
تمارکا محافظا خوه دکلک زیده برا احسانا دیده خفیه بین خوه. زسر اوی
عنای محل خرقه سعادت چهار بیج ری هته. ریا پرده یچه هر کتم دک پاش هربا
خوه ریکیره. ریدکه او خوه ریکه دیره یچه وی روزی سه هزار عسکری
سرخوه جیا لاف استانبولی بلاکه. حقوق ندپرسی تیراوی تاکن کلک
جارا معاذ الله تعالی قراردا خرقه سعادت بنه لسرایی لکن علما اوحال
بیست حی رایین قیامت راست کرن لوما ز طراسخوه زوی قراری بوری.

کلی کردنو خنگارین بی هر لفاف ولاین خوهده کشت و کدار دکرن
احوالین ملی دیسین کوهی خوه دیدان شکایی وان سعادتا متیره خواب
وراحتا خوه زک دکرن. شریده لیشیا عسکری خوه یعنی توسيع مالکره
هر جانان خوه دکرن تهلهک پیده. لکن فخنگاری کلک مطرقب دامه دور خوه
ژشیرین وان در ناکفه. فسا خوه زیده تر نوشت نبرچانه. ملت نلک وی
نمایز اهیته. لوما هنکی هانی سرتختی هر چند سالکه زملکی قسمک دکه
دست نیاراده نیار لسرز کا کلک غالب بنه دست درازی بی لسر زنی مسلمانا
دکن. بزیده روزکی له ولاتی ارنوودا چهار میری فله جلی زنی مسلمانا
ورکرن و کتن مالک مسلماناده. چند میرین ارنوودا اف دید حیاتا وان قول
نکر او چهار بلنار کرن دا بکوزن. قائم مقام اوحال بیست کو ارنوودا وان
سرروا نسلی حکومتی کن حکومتی جزا وان بده او ایزی اعتداد لوی خبرا
قائم مقام کرو او مردو تسیم حکومتی کرن لکن قائم مقام (الناس على دین ملوکهم)
نوری وان سرروا بجازا بک او مردو بردان عنوکر. ارنوودا اف حال بیست

جیا دست اویت جکن خوه دورا حکومتی کرن او مردو ز حکومت خوشن
لکن قائم مقام او چهار بلغار کری ناف جلی عسکری زکاده ریکر بی قشلاق عسکری
ارنوودا یک زوان ناف بازیر دیت کرن کرن اف حال یعنی اف جیات ورزالتا
حکومتامه مسموعی حی ارنوودابی صدهزار ارنوود زاطراف هیوم محل و قمه
کرن متصرف و قائم مقام حی چون دور وان زجا واسترحام کرن کلک احسان
واکرایین خنگار لیک و اغایین واژه کرن لکن ارنوود صاحب حیث و غیرت
متصرف و احسان و عین خنگار تحقیر کرن ز فکر و بینا خوه نبورین کهان محل
وقمه محل و قمه متزو و یچه هنولو بدهری صدهزار ارنوود خوی چک لبردری
حکومت سکنی هرسی بلغاری دی دخوازن. افرین صد افرین ارنووداره
ام کنکی کردایی هولی غیور و صاحب حیث بین. هکر کرد هشیاریا خوه

امیر شرف ابن خان ابدال

پاش میر محمد لاوی مای وی امیر شرف سالا ۱۰۰ ده بی حاکی
جزیری.

ناف تاریخین موجود ده بخنا حکامین جزیری حق سالا هزار و پنجی
و پنجی هیه. زوی تاریخی حق زمانی بدر خان بک و قووات واسای وان نه
معلومه. من بیست کو کردستانی نک جوانمردکی کتیک هه لوی کتیک ده
حی سلسه مذکوره من او کتیک خوست وکی کت دست من انشا الله ازوی
هنکی جزیردا خوهده و قوهات واسای پاش ۱۰۰۰ ی زی ذکر بکم. ازی
جزیردا خومبا پاش فیده بخنا بای خوه بدر خان بک بنیس اف سلسه حکام
به بدر خان بک ختم دبت لپاش وی جزیری توکی حاکی نه کر.

واصل بوی مدعای مطلوب
صخنا حری ڏنائز نیشان
غلمان وی دحضرت ملک بون
لی ڏاده دو دمان دولت
شهزاده دوبون لئک شاهی
یعنی ڪوڙوی نژاد عالی
یک بسورد یاض راستی بو
یادی ڙدل وهناف میر بو
او حور بناف زین مسما
یک روح قلوب و حور مقلوب
یک حوری ویا دوی پری بو
لورا ڙنور لم یزل بون
زیرا ڙجال سر مدنی بو
رونق شکنی بتان خلخ
خدين ڙرنک روی صوکل
 بشکفتی لقد سرو و شمشاد
سنبل بخوه پکفسه دا هرستی
حسنا خطرخ خط پاچوت
کويا کربو زمشک پیزیے
حال نقط پیاض و مجره
ابرو زکان قوس افلات
.....
مطبعا جمعیتا تفاق و قنجعا مسلمانا طبع به

مبداً مقاله دنعتا حاگی بوهتان خدان اقبال امیر زین الدین ابن
امیر ابدال دکل و صفا هردو همشیره دوسی دصاحب جمال زبن
وستید بی مثال
نقاش صحیفه حکایت نقاد سیکه روایت
کیشا بقی طرحی رسم و آین
کو پادشاهک زمان سابق
اجناس ملل مطیع و منقاد
تحتی وی جزیر و بخت مسعود
ردم و عرب و عجم دفرمان
آباء عظام و جد والد
جبار فلک ڙوی حذر کار
زینبده ملک زین دین بو
میری زورا بزن موصف
آثار شجاعتا وی شاهی
ماهیت وی مدار دنیا
حتاج سخاوتا وی حاتم
حاتم ڙکال همتا ویه
عقل و هنر و سخا و میدان
دینداری و دولت و دیانت
مشحون ڙهر یکی خزینک
بی عسر ڙبو و را میسر
الوان نقاش و زواهر
مجموعه مکنات مقصود
واجب کربون لئک وی موجود

عنوان

جنوده (کردستان) فرنگی

صاحب و محرری بدرخان

پاشا زاده عبدالرحمن

هر طبعه ۲۰۰۰ نسخه کردستان

ولات عظامه ارسالیه ساطنله

فرار و قصبه نشر و توزیع او لکه جقدر

کردستان

۱۳۹۵

(پازده روز از جاری تیت نهیاندن جریده کردی به)

کردستان خارجنه هر برای چون

کردلری تحصیل علوم و فنونه تشویق ایدر نصایع و ادبیات کردی به حاوی

سنالک آبونه بدل

(اون بش کونده بر نشر اولنور کردجه غزنیه در)

۸۰ فروش

غزنیه مسلک موافق عربیه ترکیه فارسیجه مکتوبل کردجه بالترجمه نشراونور کردستان داخلنده خصوصی

ابستانله عجاناً کوندیلور

حجی ف کاغذک دیک

زمزه دف سر کاغذی

و ها بنیسه :

مجنو نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بک

هر جار دو هزار جریده با

ازی دیکم کردستان

ده بلاش بدن خلک

روزها دوشنبه ۲۰ ذی القعده سنه ۱۳۹۶ في ۲۰ مارت سنه ۱۳۹۵

ایمیه دکل برآزده دولت عثمانیه مزک دوام و بقاوت و عالم اسلامیت تعریض من مصوبیته مدار کایسی اولان و مع التأسف الیوم هر دارلو آثار عمراندن محروم بولنان کردستان جهتله بینه و تحقیق عطف نظر ایامکزی استرحم ایدر ز. بر راق سه دن برقی بلغارستان و کرید: کی مشهود چشم ناسفمن اولان امثاله لظر آ زمان فریده شکار اجانب او له حقی فیا خود جور و اعتساف بوزندن اهمالی قسمآ نلف. قسمآ اختیار هجرت ایدر ک مصره غبطه بخش اولان او اراضی و سبیمه و منته انساندن خال قاله رفی ایاضلیه هجرای کیره مشاهه بر هجراء حصوله کله جی هوندادر. حکومت عثمانیه کن بقاسی ایمیون رویسیه قارشی بکانه استناداه اولان خطه کردستان حماقیه لزوم قطعی تختنه اولدینه البته ذات شاهانه بجهوده ثناوت کامله حاصل اولمشدز. معروضانه قسای سطوط اسلامیه آرزو سندن غیری بر امله مستند. اولدینه مخالفی ادعای ایدر ک اوهام هابونی دعوته ملکی بریشان ایدن اراذل. واچلاوه هنوم ملت اسلامیه ایله لفت ایلمکدن کند منی آله بز.

کاغذک ز کردستانی هاتی

الحمد لله زوی خالق کون و مکاره کو کرمانخواری لعالی ذات گن کرن. خدی، علم و همیزی زیده نکه زمانی بایه جشنگان بدرخان هنی کردا. دستان لسایا عداد تاوازی معمور و راحت بی همازی الحداقة لسایا غلم و قلم او پاشن هو کرمانخ هنی وی مسعود و بختیار بین.

سلطان عبدالحمید خان ثانی حضرت تریه

دیار بک اشرافندن اولوب عند الاعجب کندیسی پیغمبر مک حاضر اولدینه بیان ایدن بر ذات طرقدن کوندیلور نظر دقیق جالب کردجه بر مکتبک حسب اللزوم بعض فقره زینی طی ایدزک اقسام سازه سی عیناً اشبو ۱۷ نویم بیل کردستان فیضه سنه درج استدم. بندکان شاهانه دن برقی معرفتیله طواغی بجهه ترجمه استنیل دیکی حالت معلوم شاهانه لری او له حقی وجهمه بیچاره وطنک اقسام مختلفه سنه تمیز و اهتمام اولان ظلمه مأموریتک ایقاع ایمکده اولدقلری غدر و اغتساف تیجیسی اوله رفی بر جوق کردلر ک ترک وطن ایدر ک غمیستان ایله سار محلزه هجرت ایندکلری بی و بدرم صریحوم بدرخان بک ک کردستانه بولندینی زمانلرده بوزخانه اولان قریبلوک خراب اوله رفی الیوم آنیق یکرمیشتر خانه دن عبارت قالدقلنی و بر جوق عجزه نسوان ایله بین چو جقلرک چیزی جیلاقی دیوار دیبلنده بیکس و بیماره آچ او له رفی ذات شاهانه بزندن استمداد ایمکده اولدقلری بیلسان سوزنک ایله استرجام ایمکده اولدینی اکلاشیلور، کردستان ایله کردل رویه نک ا Anatolian به تجاوزت به رسند او له دید اولدقلرندن اورایه عطف نظر عدالت ایلملری رجا ایلیون، کردستانک شوزمانلرده هر کس طرقدن تمامیه اکلاشیله بیله جنک بر صورتنه غلطاهن ایدن، آنیق حسیله اورایه منتفی و عادل مأموریت اعزامی لزومی کزوف لشاندن نوزود دها رجوق و رفقاره اخبار ایدلکده در، پادشاهم انسانی شوالیه سنه دخی معلوم اولق لازم کلدیکنند بالک سرایکوک

دا تو بینی چافین بیم وزوبیا جاوه بارانا دبارز دا تو کردستانی بینی حبکو
خنکبر و چبور تبره بوریتے حبکو ڈالله بی خانی خراب بینه ژ عمرانی از پنه
اووز وزار ولبردار وزرا دکرن طازی برچی مانه بیزی ای خلیفه حقوقی
فاز عذبن خدی اسپاری تیه . امعنا

ز اشرافین دیار بکری
ش م

علمایین کرداره خطابات

کلی علامانو اون حمی دزان کوبادشاه سرانان حاکم و علاما زی مر
پادشاها حاکمین . از دینم کو علمایین کردا نه ساکنی پادشاه لکن عکوم و اسر
امورین پادشاهم . اون دین کو اوامور زعدل و شرعیتی جدانه لکن
اون سرافالا خوه بروان ظلمه مأمورا سطوی خوه خوار دکن . اون دین
کو زوی حالی اون بدنام دین دیسا دنکی خوه ناکن . عنا اف مسکنت
لوه هی اون هز جند کو حائز علمن توجا اون نائل مکافاته نابن چونکه اون
امری خدی پیغمبر اجزا ناکن وبالکن اون زحمی کوی زیده تر شایان
تقدیرن . اون کو ورنہ ائیا نه جاوه و ان مأموراره اطاعت دکن . حوقان
مذلت لسر جند پره که دنیانه اون قط استقبالا ڈاروین خوه و ملتنا شین
خوه تابق رجافا . اون قط ترسا خدی تعالیٰ ناین یراخوه . علما دکارین
حی نشنا پادشاها بدن اسبرا کرن . چونکه هکر پادشاها آجزا نک افراد
مات بدبه اسبرا کرن . چونکه او خدی تعالیٰ کو پادشاها پادشاھانه کتیبا خوه ده
هندہ علما منح وستایش کریه . حمی مسلمان دزان کو امرین وی کتبی
نامیرن حمی پادشاها کلک مؤثر و معتبر نه بنه عليه هکر علما همت بکن وان
اوسن خدی تفهم ملت بکن ملتقی نظیع علما به . وی هنکی ملق زبلا جهی
خلاص به وی بظانبه کو پادشاه چیه مرتب اعلیما چاوه ه حقوق افراد ملت
جاوه محتاج حاییه . لکن هکر ملت جاحل بینه علاما زی بعلی خوه عمل نکن
یعنی هکر علما ز علما سؤن غیری سفالی توشت نه مأموله اون امام بر کو محمد
اندی دناس کتبی اوی فیله عالی فکن بخون در حق علمای سؤده بچه دیزه
کتبیه حجۃ الاسلام امام غزالی روحه الله بخون فکردن اوی در حقا علماء
سؤده چه آیت . چه محدث نکر کردوه اون دزان کو امام غزالی دستک وی
و ه جیا دهیزه لوما امید دکم کو نصیحتن وی تائید و بک . اوامام ایز
صاغ بیاوی مسکنت و مناقیضا و حکم بکارا واو حکم پیغمبر صدقیق . و خدی
تعالیٰ قبول بکرا . اون دین کو اوامورین ختکار و بدکه سروه حمی جاسوس
و خفیه نه دائم مقصدنا و ان افساد افراده چونکه بوی صورتی افراد ملت هر
بنفاون اتفاق ناکن هنک افراد ملت بنفاون ز قوتا اتفاق محرومین بنه سبب

میری من هو تری دظامن کو کرمانچ بخاقتسا خوه بوعک زنجی آدمین
منمازن شجیعن جو امیرن . کیا وان علم و معرفه سایا وه باذن و کر ما خدی
تعالیٰ باش نه وی میلا علم و معرفتیزی بکن .

اون دوس هفه جبریده بکردستانی نیت ولاین مهی امدورین جکو . وی
تاهبلن ام سربست مخون دکرن دست کی بینن وی سرو ف حبس واذا دکن
دیسا زی کرمانچ حی کاک میلا جبریده بکن زی نابورن . فی ویده امی کاک
نشنا فدا بکن حق وک قوم و متین دی ام کرمانچ زی صاحب ترقیین . از
وہ امید دکم کو سلطان عبدالحید فتجیا مه دق لی اف والی و قائممقام و میر
حاصل جفناس امدورین ریدکه لسرمه کاک ظالم وی انسافن اوان کردستان
خراب کر تحوال کسی نما و قنی باسی ته کونین صد خانی ده مال نمانه اویزی رین
وزارن . کاک کرمانچ زکردستانی فبرت دکن هن دجن نیف عجم دجن نیف
زکا هنری زربنی بی محمد بن زربن دتلن .

ام کرد ڙته هین دکن کو تو جبریده بخوده بتکی ڙختکار رو پنفیس
دا فکره حالي گرمانما دا بطانبه کردستان خراب دبه ف مسلمان حمی بطانین
کو وک کرمانچ نه ملی کردستان بینا حق موسقوف هاتی انطولو ضبط کری
وی هنکی مسلمانیا Anatolian حالی ترکاوی یکجاو خراب بیا لوما دفی فی حالی
ڙختکارو ه عرض بکن دا امدورین رایت و عادل ریکا کردستانی . هکی اف
حالی ها و ها دوام بک کردزی هو فی ظلمیه تمحمن دکن وی پن هافالی
ارمنیا وی بھرہ اسپاين عدالتی بخوازن .

از هین دکم فیزی پنپیس کو فان نیزیکیا درین زدست ختکار در گتین
وک بالفارستان و کریدی حمی سپا ظلما امدورابی اف معلوم عالم کو عدالت
لکن ملی ه سرو خوه دیده وی ملی .

پیزه ختکار (الفضل اساس الملك) حينا من نیت امدورین وی نه عادان
ظلام خائن بی الصاف و مروون هر فقما خوه لفلا کتمانه دکرن .

پیزه ختکار ای امیر المؤمنین حضرت پیغمبر امر سکری کو (الامام
مسئول على الناس عن رعيته) چوہ فی امری پیغمبر جی ناک هکی تو فکری
حالی شہیین خوه تو زی عند الله مسئولی . جزای نهی زحیا زیده فربت .
پیزی ای پادشاه تو نظانی (عدل ساعتہ خبر من عبادة سبعین سه) .

پیزی ای خلیفہ فنکرہ باش خوه اسلاف و اجدادین نمجه کرنه دنبی
رجفانیه اجدادین نه شیر لدست وان دکتن پیشا عسکری او خوه دجون
و لائین خوه دکران لاوون خوه زید کرن مخفیقا لحوالین خلق تو جرم زم . ا
خوه در ناکنی توها فنکری لدورا خوه نوها جانسا لدور سرا خوه چیدکی
کو دری بی اصلک جبت نووی نبی مظلن دک جارک سیری خوه هلنه پنکی
دو رخوه فکره ، دا تو بینی غبندین خدی تعالیٰ چه ظلم و غدری دین جاوه دنالن

اجرا بکن و بسالت عشایر خوده اداره کر. اف عدل و آسایش لاف قبائلین بدرخان بکی مسموع عشایر جواری حجی اثابی اف امن و آسایش بدرخان بکی بهشت هات التحاق وی کر و به وی حالی کاک عشیرین دی التحاق بدرخان بکی بین و خوه رژ ظلماً مأموراً خلاس کرن زوی سبی نفوذ و حاکیا بدرخان بکی زی کاک توسع کر. گردستان حی عنادولانی حکاربا کت بن حکمی و بدیه. لکن چکو مأموراً ندکارین رشوتاً زعشایرین بن دست بدرخان بکی بستین و چکو کاک عشایر التحاق بدرخان بکی کرین مأمورین حکومتی زوی حال منضر دین یعنی بظلم و خائنا خوه ندکارین پراز کردا بستین لوما دست شکانا بدرخان بکی کرن. بناءً علیه والی بی موصی اسد پاشا و کاک والی بین دی سلطان عبدالمجید ره تقیین کو گردستان حمی کت بن دست بدرخان بکی ده او حال دولتیه مضره لوما دف بدرخان بکی زوبده ری را کن. سر ف اشعاری والی بی حاجی عثمان پاشا بی مشیری اردویا انطاولی بی و هات پسر بدرخان بکی. عثمان پاشا عسکری خوزمه دیار بکر اردو اخذاذ کر سه هزار عسکر و جل پاره طوب فه ز دیار بکری رابی چوسر جزبری. چوسر جزبری هی اردویا عثمان پاشا نکهای جزبری. زاسنانبولی سلطان عبدالمجید ملا اند ریکر ز بدرخان بکیره دا بیت استانبولی اف ملا اندی ز بر پنه بدرخان بک دناس. وقتاً کو ملا اندی کها ز دیک جزبری بی کو عثمان پاشا کو از ز طرف ختکار دیچ نک بدرخان بکی بلکه بتصح و بند بی شر گردستان رک بکت بعی از جوابی ندم نه نوه سر جزبری و فرمانا صدر اعظم رشید پاشا زی ابراز کر. او اسم نامه (محرزات نادره) نام کتیبه مطبوعه.

عثمان پاشا ارزود کر کو بدرخان بکیره شری بک و بنالیتنا خوه شان و شرق استحصل بک لوما نا کهانی خبرا ملا اندی حدت کر و ملا اندی حبس کر لکن چکو ندوبری یکجا ری ز مأمورتا وی منع یکه ز حبس دریخت و روی دان. ملا اندی هات نک بدرخان بکی لکن عثمان پاشا زی علی العجله اردوی نهات سر جزبری انتظار جو ایا ملا اندی نکرو دست شباوری کر. ملا اندی زق حالی متوجه ماه محبجو لاً ز بدرخان بکی جوابی هات اردویا عثمان پاشا. عثمان پاشا قباختا خوه دزانی لوما کتم قباخته افترا له ملا اندی کر موقوفاً ریکر استانبولی و ختکاره تقیی کو اف سرو و منقی بدرخان بکی به خان دولته. ختکار زی بلا تدقیق و تحقیق ملا اندی لفی وانی کر.

هر دو ملا دست شری کر مقدار چهارده شریا ماینیا هر دو عسکر ادین شرک کاک مظن یلسی زتبونی بی. و پیهوری عسکری عثمان پاشا کاک عسکر کردا کاک طوب ضبط کر لکن نداشنه بصلین. اخر بدرخان بکی دست کو عسکری عثمان پاشا زبی وی بجهز تره لوما شخصن قلماً او رونی کر. لکن اف شخصن بی قانده بی طویین اردویا عثمان پاشاده زمانک هند کده قلعه تخریب کر. عسکری بدرخان

نمیهن. هنکی ملت ضیفه حکومت اسراری دکاره اجرای ظلم بک حاصلی بوی حالی اون دینکن کو مأمورین لسرمه مفسدن. خدی تعالیٰ نکتیا خوده کو تبه (الفتنه اشمن القتل) ده فیجام معلوم ده کو او مأمورین او نزوازه هنده بمسکن و چیانت اطاعت دآن ز قاتلا شریر تو مظہر غصب الی بینه.

من بوی جند روزکی کاغذک رخلاق دیار بکری سنا دن او کاغذ ف جریده پیده تقییس ز مندر جاتا وی کاغذی معلوم ده کو ز شری فته فسادا مأمورین سروه لیان وه الفا دکن گردستان روز و روز خراب ده کاک خلق عجیور هجرت دن.

معسین کرام قسیراً انبایا سرقته بیده دینکن کو (فتحی بینی او ازوه مملکتی وه نقی و تقریب دکه مضره اون وی فتحی ژ مملکتی خوه درینهن لفی بکن).

ده فیجا او مأمورین سروه قائلن ومه جاو. وکی و دیت بک هات وه بکوئه اون دست دافیزین شیری خوه دف اون بین سورت وان مأمورین سرخوه بشیری خوه دفع بکن هکر نماوی وه بکوئن او هر روز وه دکوئن لکن وه هار خوه بینه حق اووه به اذیت دکوئن. جونکه پیغمبر علیه السلام (ومن قتل مؤمناً متعمداً فجزاه الح) یعنی (تفیا مؤمنکی مساوی قتلابه). از امید دکم کو چناسی آیت وحدت هنے اون امین محنا وان هکر قابی وه زی تصدیق دکه چیره هه ایحابا وان او امرا حرکت ناکن. هکر اون زوان ظلمة مأموراً دترین روسا خدی معین زرسا وان عظیمته هکر اون فائدکی زوان خدارین مأموراً امید دکن معین فائدآ خدی باز حیا عظیمته. سرو وی کور و قر واقفی حقیقیه. کلی علمانو چره اون وی حقیقتا هنده آشکار نایین عنا کنکی اونی ف غلقی ده بین انصاف بکن.

بدرخان بک

بدرخان بک سال ۱۲۵۰ ده بی حاکمی گردستان پاش جند نسالکی و قاتاً کوی شری زیری عبدالجید سراجت ممتازی وی کو بدرخان بک زی کاک عسکر فه جو شری خدمت و صداقت ابراز کر پاش وی شری فکرا گردستانی.

وی زمانی گردستان تاف دست مأمورین حکومت تالان دی. مأمور جانین خله سر اموالین کردا فکری بین حجی بی رشوت ندادا مأمورا بالقرار که لقی و بیهی دنی و قتا کو بدرخان بک ز شری. زیری عودت کر گردستان فی حالیده بی بین دست ظلمة مأمورا بربشان دنی لکن و قتا کو بدرخان بک جهی. جلوه ده و لشت چفاس قبائل و عشایرین بن دست وی هین زوی ظلمة مأمورین خلاه رک نهیشت تو مأمور اسر افرادین بن دست وی تو خودی

ش. م — افه من کاغذانه بې جېبىدەن اعلان گر، من من فقر
زى طى كر اسایى وى ازى خصوصى زەھرە بېقىس.

ابرو ۋەكالىق قوس افالاڭ مۇكان بېكىمان ڈىسمە سماڭ
سىرىمایىه وەشتا جەنۇن
مېھوت دېون دەرەقە ئىين
جېت دەنەز طرف اكلىا
و سطايى لاستواه دام
هرچى بى يارخ وېنىڭو ش
كىرىن تە دىك دەست ساق
يان شېت شىيا نىاتى
سر پىچە و تاخىنە مەنا
خلىق كۈ دەتن او كەر كاه
ظاهر دەرن كۈ زىندۇ بازنى
ھەر چىن دۆھىر دوشې جان بۇن
ھەر چىن سىتى وە نازىن بۇ
ھەر چىن سىتى سىتلە وش بۇ
اف ھەر دووكى دوشې چراغان
نلاز دەرن جاد و حیوان
ڪۈوف ۋە جواهران مکلە
سىرىن قىصب ددان جىنىي
اپ زىنت و مخلى و تشت و خبل
كاپا دەمىن رى دەل و از
كر شىغۇن و كەر ملا و مېزى
كس يىتە نە طالپى جىمال
هن راغب حىن لايىزىن
يىكىن هىتاق يېقىن دوست

مطبعا جمعىتا قاق و قىجىا مسلمانان طبیع پې

بېكى زەطپا كەلەك متأثر دې. نهایت عىڭىرى بىرخان بېكى كەلەك شىكتىغۇ تاوى
كەلەك ضىيفى بىلۇما تىدلىم بى اردو باعېن باشافە نەھات استانبولى عائلاۋى حىى
زى و بىرە هات وقا كۆكە استانبولى نېن كېيدى بى باش باش بازىدە سالا سلطان
عبدالعزىز باقى كەلەك هات استانبولى خەتكار زېرە تكلىف كېيدكە ولى لەرۇم ايلىي
لەن بىرخان بېكى قبۇل نىڭ ورخىت خوست دابىچە شاسى خەتكار رەبا بىر
بىرائى نوجىھە كەر ورخىت دابى بىرخان بېكى باش چەند سالكى بىلدەرى وقات كەر
وقات كەر وقات كەر شىست وسى سالىيى جىل دوپىك تەرەز كۆر و ائات او لادىن وى
ھىن. او لادىن و بىرە چۇنَا كەردىستانى قەلەميا مەنمۇعە حەكومت ناھىيە.
كلى كەردنو اون زەزى تىرىجە حالى بىرخان بېكى دېمىن كۆز كەنگەنە ما مۇرۇن
حەكومت وىدەكە لىرىو كەردىستانى تەخربى دەن. بىرخان بېكى زەغۇرتا خۇمەشت
خالق ئەلمى لە افرادىن بىن دەست وى بىن والى بى رىشوت مان لوما افتراكى كەن
ارزو كەشاندىن لىرى. هەك وى ھەنگىنە كەردا بالاتقاق عموما دوام شەكەن بېكرا
ما مۇرۇن ئەسلام قبۇل نىڭ كەن ئەقى نەو اف حال دوام نىڭ كەردا بىرە اون كەردى
كەلەك بەختىار بىنا اكىن مەكتەلە مانع سەعادتا و بە.

جىكە ارمەنلىق واقف فى حالى بىنە او دېختىن داخوھەزىن ئەللىما مەمۇرۇ دەرىخىن
ھەنە زوان ھانى كەنەنە تەلف بىن دېسا غېرتا خودە دوام دەن. دەق
گەر دەزى و اۋەرە آتفاق بىن چۈنكە ارمەنلىق زى كەر دەزى مەظۇمى عەبدى الجىدىن
لەن كەر دەجاھلىن في حقىقى ئەلان لوما ارمەندا دەكۈز لەن اف حال كەدا دەن،
عەنلە، عادىن ئاجاڭزە هەك كەر دەرەنلىق اتفاق بىن مەمۇر نىكارىن ئەللىنى لە
كەردىستانى اجرا بىن سەدىھىف كۆ قېلىڭ كەردا حىى ئىيارى ھەندوئە ما مۇرۇزى
بەسىنەن ئەلاقىدا وان ھەر لىرى وان بىلەن،

انتباھ

كلى علمىيەن كەدا ھەنگى من اف جېبىدا كەردىستانى نەشر كەرى كەلەك
مەرۇن اجنبى زەلان، زەنگەنە وزان كېلىزا جېبىدا من اشتىدا دەن دەخۇن على
الشخصىسى يېڭىلەنەن ھەنەنەن ئەنلىق (مارتن هارتمان). اكىزاسان بېرىق
دەزانە سەق لىسانى كەدازى ئەلم دەك. ازامىد دەم اف غېرتا اجنبىيا كەدازى
موجب ئەباھ بىت.

اشتراک حەيت

ز دىبار بىكىرى	٢٠٠	غۇرۇش
ز سەلەپەپى	١٢١	·
ز اڭدەپى	١٢٠	·

من اف بىرها سەناندىن، من كاغذدا شىيخ محمد سەناند من جواب زەقىسىس
بىلەك كاغذ و اصل بىت. من شەكىرى غېرت و جەنبا شىيخ محمد، ابىد دەم كەر وى
و مەدىن خۇم ئاماً اجرا بىك.

عنوان

جنوده (کردستان) فرهنگی

صاحب و محرری بدرخان

پاشا زاده عبدالرحمن

مر طبند ۲۰۰۰ تنه کردستان

ولات هظامه ارسال و سلطنتی

قرار و قضاۓ نشر و تسبیح اونه جنده

مجهود

کردستان خارجنده هر بر اینچون

سنده آبوبه بدی

۸۰ فروشنده

غزمه نک سلکت موافق عربجه ترجمه مکتوبله کردجه بالترجمه نشر اولور کردستان داخلنده خصوصی

ایسیانله بجانا کوندربلوز

کردستان

١٣١٥

(بازده روزاده جاری تیت فیساندن جریده یا کردی یه)

کردی تحصیل علوم و فنون تشویق ابد نصایح و ادبیات کردی بی حاوی

(اون بش کونده بر نشر اولور کردجه غزمه در)

حیی فی کاغذک ریکه

ژمیزه دفی سر کاغذی

وها بنسیه :

مجنو نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بک

مر جار دو هزار جریده یا

ازی ریکم کردستانی

د بلاش بدن خلکی

﴿ روزا مجشنیده ٩ ذی الحجه سنہ ١٣١٦ فی ٧ نیسان سنہ ١٣٩٥ ﴾

تصریح و تصدیق دکه. چونکه حکومتا رو سیاست بقی طرزی دی سیکی پنه عسکری خو ریکه تاف کردستان. و کی جارکی ها عسکری رو سیاست کت تاف و لاف و اوں عحق بزانین کو ایدی هو زوینده ری در دکنه اوں نکارن زیاف خو درینخن عبدالجلید زی. نو عسکری تو چیلخانی ژومنه و بنا که اوی ها هاز سراخوه تی هبی محابی نشتنک دی پنه. ابرو کردستان حی بکفه دست موسقوف کرد حی یین کرن زن وزاروین کردا یین خدمتکاری عسکری موسقوف او فطیماً مناثر نابه. او دزاوه کو عنان او خو هنر بک اف دولتا اسلامی نبرا وی دکه: پاش وی بلا خی بخو و بر بشان به اوی محابی پی پنه. انه کرید ز دست وی در ک ظلم و غذرا فهیں. گرندی مسلمانا کری تو سیاست بی عبدالجلید دیسا دنک نکر. بری جلوسا فی خنکاری مه هنده وابورین فیج هین لکن روزا اف خنکار هائی سرتخنی فه اوی او وابور حی این وی حالی کو اسکار بی وج مان. چونکه دزسا کوملت هوان وابورا وی نتختی باویزه. سرف و هی حکومتماه تو وابور خان لوما هنکای شری بونان مه نکاری و فینده عسکری ریکن لسر حدود حق عسکر کها خندو دی بونایا کلک ز مسلمانا کرن بونان وابورین خو ریکر کلکت ولاپین معین برجی دابر طوبان خنگیب کر. پاش اوی ز دهیین خو ریکر بر کریدی لو در دابر طوبان مه دیسا نکاری ز دهیکی ریکن. نهایت کرید ز دست همچو، او ولاپی هنده خوشن هنده مظن قربان و هما خنکار بی. دیفجا جلال قاؤی امام السلیمانی. جوابا بروسان سروان جبار مری کر دختکاری مه ریکر دعوامن بکجواری لکو دینه.

بسم الله الرحمن الرحيم

(علو الهمة من الاعان)

اوی خدی تعالی اف علم سروی خلق کری اوی خدی سرمہ ماموز کری دار با قیچیج بشان مه بک فی حديثا خوهد حقیقتک بشان مه کریه کوتیه کو (همت ز ایمانی یه) انکو مردو حقان خوی غیرت به چنایی دنیا خوهره اخترتا خوهره زیده بخته حقان ایمانا وی زیده هه. ده فیجا معلوم ده کو زیاف وه حبیبی ولاپی خوهره بخته حبیبی خو و وزاروین خو زین ظلما مأمورا درینخه حقوقا هم خدی تعالی خوی قدو ده. کلی کردنو اون دیپن کو خدی و پیغمبر محافظا حقوق عبادره هنده دین فیج بشان مه کرنه. حبیبی وان اس اسرا بک دنی واخرنی مسعود. و پیشیار ده.

از جریده یین آورو پاینیده دحویم کو چکو جار مری کرد بورسته سر حدودی رو سیاستی حکومتا رو سیاست خبر ز خنکاری مه ره ریکر هه کو هکر خنکار جزا وان میار مرا نده او خونی عسکری ریکه تاف کردستانی وان تادیت بک

کلی کردنو ز جریدا مناعولی عق یا پاشا بک ازمه دقیقیم کو هکر کرد هنداشیا خو نک کردستانی ژمالک ز دیکده بکفه دست موسقوف: اف جوابا بروسان سروان جبار مری کر دختکاری مه ریکر دعوامن بکجواری لکو دینه.

جاوی خاُندا کور بکه . جبی کو عبدالظیله قیجا به زانی کو جبی بی خبرا کر داره به اوی ناف . چقاس زذیل و بد اصل هن اوی دانه دور خو . سحار و مطری ندیم و مساعرین پنه لوما لوما روزه روز حالمه خراب ده . بی خبرا کردا پرسد بی لوبن بدرخان بکی ماه . از بی نه خدی منه لکن نه زی در تک دست بی کر . چره بزی ده پست ساله کی وه اف جریده احداث نکر . اف مامورن سرمه ظلمی له دکن . مالینه مه نلان دکن . لکن زلطف و کرما خدی امید دکن کو باش نه اف حال کلک دوام ناک . (الامر ص هو نه باوقاتها) . ام وه امید دکن کو انشا الله ز ایرویسه دمی اقا و سعادت آکردا زی هات . نشتك هیه ام امیرانه اوی اوه کو جربده بین دست کتب من خوندن حی نافع ملک و ملته هون ز عدالتبره چه قیچ ب وی دیپژن زرقیا سکرداره چه به اوی دنویس ده فیچ چره جربدا هوه منع دکن نامبلین بی ولانی مه فی سلطان عبدالحید ز قبی اختراف دک . ام دهیس کو حسی درا مکتب هانه اتنا کرن اسباب نهیه بینه . ولانی مه هی تو اثر ترق بینه . زرق حالی معلوم ده کو خنکار ناف کرد ترق بکن . دف هر ام ز حیا کم بین . هر کردا سرکوتنا ارمیا تخریب دکه مه فیجا زانی کو از من مظلومین مه مقصد وی زانی اوی دف هر حالی و حشقی ده بین هر ارمیاره شری بکن لکن بلا امین ب کو زنهو پیوه لی حرایه نانه ام بهمنا میر بخوده هنک ز دست مهی اس باش نه خدمتا انسانیق بکن . مه فیجا زانی کو جمی سیبا بلاهه کردا فادو خانیا قبطین سراینه . حیمان بت کو هنده هزار کرده استانبولی هنک ز وان روزگر در بک لوی مظری ابوالهدأ ناده وجود اوسی قبطی النسبی عو ناک . از دینیم خبری کو بادشاهک چاوه مسخری مطربکی ب . از بی فیجاری از هو دقیقیم . انشا الله باش نه اوی زحالی کردستانی کلک ز تعره بنفیسم . لکن از نزام اف تخریب آن من وی بکبیت دست میری من . از زکر ما میری خو امید دکن کو وی جوابیک بده من . ملا صالح جزوری

بدرخان بک

بدرخان بک پیک ایک بوز الی القسنندہ کردستانک زمام اداره سق الده ایستدیک زمانده اور اوجه مستخدم اولان ولاة و مامور بیک کوزلولی بالا خصار عباد الله امواله دیکلمش و یکی زنگین کوریلر ایه صوبوب صوغانه دوندیرمک و تردد اینلاری بور نهیکه دوشورمک هر مامور عادت جزیه اخاذ اینش اولدیندن هر بریسی اباعن جد بولند فاری محلرده مرجع اهالی اولان کرد بکلینیت محمد و شید پاشانک دبار بکر والیکنندن مقدم طوئن اولدفلری مسلک صلات و مقاومت والی مشاور الله اکن امرابی

کلی علمانو اون چره فان حقیقتا نایپژن جاھلین ناف دست وه اف دبن لسر و بیه . دف میر واقا نشن حولی پیسن . خنکار دیا هن درا ناف از ناؤ و دستانی بده بونانی لکن ارناؤودا دست هلاشین نهشت اون نهوفه شاریا خو . هنک (علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد) و کی زمان بوری همت و غیرت بده ناک دف جی نشت لزمانی بدها مؤثر ب .

من بیست کو . زوان علماین ناف رمضانی دین و لانا وعظ و نسبت دکن پلک زوان صاحب حیبت چویه روم ایلی بی و بده روی باش وعظ و نسبت دن اخزی ز خرابیا فی خنکاری بی ز ظلم و سیاستن مروون عبد الحمید و بیا اف نقیبی و پرشایا حکومت نامه کریه باشی زی ته لکا لبیمه حبیا تصريح و بیان کریه . کلی علماین کردا از امید دکم کو فاز . ن دیگاره کلک زوه ولا تین خوده حقیقتن هولی اعلا بکن .

تاریخاً مالیده ام تصادف هن بادشاها دکن کو نفرت وعداوتا بجهیز خو جلب کرنه . لکن ام تو حکمدارا نایبین کو نبارین ولا و ملت اخوه تلطیف کری . خنکاری مه باش شری بونانی کلک احسان و بیان و ربادان مروون دور خو . اف احسانین ها بی سبب پن جونکه شریده و اقاماعکری مه غالب بی لکن ب ندیرا وان ارادلین سراییده کرید ز دست مه جو . لکن نشتك وی هیه او اسکبار موجب حیره چونکه من جربده بین آور و باید خوند کو خنکار بشان دابه قوماندانه کی ناف وی (قاوارا) . اف قوماندانی مسلمانین کریدی دابی بر طوبا . ده فیجا کردنو قیچ بیانین کو همکر نیارک هات سروه او بیاری و مزی مظهر التفاتا عبدالحید ب . جونکه فطیین دور وی هولی شیرتا ددن .

(اف کاغداتها ز علمک کرد ز مارديقی ز منه هات ازی هره درج دکم)

میری من

او جربدا کو وه دست بی کری هر برازده روزا جزمه ک در دینجن جار نانی ولانی مه نادرآ دکه دست مه ام دخون . اون حمی کو لوبن بدرخان بکنه میری مه کردان . زمیرن وک وه پر قبی بی ام انتظار دکن . قیجا خدمتا بای نه ولانی مه کلک بیه اف هنناها موجب شکرانا مهیه ها خدی هو موفق بکه اف خدمتا وه انشا الله لک خدی و پیغمبر زی مقوله . ب فی جربده بی عنان دن بیه نه اف خو بغا کر .

از بی نومه معارف نشویق ، ترغیب دک . قیجا معارف نشتك و بیه بیه کوکن نکاره انکاره بک . معارف نورک و بیه کو کور خوی چاف دن لکن چه جاره کو اسباب تحصیل لک مه تونیه . کن بنه له پرسد : خدی

اسباب واواصر بی حاوی فرمان عالی دیار بکر که خارجند و (جریده میدان) دنیلان مسیره ده اوزقو نوب بر قایق پیک اخالی استیاع اینست و قرا اندن سوکره دیار بکر مقیسی درویش و متین خانداندن حافظ مصطفی و یوسف خبیث افسدیار بدرخان بکی تأمین ایله جلب ایچون جزرمه کوندرمشار ایدی، عودتارنده کندیسی دولته عامی اولیوب هر بر امنه مطیع اولدینق و نقطع وطنی ترک ایده میه جکنی سویلیکی سیوانی کتیر ملری متعاقب مشیر مشار الیه بدرخان بک ک مخالفتنده نباتی مویی البهمت اغفالاته و پیتلرندک مناسبت حقوق فدیه دن ناشی محافظه استقلالی ایچون معاون شریه عاف ایله کفیت در سعاده بالاها درویش اندی مقیل کدن بخزل ایله حافظ مصطفی اندی شام شریه و یوسف خبیث اندی و آنه بکی ایدل دیار.

عنان پاشا جزرمه کیده جکنی صرده یوسف اندیستک، قاضی برادری اولوب در سعادتند بولنان بدرخان بک مر حوم ایله معارفه فدیه سی اولان؛ ملا اندی باب عالیه مراجعته شو ذات دولته عصیان ایدر طلاق دن اولدینق و اسباب تو حشفی پیان ایله بیهوده دولجه تکلیفات عظیمه اختیار و بر قایق بوز یسلاق بر خاندان ناخا اولنگسزین نامینه طرف دولتن کندیسی مأمور امبلیور ایسه ماقناع در دولته کتیره جکنی عرض اینکله اندی مویی ایله کندیسی و بولنان نامه هایونی بالاستصحاب جزرمه هنیت اینش ایدی، بویله بر اسنامه محترمات نادره نام کتابده مندرج و مطبوع در.

ملا اندیستک جزرمه جانبیه تقریب مشیر عنان پاشانک از دوی هایونه جزرمه بر قایق ساعت مسافه و اصل اولدینق بر صرمه تصادف ایدوب تأمینه مأمور اولدینق و عودتنده قدراردوی هایونک ایلویه سوق ایجاد اینه جکنی بالاقداده مشیر مشار الیه پویاده استحصلان ایندیکی اراده شاهانه بی دخی ابراز اینش ایسه ده عنان پاشا بونجه تکله جزرمه یاقلاشمن اولدینق و برایش کور و بدیه بزیوک شان فزانق آرزو سنه دوشمن ایکن ملا اندیستک بنته ظهوریه بویله افاداتی یاس و حدتی موجب اولوب کان هورو له افسدی مویی ایهی تکدر اینشدیر. لکن مأموریتندن منع اینکده جرأت ایده ما.. یکندن یول و برو ب جزرمه کوندرمش ایدی.

ملا اندی بدرخان بک نزدیسته بالوصول نامه هایونی بدرخان بک اعطا و تأمینات لازمی ایقا اینسته مقابل بدرخان بک اردوی هایونه او غرا. مامق و طوغریجه در سعاده کنیکه نیت اینش ایسه ده ایشک شو صورت بهختام پذیر اولسق آرزو ایلمیان عنان پاشا کیفیتند خبردار او لنجه همان عسکره هیوم و مخاربه و مباشرت و بدرخان بک دخی عنان پاشانک شو حركت اوزریه انهاهار مقاشه و مقاومت ایدی. عنان پاشا ملا اندی بی بال تو قیف بدرخان بک ایله اتفاقی واردونک تأخیرت سبیت و بردیکنی و تأمین بهانه سبیله بدرخان

روم ایله تبعید ایتدیر مسیله زائل و بیهولیست خاشانلری مضمحل اولان ایدی، وقتیله خدمات جهادیه اردوی هایونلرک قوه الظہیری و هر فردی بیدان خرب ووغانکه شیر نرکی برو دلبری اولان امرانک سوکره لری ظلمه مأمورین یوزندن تصادف ایلدکلری قلاکتلر سرمه ریده هر عشیرت و ناجیه شخصیت سنتیه عرفیه لرندن فضه والی، قائمقام، دیوان کاتبی، کتخنانه هردار و قوان پاشی کبی داره طاقتیه مخصوص و خدمت تأمیله مشهور آفر تکلیفلر دخی تمجیل اوله، ق بو تکلیفلرک مقادیر فاحشیه بیورل دیار ظهر لرنده اشارت و شواشار تراوزر لریه (صح) بیله کشیده اولنور ایدی، بناءً علی ذالک هر قضا و عشیرت و ناجیه مخصوصات میره لریست اضافی تکالیف منصه وغير مشروعه آتشده ازیه دک و بونکله د. ق ساعت ایدلیه رک زنکنلرک مصادره و تجزیم صورتیه ده تصادف ایندکلری فلاکت قالمز ایدی، بدرخان بک مر حومک بدریست و قاتندن سوکره زمام اداره بین الده ائمی مظالم مذکوره تک شدنه حکم سور دیک و قتل ایدی که بروالیک و بلکه بر قائمقامک غرض شخصی اغور نده بجهه معتبرانک بر اشارته بویونلری اوریلور و خانانلری تارومار ایدلیور ایدی. بدرخان بک ایسه شو حالی تجویز امده مدیکنند عشایر و قبائلیت محافظه سی بالا ازام ظلمه نک عشایر و قائل مذکوره تجاوزات غیر مشروعه لریه بر سد حائل اولان و شو اهالیست مظہر اولدقری حریت اطراف و جوار نده کی محله اهالیسته غبطه بمنشا اوله رق هر شخصه ها و داریه دخول ایله مظالمدن قور تدق آرزو سی پیدا او لدینه بدرخان بک قوذی بور دیک علیک آرتق جزرمه و بختان حوالیسته منحصر قلیوب کردستان قطمه نک حکاری جهته قدر توسع اینش ایدی. شو سربق ائمیسته موصل و دیار بک و وان ایالتی ولاه و مأموریتی قطمه مذکوره می بوطاته تائیه قوذ ایتدیر مدلکلرندن شو حاکم بقاسی میر مشار الیک داره نفوذ واستقلالی کنیکه توسع ایتدیر جکی وبالآخر دوله بیوک بر ظاهه آجیله جنی ایلات متجاوزه والیلری طرق دن بالما کره واو صرده موصل والیسی بولنان متوفی اسدی پاشانک در سعاده و قوع بولان هرمی و ولاة متجاوزه والیلری طرق دن تائید او لمحله بیک ایکی بوز المنش اوج سنسی شهر شبانده حلب والیسی عنان پاشا اناطولی اردوی مشیر لکن با تین بدرخان بک ایله حرب ایلسی حقده کندیسی جانب بادشاهیدن اس اغطا بیورل دی.

یدرخان بک او زریه سوق اوله جق عساکر نظامیه نک محل اجتماعی دیار بک اولمقدن ناشی مشیر مشار الیه دیار بکره عزیزیه تجمع ایدن او تو ز بیک قدر عساکر نظامیه و اون بیک قدر عاصیه و ترق پاره قدر طوبیاری بالاصحاب جزرمه طوغری هنیت ایمزدن مقدم کردستان محابیست

از جریده‌یین اجنبیاده دخونم کو حکومتا ایتالیا دف طرابلس غربی زخوه‌ره بستینه سرف خبری او لا مراجعت حکومتا فراسنی کر. چونکه فرانسز دف طرابلس بستبه لکن چکو ایتالیا زیده تر مناسبت هیه فراسنی مصطفی اذدی شامده و ملا اندی واندی منفیاً وفات ایدرک پرسن نجیب اندی بر قاج سنہ موکره اطلاق اولندی ایهده مصادف اولندی مضرت عظیمه و سکنه‌دن ناشی وفاته قدر مضایسه و پریشانی حال ایله عمری بکیر مشترک.

لکن اولوفتک تقویم و قایع لسخان‌نده لسان رسمی ایله بدرخان بکات دوام عصانت وبالدفات و قوع بولان تأمینان عدم قبول ایله مخالفته اصراریه مبنی اوزریه عسکر سوق اولندی عصر و مندرجدر. حالبکه میرشاربک لساندن اولق اوزر (۲۰۰) نوسولی تقویم و قایعه درج اولسان افادات درونشده‌کی (وقوعاندن برکون اول پیله بوله شیری مطالعه ایمز ایدم) فقره‌منی اوله اسکیدن عصیانه دوام اوزر اولندی بنه دبلدر.

(۲۴۲) نوسولی تقویم و قایعه مشیر عنان پاشانک و بردیکی تأمینان بدرخان بک عدم قبول ایله اردوی هایون اوزریه علی العجله هبوم و خبره جباره ایتش ایکن بالمقابله مثلوها رجت ایلدیکی و ایکی کون موکره شردار اسبی فریق هر پاشانک قومانداسته‌کی عسکر اوزریه هبوم ایدرک منباحه قدر طرفیندن اشغال نازه حرب و قتال ایلدیکی و بر قاج میدان محاربه سندن موکره بوزیلوب (اورح) قلمه‌سته جکلندیکی و موکره (جی زیتون) دبلان نام محله حبادهن آتشامه قدر دوام ایدن پنه بر میدان محاربه سنده ابتدا بدرخان بک مظفر واردونک بز جوق مهماتی و بر قاج باره طوبی ضبط ایتش ایسدده تیجه‌ده پنه اشیای مذکوره‌یی ترکه واورخ قلمه‌سنده نخته بجیز اولندی و معیق سدارلردن خان محمود دخی بنهان صوبی کنارنده حرباً مهزم اولندی تفصیل اولنش (۲۴۰) نوسولی تقویم و قایعه بدرخان بک قلمه مذکوره‌ده تحصن ایلدیکی حالمه عنان پاشا جوار قلعه‌به لدی الوصول و بردیکی تأمینی پنه قبول ایلدیره مدیکندن قلمه‌دن و سپرلردن عاکر نظایره طوب و تفتک انداخته ابتدار ایتش و فریق مصطفی پاشا، فریق عمر پاشا و صبری پاشال عنان پاشا قوانداسیه طوب و هناوان و خبره و تفتکله اون اوچ کون قلمه‌یی عاصره و تضییق ایلدکن صوکره بدرخان بک استبان و مشیر پاشا دخی کدبسته اعطای رأی و امان ایدرک اردویه دخالت ایتش اولندی نصیل ادلشدیر. بالآخره بدرخان بک تکمیل افراد عاله‌سیله برابر استانبو. هزیمت ایلدکن صوکره کریده اقامته مأمور ایلش وبالآخره شریقه عنیتله بیک ایکی بوزسکسان الی سنه‌سنده اوراده ارتحال دار بقا اینشدیر.

مطبعاً جمیناً تاق و قيجا مسلماناً طبع به رحمة الله عليه

بک وقت فرانزی بر مقت خدمتده بولندی بنه در سعاده هر من ایله اودخی وانه لئی ایلدی.

حافظ مصطفی اذدی شامده و ملا اندی واندی منفیاً وفات ایدرک پرسن نجیب اندی بر قاج سنہ موکره اطلاق اولندی ایهده مصادف اولندی مضرت عظیمه و سکنه‌دن ناشی وفاته قدر مضایسه و پریشانی حال ایله عمری بکیر مشترک.

لکن اولوفتک تقویم و قایع لسخان‌نده لسان رسمی ایله بدرخان بکات دوام عصانت وبالدفات و قوع بولان تأمینان عدم قبول ایله مخالفته اصراریه مبنی اوزریه عسکر سوق اولندی عصر و مندرجدر. حالبکه میرشاربک لساندن اولق اوزر (۲۰۰) نوسولی تقویم و قایعه درج اولسان افادات درونشده‌کی (وقوعاندن برکون اول پیله بوله شیری مطالعه ایمز ایدم) فقره‌منی اوله اسکیدن عصیانه دوام اوزر اولندی بنه دبلدر.

(۲۴۳) نوسولی تقویم و قایعه مشیر عنان پاشانک و بردیکی تأمینان بدرخان بک عدم قبول ایله اردوی هایون اوزریه علی العجله هبوم و خبره جباره ایتش ایکن بالمقابله مثلوها رجت ایلدیکی و ایکی کون موکره شردار اسبی فریق هر پاشانک قومانداسته‌کی عسکر اوزریه هبوم ایدرک منباحه قدر طرفیندن اشغال نازه حرب و قتال ایلدیکی و بر قاج میدان محاربه سندن موکره بوزیلوب (اورح) قلمه‌سته جکلندیکی و موکره (جی زیتون) دبلان نام محله حبادهن آتشامه قدر دوام ایدن پنه بر میدان محاربه سنده ابتدا بدرخان بک مظفر واردونک بز جوق مهماتی و بر قاج باره طوبی ضبط ایتش ایسدده تیجه‌ده پنه اشیای مذکوره‌یی ترکه واورخ قلمه‌سنده نخته بجیز اولندی و معیق سدارلردن خان محمود دخی بنهان صوبی کنارنده حرباً مهزم اولندی تفصیل اولنش (۲۴۰) نوسولی تقویم و قایعه بدرخان بک قلمه مذکوره‌ده تحصن ایلدیکی حالمه عنان پاشا جوار قلعه‌به لدی الوصول و بردیکی تأمینی پنه قبول ایلدیره مدیکندن قلمه‌دن و سپرلردن عاکر نظایره طوب و تفتک انداخته ابتدار ایتش و فریق مصطفی پاشا، فریق عمر پاشا و صبری پاشال عنان پاشا قوانداسیه طوب و هناوان و خبره و تفتکله اون اوچ کون قلمه‌یی عاصره و تضییق ایلدکن صوکره بدرخان بک استبان و مشیر پاشا دخی کدبسته اعطای رأی و امان ایدرک اردویه دخالت ایتش اولندی نصیل ادلشدیر. بالآخره بدرخان بک تکمیل افراد عاله‌سیله برابر استانبو. هزیمت ایلدکن صوکره کریده اقامته مأمور ایلش وبالآخره شریقه عنیتله بیک ایکی بوزسکسان الی سنه‌سنده اوراده ارتحال دار بقا اینشدیر.

عنوان

جنوده (کردستان) فرنگی

صاحب و محرری بدرخان

بانا زاده عبدالرحمن

مر طبعده ٢٠٠٠ نسخه کردستان

ولات عظامنه ارسال و سلطنه

فرا و قسمانه نظر و تضمیم اولن جقدر

کردستان خارجنده هر براچون

سته لاث آبونه بدی

٨٠ غروشد

غزنه ملک مستکنه موافق عربجه ترجمه فارسیجه مکتوبه کردجه بالترجمه نشر اولنور کردستان ذا جلنده خصوصی

ایستیانلره بجاناً کوندیریلور

کردستان

١٣١٥

(پازده روززاده جاری تیت نیساندن جریدهای کردی به)

کردی تحصیل علوم و فتوحه تشویق ایند نصایع و ادبیات کردی به حاوی

(اون بشن کونده بر نشر اولنور کردجه غزنه در)

چچی ف کاغذک ریکه

ژمه ز دفی سر کاغذی

وها شنیسه :

جنو نجل المژحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بک

هر جار دو هزار جریده با

اوزی ریکم کردستان

دبلاش بدن خلکی

روزا دوشنبیده ١٢ محر الحرام سنه ١٣١٧ في ٢٢ نیسان سنه ١٣١٦

کلی کردنو از اول و اخر بخنا ظلماء مأمورین حکومت رسیده سروه
ژمه دستیسم فی جریده پیشه ازی بختاجاهیا وان بک من بری جند روزکی
متالک فی حالی بک جریده پیشه دیت اوی اه :
بری یجند سالکی ختکار نامق پاشا ریکر طرابه غربی کر والی
ونده دی . محربا جامع و مسجدین و دهدزی فتح دانه بیین یعنی بری محربا
بر قبهی بی . هنک سرووا اف غلطی حس کر نامق پاشاره عمر من ولزوم
صلاح بیان کرن والی زشندا جهل و عنادا خوه اف تکلیفاهنده مصیب و مجاذ
رد کر یعنی او غاطی بحالیوه هشت . زوی سبی هنده مسلمان غلط مزدکن
ده فیجا تصور بکن اووالی حقیقت هنده عیان زجهل و عنادا خوه قبول
نکت و هنکی زبره نکار بکن خطا خوه ده اصرار بکت وی چاوه هنده هزار
مسلمانین ولاپته اداره بکت اوی وی صروف هنده یوج رسیده سر عباداته
دی چاوه لئک خدی تعالی زوهبت . ژغیری وی او جمه مسلمانین کو والینا
صروف هنده جاهم قیون دکن خوه بن دستی وی صروف بده دهیلن . ریکر
نایی صروف لاپته خطا که مظله لکن صروفین وی قبول دکن خطایان
هی مظله . عتا ملک ولاپته و ناف دست وان مأمورا دمه اون دن واخرت
زسفالت و حجاجی خلاص نایی .

اوه پنجی شست ساله اف حالین خراب ولاپته مده دوام دکن زوی
آشپی به کو حی در سفید و پریشان دست اهالیده تو قوت تو اقدار نایه . حلق
خوه ده او باند مرتبه قدر و اعتبارا عالمی بی ازاله دکن . آخرت خوه ایکاری
نان ظلماء مأمورین سروه نصدیق دکن غدرا لسر ماق قبول دکن دنی خوه
دفروشن و هزوی سبی لئک حی دنیا و علی الحصوص ناف قیل و عشرین

کلی کردنو از اول و اخر بخنا ظلماء مأمورین حکومت رسیده سروه
ژمه دستیسم فی جریده پیشه ازی بختاجاهیا وان بک من بری جند روزکی
متالک فی حالی بک جریده پیشه دیت اوی اه :
بری یجند سالکی ختکار نامق پاشا ریکر طرابه غربی کر والی
ونده دی . محربا جامع و مسجدین و دهدزی فتح دانه بیین یعنی بری محربا
بر قبهی بی . هنک سرووا اف غلطی حس کر نامق پاشاره عمر من ولزوم
صلاح بیان کرن والی زشندا جهل و عنادا خوه اف تکلیفاهنده مصیب و مجاذ
رد کر یعنی او غاطی بحالیوه هشت . زوی سبی هنده مسلمان غلط مزدکن
ده فیجا تصور بکن اووالی حقیقت هنده عیان زجهل و عنادا خوه قبول
نکت و هنکی زبره نکار بکن خطا خوه ده اصرار بکت وی چاوه هنده هزار
مسلمانین ولاپته اداره بکت اوی وی صروف هنده یوج رسیده سر عباداته
دی چاوه لئک خدی تعالی زوهبت . ژغیری وی او جمه مسلمانین کو والینا
صروف هنده جاهم قیون دکن خوه بن دستی وی صروف بده دهیلن . ریکر
نایی صروف لاپته خطا که مظله لکن صروفین وی قبول دکن خطایان
هی مظله . عتا ملک ولاپته و ناف دست وان مأمورا دمه اون دن واخرت
زسفالت و حجاجی خلاص نایی .

اوه پنجی شست ساله اف حالین خراب ولاپته مده دوام دکن زوی
آشپی به کو حی در سفید و پریشان دست اهالیده تو قوت تو اقدار نایه . حلق

وئی خلقین سرایی کتن شبهه پیده سچون گولن ختکار اصر کر لسوی کران
دمانچك کور کاویده دین زی برسین کو اف جه دمانچه اوی کو ازی وی
دمانچي بیم تک استادی ذمپاچ مک لوما لسرمه ، لکن آنچه سجواب نهات قبول
گرن لو ما بان زناوی گرن زی برسین . زناوی حکمات ویتی عناسی ناما
نفل کر . سر معلومانا وی زنی بین براشا زناف حالی وند اکرین کن بزانه
جه زی حبات هیق ده زر . ختکار زناویره کریدا اوینچ سد زبر دان .

حکومتا روپی ختکاری مدره قبیس به کون گرد نجاوز سلدو دی
مدکن هکر . تو وان تا دیپ بکی ازی بسکری خوه کردا تا دیپ بکم .
احتمال کردا نجاوز نکرت لکن بکو روپه ضعیفیا مه دزانه سیما
دکرمه عسکری خوه ریکه تاف گردستانی .
اون دزانه روپیاچ چه زجر کسا کر اون دزانه جه ز افغانستانی کر
ده فیجا ریز هایه گردستانی .

من گاغدک ز خلقین موصی ستاد . وی کاغذ بدنه ژمزه دنیسین کو ولاق
واندە کلاک پې کران سیما ویزی آفه ایام که عشرین دور موصی نه خلقین
و بندەری تالان . دکن زرسا کردا کن نکاره نجاشی بکه کن زمالا خوه
نکاره درکه نودوار دست واندە غسانه کردا حنی تالان گرن . وی ملیو
مرولکه شیخ نوری لاپین وی تاف اشتبای کردا دین کردا ویدکن ملا
میدن تالان گرن .

مسطوبی میزا زی وی ملیو کلاک خساري دیده خلقی . حنی درا
بختا حرابیا وی دکن نکانی زی دکن سپا کوند و بازارین دور وی هنە حنی
ز شتری وی شکات دکن .

کلی کردنو کلی میر واغا اون بھوی حالی مالاخو خودستی خوه خراب
دکن . دولتباپه تالانی حاصل ده تو جا دست توکسیمه نامه . او سعادتا
اون امید دکن کو اونی بھالی حاصل بکن ژوهره اته . هکر ایرو وہ بک
تالان کر بې بک دې و تالان بک . تو نشت دست و مده نامیه . غیدی وی
وان تالاندە اون ھندە هفره شری دکن ھندە ژوھ بین . گوتین ھندە . زارو
بین . اوشتتا خدی ژوهره حرام کزی فقط بیکن اون تو قابدیه زی
بین . جدی فرمان کریه هر رزق خوه زمالی حلال نجواز . اون وان
امر و نهین خدی اویغىم بر دین اطاعت نهای خوه دکن تقىي السانی مر
لسر بلا بیدکه ادا خدی پېغمەر و کتیب ریکردن . اوان ریا فتح بیشان مه
گرن . ھندە دولت . تشن هنە ھندە صاحب شوکت و نکنست بېه حنی له سایا
عدل وحق بی مغلر . نوجانوکس ندیده کو طائفه بک مظلم و تالانی مؤبد .

ھلروشن : اون علماسا فتح دظاين کو مأمورین سروه دعا دالى . کلک جدانه
مدى اون چرم ناپیشون ساھلا کو وان مأمورا ره اشاعر نه جا زم . به سیما
طاعن اون وان فقیرا ریدکن لقتل اون وان داپیزون تاف جالا سفالی اف
کنه . حنی له اخرى زوه مستوله .

پادشاهاره اطاعت بل فرضه ازی توصیه دکم لکن وقتاً گر اون اطاعت
توصیه دکن شنڑ طین و بزی تعریف بکن والی اون دین و دولت به خائن اطاعت
مشحته لکن بوی شرطی کو حاکم شایان اطاعت به والی حاکم نه شایان
اطاعته اتفاق دکفر .

اون دزانه کو احکامین دین مه لسر سچه حکمتین مؤسس اون دزانه
کو هکر پادشاه نه عادل بە نهایه اطاعت نه جا زم حق او میز ا روزا اینی اون
دکن قاسده ذه فیجا او خلیفه بی مساویین خوه میزا بھیین خوه افساده دکم
مبن اطاعت زوره نه جا زم . خدی زیارتی کبھی خاقن مقصد ده امر
کر بیه چولک دولا اسلامی زکلت اقوامین مختلف مشکله . دفیجا هنکی نمجن
حنی او اقوامین مختلف هفت دو دین مخادرت و محبت الها ف وان قوما حاصل
دیه شان و شرقا اسلامیه ندیرین فتح دیدن . روزا اینی خدی امر کر بیه
شرطی وی عدالت . سرطی عول واخر عدالت اسلامی بی . زیرا بعد دالی قشم ده و زوی
سبی بی کو خدی تعالی هنده عدالت الزام و انسابا دینی مه لسر عدالتی دانیه .
هکر عدالت ولاعکی بت لهوی ولاقی اساپش نامیه هکر آساپش ناما مهابتا مسلمانان سریارا نامیه
میزا اینی نامه زیرا وکی عدالت و آساپش ناما مهابتا مسلمانان سریارا نامیه
ده فیجا وکی مسلمان حنی جامی لسر میزا اینی نیاری هنوم بک وان جیا
پکوزه . افه زوی حالي معلوم دیه گوزمانی ختکاری نه عادل میزا اینی نه جا زم
سنه علیه او ختکاری زمانی و بده میزا اینی تا به بی شک اطاعت زوره کفره .
ژحالین مأمورین سروه اون دکارن سرمن کردا وان مأمورا ریدکه
بپرسه پعن بر سرایی فنکرک پسدا بکن . زغیری وی . ازی مثالکی
بیمه بیزم :

حکیم خنکار لسرایی هنی تاف وی امین باشانی . روزی او سرور
هات مالا خوه چفاس مال و مثالی وی هنی . تاف زن وزاروین خوه تقسیم
کر دمانچنآ خوه دار خوه او کو زناخونه ازی جوم بیم ازه فد کرم اون
خوه عبور بکن . زناوی زونی خنزا میری خوه کلک ترسا و سیما وی زی
پرس . اوی زی کو اف ملت بقی حالي دوام ناکت زمالک هنید کده وی
محر و مفترض بے ازه دکلزمن تحمل فی خالی بکم . هکر اف خنکار مقداره
دی لە . تختی بسکنه تو دین و دولت ژوھر نامیه
امین باشا اف . خبر کو زناخونه اوژمال درکن جوسایی لکن زمالی

الىن زوى كەلك راضىسى ئومانى تىڭ خۇمە كە وۇقا كە عەمالەدىن بىلەك فتح كە حىماقىطا ويدەرى تىلىم نېجم الدىن كە. وۇقا كە عەمالەدىن وۇقا كە نېجم الدىن وەرىي وى اسەدالدىن شېركەھە مەردۇ كەن بىر خەدمەت لاؤى عەمالەدىن نورالدىن مەحود:

صلاح الدىن اىبۇي كۆئىمەسى دى يۈسفى سالاپىنچى مەسىد وەسىدەدە سەكىنىيەت سەرىدىنى. بىلەكى وىنابىنىڭ بايى خۇمە نېرمەمى وۇقا كە جەنەس فەنكەنە حەمە بالا تەققىق رايىن اسەرسامانى سلطان بىسىن صلاح الدىن اىبۇي نەكلەكەندىت قۇنات سەت خەممەتەنەن بەھەت وغېرەن خۇمە لەھىيارە مەقاھىەۋەشان وشرقا مەلسەمىيەنى حىماقىتە كە.

فضل وەكال وشىجاعت وەننا صلاح الدىن حوقاس نىارىن خەمە زى جىرا نەدىي كە عنى ابرۇ خەمە ئەلمەدان نە مەمان ئەنكارىن وېسە. حەنى بىرى جەندەھىتى وۇقا كە پادشاهى ئامىتىلىي جو اـ تابول وەنلىي وېكى كەنها شامى جولسەر زىبا صلاح الدىن ويدەرى خەطبە يېكى درەمقامات مەت ئىسا صلاح الدىن اىرۇذىرى.

مايى وى اسەدالدىن شېركەھە حسب ازىزوم دوپىن جەزا سەفرەھە مەصرى كە، اوزى جەركى مەيتە وېدە دەدو جەزا زى بەتى سالاپىنچادە وشىت دەدو وشىجاعت وشىت وچىمارىدە جو لە مەصرى جىرا بىشىمە مەنی وى مى وزىرى عەشدەلەن الله كە وى زەمانىي مەصرى خەليلەنەن دەلتە فاطىمىيى. صلاح الدىن زى ئىنگ ماينى خەممەنەن. وى سالىدە مايى وى اسەدالدىن وەت كە لوما صلاح الدىن كە شۇنمايى خۇمە بى وزىرى. زەمانىي وزارەتە خەممەدە. مەصرى جەنەس ئەم ادېپ مەخارب خاقانىيە حىماكەنەت خەز صلاح الدىن كە لۇما تۇنۇي بى مەلت مەصر، وېكى صلاح الدىن بى بادشاهى مەصرى حەنبە شەناف مەستەپىن ئېورانە كە وى زەمانىي زەھلىكى عبایي، داخونىن وەندەھە شىپى ھەلامىي ئەپىي زىن شەنافى نىصب كە. وەننا كە عەمالەدىن وەت كە حەطە شامى زى حىى كەن حەكىي وېدە. باشى مەل كەردىتىنى زى جىزىر وەبار بىكى زەھاكىن مۇصلىتىنىدە وباش ئۇنىي خۇمە تۈران شاد وېكى لەرى يېن اورۇزى حەمە حەكمەتىدا خەممەتىدا خەممە.

صلاح الدىن بىست دە سالا حەكمەت كە سالاپىنچى مەسىد وەشقى ونوتى لە شائىخىيى وەفت سالى وۇقا كە او خەجە جىور عادى كەنچىم وەحىرى سەرتىي حەمە علوم وەتى علم طې تەھسىل كەنچىي اىو آورۇپا حەنى تاف وېي بە كەلك اخترام باد كە او سەر و موجە افتخارا حەمى مەلسەتىيە. ازەپىن زەھى دەم كەنچىدە دەرى وۇقا كەنچىدە لاؤىن وېكى كەن بىر خەدمەتىجاھەد. الدىن سەرۇز كەنچىي زەمانىي وزىرى سلطان مەسعود سەلچوققۇن بەرۋەز زەۋانە حەردو لاوا بى مەظنەن كەخانقى (تەكىرتى) بى. وى زەمانىي روذى كەنچىي مۇصلى عەمالەدىن زەنگى زەدجەلىي دەۋرى. نېجم الدىن كەلك مەعاونت زۇرە كەن عەمالە

بى. اف دەۋىتىن مەعنى شەتاۋاتا كەدا دېپىس. حەنى تۈركىدا تۈزى بېنە حەنى متظر فەرقەن داروزى كە عەتكەن تاف كەردىتىنى بە عەتكەن خۇمە كەدا تادىب بىكىن. وېكى نىارلاك سانى هات سەروھ اون نىكارىن وەخەن خۇمە زەنۋەزەرەن خۇمە حىانا خۇمە حىماقىتە بىكى جونىكە ضىغىن بەنلەنچى مەعلم وغەرىي توقوت لەوە تىنە اون تاف خۇمە دە خورۇنى هەت دەۋەنلىك وېكى وە عەتكەن موسقۇف دېت ئۇنى زەنۋەن كە اون جەنەس بىرچىق مانە. اون مەنبارى ھەندۇنە مەردىن سەپا خەرابا ھەندە. لەكىن اون فەنج زەنۋەن كەنھەن كەنھەن جىزىن خۇمە ئالان كەن ضەيف كە. ضەيف ورېپىا وان جەپاناضىفىيا وەبە زى ائەنەد لەوە قۇۋەتەنلەنچى حاصل بىنەنلىك. شىيخ سەمىي رەحة بەنە عابە كەنە:

بى آدم ئەعضاي يېك دېكىر د
كە در آفرېتىن زېك جەزەند
جو عەضوی بەدرە آورد روزكەر
دېكىر ئەندەھارا ئانىد فەرار

وېكى نىارلاتەت سەروھ اون تى سەرى خۇمە نىكارىن مەدفعە بىكى اونى خەنچى جىزىن خۇمە يېن لەكىن جەك كە جەپان زەشقى وەبىن خەن مەنەنگەزە ارى ئەپىكەن. دەفيجا وېك توچى ئەپىتىپارى ھەنچى سەرەن بەكەنەت ئەنلى ئەنلى خەنچىلى خۇمە سەنڌەنچى وەمالى ئەخخۇمە زەدەت ئەپىتىنە. توچى حەكىمە وەمسىخىپى تىپارى يى.

كەلك جىزىدە يېن من بىرى نەشەر كەردىدە من بەخا ابۇ ئەنەن مەطربى دۆز خەنكار كەنې.

من فيجارى بەبىست كەنەن خەنچى دەنەت وەمامەتتى ابوانە . . . خەنچى دەنەت . . . هەنکى خەنائى وى مەمۇنە خەنكار بېمەنەپور وەنگۈبە . انشانەنە زەكر ماھىدى ايدە دەم كە كەنچى دەنەت توجەن خەنكار تېنە دەنەت مات اـ مەلا . زەشىرى وى بىس بەتەقىزىز بىت . . .

صلاح الدىن اىبۇي

مۇسىس دەنەن ئەپىتەنەن صلاح الدىن ئەپىتەن . اونخە كەردىن زەقىلا (زەۋەزەپ) بى باب ويا بىرى وى زەنۋەن ئەپىتەن . باب وېن مەظن شادى مەردۇ لادىن خۇمە نېجم الدىن اىبۇي واسەدالدىن شېركەھە مەلانچى ئەنگۈنە خۇمە (زەنۋەن) ئى درەكت جىزىدە دەرى وۇقا كەنھەن لاؤىن وېكى كەن بىر خەدمەتىجاھەد. الدىن سەرۇز كەنچىي زەمانىي وزىرى سلطان مەسعود سەلچوققۇن بەرۋەز زەۋانە حەردو لاوا بى مەظنەن كەخانقى (تەكىرتى) بى. وى زەمانىي روذى كەنچىي مۇصلى عەمالەدىن زەنگى زەدجەلىي دەۋرى. نېجم الدىن كەلك مەعاونت زۇرە كەن عەمالە

فِي جَلْهُ وَ سِرْهُ هَفْ خَيْرٌ بُون
سِرْتَاجُ اُونْ مَلْكُ خَصَالَات
تَاجِدِينْ دَكْوْتَى جَوَانَك
سَرْدَفَرْ وَ سَرْوَرِي كَرَانْ بُون
لَيْكَنْ عَرَبَانْ دَكَوْ غَضَنْر
رَوْزَا شَرِى اوْهَزَارِه مَيْدَ بُون
مَانَشَدْ دَوْرَا هَبُونْ دَقَلاش
يَكْ عَارِفُ وَ يَكْ چَكُو دَكُونْ
ثَأْوَجَنْدَ بُرَاوْ بَابُ اوْمَامَان
نَى اَزْ غَلَطَمْ چَرازْ بُونْ خَوَه
تَشِيهَ شَفَا چَرَانَدَ بَتَا
رَوْزَ بُوكَلَوِي دَكَرْ تَوارِي
سَرْكَشَتَهَ غَمْ بَنَافْ مَهْبُو
نَهَ شَبَهَ بُرَاوْ بَابُ وَمَامَ بُون
تَهَ دَكَوْ كَوْ دَنِي وَآخَرَتْ بُون
مَمْ زَى خَلْقِي دَيَرِدَ بَوانَ
اوْهَرْ دَوْ جَوَانْ وَهَلِيكَ عَاشَقَ
يَكْ تَيَّنْ زَماَنَهَ يَكْ لِيلَا
اوْيَادْ زَدَلْ نَهَ سَرَسَرِي بُون
يَارِي وَ بَرِي وَ مَواخَات
يَارِي نَهَ هَسَانِيَهَ جَفَايَهَ
آخَرَ تَوَ آكَرَ نَكَيَ وَ قَايَيَهَ

بَالْجَلْهُ دَخَمَتَهَ اَمِيرَ بُون
سَرْ حَلْقَهَ وَانْ بَرِي مَثَالَان
تَاجِدِينْ دَكَوْتَى جَوَانَك
نَسْلَ وَنْسَبْ وَحَسْبْ عَيَانْ بُون
بَابِي وَيِ دَكَوْتَى سَكَنْر
لَورَا كَوْ بَشِيرِي شَبَهَ شَيرَ بُون
تَاجِدِينْ دَوْرَا هَبُونْ دَقَلاش
دَائِمَ دَلْ دَهْ مَنَانْ دَصَوْنَ
اَمَاؤِي زَجَلَهَ خَاصَ وَعَامَان
لَاوَكْ كَرِبُونْ بَرَاثَ بُونْ خَوَه
رَوْزَا كَوْ اوَيِ بَرَانِدَتَا
دِنِيَا لَوِي تَيَّكْ دَبَوِيَهَ طَارِي
اَبَازَ فَرَحَ شَرِيكَ غَمْ بُون
مَمْ زَى لَوِي عَاشَقَتَهَ تَمامَ بُون
هَرَ چَنَدَ بَرَايِ آخَرَتْ بُون
تَاجِدِينْ وَلَدِي وَزِيرِ دَيَوَانَ
يَاهِرْ دَوْ جَوَانْ وَهَلِيكَ عَاشَقَ
يَكْ تَيَّنْ زَماَنَهَ يَكْ لِيلَا
اوْيَادْ زَدَلْ نَهَ سَرَسَرِي بُون
يَارِي وَ بَرِي وَ مَواخَات
يَارِي نَهَ هَسَانِيَهَ جَفَايَهَ
آخَرَ تَوَ آكَرَ نَكَيَ وَ قَايَيَهَ

غَسِيناً فَانِشَ وَكَالَى وَالَّاَيِ حَسَناً حَيَانَهَ عَوْمَأَ تَمَرِيَنَا
جَوْهَرِي بَهَوِ جَالَى سَتَيَ وَزَبَنَاهَ مَخْصُوصَهَ
هَنَدِي كَوَدِ قَيْصَرِي دَنِيَا فَيَكَدَانَهَ خَدِي مَتَاعَ وَكَالَا
بَهْجَوَعَ خَرَائِنِي دَقِصَرَ حتى فَكَهَ دَخَباً سَكَنْر
دَرِيدَ دَفَانِيدَ خَاقَانَ لَمَلاً كَوَدَ خَاتَهَا سَلِيمَانَ
هَرَ چَنَدَ زَيَادَهَ وَ بَهَانَ بَالْجَلْهُ بَجزَهَ حَسَنَ نَابَنَ
حَسَناً لَرَنِي سَتَيَ وَزَيَنِي بُونْ بَحَرَ كَهَ آتَشِي اَفِينِي
پَلاً كَوَدَ كَرَتَهَ بَيلَ وَمَوْجَانَ رَوْزَادَكَهَ حَضِيقَ وَأَوْجَانَ
صَدَ جَانَ وَذَلِيلَ وَجَكَرَ دَصَوْنَ
شَمَسَ وَقَرَانَ قَرَانَهَ پَيْكَهَهَ
صَيَادَ بَجَالَ وَانَ غَزَالَانَ
دَلَالَ صَفتَ كَلَكَ صَفتَ شَيرَ
رَوْذَانَ وَشَفَانَ كَلَكَ دَفَالَيَنَ
حَسَناً بَتَنَ چَوَ حَدَ وَغَایَتَهَ
لَيَ عَاشَقَ وَ بَوَ الْمَوْسَ جَدَانَهَ
جَانَانَ طَلَبَنَ هَنَكَ زَبُونَ جَانَ
هَنَ وَسَلَ حَيَنَ زَرِيلَكَ تَاجِدِينَ
عَطَفَ عَنَانَ وَلَجَامَ بَسَرَانَخَامَ سَلامَ
دَاهِنَهَ بَسَرَ حَكَيَتَا پَيشَ
هَرَ چَنَدَ كَوَ بَعْدَ وَقِيَاسَ بُونَ
لَيْكَنْ ڈَخَادِي دَمَتَازَ
هَرِيلَكَ بَكَلامَ سَيَنهَ صَوَرَكَ
هَرِيلَكَ بَجَالَ بَدرَ مَاهَكَ
اوْزِي هَهَ عَاشَقَنَ وَ طَالَبَ
لَيْكَنْ نَهَ بَدِيَتَنَ وَ شَهَادَتَ

عنوان

جنواده، (کردستان) غزنه

صاحب و محرری بدرخان

پاشا زاده عبدالرحمن

هر طبعه ۲۰۰۰ نسخه کردستان

ولات عظامه ارسال و سلطنتیه

قراء و فتابه نشر و تعمیم اولنجه در

کردستان خارجنده هر برای ۱۰۰۰

سنده آبونه بدی

۸۰ فروشندر

کردستان داخله خصوصی

ایستیانله بجانا کوندیلور

کردستان

۱۳۱۵

(پازده روزه ادله جاری تیت نفیساندن جریده کردیه)

کردلری تحصیل علوم و فتوحه تشویق ایند ناصیع و ادبیات کردیهی حاوی

(اون بش کونده بر نشر اولنور کردجه غزنه در)

چیزی فی کاغذکی ریکه
ژمنزه دفی سر کاغذی

وها بنفسه :

مجنو نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بک

هر جار دو هزار جریده با

ازی دیکم کردستانی

دبلاش بدن خلک

KURDISTAN

Adresso : Rue de Carouge, n° 7, GENÈVE (Suisse)

غزنه مکملکته موافق عربیه ترکیه فارسیجه مکتبه مکتبه مکتبه مکتبه مکتبه مکتبه

ایستیانله بجانا کوندیلور

روزه دوشیزه ۱۶ ربیع الاول سنه ۱۳۱۷ تقویت سنه ۱۳۱۶

بین وی ده لکن صریحی عالم حقیقی دزان دین. امدی چاوه صریح
تسا خوه زماره کی محافظه دکه. ولی دفی صریح دولا خوه ز اصره مأمورین
خراب حایه بکت.

دولتمامه تو دولت عثمانیه انه ایامکه ز سوه ادار، بادشاهی کلک ضعیف
وزبون بده. هکر ام کو افرادین دولتیه علاجه کن نکن لاسمع الله افراش
میخوشه.

فقریا ملتامه کلک زیده به دست خلق بونت نباش بادشاهه وزیرین خوه فه
نوئیتی دبت افراد ملت ناهیه. دست مده هنده اراضی وسیمه هن کوز
فقیری غیر مزروع مانه. هکر بادشاهه بیق زرونا خوه لهوی روی صرف بک
او اراضین ز فقیریا ملت شوره مای وی معمور و منبر به احتیاجا اهالی نسویه
بب، لکن صد حیف کو بادشاهه کرسفاها ملت متأثر نایه. ملت زیرخاک دک
بب، بیین ملتی زمزما نساع دین. دلایل هنتر ز جوان دیارین لکن عبد
المهید سرا خوه با بلندده وان نایه و کی بالفرض بک فریادا خوه. کهاندی
خونکار دعوه دینیه تو من روحت دکی وی جیس دک نی دک.

سر تامن استقبلا خوه عینی چل پیشی هزارا دیده هنوز ره کی صر
و بکا خوه مبلین دنده خفیه یان خوه لا ینده. لکن حبیب به جیت و صلاحیت
عمره نعمت معزوقی نکته.

عبدالحید برای ملک سفوه هنکه دیده باقیه یانضا وان برای دستینه.

اعتذار

فی جاوی جریدا من کلک درنک ما سیبا وی زی و لانی از جریدا
خوهم در قیم و لانک فرنکایه و پیده ری سر استقبلا ملتی سی جریده در
دگفن هن جارا تری کتیب ضعیع دن او جریده و کتین در دگفن حی ملائی
خوک نیامن تی بلسانی کرمائجیه فان روزا هن فوی کتیب طیع ین لوما
مشهولیتا صریحی نهشت جریدا من و قیده در کفت ار اعتذار دک امید دک کو
قاریبی جریدا عندا من هاپول بین ومن مهدور و معاف بکرن چونکه فی
ولایته تو صرتین دی نیان، او صرتی هر زی به سوقا جیت و غیرتا خوه
ترک و لات کریه سعادت واستقبلا ولانی خوه ره له همه دنجه.

حبیبی مسلمانه دفی کو دولت عثمانیه باقی ینه. وکی مهدت کو جیم
دولت زمسه ایاده بی مربیه دفی ام وی جسی مداوی بکنیه اسباب مرضی
از الله بکن، جانغا دلوق صاغیا مه خوهه صر ناوی من نایه و کی مهدت کو
جانور لاق سرمه ام بخواه حفظ دکن بمحی ندیزرا وی جانوری هلاک دکن،
لکن کلک جانور لنه کو ام نایان. وی خود دین لکن ام مضر زاوی حس،
نایکن. ازان جله بادشاهک ظالم زحی جانورا مضر زه جونکه جانور
پک پاخود بیوی مسروعا هلاک دک لکن بادشاهی ظالم ملتی خود و اذاده
مسروین هجواندی نهادی و خاننا بادشاهی نهادل نایانه مغلوب چیله و دسا.

حى سرشوكت و احتشاما عبدالمجيد. شوتا عبدالمجيد وان هولى جىس بىلە
جىانا وان جىو واقتا بىك وان حىبا بىدە مىز افرادىن مىتا خوھ زىدە بىك وان
كچىن بىتم زوى حالى جىس خلاص بىك خدى پېيپەر وملت حى كىز زى
راضى بىدە. اخورا ويدە هندە اسب هە عمل ماندە دخون فەخون ملت تو
فالىدە بىز زوان تايىنه بالعکس مىصرقا وان زېشىتا ملىق دردكە. شوتا ختكار
وان جىوانا بىو سراحتشاما خوھ باساختە ولى بى محل خدان بىك وان بىدە
عىسى خوھ ضابطىن خوھ وى كىڭ قىنجىز بىك. لەن ختكار عدل و ئىچى
بردايد دست اپىئىه سفاحت و ساختكارلى. عقلمنىد بن وى شىرىنگۈن وى
مطربىن دور وىنە. مطربىن دور روھى القايى وى دەن اوزى وەقامى
وھام بىك فرگى بىزى ياور دە. سرووبن سرایى هەروى تۈرىپىن دېزىنى
ملتى نە بىكۈزە اوزى زىرسا خوھ ما پرا دىدە خلقىن دور خوھ زۇى رو
منابع زىوت هىشكەر شوتا بەعدالىي نەخوھ تائىن بىك «احسان و نىماتا
دە خوھ حماقىتە بىك». لەن نەخا بەدالقى حفظ نەبى بەتوحالى تائىن نابت.
ختكار زىرسا خوھ زىرساين درناتكەه يىناۋى تىشكەر دە لودە خەنلى خوھ بىچى
خوش بىورىتە كىڭ زىدە پرا نەساخورە سرف دە. استقبالا ملىق يىكچارى
سەرخورە اپىئىه دا سەتكى خوھ مشفول بىك كارە هزار زىرا اسراف بىك.
لەن نەسى توجارا زازداۋاق شىطانى بىرتاباه هەنگى سەرخورە ذەنە خوھ
بىدە نەتىجنى هولى يەنى هەنگى سەرخورە مەتتىخە دە. شوتا ختكار بە نەسبەتىن قىطى ابوالفضل ناف
فسق و فەصادىدە عمرى بىورىتە مەتاخوھ ناف سەفالىدە بىلە وان حالا بىرۇت
نەتىجىن خوھ زىجوان مىرا اختاب بىك و مطربىن دور خوھ زىرساىي بىعىد بىك
اھوالىن خىلفاي راشدىن تەقىق بىك تەقىلەدە حالى وان بىك نەساوى سەمادىن
وى استقبالاوى ويا ملىق كىڭ مەحفوظ و مەسۇد تېرىت. اف حالىنە ها اپرو
مەلۇمى سرووبن زانى بىك كەر دورى. استانبولىنە از بېقى جىرىدە جىبورىم
كۆمەلۇمى كىدا يېك وى مەلۇم بىزەنلىكە فەزە كۆ درمانلىكى وى
دردى مەلەكىرە پا^۱ بىك. جۈننەك اف درد ھادىم خيان ملت مەغرب وطن
وەمسىر ناموسە. رەخراپىا ختكارەن مەلت مەتضرر دە. اھتەل كىڭ علماء كىڭ
بىك وانغا في حالى - بىن دەن في حالى منع بىك لەن سەرذوقا دەنخوھ نەلبىن
شروع بىك سەرچىن دەنخوھ خەنمەن خەنە فەرەنەمەن دەنخوھ بىك
اف سرووبن هازىزەن بىك كۆ پېيپەر (ع ص) قەرنان كېرە (حب الدنیارأس
كەن خەطىيە) دە فيجا حېچىي سەرذوقا دەنخوھ جەنبا خوھ تەغلىپ وابطال بىك
مەبىن وى نە احرىنى تى حق لە دەنیا يەخشار بىك، هەنر نە زاروپىن وى ضررا

جىبىي مسلمان ئاڭىن لىسوپى حرامة. عبدالمجيد دېزە از خلیفەپى سەھىپەم
پاشى ئاڭىن بىرەن زەمتا مظلوم دېتىم سەناندى دخوھ.

ھەنر دەنئامە حسن ادارە بە وى زەھى دەلتىن دى تېرىپە و مەمۇر
تە لەن اىرۇ اف دەنئا هەنر بە قابلىت زەاحتىج و ضرورىتى نالانە. سەبىا
في حالى معىن پادشاه و امانتاين وېتە.

وارداين دەلتىن انكلەز زەنچى وارداتىن دەن حىي بى زىدە تېرە. بەھەنر
زۇوت و سامانى خوھقە مەلغا حەكۈمەن ئانكلەز زەحىمدارى خورە ئەنھىپىن كىرى
كىڭ زەنچىپەن ئەحىمدارى بەكىتە.

امدى وڭ كىڭ حالىن دى اف سەفاھەن ختكار زى وى خەلخ دەكە يەنى
حەكۈمەن بى ئەحىمدارە بىنە ئەلەيھە مېزى اپى ئابى ئابى. اسرا سەرا خاتكار دەت
نەقابل تەرىپە.

روزەكى زەمانى امام على رضى الله عن خلیفە سەرەوك جوانىك نەشك
رى پەرسى امام على جواب دابى و قەشقەپى و قاتا كۆ اوى سەرەوك جواپا لازم
سەناند دەت خەكايىن افاق كىرى ئەنلىك امام على قىند طەمەن آمەد هەردو تارىپەمان
اوى سەرەوك جواپا في حالى زامام پەرسى. امام على كۈوعول و كى توھانى سوا لانە
جواپا من سەرەشلى املىق بى لوما حق من هي از قىدا بىت الماس دىدە بىشلىپىم
لەن پاشى سەرەجەتى ئەنكارم. اشىابى بىت الماس سەرەشلى املىق دىدە من
سەرف تىك.

كلى مەسلمانو اها خلیفە دەنھوبت. احوالىن خەلقى ئەرەشدىن حىنى
ھوبت.

زەخلىقى امويە عمر بن عبد العزىز روزەكى نەساغىي زەنلىقى تى خەدمەنلىقى
دەكى كىك دى تۈنەلى روزەكى بىلە زەنلىقى چۈشىاعەن خەۋىشىاعەن بن عبد العزىز
اوى دەت خۆكراپى خلیفە كىڭ رېقىن بى خۇخا خوھدە عترى كۆپىرە كەرسى
مېرى خوھ هولى رېقىن دەھىلە خوھى جواپا كۆكراپى بىك جىي زەنلىقى بى
مەكىن بىشىت.

كلى كەردنو جاركى ئاقان سالا ئامىل بىك اپىاشى اف دىدە و احتشام
اھنە اسرا ئاسرا ختكار تصور بىك و كى سەرەحال ختكارى مە دېنە سەر
زەخدى و ورسە كۆپىزى او خلیفە.

زاجىددادىن في يادشاھى سەنطان غەنەن اول و كى وفات كى زەکاۋى
زەزكە سەرەۋەن قەقىر كەنلى. لەن «زەزكە عبدالمجيد اف مەنەنەن دەنخوھ
حى كارىن دەنلىد بىن».

سەرا ختكار دەنئەن دەنخوھ كېن جەركەسە. حالى وان ئەنچە زەحالى
ھەنر اشىابى. خەزايىزە. او كىيەن مەسلمان ئەجڭى دەكەن سەرایىدە و بىلەر بىر دېن
دەھىن توچا زىرساىي درناتا كەن حوقاس كەج بى سەرىپ زازو دەمپىن اف حال

وی بین سعادت‌گاهه هر لئه ناف ابره، خدی و یغمیر دنه وقتا کو پادشاهین مه
اف اوامر دستور العمل گرد ام سر دنیا غالب ین لکن هنک اوان او
حال ترکیک ام کتری عالمی پنه پادشاه له قاسی افتراها خوه افراد ملت زی له
در جا قوتا خوه عجوره وظیفا خوه جه بکه.

لکن ناف لفظا (حب دنیا) یده جبرک هیه کو محتاج دته. یعنی با
شیریت نهی و ذم دک حب دنیا به نهی خویه. دنیا منرعا اخزی به خدی.
دنیا پسده هنده بعیت دانه مه دف ام شکرا وان ادا بکن خدی هنده آنیاریکرنه
لدنیابی لوما دنیا خوه نهذمه لکن جباوی مدمومه. زرا مبتلای حب
دتبیابی چقاس صاحب مال و منال بیه نکاره تو قبیل لکسی بک بالبکس ز حرس
وطمعا خوه خزانی بی دک. حبی بی نهستلا مالی دز حمی بکفه دست نهشایان
موأخذه. کسب مال و مناز مه مذمومه یغمیر کونیه (الکاس حیب الله)
دق صزو و دنیا خوه ده هربشهله مشعل موجب سعادته وکی باشفلی خوه صزو و
خوی ثروت و سامان بی او نه عیه نه کنه بالمسک شایان تقدیر و تحسینه ذیرا
او مردوی هولی دولتند بی بی لدی الایجاب حی مالی خوه ریا ملت و وطنی
خوه صرف دک رزوی حلی وی معلوم ده کو او مردو و نهبتلای حب دنی بیه.

ام حنی دزان کو افه ایامک کلک کوند و بازارین وطنی کتن دست
دولتین دیده. وکی درک کها دولتک دی کلک خلقین وی ولانی نکارین ترک
دار و دیبار بکن بالطبع تابی دو لانا فاتح دن. وی روژی کاغذک زبوسی هات
وی کاغذیده بخنا حالی مسلمان ویده دی. کن لوما ازی زوان هنده ولات
و بازارین افه پست سهاله خنکار دای نیارا ازی ف جربیده بیده حالی بوسنه
بنیسم:

فی کاغذیده دفیسن کو هنی بوسنه کتی دسته دولتا آوستربای ظاهر،
مهاجر تا مسلمان ویده دی منع دک لکن به افعال معاملابن خوه مسلمان
عجوره گرت دک. جونکه مسلمان وتبه ین دی بوسنه بیده بیکسان ناکره. حقوقین
 فلا کلک زین مسلمان از زیده زره هنک دجه مسلمانکه تضییق دک دا مسلمان
ویده دی بکجا رخبله بکن.

سردی مقصدی عول دست جفتلکان کر. مسلمان ویده دی اکتری
صاحب چفتلکن. حالات و کراف اصحاب اراضی و اصحاب املاک کو دامی باعث نزاع.
وصداع دیه املاکین مسلمان اف رنجبرین آوسترباییده بارفه کر شونا وان اراضی.
ین زوان ستاندی حکومتی به کلک هندک دا دست صاحین اراضی. غیری
وی حکومت آوستربای حرالفه و زیده دانی سر اراضی ین مسلمان کو
ویده دی هم کلک هندک صاحب املاک مانه. او حراجا زیده مخصوص مسلمان
تی به هکر فلازی یعنی صنوف تبه حیا سیان او حرراج بدایامه موأخذه ندکر
لکن او فرق و تفاوت موجب موأخذه شایان تمییب دیه. پایاسن ویده دی چکو
وی حال حکومت دیین عسارت دکن دجن ناف کوندین مسلمان از دیزین
وان (هکر و رختیا خوه دق ین فله دینی خوه ترک بکن). او پایاس به ویقایی
زی اکتفا ناکن کین مسلمان ای کونکی درین دکن فله عرضین وان یاعمال
دکن. ماین وان نالان دکن. او ان مسلمان اتوحدان بنه دا حق وان استدعا بکه.
بری چند وزکر کلک مسلمان چهارده سالی زکوندک مسلمان وندابی.
دی ویابی پکی خلقین کوندل کران تحقیق کرن. کو پایاسکی روادیه.

مراجمت حکومت آوستربای کرن حکومت شکایتا وانا هنده مشروع
استیاع نکر و کچک دست پایاسیده ما.

هنک دولتمه کتبه نهله کیده کلک دا، اه اصحاب حیت کلک جمیت
نشکل دکن بک زوان جمعتا کو لطرابلس شایان بی زمزه کاغذک ریکن افه
ازوی کاغذی عیناً لهره ذرخ دکم:

لصاحب جربیده کردستان بخنوده.

السلام علیک:

قد اطاعتک بکمال المسرة والاحترام على جربیدتکم الفرائی الق نصر
فی کل خسنه عنبر یوماً حر. بخنود مالسما (کردستان) فهمتا عواماً و اذاماً به
موشحناً بالفاظ والمقالات تدل علی حینکم و تهمبکم المی فنسله تعالی و عویز
المؤلین ان یوقنکم علی ذات و نشکر هنکم الخالدین وغيرتکم المخزوین لاز
لم محفوظین ینین عنایة الصداییه!

هذا ییاناً لمارنا علی طهور هکذا ذواة ذوجیه بن الله الاسلامیه
فی زماننا قالنا الله یکون راعیه استهلاً للترقی الاسلامی:

یا ان اجیاعناها نحن اماحزین خسنه ومن علماء خزانیا شام هو
فی قصد الاصلاح ورفع المظلوم. طرب الارض من هم مخالفین اوامر المولی عن
وجل قیاده علیه یقیناً مخارة معمک من الان و مساعد و تشریع بعض النصائم
واعظه فی جربیدتکم قلماجو. ان یوقننا الله لهذا وهذه ورقة اندیشه

پسدا و دمن دکرنه کشن
صخرا و چمن دکرنه مسکن
خاصما عزب و بکی دباکر
القصه جوا هری دادر
نیکداد منین و ملبس
بلکی بطريق شرع و سنت
منقصوذ ڏچو نیابد شتی
لورا کو اوان غرض ڏکشته
او بو کوچه طالب چه مطلوب
یعنی دو طرف محب و محبوب
اف هر دوجل ڪو هفت بهین ڪوئی دخوه او ڙبو خوه بین

بدر کتا شهریانه بدمعنی ڙو سیدانا سرسال و کشته
دیسان کو نما ڙنوفه نوروز
مبنی لوی عادتی مبارک
بازیرو کلات و خانی بردان
صف صف دمشینه کوہ دشتان
اصناف ام صغار و کبار
هنده پایی چونه باغان
رابو نه فه خانم و خواتین
حوران کره مسکنی خوہ جنت
دوشیزه و دختر و رووالات
آراب و کواعی دعذرا
اصحاب قاش لطف رخسار
وازن لیک کرن متاع یک عرض
سودا کر عشق بین دبازار
سرسالی و باکر زر والاں
سرسال لسم و راه معهود
مطما حینا تفاق و قنجا مسلمانان طبع به

کلی مسلمانو اقه ام جهانه في حالی، عبد الحبید وان حالا حیا دزانه
دیپنه دینه لکن مناؤ نایه، ئیغیری قساوی تو لشت ناین پرادي. غیری
حظوظا تلوي تو لشت شابان اهیت. بنه، ٻلی گردنو جانین حوه فکن والا
اف حالین حالین هابی ین سری و مژی هیفا ڙوزا جومین.

دابتنا بیانا نوروز سلطانی تسبیه مؤسیم سرور و شادمانی نمرسومی قدیم
گردستان گروان دکونی سرسال عاده گردن بعد وصال

خلقان چیان ڙفیض فطرت هیثات فلک بوجه قدرت
بی قالب و بی محيط مقیاس بی آلت و بی مشیر و مقراص
اف چنده معظم و مببور اف دنکه مصنع و مکرر
اینانه عمرضا وجودی کیشانه عنظر اشمودی
حکمت اوه اف هی لکارن هدک دمین و هن منین
هن مدرون او هنک مدر هن مقلبن او هنک مقدر
هن کاپین او هنک داستاد هن مطرین او هنک دجلاد
هن روز رست و هن شب افروز هن غصه رفین و هن غم انداز
هنندک دمثال زبن زربنه هن شبه هی دمشتریه
بانجله مسیقل و مینیرن هن پادشمن هنک وزیرن
هنندک ڙ تحرکا طیبی هنندک دکن ڙ بومه سالی
نجدید دکن ڙ بومه سالی افونکه کو ڙ بومه احوال
دانای معمری کون سال کو عادت پشی زمانات
وقتی وہ کو نہسوار خاور تحویل دسکر دماه آزر
یعنی کو دهانه برج سرسال فقط کس ندماد مسکن و مال
بانجله ڇچونه در ڙ مالات تعظیم ڙ بود ما دل افروز
روزا کو دبوبه عید و نوروز

عنوان

جنوده (کردستان) غزنه

صاحب و محرری بدرخان

پاشا زاده عبدالرحمن

مر طبعه ۲۰۰۰ نسخه کردستان

ولات مفات ارسال و سلطنه

فراد نسبه فخر و شفیع اون چهندرو

کردستان خارجنده هر بر اینترن

سته لک آبوه بدل

فر و شدرو

کردستان داشته خصوصی

ایرانیانه عجمان کوندریلور

کردستان

۱۳۱۵

(پاژده روززاده جاری تیت نیساندن جبریده یا کردی به)

کردی نخیبل علوم و فتوه نشویق ایدر نسایع و ادبیات کردیهی خاری

(اون بنس کوینه بر شر اولنر کردجه غزنیه در)

حیچ ف کاغذکی ریک
زمزم دش سر کاغذی
و ها شیه :

بجنو نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبدالرحمن بنت

-

هیمار ده هزار جبریده یا

ازی و بکم کردستان

ده بلان بن خلک

KURDISTAN

Adress : Rue de Carouge, n° 7, GENÈVE (Suisse)

غزنه مملکت موافق صربیه ریکه فارسیجه مکنریلر کردجه بالتز جمهوری نشر نولور

ایرانیانه عجمان کوندریلور

» روزا نجنبه ۸ ربیع الآخر سن ۱۳۱۷ ف ۱۵ اگوست س ۱۳۱۵ »

شوده اصرار کر. مثید زن غیرتا شابطه کلاک عزی لومان وی آن وسیس
 بک لکن افراد مینا وی زنفت و غیرتا وی کلاک متحسن. و منکرین لوما
 بالاتفاق شابطین خواه عافظه کرین دست این پیکانه مثید ف وان حیا سویں
 بک لکن ارزی کلاک ین مشدت مدافعه کرین مشید نرسا کو از عصیانیکری
 نسم بک نبت کرین کو مکری ریکه سر عسکری بک دست وی شابطه وی غرنا
 نایورلا دی نایورا بن دست میگانه، اتفاق بک لکن مشید نرسا کو از عسکری
 و بک زی وان دیره اتفاق بک جونکه دزان کو او خواه ظالله ودق به ظالما
 خواه سقیب ابطال بک لوما نکاری وی ندیمها خواه ایبرا بک، لوما زیزرا
 وان حیا صرف کر نه بناواری دن پاش مینه زمانکه بک و بک شابطه نایورا
 و بکه هریک در گفته نن و تبید بک لکن عبدالمید خانه و فن تایه جونکه
 ین دعاوی عدالت دکن نه بک ندو دو نایورک ندو نایورین عی ملته بکی
 چند هزار جاموسین وی حی زینه راضیه حی زی متفر و منکر نیونکه
 انسان سز ظالی ناکه جونکه عجاج عماله.

ایرو دولتماده چنان خراب نمک هی ایهرا دیت. وک ام زاروک

تریه بین ام حکم دکن کوباب و دیاری زاروک صریون تریه.

وک ام مینا صریوک صاحب اخلاق پین ام سکم دکن کو اتفدیپ
 وی میق صریوک قجه دهیجسا دک سه میلک بی اخلاق دبت طیی دن ام
 سکم بک کو سیبا وی حال دیسی وی حکومی به هنک عبدالمید هان سر

ناف جبریدهین بریده من زوده نیس کرومه جبریدا من کلاک جبریدهین
 نورک زی هن کولهه، لمصری ولهم و لاین دی در دکفن. اف جبریده
 ین ها سی سر سادتا مان دینن. جاسوسین عبدالمید دست کی وان جبریدا
 بین حبس دکن آن دکن داقیز بکری بی نام و نشان دکن لکن عبدالمید
 بهنده ظلماخوه بهنده استبداد و شوکنا خواه دیا نکاره غله بک. و افما
 او مروفین سراسرلا مان دینن عاجزیه، تغیرین شبین لکن مستقیمین
 حق دست واندبه لوما عبدالمید نکاره وان خلامس بک انسان ناف بن دست
 بادشاهی ظالم بکت. انان زیادشاهی ظالم در فعل المحسوس وک صاحب
 غیرت و حیث ب. عبدالمید هنده برآ دیده جا و سین خواه ذهنا خواه هرله
 انانی مروفین غیرت دیا نکاره موافق بیه حق بالکس مردوز اف مزو تهدان
 زیاد دکن.

ام حی دزان کو له حی شبین حکومانده سفالت پرینان کلاک زیده ب.
 مسک برین ب تازی ب عبدالمید مائین کلاک زیده دیده شبیرا دیده پاشایا
 لکن شابطین بک مسک زب برمه بیل کلاک زار و دین من پیست کوله
 اشوده بی شابطه ک ناس وی فرآد بک زبرینایا عسکری سخوه کلاک مثاری
 جونکه مشید کلی کر لوازمانین عسکری زمشید خوست. لکن مشید وارهاین
 عسکری نین اودخواه نیق و بکه خنکار لوما نکانا طاق اسناع نهک. لکن
 فرآد بک اوسفالا ز روی اختکار دار تکاها مشید نکر لوما طلبان

و ما بجه کیشک و لان نیتاری نخدمت غیری نیکدانا پری ناحلال توا
ناکه. خنکار وان حالا دزانه دل و بزی نه ملتفه مقصد وی حافظا روا.
وی به. مأمورک منلا هین دهزار غرسونا دستینه. مغایل وان بر اوما.
مکله که کلک خدمتی وی لان اینا بک لکن خدمتی ناک و غیرمسان ر.
مرهیف بیست سه هزار غرسونا زی رشوت دستینت حائل جما هین.
جل هزار غرسونا دستینت اف بره جی زبنتا بلن هله و ملت دست و
مأمورین شن زار واپری.

چربدا غنهان دبت عینا هره درج دک
(عنهانی) غزنه سندن متبدرا:
ابزای [ردیفات] دن
پاریه مواملا

نمیض ایدنجه سنه پیداد شهر باری.
اولدی بزه فرانه منای اختباری.
دوشندک هدها و متدن. لکن وطن بولده.
بر جوش در آرنده سودای جانباری.
بجز و زدر اینک احکام شرع انفذ.
منسود هندر اعیا بر عصر افتخاری.
ایندک فدای آرام غدر زمانه قارشی
احضار قیلساق ارزره بر شانل کبروداری.

مرسلظه باشزده اویش ایکن بلا ریز
سیان تاجدارلا سالمور خون شماری.
کوردک سیان ناییز میل سیانه رغما.
تنیب الهمکده بر فکر حق مداری.
ایلر بزه دمادم تلثین رزم و شدت
بیک فهر الهمو طنده خلذک این و وزاری.
منشارنده جو شان شبان عنیس قرمک
مقبرلنده لر زان اجداد ذی وقاری.
خسر آنکه این اول ای نک اینبورین
زغیرلله قیلساق اجرای حکمداری.

تحقیق انه بیست و سی ساله بی اخلاقیا مانهایه وی حال کر تو مسروین صاحب
حیت نکاره بیت عبدالطیب فاس دبت وی بیت برآز مانی بک دده ملت
زبر سیا دنله ملت نازی مایه بکین مسلمان جاوه که نایین ستر عورت بکن.
دولتین مازی یک جار مسلمان برداه اطوارین فرنکا تعلید دکن ادب اسلام
مزروک مایه کاو سیبا فان حالا که مین رویی ف حکومتی ف مانی که اوه
بیت عبدالطیب. حق اف هویه مطرین دور خنکار مردوی سعادت وارتکابا
خوه ده دوام بکن پیکو اندنی بی وان زی وی حال دده نکاره بیت اخوه
اصلاح بک. نه ما خلقین سرا خزده ده لکن چنان مأمورین هه اکثر

اخلاقی خنکاری خوهده. هی دزی بی دکن هی قیچ دخون قیچ دخون
قیچ ندخون قیچ و دکرن هی سعادت دکن مینها واردانها وان زی ملاریه.
دز شف دزی بی دکن مأمورین عبدالطیب روز دزی بی دکن چونکه اذنا
خوه زخنکار سنا نه نزکی نارسن. حائل عبدالطیبی مأمورین خوه
سرف ملق بلایه دانها مال و مثال فی ملق زدسته. خزینین خوه نزی
دکه. ملنا دن شف و روز دجت دشفره هی فوب و اقتدارا خوه صرف
دکه باب شونا زاروی خوه رکه مکتبی وک مخدی و پیغمبر اصل کری نعلم و زری
پک خوه ره دبه برجورد چونکه فرما وی تی تبری ناک اویون و زارویین خوه
نه دجت، تاجری و ملما خنکار و عنایین ویره خدمت بک. غیری ف بلایی
چنچینیه مه زد خابن خوه زی نه اینک کلک جارا اتفیا نادیب ناین چونکه
مأمورین حکومتی سباتا خونه مشمول اوجنو. زی شنبه. حائل زمر
کنارا. ملنا دن ناف شباده مایه زمر کنارا بلا دباره حوقان میلیون شوس
بریتان دن سیبا ف بلایی زی هی بک مسروه ...

از پیکی بخنا حال سرا خنکار بکم: سرا خنکارده وک هی سرایا
خدمتکارین خنکار هه. هنک مرسو اتساب وان خدمتکارا دکن ملاری و دوك
ده احباب ابرقدار. پاشی او مرسو و نشک دشیب دیزه نلان اندی هز
خنکار ناک ابرقدار وی کاغذی دجه دده خنکار، عبدالطیب سرف خبری
کلک بر ایدیه مرسوی خوه وی او کاغذ تپین دکه متصرف ان والی. واو
کاغذ در حق کده وی ننی دکه. اوی لق ده هاز نشک توبته. سیبا قیبا
خوه، نزانه. دن پریتان دبه زن و زارویین روی سفیل دن دلایی زنبرا
نانت ده خنکار وان حالا حیا دهیه تو جاسحت ناکه. او مرسوی زوی
روب یی نامه ور بالطبع مرسوک ظالم و خیسه لوما. بجه کو اول و آخر نیتاری
اره کو خان بن دست خوه دن رشوتا بشتبه. او مرسوی سر مأمورین خوه
افزلا له مرسوک کری عاللاوی بریتان کری مین تو هی هنی تو شفقی ناک

ستوف دهید. هنگ عبدالحید هان سرخنی هند. و لاتین مظن کنن دست
نیاراده. هنده فسائل زدست به درکن. هک اون هتیاریا حوه نکن
مین ویزی بیوه زی. فاعنورا با اول الامار

کردستان آلمیم بر مکنوبه صورتیده:
اف کاغذ من زولات ساند از عیان همه درج دم

داده اسالنایم ۱

(کردستان) ای بر نوسوسی مستتا او له رق صرمبله مطالعه ایندم.
آجدینکر پوشاهه نیضه فضل قدم سزکدو. برمله النبای الملاع هرمن
اینک امرنده کوسته دیکنک نبات اجهات برورانه المق سزاوار تپیکدر. بن
تدقيق و مطالعه کروه کرد توی آسبا افرامنک الا ذک، الا خلوق، الا
مستدلرندندر. براده ای اشغایانا (تاریخ تهدن) مطالعه تصدیق ایدرل.
سزه مقام اعزام شده دیپلولرکه او قدر پازارلری پیکده بر راده منه او لان
بر قومک لسانده هننه لشرندن نه ساصل او لور. براءزاسی در میان ایدندر
پیلز لرکه بر ملتک بیش اتفاقی بمناً برایک کنن به مدیون او لور. با پیقصوس
ایچلرندن فضول کبو شامر، صالح الدین ایوی کی جندی پتشن کرد توی
تهدن نور الافتکار بر حزب قلیلک مستتبه بیش و مردانه او لاما بن ۲ دناده
هیچ بر بی ضایع او لاز، ساحة خانشده آبات وجود اینش بر جزو فردی
بوق اینک محال او لابن کی عام ادراکه عرض ایدلین بر فکر کده ضایع
قطایسی محال اندر محالدر. بر جسم او زیره این بر ضربه که جسم ضرور
اور زنده بر تبدل جزو فردی حائل اینش نسل لاد ایه بر ملتک دماغ
ادراکه بیار پیلان بر ضربه نکر بندکه بی از فانی عمالاندند. خلقه
حقوق طبیعه و سایه سی او کنک سزک کی گردد خلائق او لاندرک و ظبفه
و چدانیه سیدر.

پوکون خاق کنده ای از ایلان دست مرحمت و حجاف. پدهلاهه دن
یاخود مالی، بیکر باره سق غصب و انا ایده جلک او لان بر مستبد خونینک قالی
الرندن ترین ایچ بیلر، فقط بهم. سزه اینم که ساعی هر اندرانه کرک
محصولی پوکون، با خود یارین کورمک ایمیون جالشبورسک، سزه:

دو راه چشم مرسله فرب و بد نیست

و هر لک کمیه آمالکرک بیدین دوشنبیورسکر پیه، پوچه او لقل ده لازم در.
حقائق مبنیه تاریخه دندر: زمان، مساویته مراجعت ایدلکسین
پایلان شیلری مظہر بیانت اینه.

کردار شمده قدر «خلقه» و دیکنک پیلز لر دی، بون پیلر مک
نه پیوک هندر، کردار جانیلر دی که حکومت نه پایاره حقدار، مشروعه.

پوشدر بوجیبر سق دست نهوده بوندر
جیون و خروش فکری تو قیف انداری.

اندیشه منه او لاز حزن و سروره مفرون
افسرده و وزکارک احکام ب قراری. [۳]

کوش اینه بجهانه آوازه نکم
عد ابله رز مرجع خاموشی منادی.

هر لک دیکدر عبری احرار بر بناک
حریت، ای مقدس، جاورد ووح ساری ای.

۱۰ المدرس ۱۸۹۷ باریس

کربد

من جو بیدهین بری قیده هنک جارا بخنا حال کربدی کربد. اخواز
لآن هنده خوش زدسته درکت. لاوی بادنامی پوتان بی والی بی ویده ری
کرمت ظلیل مسلمانادکه. مسلمان هر دکارن ویده ری بیکن. هر روز
رت دکن. ستکار وان مهساپیرا ریدکه درین هوا و خیم داشی بک ویده
اسفایی تائف بین چونکه زسفالتا وان درسه که اتفاق له علیها و بدیه
اصل بیه. کربدی هر روز پوتان زیده دین بونستان عسکری ویدکه ویده ری
ین ویده ری افهار شادمان دکن. مسلمان زی هر روز ماییده نه. هر
ز او اخا ابدادین وان وزاروین وان اسپر و ورد بین ترکد دکن. رو سیان.
س هزار ارمبا ریکه ویده ری سر ارامش بین مسلمانین مایین ویده ری
کان بک. مال مسلمانان هول نهله کسیده.

نفا و از مرزی امیت نمایه. کلک جارا وک مسلمان تی دیجن سر
نین کرن قنانین وان در دسته نلکن حکومت جیلا کلاک سفلک دیده وان.
کیکن مسلمانان زی زخافطا هر شا خو. عاجز مانه. هن میرین فلا
هین بکک مسلمانان درین دن بیزی وی وی رسماً دکهورین میرکه
نكاح دکن دی باب مراجعت حکومت دکن. حکومت شکایتا وان استاع
مراجمت عیانلید دکن او پیکچار اهیق نادی.

کان کرد نو اف حالین ها هن زو مره مثال بیدن. ای و کردستان
نهله کسیده. نهایق اون زی وک خاق کربدی بین والا دست پرسوه
سری عمالا بخوازن اف اسارت و های دست مأمورین مید اطیبه ده
دی وه بکه اسبری مستوف. ناموسا وبل بن سما اسپی عسکری

[۴]
لید بیدی ملن داشتادی:

نوح ها ولا زنم شاد.

— ابوالله المری —

پىچىم كىرى بونە زىلە و كېلىر
كاشل كىرى بونە طەرە بىرسو
داققەت نېتىن لوان چو تىكىيف
پوشىدە لباس دىلارنى بىران دەكىز كەن
ملانى بونا تاجىدىن دەجىھ بە سەق دەزىنى مەترقا دانە دەجىرا
عىنى دەنلىپ

وانەر دەكىز دېجا ما تېدىل دەقى دەكىز دەشەرى تەحولىل
ناكاھ عجايىك نەماوان پىت جىزە زەقلى قەط نەماوان
ەركەچە دەغىرە و شباڭان دەبىا دەحرىز دەخىز دەبروان
اوچىد زەقىم پېر دەكالان
ەندەك دەرىھەنەن مەلىپ
ەندەك دادان دەمىساغىر
ئاشۇ زەپان دەرسۆكى هول
دەم بىتە ھەنک ھەنک دەكىش
پۇيىنە ھەنک ھەنک دەمدەوش
ھەن جامەد دەرىدەن دەرسخوش
ھەندان دەكىز فەنان و غەرياد
ەرىپىك مەتمامك دەكىز كۈن
بۇت غەرقە بەلە تەمسىك
پۇسا خوھ بە پىك اخبار كە
پېۋاپ چە بلايە بى نەبایت
اپرو لە خانق بونە جىلاذ
نەمال دەكىن وەنا مەشوش
وەن كەنەندى كەراوچە دەنگەن
وەن كەنەندى كەراوچە دەنگەن
ياڭ كەنەندى كەراوچە دەنگەن
خانق دەكىز دەكىز دەكىز

مەلەپ بەنە ئاقاق و قىچىا مەلسەن ئەمع بە

پادشاھ نەپەنلىرى كەمانىنەر، عەنەنلىرى،
پۇنك بوبىلە اوەلدىن، مەركىك بىر حەفە مالىك اوەلدىن كەردار، سەز
او قۇنۇرۇر، سەز او كەنۇرۇسلىرى، سەز دەمىھەدە ئەنەنلىكىز جەلال قەلىپ بەشانلى
نەشەنلىل بىر غەنەادر.

اوەل بېلىرىك بىر مەصارعە قەلەپىچىق اوزار، مەركى كەن كەن، فقط امین
بامەسىنلىرى، او فيض بىلدە دانما سەزلىك مېنگىز، مەشىق غېرنىكىز اوەلەجىنلىرى،
ئال دېرىكە سەزلىك ھەزمەكەن، گەل، حەخت و مائىت مباركە كەن، حەلل كەنلىپ، عەن
سەن بەلە غەلە سەزگەر.

شەدى بە قەدر حاڪىت حېر و ئەللىكت ابى بىسما حەكىرالىق مەدات
و نورلادىر، آرتق لەزان جال بەلە:

بەجە دەيدە ئەنۇن ئەنەنە، ايداك
شەدى آرتق و قۇف اپەنۈرۈز
دېھەر، سەئۇنىيە، خەنائىق تاربىيەن و مەلەسلەن مەحقىقىن كەردار، زەكارە،
ەرىپىلە، سېرگەرە، لازىلە حلاسە بىن نۇمزەل كەنەنلىكىز قەدر
او كەنەنلىم، عىقىقىتلەر ئەتكار سەپىلەم، باش بەق، سەئەنگ
ئەتكارىنەن ھېچ بىزمان ئەنەنە حەفتەت ھېچ بىزمان صورت
حەقىقىتىدە مەسىر اوەلەماز، جەپىنلىك اسپىل قەدانىم 1

ايم ما كەنلىشت پەرىت ول جە فەم
اسراق شەرق شەد ائر اغزاپ ما:
فەخىر سېلە ئەتھار ئەنەنلىك بەنچىق مەبان اوەلەپەلىك سەزلىكەنچەن حاشىز.
ئان شەرقىدەن، باق بىلە ئەنەنلىك بەنچىق، اجەنەدەن، بىر كەد

مەسىن بۇ تارشاناق بەكلىكتا سەرسال دەغىت كەراوانە بىزار
اھىن و جەمال
شەدىل منىز، دېر لەزق مەشكەت جەل كەن كەن سەرەق
سەرسال كەن بۇز نۇفە مەسورد مېرىدا يە كەن دەنگەز دەستور
دەستور كەن بۇز بۇشاقان زابۇن مەنىشلىق ئەنەنلىق
تېڭىز چۈنە بەرضا مەزادى دەلەدە مەقصىد و مەرادى
الا كەنەنلىق مۇ و تاجىدىن وان دانە خەرە دەخترانە تەرىپىن
بەنچىق دەمە كەن بۇز دەنگەز دەنگەز دەنگەز دەنگەز
لەتىرىق و سەند سەن دېرىدا چىند مەجرە و مەرمە بىردا

عنوان

جنوده (کردستان) فرنگی

صاحب و محرری پدرخان

بانا زاده عبدالرحمن

مر ظبده ۲۰۰۰ مخ کردستان

ولات مطامن ارسال و ساختار

فرا و فساهه نشر و تدبیر اوک جندر

کردستان خلرجنه هر بیرون

سنک آبونه بدی

غروشور ۸۰

کردستان داخلنه خبروی

ایستادله بجانا کوندیلور

کردستان

۱۳۱۵

(پازده روزاده جاری تیت خیاندن جریده با کردی به)

کردی خصیل علوم و تقوه تثویق ایدر ضایعه و ادبیات کردیه حاوی

(اون بش کونده بر نشر اوئلور کردجه غزمه در)

حیجی قی کاغذکی دیک

زمزه دف سر کاغذی

وها نهیه:

مجنو نجل المرحوم بدروخان

پاش عبدالرحمن بک

هر جار دو هزار جریده

ازی ریکم کردستان

دبلان بدن خلکی

KURDISTAN

Adressa : Rue de Carouge, n° 7, GENÈVE (Suisse)

فرنگی ملک موافق عربیه نزکه فاریجه مکتبه کردجه با ترجمه شر اوئلور

﴿ روزا بیچنبه ۱ جاذی الآخر سنه ۱۳۱۷ فی ۲۱ ایول سنه ۱۳۱۵ ﴾

کوردیک مقالدن بیلز اوله رق دار حریته التجا اینش اولان یکنم فروزی
بک اقسام هیله جریده حاجزه امک نهفه نزکه طبع و تر اوئلجه
عرض اوئلور.

اجمال

اوه دوهزار سالا زینده تره کوکر فی مرقا خومده یعنی له کردستانی
متولن پنه. ذی حوالیده ذوی زمان و هزی به شجاعت و قوتا خوه وه
مئک تامداری کو حیرانی وان قوم هجهم به هنده شوک و عشتا خوبه وی
زمان لفظ (کرد) به متنا شجاعت و دلاوری قبول کر. و سروی اخلاقی
وان کی خسرو کلک ضبط عالیکه ناف عسکری خوه کرد استخدام دک.
لکن نوجارا کردا تائیسا حکومتک مستقل نوجارا تأمل نکر لوما هر یاری
خدمتا حیرانی خومده مان. پاش اخراجا عمبا کرد کتن بن دست سکندر
پاشی کتن بن دست اشکانیان و ساسانیان نهایت و تنا گورقعا قادیه عربا
کردستان قتع کرد وی هنکی فه سلمان چن پلی زمان سلطان سیم
ملومندر. بویه بروزمانه اسلام امت مظلومه تک هیشنده زیاده جهل و غمک
آشده از دیر لکه اویه یقی کوردیکم کرد قومی بلکه بر از اشاظ ایدرم
خدمت کر حق نهوزی بی مصرف کلک بی اسان مخ آلای سواری تیه بی
ایمیله برسند بی کردستان تکیه کردی الباره شو غنیه تشریفه
لکن کرد پاش روزا خوه تایین پرا خوه. فی زمانی نو ولات نهایه کو مسترق
نو روسارف پنه. ازمه و لان اجنبیانه کن کاپیم کو خوندن و قیسا ندی

تبیع

کلک مردوا ز منه تبیع کو زان کرمانچی یخونن لوما قسک
توک جزیده من ده دخرازین. سر طلا وان یادن الله ازی پاش نهی جریده
خوب سان خیل غیرت نهایتی خوب فرزی هنکی نزک طبع بکم. خولدمزی
من نوزی بلک سرادوی خاطب ب لکن برشابا ناف عسکر ظلم واستبدادا
فران و مشبرا رینا فرا آ اوتمام دکر حق کو هو کاری صیر بک اویزی رانی
هات دیاری ضریب حریت و ترقیا ملیه بخته.

تبیع مخصوص

عبدالجبلک ظلم واستبداد تحملکدازندن شو بخاره ملق قور تار مق
یونده بروزماندن بری مهد حریت اولان عماک اجنبیه سیتررق مطبوعات
واسطه سیله امن ایفاظ بودرد بدمعه سیار مساز اولق ایجون نزکه. عربیه
و آرما و دجه برجوق فرنگی تسر و قسم ایده بک فرنگی منه اوقیانزجه
سلومندر. بویه بروزمانه اسلام امت مظلومه تک هیشنده زیاده جهل و غمک
آشده از دیر لکه اویه یقی کوردیکم کرد قومی بلکه بر از اشاظ ایدرم
ایمیله برسند بی کردستان تکیه کردی الباره شو غنیه تشریفه

محنے نلا کتہ منجر اولان اونسالا میداقی بالتخیلہ تباعد وادر نمیه عودت زده
امموراً استانبوله کوندرالم. متعاقباً خیلر طرفدن احاطه اوئندم. حالاً
اکلام مدینم برسیدن، پیله مدبکم برکناه (!) دن طولانی کیجه کوندو زن تفیب
وزصد ابدالم. واقعاً حکمت (!) حکومتہ بزم کی ساندلان عقل ایوبیم
منسده بالکر شوی دیبلیم که کندمه تدقیق و تخفیق موجب برحال
کوره مدبکم کی ملتک جات عزیزیت صرف اولنچ اوزره اشدن. طر ناغدن
قوباروب بر مکده اولدینی پاره لرک بر قسنکدھ محضماً خفیلر الک اوافق
ذوقلرندن عروم قالسون و آلدفتری مهادن ماعداً - حب التفیب -
ستحق متفرقاً ولسوئلر. آتش وهم و خیالانی کوروکلسونر دی بندہ قاپیر.
ما به وسیله اولدینی کوردکمکه مثار اولوردم. حق بر حال عصیله نصل
کولیم که، اشامک الاجنی متفرقہ طولنوجہ بر حساب کوسنرک ایچون
بالان زینیدمکی موروت ملک و مهارندن ماعداً دیندن، دیندن بی خبر،
بک جو غی خبری و املادن پیله عاجز، حق بعض اوصاف مستحبه بیهودن
لایفلحون کویا ملک و ملته خادم. پادشاهه صادق اولیورده ابیونی ملعون،
بدایندن اعتباراً اون درت سنه وجودیت مکتب سرمداری اوزرندہ. خدمتہ
حاضرلئ اغورندہ جزو و عنی. خدمات شاقده اذای جیانہ مهیا بولمن، بر
سوری اولاد وطنک تلیم و تربیتی، دولت و ملتک - وظیفه داشتند
- سلامی لابی تکفک ایش. - اجزای موجوده شک تداشی لوقاتی بر
اشاره وقف ایش بر ضابطدن دها شیلان استفاده و امن و اعتماد کوریلوب
وارضابٹک - طیی وهم و خیال - احوالیه (!) نجسے مامور ایبلیور.
عجا بمعامله انسان نعل پاسه بونز. ناموست. عزت نفته طوقنیز،
جانشدن بقدیر من. ایتے مدیکنی یايدیر من. خاطریتہ کلبنی کتیر من! پیسم که
بوده می حکمت حکومت؟...

شیلان تدقیق و مطالعه بو، و ساره کی مواد و خصوصات حکمیتی

لازم کن تفصیلیه ایلووده صرمی کلدکمکه آبریجہ برر مقامه ایله شرح
ایلمک اوزره اولاً مختصرآ شوحلاصی تفیب ایله بیتیبورم:

شوحلاله اوج درت آئی رسماً تفیب اوئندم. نهایت دوستلری
آغلانه حق، دشنتری کولندر جث اجرا آت غریبه حکومتی ده کوره رک
واممور مخصوصه ترقیق اوئررق ادرنیه سوق اوئندم. اورادمده سیرایتیکم
رسنی، نیم رسنی - نیتہ کوره - کو تجلی، آجیقلى قومدباره درانلردن
سوکرہ فراره قرار و بوردم، جونک چیفہ حریتہ حرکت ایندھ جٹ بر قلمک
معطل و بند مادیه آمیلمن بر قلیجندن دها زیاده خدمت ایندھ جکنی
اکلام.

زانه. زن سر زارو حق دخون دغیسن. حق ملت ب مر و اسطا محافظه
امبیت و آسابتا ولاپی خومره داججن. ارنوود زجاوه کرده قطماً آسابتی
آورو باپیده جاھل ماین لکن الله ایلم که او دجتنی کلک مکتب والائی خونده
وان انا کرنا کلک زوازن دیارین بیانیاده جبریده طیع دکن ربکن ولاپ
ملق خوی ایفاظ دکن. خدمتا کرنا زنی حکومتیه کری زیا ارنوودا کلک
زره جبره کید حق خوی ز حکومتی دخوازنه حق خوی لئک بادشاه
شخصت سری خوی حق خوی ز حکومتی دخوازنه حق خوی لئک بادشاه
نامبله. از هر دین دولتین بیانیاده وکی حکومت حق بک مرسوی غصب دکه
ملت حق وی مرسوی دعوا دکه بموی صوری من عدالت دوام دکه.
خدی و پیغمبر زی زومه فی حال امر دکن لکن سریجک منتنا خوی و
تف تفیبت زک کری اون پنه اسید ظلمه مامورین عبد الحید ربکه
سرمه.

حوادث

عبدالحید زیریانا ارباب حبیت درسه. کلک پارنسا بیشانان زوان جوانین
ولابین خوی زک کری همانین هرہ جربدا در دیختر وعد دکه دازنکرا
خوی پیورن لکن ام حق خومبی به ناموس ترجیح سعادتاً مشتمل ماختکار
دکن لوما می خرکن ختکار فی ربده عقیم دینه. حق بری هینکی باوری
خوی احمد جلال الدین باتا ریکر هرہ اوی کلک احسان والابین ختکار زمه
حباره وعد کر لکن له المد نکاری مکی اغفال بک مابوساً فکرا اسنانی
جو حواب یانس دا ختکاری خوی خدی صاحب غیرنا زملئی کم نکت.

بسم الله الرحمن الرحيم

خلاصه مادی: حکومت و تیمسی اولان ترجمہ حام

بر عسکر، وطنداشلریه ملکیتی اولدینی برادراده کینینک زیر
قهرنده مضطرب ایکن موظف بوئندین خدمت عسکری ملتک اکا خشم و تحییل
ایشیکی بودد و مستولیت وجдан او نامولی عسکری بیتون ایکه تبر.
شایسته صفتی حائز و عقلی، ناموسی بوندہ بر عسکردن انتظار اوکن کلن
خدمت مقدسه ایله آلت اوئندہ بوئندین مادیبی دوشبورر. حقیقتده
جایت درجه سنه واردیلار شو افعاله واسطه اوئلقدن قورتولق، هیچ
اوللابزه شوبز مسئولیت اوئردن آنہ بیلک جاره لوبی طیبی آرلو. ابته
بوئندین و عنصرآ خلاصه ایشیکم شو جال. چکدیکم و جدانیوز عناب
اویبریور من کی اسفن آکدیجہ نجہ الیم و افغان اخطار ایدن. تیمسی
اکلام.

بوراده ، معرفه نداوی انکار اینچون تعبانه ، استراحت و جدان ، اینچون ده
تشریانه . غرض و عرضین هاری نریادمه دوام ایده جمک . نر جسان حفان
اولنه جایش جم . اسباب لازمه توسل ایده جمک . ومن الله التوفيق .

جنوره بولنده :

اتفاق ، فوجه بر متنه دموع حزن والدن متھصل جاغلابانلرک خروش
و جد آوریله طبیعتکاه ، یانان ، قاورولان قلبک تأثیر آشیبه منکاف خوارانه
ظلستله زینه خون مصومان . دموع یتیان ایله خبر ، عیطی عداده مو .
سامش آتشین قلبکه . حقه یارلش در دل باقراره ، دیکلشن خوبین کوزاره
متوجه و بر ظلمتکاه فریاده ، بر کربلای عداله اقلاب ایدن و طمیزه وداع
ایدرک آندیم ایلک آدمیه ، اولجه زیر بنا خزده ایکن صارلیپنی سلاح استلال
ایله بزدن آیلش . دیکدیک مینیم بولوای عدل . و حریبت اوزرینه لما رتی
فورمن . اودنیقه دن اعتباراً عجوانی ترقیده قوشمه باشلامن . اوکزه در شدن
بزی کریده بر افسن ، کوژمن دن اوجاران ، کولرف غائب اولش . حق بزه
غمونه عبوت ، کوزل بر اثر ترقیده بر افسن اولان بلخاستان حکومنبدر . حکومه
عاذ مطالماک . کوریلن احوالات بر مقابله سیندیرلىغی غرموناق و اساساً
حجمی کوچک اولان فرزنه من اینچون غیر مساعد بولغنه مناسب دو شدکه
ایلرورل . خرسیله عکرلرک حیات هموی افوردنه طاشیوب خدمات
قدسیه عمومی و قفت و تبرع اینشن اولدتری حیات عکرلری بوله کلیشی
کوژل احکام کینه فربان اولیورک عکرلر . اکلاتلسی فولايلاشان بحال ایله
ناظ و مردرلو مناع عمومیه سارمه نهاد ایله بر سرک اشخاده دعوت مر
سلک و ظیفیه سرمه نه بگدی که نم فوارمه . جیقه حق فریاده حق
بر پیشجک هرج رو جدان . عقل سیم بوقدر . کیم ایست من سعادت و فلا
گتده مشترک بولندهن وطنک ، ملتک ، حکومتک سادتی کوریسون ؟ کیم
وز قارداشندن دها عنیز و مقدس بیلیک اخوان عکریستدن . اوندن ،
و هندن اوزاقلاشون ؟ ایته بن و بن کیلرک و دیکر احوال دیک آشین
لنه ستریق او کنديبلردن بن خبر اولیسای امورک بونتهددر . هر حاله
بیت و بن او نلردر . هر کسی فرازه جیر ایدن او نلردر .

پیشم آرتفن کیم کیمن اشتکا و طلب حق ایده جک ؟ اوت او هیت
کون لزان حال ایله : « کور دیکنگر رذالتلر ، قانون ایساویه تبدل ایدن
و ره مصلحتلره حال و استیاله ماژبر فک اندغشکردر . آرتفن بیرون تبک .
و تخلک زمانی بچشدر . بوندن سرکمک سیر جیو ایدر . تیجه انتظارده
اچ آئیدر . صاحب آرامیک . باشکرک سارمه نه بنه کنديکر باقی ؟ »
نهدر . بن ده ماجزاه و اقه موقفت احسان بیوسون دعا سیه

دلدار نه لی جگر ڪابن
بی شه ڪها نه حال مشکل
فکرته رخی دوان نڪاران
سر خبل سباء دلبینه
واز هناته بقلي دم و وقت
رحم کته قلب وان رو الاز
نور ادخ وان بهت تشق
روحان ته نکر زهف جدای
ظاهر دکر اتحاد لاریپ
جنی وہ کرن بهت طلبکار
هر چار چه طالب وچه مطلوب
او متعدن چه جان چه اشباح
بنضا دلال وکر حلاوت
لیکن ڙختیقا فدین
چیونه دعلم حق خلاد
هن مختلف هنک مخالف
آخر وہ کون نما چو کلت
کاما وھه دین او یمندار
روشنز وھر دو وو گراندن
یلک جیرن لزلف ونالان
یان هرزو ملا یکید خدسته
اف کل دچھ کلشی شانه
طیری دچھ سرغزار ڪئه
رمتن لخی دولن درخون

مطبا جیتا تاق و تجیا ملسا طبع بنه

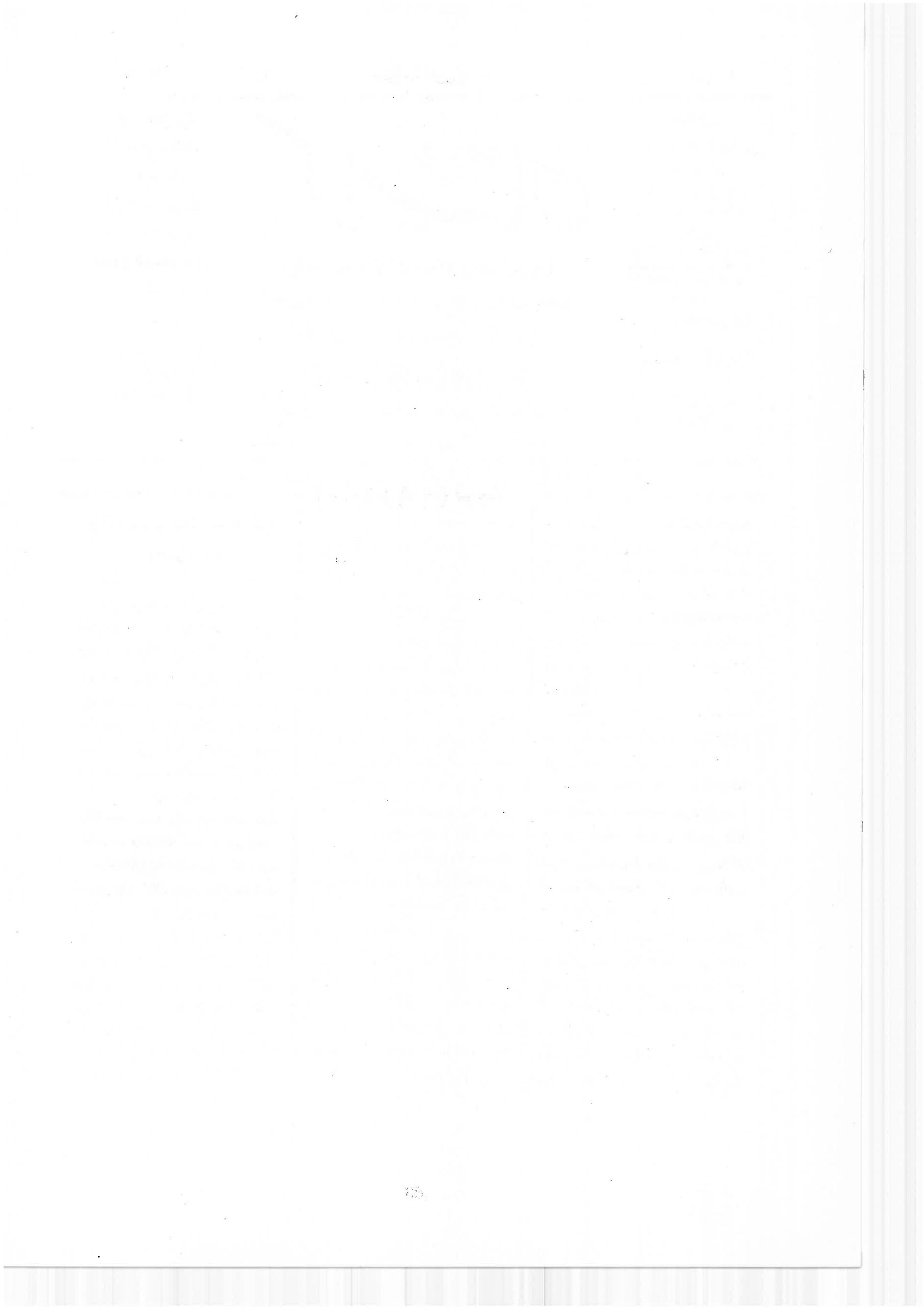
د پاره نه لیکن آفابن
پشیه بصید نیم بسل
نامپار بزینه سر شکاران
ذائین کونه صید سرسینه
وسلطان ونظر کرن بدقت
القصه ڙحسن فان غزالان
سر ادل کر بهت تعلق
مکشوف طریق آشناي
یلک رنکی صرف عالي شب
جنی وہ کرن بهت کرفتار
ندکو کوچه قلب وچه مقلوب
بی شه یکن چه تن چه ارواح
جادو دلات وکر عداوت
نسبت به حادشن عدین
لورا کو جنود جلن مجند
هن مؤتلعن هنک مخالف
وان مؤتلعن پک الفت
پسکی کو اوان کری دخونخوار
او هر دو بعد دلان جاندن
کافک سیرن لیزن ویلان
کوئن عجب اف پکی دکتنه
اف بیوه لکی جھی کمانه
سر وی دچھ جو پبار کنه
ماوراء ڙھیستی دکلکون

بر زاندارمه تفری بازار، او قور، تریسی بونه و ظیفه نی داخنده سایپور.
متسبی اولدیپن حکومتک تامنی اعلا ایجون سره هر فدا کارنی، تنهیانی
کو سترمکدن چیکنیز، بتکم (پایپول) استایوننده شندوفه پنه مدیکمکدن
طولاوی آجیده و شهر دن او زاق قائلش ایدم، اجنیلکمی، بحالی حس ایدن
موقع زاندارمه تفری استراحت ایجون اسلوب یمکنے تو سل اینش و غله برابر
نصف الیله قدر او چو سر قلن و نهایت گفتند خبردار او لان شندوفر
تلخراو اف مأمور لندن چیلی بر کنج کندی بساغنی بک آجیق کی بر فضیلت
بر درس عبرت کو سترمکدی که بوسچونک بکا آجدینی بوقش استراحته
او بومق دکل بلکه صاحب فدر بزم حالمه، اسکین بزم له همحل اولوب
بو کون بزه بر درس نضیلت، بر لوحه انباه کو سترمکده او لان شو برا آوج
ملئی دوشوندم.

آلتی عمر دن بری جهانک اوج بیوک قطعه سایه انداز اولش،
کو کلشنس بر حکومت جیمه نک اداره استبدادیه آلتند نهاله کیرم جکنی،
پس اودرجه کنیز الانسان دن آبر بلوب ده چیزار حریته دیکلن بر زونهال هوای
حریته متفس آب مرقان و حکمته متندی او لور بھ عیطک نایه بیانان مند
نمصور ته نشو و نما بوله جنی عاکه ایدم، تیجه لریت بر برهان ذی حیات
نتکل ایدن شومانیسی شانل حکومت علیه ایله استقبال امین بلغارستاني
مقایب ایدر لک خواب بر اصرار ابه طالقم.

وان پرس دکر کو کر بین	دابو خوه بر دی دست هلین
هر دو دوی کاربوز کو ناکاه	دین کو ڙ محض قدرة الله
او هر دو پسوکی دو پکر	تابنده بشکل شاه آخر
یلک هیئت وشکل یلک لبسن	اما دوی شری رنک ناسن
سیرت ملکن صورت پریته	نه باسن او نه مشتریته
فان هر دو بزان کوازو دوازیاش	دین دلو جان وہ دات بثاباش
اور نک کریان جنوں واله	ایدی ته نیون ڙ عقلی آ ک
مه فهم و خرد نفعقل و ته مونش	کیربون لسر زمینی مدهوش
فی الحال ڙ عقل وجانی تیرون	دین دو ملک زیاده دلدار
وان هر دو فرشتہ دکبار	

زماره (۱۹) نیمه

كرستان

١٣١٥

چیز کاغذی ریک
زمزه دهی سر کاغذی
و ها پنیسه :
نجل المرحوم بدر خان
پاشا عبد الرحمن بک
صدوق البوسته (١٣٧٩)
عصر القاهره

هر جار دو صد جریده با
ازی دیکم کردستان
ده بلاش بدن خلک

(پازده دوره جارک نیت شبستانی جریده یا کردی به)
کرد لری تحصیل علوم و قوته تشویق ایدر اصالع و ادبیات کردیه بی حاوی
(اون بش کونده بر نشر اوئنور کردجه غزنه در)

KURDISTAN

Adresso: Boite spéciale N° 679 CAIRE (Egypte)

غزنه کل مسلک موافق عربیه ترکیه فارسیه مکتوبل کردجه بالترجمه نشر اوئنور

٤ روژ پنجشنبه ٢٥ شعبان المظمه سنه ١٣١٧ في کانون اول ١٦ سنه ١٣١٥

موقوفین مظالمه الک بیوک جانیلر کی اقره اواجایله
احتلاله امن و او قریب باز مقنعن منع ایدله کلری
کی بعینی شو ظله و عدم احتلاله حاصل
اولان خملکداز جان صفتیته تحمل ایده یالمک
ایمیون رد ایدله امنیه مبله قرائت کلام الله مراجعت
ایمک استخیار ایده و قوع بولان رجا واستحباب
هیمه ده تائی سز قاله وق اللرینه قرآن و پر مکن
دخت استکان اوئنور
ایمک اخلاقیه بیم ظله الله دیان ذات شو معاممه
حکمات اسلامیه نک دک حق اجنی دوئنیه
تائی جانی بر مسلمانه ده اجراء ایدله استخدمن
ملق بیوردک خواهید اندن بر واک قالدی نقطه
الله غصبنده نیمه برک اشخاصندنه قور قزوچک ۱
شو اجراء ایندیک ظلیل دن طولی بی ملائمه
اسرالک بر کی بحریه لی دو قبور حق پاشا نک
خندو بدر غنیم ایده ور دیکریده ایشه بر امیر
حاله اسخ صورتنه بعلول قادی

نهایت شو معامله مستبده انتکره سفیر اصالو
سید اقرنور حضرت لریلک جیت وعدالتی غیریک
ایندی قرآن او قوی مقدن منع ایندیک بیچاره لری
اکلیز جایه اینکه باشدی سفیر مشار الیاشه مذاخنه
و حق کردیک مناسبیز لکل او ذریته قطعه منابه
و مان در مادنی زرک قیام لطفیه بیچاره بنا بور لدی
شرابت ایندیه غرائب اولاً او زده موقوفه

اولندینه شو تکلیفden استفاده ایده می چکنی
بلیغ ایندیک کی ، صرف استانبولیلردن مرکب
بر جیت دخ ترانسواه کنک ایمیون مراجعت
ایمیش ، وانزه ده او بوله جواب ور لشکر معمالات
معروضه معرف شاهانه لر زدن چیکلان تائراقامه
به موافق و دولینه پنده کی مناسبی مذکد ویمه
علیه بویله مراجعته بولان ارباب جیت شایان
تفیر و تحسین بولندلری حاله ، هر معاهمه دن ذات
شامانه تر علیه بر حصه چیقارم مثائم دزیله لری
ایمیلدن اولان واصفتای بند کان شاهانه نامی
آتشده ملک شو زوالی ملکش شو مظا لوم مندور
ملت معتمه نک قاتی امه امه پیشامنی اعتیاد ایدن
بر طاق جاوارلر بو معامله غیر بیورانیه دخی
منفعت شخصیه لری ایمیون ذات شو کنها بکر علینده
تسیر ویک تأیلات ایله اعتمام ایدرک جفه سنک
جیس و توپقلری خفته اراده سینه عالانه لری
تصدیر ایندیه رک شو اصحاب جیت سکر اون کون
جیس و توپیت اوئنور

قیما ماین هایر نک ام بکرمی درت س دنبری
بچه بچه مظلوملر لک فریدن رنک زودیق کوز
باشتری ایندیوب کور مکن او مانیان او ماین
هایر نک ده وقها دخی قصاب دکان جیلا دیتافی
تمیر نسنه مزاوار اولان بیکلشاده کی خن باشا
تغیر بیکلشاده کی خن باشا مادت توپت نیزند

﴿آآیق مکتب سلطان حید خان ئانی﴾
(حضرت تریته)

پادشاه

بوزکه مع التأسف خبر الدین بر سال حیرت
اشتالی شو جریدم معرکیه المظار شاهانه لرمه
هرس و بند کانزله اجرایور دیشکز معاملات غیر
لایقدن حاصل اولان شو تائیرانی نظر هایر نزد
آیات ایله تکارندن اجتنبی وجایرو و سیله ایله ده
ملت مقصومه مزی خیران حادن خیردار ایدرم
شوطه که : معلوم شاهانه لری اویلینی وجیمه
زرسوال خاریه مسنه انکلیز لک (له سبیت)
جوارنده اوغرادلری خزیت حسیله حششو
قرابیه حضرت تریته بیان نزیق حاوی طرف
شاهانه لر زدن بر تائراقامه کشیده بیورلش ایدی
دولت عنایت ایله اینکلزه دولق اراسنده من
القديم جاری اولان حقوق و متعالع مشترکه ایله
معامله دوستانه عیانل قوم غنیمه بیهوده
اویاندر میله بر ادم خالد سیف الله بک ، او لا
قوخاوه دن استانا وبسده استنبول و جواوند
طوبیله بیله جیک درت بیک کرد ایله کوکل
صورتیله زرسوال خاریه مسنه نزیت ایمیون انتکره
دولت فتحیه سنک در سادنده بولان سیزیریه
مراجعت ایندیه سمتیه مذکور لاری ، لاری ، تائیه
بیان نمودن بیله بیله مذکور لاری ، لاری ، تائیه

عبدالله بن سما هین نیاراده دسته رئی
وزاروین وان بونه ساقیانه نیارا. جسمی
وان شدابن لکی وان نیارامتأذی وروسوی وان
رئی سکتا مه متله؛ ام له سر فی اخابه
هنده خونا شیدا کتی دست مه ده قلتبده
مانه و جله یعنی خنکار نیشان در به یعنی وی
چاین مه کور گزنه ام غلتبده هشتنه.

مم وزین
هشیاریا می و تاجدین زیبوبی و مغموریا
شراباعشق
او دوقته جشم هر دوشاهین
او سوتنه پر همو و تاجدین
خوش چونه شکار کبک و قازان
ناکاه بسرقه شبے بازان
نورک فلی لو ان رتک
ایدی قه نما اوانت چواکه
هندي کود هفتیا حل بون
او زیده دوحشی و خبل بون
او هفته لران کوبوبه سالف
خوکرده عشق بون مؤالف
را بونه نه دوزی یکشنه
فرگریته برنک و روی یکله
عشقی کربون و سابلد
وان پیک و دو ناسی نکرذول
اول دکرن ر هش ترب
پاشی کو کرن هش ترب
دیق خوه به پاچه بندوزنکن
پرواز و فرین بحال و مشکل
اسکوفکه ظلتی بسراها
جلقویکه القعی به بردا
بی طمه و بی شراب و بی چاف
بی مقصد و بی صراد و بی کاف

علی الناس عن رعيته) حدیث شریعت احکام
عادلانه سه بنا، بندگان نامی التده بشايان خلیمک
از تاب ایند کاری ظلم و اعتناف ذات شاهانه لرندن
مسئلہ ۱

باق ورد زبان ملت اولان (جناب حق بادشاهی
الحسامات و بانیه سه مظہر یورسونه شو ملت
معصومیه (ورتارسون) دعائی نکار ایدرم
عبد الرحمن بدر خان

مقاله: منصوصه

ناف فی جریده بی پچکی ازی بمنا حال
دولت امیری و حال نه و دکم.
عسکری مه ملتمه عمری خوه جهادیده
حافظاظ اوضی خوه حایانا وس واولا دین خوه
ده اتنا دکر و اجدادین مه خوا خوه و حتا
خوه ترک کرن وجودین خوه هدفی جی نوع
مزیاحم کرن رژمه ره ولا تک مظان محصولدار
خوی برکت هشتنه و سر سعادت واستقبالا
مه خونا خوه فدا کرن اسباب رفاهامه تیه
کرن و همی وان له سر حدا بوری بالکمی
وان شیری وان بی و جمی وان اخ و بین
سرحدابی.

ایرو احمدادین وی عسکری و اولادین
وان عجتما دیسا او شیرین دیسا خوه ی خونا
اجدادین خوه نه. لکن ادارا حکومت عبدالحید
او شیری دست ولپ هشتنه او اخ اجدادین مه
به هنده فدا کاری به هنده زحمت ستاندین او
صردی له سر بوسنکی هنده صروا خونا خوه له
سر در آندی اف وطناباین مه به فی حال رژمه
دستدارک کرن ایرو سلطان عبدالحید سر لیف
بیکت لتر عفرک بکجا نا مشرع له سر
زخم نه نمی تبیانت و ذوقا خوه نیاراده ترک
دکه او اخ اجدادین و سر شیری بون و
له بنده مدفوی مایین ایر و زریبی جیانا

مالیورازدن اول گور دکلری اشکنجه و تضییقند
شو طولانی خاکای ظل الایلریت قدم او تعمق او زره
نمک نامه، پر ایند بوری دلبری بالکر خالد سیف الله بک
تیکنده نامه بوری شکانیا فربادنامه و برملک لازم
کادیکنندن پنهانه اوکه سوریلان نمک نامه بی
هر لکدن استکان ایندی دیک لری صابور بوری
تقط خالد سیف الله بک شو سورنده کوست بدی
نها مکاناتا جه خانه ده البیوندی

ملککرده انکلزه دولتك حاری اولان حکم
و عدالتله سفیر مشار الیه حضرت بزرگ ابرام
واسراری او زریش ابرونی کچه ساعت سکده
موسی الیه خالد بک دنی صالیور لشد
پادشاهها توپیف او لان حینه مدان امت تبعة
شاعانه لرندن او لان حسپیلے ظلکردن طولانی او غور
هابونکرده دیم فقط دولت و مات بولنده هرشی
کوزه الدرمش اصدقای خدا کاران ملندن او المزیله
شغصلریه هاند حقیلند روآکوریلان ظلم
و اعتناف اشکنجه و تضییقان هضم ایدرلر فقط
شوبیچاره لرک معاملات واقه می ریپی بولان
مالیبوری حضرت بزرگ سه اول نظر عانه
کوندر دیک اولنله شو سورنده کی مقابله کر
دولت مشار الیانک اینتی سلب اینزی ۱ سلب
اینیشن - بشقه دها بیک درلو احوال مضره په
مبیت ویر منی؟

اصدقای بسکان شاعانه باداین دیک ارازل
حسب الدننه ذات هابونکر علینه ممتاز ایندکلری
متو قسمرات ایله و حکمی خربک اینتری دولت
تا اساسدن صار صبور ا بون هناتلیق مساماناق
و مکنکه فربان او لوب گدیپور! شو قورو به سجه
و هنکر تیجه می اوه ورق المراق چو لری حینه مدان
مشله طولانی ا بونلرک ایلرینک بیلرلک اچ
او گسوز قالان چو جلرینک مارل قالان عذرات
اسلامیه نک فربادیه ملککرک هن طرف ایکلیپور
بو قیادر شو وا بیلار هیچ سزه تأثیر اینبوری ۱
استانبول سلطان سو قانده از بکورانی ایشیدنیه
عیبا خانه می باشیمی کلیدیلر سره بکانی کلدی دو
بر دیقیه قورقوند یورلا چلرینه میشند قور ۲
میور ۱ پک چوق کنی علت صاحبی اولیش ۳
چلر انلرک حابی بوق ۴
پیغمبره اعتباریکر واز ایه (الملوک مسئول

تضمیق اوزریته انکاره سفارتخانه سنه فرازابنگانکم
کر کشذات هم اونلاین کریک و مدادهین گرامه پک
مکمل بر رشته تبریز اولشنه ده حضور ملته
نه وقت از لاه تبریزه ذمته آمده یم

خصوصاً ذات شاهانه لر لاه بودنیاده مکن او ماز
ایسه روز عکس نهاده میدان صرافیه به چیتاجنم دوشه
و مقام خلافت سینه ملته سادقاته خدمت عبد هاجزجه
هر زمانات الک یوک مقصود ایدی
ذات شهریاری مزاج و مشوار هایپونترین
موافق کلان رأی هاجز آهه مدن استفاده پروروب
دولت و ملته سعادت و سلامته تعلق ایدن آرای
کنترانه می ردانک و با مادهان و کلاهه جرج ابتدیرمک
ملکنند اخراج پرور ماشلدر در

رأی چاکرانه مجه بوکونیک گونه قانون
اساينک اجرای احکامه عودله اور پاک و اهالی
ملکنک باعث خشنودیمی و شرکه سبب بقای اسايشی
او له حق و جمهه رفع استبداد اینکنن بشقه چاره
سلامت او لیوب خارج و داخله هلب قلوب ایجنون
نه در جه لر ده اهتمام و اقدام ایدله ما دامکه اهال
واجابت نظرنده بر هیکل بلا حکمنه بوتان اصول
استبداد بر دوامدر کسی به اطمینان جدی گلک
محالدر

زیرا داخلا تامین حقوق و اسايش اهالی و شارجاً
محافظه نوازن دولت عهانه نک جداً مقدم
دولتلر صره سنه کچسته عحتاج اولوب اجر آشند
کس نک امین او لمدینی مواعید ابه اواره امور
ایمکنه قدر چالیسله شوزمانده هج برقانه کورله
ویه جک میدان بد اهه چیق شدیریک عهانلر له مناسبهم
او لمدینی بولنده اووه دنیه ذات هایپون لرنه
وقوع بولان اخبارات موافق حقیقت اولوب
او عنوان اینه معروف او لانه اینهنده ذات شاهانه
لرینک دنی معلوم هایپونتری بوتان بر ایکی کیدن
ما عدا کسی بی طانیام

سایه خدا ده کس دن درس سیاسی الم
احتیاجنده او لمدینم معلوم دولتلری او لوب اکریک
عهانلر میانه کر جگدن اصول مشروطیته
و اتف و حکیمانه و اعتمادیه و راهه تائیس پایی مدلنه
متقدیر ادمیر وارایسه هلا تردد اثیری مزکاره
کنورمک و حدائق سن و سال و سائز کوتا احراره
الثبات ایمکنیزین انله توینش امور اغلک متعقبان
و مستحبه زمانه دن درم

صدر اسبق ابتو دوبلو سعید باشادر تاری
طرفندن روز جلوس همایونک تبریک و سبله سیاه
ایکی سنه مقدم تقدیم او لانه نخطره نک سوریدر:

بنده لری جلوس همایونیک ایلک تبریک ایدن
ادم او لیدن مدن سنه دوره می کلادیک، او يوم مسوده
خاطر آن قلب هاجزانه مه نصل تأثیر ایدر ایسه البه
قلب هایپونزه دخن اکاپین نثارات حاصل اوله لرق
نام کنظام لسانا اولله بیله قاباً ذکر بیوریلور
پک بیوک و خاتمه هیروض او لان دولت عله
لریت و مقام خلافت سنه لریه اخلاص و صداقم
درجه افرادله اولله ایدی بوکون عادی بر تبریک
پله بالاکننا اخطار انده بو نمقدن کا کان آقا

ایدر ایدم
ثائیر شمشه مظفر نیله مست غرور اولاق ذات
هایپونزه کوره پک یوک عیب ایکن اليوم او حالله
بو لند قلربن افعال هایپونزه دن و خصوصاً رویه ایده
فرانه نک ملکنک حقته کی تصورات و تصمیمی
اجانبی یله دو شوندر مکده او لدینی حالده ذات
هایپونزه مطالبه لر ابدالی و خرم معاشات کی
احوال حاضرمه مایله منه قطعاً توانق ایچیان ارادات
ایله اقر اغیزک استجفال بولنده منوی و مادی
تحزیبات سنه لرندن استخراج ابتدیکم جهله افادات
ایضاً نیه دو لئنی الا مناسب مارز تبریک عدد ایدم
تروت بندکانه ملک قاعنکاری هاجزانه مه
میچ بنده لرینه الی اخر العمر اعاته به کاف ایسه ده
دولت نه حاله کبریه کیرسون بن فرجه بشارم
ملاظه لرنده بولان حینز لردن او لمدینم کی
ذات هایپونتری بو بوله نکر و ملاحظه استناد
ایلنری جمهه دن عدد ایدم

جهله دن اوله لر بیع زوشه بر ملکن غزیب
ایندکن سکره عصوص ادخاریه صرفه ایشانش بر
حاکمدار کورلمدیکنی و خلفات پنچه انتقامندن قور تلق
بر پادشاه ایجنون پک مشکل و پلکه متقدر بو لند یعنی
بالا حفظه بو بله بر فکر و بق ذات مصالیه ماتلری
کی بر پادشاه فطنه ایجاد ایززل.

چاره سلامتی دو شونگ زمان بورمان
او لوب ازو وقت صکره تحدت ایده جک در کار او لان
مشکلات کوتا کون مانع تدایر اوهه چند
حق کناره مده توجهات علیه لری اووه دنیه
حقیق او لقندن زیاده ظاهری او لوب اجرآ کور دیکم

مستانه رزنه کشم دلدار
نمور و سیاه و مست و پیار
مائند دهان یار دلتک
ناین رزها دل وی چنک

کون هیب ام کوبونه پیار
پایونه دکی شری برندار
یاهه و هه ام چرا نکارین
عجروح و ضعیف و دلکارین
ف دنکه وان دکر تفحص
ماهیت حال خوه تجسس

تاجدین فکری ددست برای
تیست کهبرک وکی جرای
یاقوتکه مثل دانه نار
مشعل صقنه ربو شفائر
مائند شهال شمع تیسی
حکاک بشاف زین تیسی
دستی خوه دریز کری کوینت

داقچی نظر بسکت بینت
لم روی فکری ددست تاجدین
المسکه بی بها و تخمین
ل اسم سق کری حکنایت
استادی صاحب مهارت

صرف آکر به بیت بقراط
تخمین بکن بو زند و قیراط
با لار بکت ربو فلاطون
مجموع خزانی دقارون

ئنا نمنی دوان نکبان
نابت به وقوف دورینان
ما بین و تجب و تحسیر
دامان دکلک کرن تغیر
ذابن کو سوابع نکبان
هزابی کری کستی وزیان

پارچه سه ستوده ایده من . ممالی حس ایدن
ادانی ببروون اک من ، اولور ، شود او لور
قایه بقایی ترجیح ایده من . ببر ، حس در تبید
ایدله من . ببر کو شدر انکار ایدله من .

حوادث

داماد پادشاهی دولتو محود پاشا حضرتله رده
فراره ببوراولش وبارس موصلت ببورمشادر دره
مشار الیه حضرتله ایمک انتظار حرمتی جلب
ایتش اوصاف عالیه دن حمه دار اصحاب فضلتن
اوئله متصف اویلقلری من ایان عماشه ببوره
جنلری ایده ایدروز

شید عقدم مرحوم مدحت پاشا حضرتله نک
خدومن عل حیدریک اندی ملتک ؟ اثریله اخخار ،
ووقة حیا به سبله متألم بولندینی بدر هالیرینک فرجه
حالری مقدمه سبله لشراهه و مرجب استفاده آثارک
طبته باشرت ایتمشادر .

حق جرده سنه او قوئشدر :

نوردیده مجدهن مدحت پاشا اوغلی عل حیدر
پک حضرتله ملت پایسی 'جتمکان شید پدرلینک
«مالک عنایه : ماضیس - استقبال » عنوانیه
برازلرین طرف نخیانه لردن بر مقدمه علاوه
سیله ، صورت تپه ده ، طبع و حاسلانی عحتاج
بکی عنانلریه » اهدای ببوردیلر . از حقنده یان
ملحاظات ، باخصوص اعطای معلومات عادتاً
عیند . بالکن عل حیدر پک اندی به عماجهن
اخوان و کله تشكیل و بیون متفاون حق و حقیقت
نامه تبریکلر تقدیم ، ونو قیمتدار یادکارک بالجه
نفعه لری شبه مزه تسلیم ایدلیکنی ، پناه علیه
طغییدن طوغیی به شبه مزه » (حق)
ویاجزوره ده کی - را لئه تشریفات - (عنانل)
جریده لری اداره لریه مراجعته ایدینه به
جگنی هر ش و بیش ایلرز . هدیه سی :

ه مصر غروش صالح - ا فرانق - ۴۵ ساتیم

مصر ده طبع اوئشدر
لصری طبع بیه

برانز ، بر ایز برانه جق ، دین تزلزلان ، مالکی
قوه امدن . استوابی عودن قور تاره جقالر .

«الخان خائف » ماصداقه خانلر . بون
یان خاللار ، «بیانه دوشیور » تور تیور . ایشک

اوکن آلق اسپیور ، بور آلوچ اعائیلک گچنه
پیشدارلری یقالیور ، بور آلوچ اعائیلک گچنه

انگنه ، کیمی حبس ، کیمی قی ایدیبور . فقط
بر طویله بوز ضم اولبور ، بر اولدیر دیکه بدل

یک طوغیور . [اوغافلار دوشیور که بونلرک
ایار اجدادی بور طور ایده مدغزندر . اولاد

واحفادی بور وادیده مسکوندر . قدر تحرید
ایدلسه ، تبعد ایدله . حق حمو ایدل نفع

علاوه ایده من بنه حق سوبلر ، اسلامی سور »
اخلاقی دوشنور ، پامزی که پارچه لسه دنی

آقه جق بر دامه فاندن یک خل معال پیشر ،
حق بونیله حق اوله جق بر نفس ۱ بون

جیات ظاهره بکشیر . اویله دنی ارواحی ا
استقام دیه با پیشیر ، دکلی که ، قان ارایه
ناموس ایجادندر . حق ارایه ایمان ایجادندر .

و یونام ایله میدان حربلر مسوق ایدلین آچ صونز
علاجیز اوله بیرلن یا ورولر . قدر جاهل

بر افسه احکام کیفیه به قربان ایدله - مادامکه
حقیقت غالب اولر - اوئله ده نهایت حقیقت حال

حق ایده جکدر . حق و حقیقت نامه اولمک
عادت بیلن او عنانلر ، طابقداری بر دشن

اور زینه مردو و سانطدن محروم اوله رق . نسل
آتیبورلر سینه اویله جه عدو اکبر و بوقدره ظاله

فالکنه سبب اصل نامه تھیص ایتدیکلریک
اور زینه ده دها تو لای ، ده ایجاده آتیه جنلر در .

ینه استانبوله حق و عدالت طلب ایمک ایجون

حاضر لق کو ، ببورلر دیه رجال دولت واژه ادمتن
بر جوق کشلر دها بقلا مثلر [شمدیک

موثوق اوله رق واله ایده بیلدیکمز معلومانه نظرآ
فضل و استقا میه مشور و هر کش نظر تقدیر

واحترامی قزانش اولان مهاتلو صاحب مثلا
حضرتله حق بومیانه ایش ، ذوات دیکرک

اسامیی حقنده ده موافق بور معلومانه دسترس

اویلدندنکه نش ایده جکن ٹیپیدر .]

اویل باصلیور ، جو ایم شریخه بخت تر صده بیبور

حالوکه : بیلهه بور اندفاعه نهایت

ویریله من حقه دایان رفاقت در نم مدن

مخصوصات ایله استنال سوم دیکمدن شخص اوزریه
برش دیوب فقط هیئت حاضره و کلا ایخنده جدا
بر قادمه مشروطیت و هج اولاز ایسه بر صورت
معقبو طبیت تأییسه متدرکه او نمیزی مع ایا نس
بیانه بیبورم . « ما بدی ولر »

اجال

استانبوله میاسی [وشمدی به قدو جریان
ایدن معامله پناه هانده طیی دینه بیلر [آور طه]
لر قوچنه باشلادی . باره لی بورکل اندفاعه بوز
طوندی . قاصر غه لر اور تانی قارشد روی ،
تسادیکلرندن قیان تو ز ظلمه نک کوزینه کیمه رک
خوف و حیرتلرین موجب اوئله باشلادی .

اوت ، مساک عنایه نک ساحة خونتندن
یوکلن آه وواه لر ، ظاللار دوکمیر مکن
او ساندیفیتیم ، معموم مظلوم کوزیاشلرندن
هفصیل قائل بخارلر ، افقلده ، حکومت استبدادیه
نک لی پنه مدبکی یوکسلرده کیف بولطلر
حاصل ایش ایدی . او بولطلر ، بیلهه بولکون
قصیر غه قوپارمه باشلادی .

روز کار استقامت جریان دیکشدر من ، ایستاظم
کس ایمیزه میتعدیره ، میتعدیره دامنه جق ۱
بور طوبنل ، بوازیلی هوای نمس ایده جک اولان
یاره لی بورکار دنبله جک نداوی کوره جک
کوژل آچیله جق ، اشنه او وقت طوقان فویه
حق ، سقی و ایمان نامه بارکا عداد جینان استدادلر ،
فریادر ، صاعنه لر ایجاد ایده جک ، استقام آوازه
لری وعد ورق حاصل ایده جک ، بیلارده
بایلهه جق . او وقت حسابز کورلش اوله جق .
قوه طیبیه ایجادلشدن ، جیتوب ایکنک سدلر
بیکلس طونه میه جق اولان بیلاب اچوق شبلری
کتوره جک ، ظاللار نه قدو دوشولسه ، و هنی
آریس س نامه سزدر ، طیبیلک بوفضان توفیق
ایدله من . چونکه حد القابه بیدر ، دیوار اری
آنار ، زنگیلری قیار ، بنه طاشار پنه طاشار .
حق نامه جوشه جق اولان بو طیبان اور تانی
بیبوره جک ، نمیزله جک ، حشرانی حمو ایده
جک ، فقط اینه اوله لکه غایله هنیت ، قیل

کردستان

۱۳۱۵

عنوان
مصر ده (کردستان) غزنه سى
صاحب بدرخان
پاشا زاده عبد الرحمن
صندوق البوسته (۱۹۷۹)
بصحر القاهره
هر طبله ۷۰۰ شقة کردستان
ولات مقامه ارسال و مساطر به
قراء و نسباته نشر و تعميم اوکه جندر
کردستان خارجنه هر يارينون
آلتی آلماني
۵۰ سنتاک آبونه بدل
۸۰ غروشدر
کردستان داخلنه خصوصي
استيانه جماً کندريلو

(پازده رواده جاركى تيت نشيـانـدـنـ جـريـدهـ يـاكـديـ يـهـ)
کـردـلـىـ تـعـيلـ عـلـومـ وـقـوـنـهـ تـشـوـيقـ اـبـرـ اـنسـاجـ وـادـيـاتـ کـرـيـهـ بـيـ حـاوـيـ
(اوـزـ بشـ کـونـدـ بـرـ نـشـرـ اوـبـورـ کـرـدـجـهـ غـزـنهـ درـ)

چـيـ قـاغـنـدـيـ رـيـكـ
رـمـنـهـ دـقـيـ سـرـکـاغـنـدـيـ
وـهاـ بشـيسـهـ :
نجـيلـ المـرجـومـ بـدرـخـانـ
پـاشـاـ عـبـدـ الرـحـمـنـ بـلـكـ
صندوق البوسته (۱۹۷۹)
بـصـحرـ القـاهـرـهـ

هر جـارـ دـوـ صـدـ جـريـدهـ !
اـزـيـ وـدـيـکـمـ کـرـدـسـتـانـ
دـهـ بـلاـشـ بـدـنـ خـلـكـ

KURDISTAN

Adressse: Boite speciale N° 679 CAIRE (Egypte)

غـزـنهـكـ مـلـكـهـ موـافـقـ عـرـبـيـهـ تـرـكـهـ فـارـسـيـهـ بـكـ وـبـلـرـ کـرـدـجـهـ بـهـ بالـرـجـهـ نـشـرـ اوـبـورـ

۱۰ رـمـضـانـ المـظـمـ سـهـ ۱۳۱۷ فـيـ ۲۹ کـاـنـونـ اـولـ سـهـ ۱۳۱۵

پـاشـيـ چـوـ تـكـ سـفـيرـيـ انـکـايـزـ کـوـ ويـ کـوـ هـکـ
حـکـومـتـاـ وـاـنـ مـاسـاعـدـ بـکـهـ اوـيـ بـهـ چـنـدـ هـزارـ
کـرـدـاـهـ چـهـ اـرـىـ انـکـايـزـ بـکـهـ هـنـ لـاـوـيـنـ
أـسـتـانـبـولـ زـيـ عـيـانـاـ هـولـ مـراـجـمـ سـفـيرـکـرنـ.
سـنـيـزـ رـقـيـ غـيرـتـاـ بـرـايـ مـنـ خـالـدـ بـكـيـ وـلـاـوـيـنـ
دـيـ کـلـكـ عـمـلـاـوـظـ مـمـنـونـ بـيـ دـوـارـهـ تـشـکـرـکـ.
وـقـيـ دـهـرـيـکـ بـدـهـ وـانـ .ـ خـفـيـهـ بـيـنـ خـنـکـارـ
أـفـ حـالـ زـورـتـالـ کـرـنـ اـفـ حـيـتاـ خـالـدـ بـيـکـ
وـصـرـوـنـ دـيـ سـوـ تـأـوـيلـ کـونـ .ـ وـهـ خـنـکـارـ
تـحـرـيـکـ کـرنـ .ـ اوـيـ دـنـ اـسـ کـرـ اوـ صـرـوـوـ
سـعـيـ دـانـ جـبـسـ کـرنـ .ـ مـقـدارـاـ دـهـ بـوـرـاـ
سـرـاـيـدـهـ جـبـنـ مـانـ زـ اـخـلـامـ مـنـ بـيـنـ جـمـکـوـ
أـوـانـ قـاـحتـكـ مـلـنـ کـرـيـ جـسـيدـهـ کـلـکـ اـذاـ
دانـ وـانـ حـتـيـ .ـ دـيـ درـجـهـ بـيـ .ـ کـوـ اوـ انـ
نـذـکـارـيـ اـقـرـيـاـيـنـ چـوـهـهـ اـخـلـاطـ بـکـنـ .ـ
مـرـوـونـ دـانـ بـوـقـونـ مـظـالـمـ جـلـ وـخـواـيـزـ
رـوـازـهـ دـيـ حـکـومـيـتـ مـنـ دـكـ .ـ زـيـ خـاـيـزـ يـاخـرـهـ
اـهـالـ قـرـآنـ زـخـکـومـيـ خـوبـسـهـ دـاـهـ هـلاـوـاـ
کـلامـ اـهـ بـيـنـ تـنـکـيـاـنـوـهـ دـفـعـ ہـکـنـ خـنـکـارـ

چـرـیدـاـ خـوـهـ يـاـ بـرـىـ فـيـ زـ خـنـکـارـهـ رـيـکـرـ اوـ
وـقـهـ رـئـيـ اـهـ :
بـرـىـ هـيـنـكـ شـرـىـ تـرـاـسـوـالـ وـ انـکـايـزـادـهـ
شـرـكـ مـهـمـ بـورـىـ بـيـ وـيـ شـرـپـدـهـ انـکـايـزـادـهـ کـلـکـ
خـارـکـرـنـ خـنـکـارـ تـسـلـيـتـاـمـکـ زـ دـوـلـتـاـ انـکـايـزـ
رـهـ رـيـکـرـ اـنـهـزـ اـمـاـ انـکـايـزـ زـ مـهـ رـهـ کـلـکـ مـضـرـهـ
اـمـ زـانـ کـوـ شـرـىـ بـرـيـدـهـ وـکـ اـمـ مـغـلـوبـ
رـوـسـ بـيـنـ اوـيـ فـيـ اـسـتـانـبـولـ بـسـتـيـنـهـ زـ دـسـتـ
مـهـ مـدـافـعـهـ مـقـابـلـهـ نـدـهـاتـ لـكـنـ وـيـ هـنـكـ
مـهـ مـرـاـجـمـ مـمـاـوتـاـ انـکـايـزـکـ اـوـيـ زـيـ چـكـوـ
نـاقـيـ رـوـسـ اـسـتـانـبـولـ ضـبـطـ يـكـهـ زـمـهـ رـهـ
مـاـوـاـنـتـ کـوـ وـپـورـنـ خـوـهـ بـيـنـ شـرـىـ زـ مـهـ رـهـ
رـيـکـرـ .ـ وـهـ کـيـ رـوـسـ اـفـ حـالـ دـبـتـ زـ اـسـتـيـلاـ
اـسـتـانـبـولـ دـسـتـ کـيـشـاـ .ـ حـاـصـلـ زـمـهـ زـهـ اـنـقـاتـاـ
انـکـايـزـ هـرـ قـبـهـ هـ زـوـيـ بـيـاـتـاـهـوـ رـوـسـ تـخـنـيـ
عبدـ الحـيدـ زـيـ سـتـانـدـيـ .ـ لـوـمـانـيـ شـرـىـ
ترـاـسـبـولـيـهـ مـنـلـوـيـداـ انـکـايـزـ زـمـهـ زـمـكـلـكـ مـفـتـنـهـ
وـمـهـلـكـهـ .ـ بـرـايـ مـنـ خـالـدـ بـكـيـ پـيـکـهـ .ـ لـيـ

استـانـبـولـ اـسـتـانـبـولـ کـاـلـکـ مدـهـشـ
اـفـ پـيـلهـ کـ حالـ اـسـتـانـبـولـ کـاـلـکـ مدـهـشـ
بـيـهـ .ـ ظـلـلـاـ حـکـومـتـ هـرـ زـورـ زـيـدـهـ تـرـدـهـ .ـ
اـيـدـيـ تـحـمـلاـ خـاتـيـ نـمـاـيـهـ .ـ توـ دـورـ زـيـقـنـ چـنـدـ
صـرـوـوكـ حـبـسـ وـيـانـقـيـ نـبـنـ تـوـخـانـيـ توـ عـائـلـهـ
خـانـهـ نـهـ ماـعـيـدـهـ .ـ مـاـيـنـ زـ مـظـلـومـاـ تـرـيـ يـهـ .ـ
کـسـيـرـهـ اـمـيـتـ غـامـيـهـ خـنـکـارـ فـيـ حالـ دـيـثـ شـوـنـاـ
بـهـ عـدـالـتـ حـرـكـتـ بـکـ زـ رـسـاـ خـوـهـ يـکـجـارـ
ظـلـلـاـ خـوـهـ زـيـدـهـ دـكـ .ـ هـارـکـيـ پـيـچـيـ شـبـهـ بـکـ
بـلـ عـاـكـهـ بـلـاـ تـحـقـيقـ وـيـ حـکـومـ دـكـ .ـ جـتـيـ
نـهـوـ اـفـهـ چـنـدـ سـالـهـ صـرـوـنـ جـوـانـ سـمـادـتـاـ
وـلـاـقـيـ خـوـهـ دـخـهـ بـنـ اـفـهـ چـنـدـ هـيـنـکـهـ نـهـ جـوـانـ
تـقـيـ خـلـقـيـنـ مـقـنـ جـوـيـ عـالـهـ رـيـ تـحـمـلـ تـاـکـنـ
وـلـاتـ تـرـكـ دـكـ هـيـرـتـ دـكـ کـلـکـ رـيـ تـاـقـ
اـسـتـانـبـولـيـهـ دـخـهـ بـنـ رـوـانـ کـلـکـ صـرـوـنـ
مـقـنـ هـاـنـ کـرـقـ بـاـرـوـ جـسـيـلـهـ نـهـ اـسـتـانـبـولـيـهـ
مـحـبـسـ مـهـ زـلـزـابـ حـبـتـ تـرـيـ يـهـ .ـ
پـيـرـيـ پـاـزـدـهـ رـوـزـهـ کـ وـقـهـ کـ غـرـبـ لـهـ
اـسـتـانـبـولـيـهـ بـيـ مـنـ سـرـوـيـ حـالـ نـاـفـذـكـ بـهـ

دا ظن نبری مجسم از
سرنا به پیا مقسم از
اف جسم لمن بوبه منقطع
او خط هم بونه منقطع
تائید ورنک عشق و معان
بالا طول دطول و عرض و معان
یک قطه نهن ردر دخانی
هیراً تود بی چرا دنا لی
دل بوبه محل عشق حالا
قی حال دفعی عمل فالا
صدر اسبق ابتهلو دولتو سید باش احضر تاری
طر قدن روز جلوس هایونک تبریک و سله سله
تقدیم اولان خطره نک صورتی مابعد پدر
صدارت مقامه نسب ایجیون همه زمان
الماح و ابرام بیوزلش ایسه دان استکاف ایله
مقابله ایلدیکم ویک چوق مخالفتکن سکره خاطر
همایونلرینه رطمه و حقیر ایک دندست سداد تیوست
بندکاه می بوس بیور مق کی رو تزلیل همایونلرینه
مولایی عجوباً قبول ایندیکم الیه خاطر لشان
دولتی اولدینهند و خصوصاً شدی بشه لرنه
تفویض صدارت بیورلش اندیزه امکان
خارج چنده اولدینی کی شاید بوبه بر نگیف
همایونلری و قوغوله بیله قولاری طرقندن
موافت بتون بتوں مستهل بولندینهند صدر اعظم
اولق ارزوسی و شاید صدر اعظم اولور ایسم
ملاحظه سله بر قوایق تصوری خاطر لره که به
جگه بناءً (صدر اعظم اولان ذاته تمام اعتماد
بیورلری و او ذاتک تذایرینه بر طاقم فسیلک
اغفال ایله سد پکنامک شرط اعظم اداره دولتی)
پیکنکن چکنم

ضم معاشات یوئیده کی ارادت سنتی مکار
مکار پاری ختم معاشه نائل اولا لری بیله دوچار
بہت وحیت ایدمچک مواددن اولوب خوشیه بیله
لری فوق العاده ضرورنده اوله رق اک عادی
مسارله قارشویق بولق ایجیون در دلو در دلو
مشقتان چکلیک و تھیفات افچه شنک قسم کلیس
اشاعه اونتیکن جدی بر عله سرفیا و قوغوله
مدبنی حالمه بر طاقم که ایه بلا نزوم ضم معاشات

حالی حبس نکر خوی عات بی زاروین وی
پریشان ین اشتراک فلاکتا وی دکن .
کلی کردنده فیجار مقالاها حالی
خلیفه بی تھمین بکن . سرتونه هنده مروو
ین حبس کرن . هنده ازیت دیدن وان .
تسایا اولی خوه ره دفیت " کلام الامی
استداد بکن لکن او عبد الحبیب دیزه از
خلیفه مه او خنکاری دیزه از ظل المام وان
ز تلاوتا قرآن منع دکه . حق کو انکایز
خبر دسته وان مسلمانین مظلوم رذبت
غدرا خلیفه خلاص دکه . دارالخلافه
مسلمان التجا حمایت وعدالتان انکایز دکن .
(م وزن)

دوراً وکبوی عید تحول
اورنی کریانه جامه تبدیل
ابون کومه کودر وزن دروز
مثل مه و مهر عالم افروز
اوهر دونه ای ددست قشن
اوهر دونه ای دخل دکشتن
ابونه دشتری بوی چlad
ابونه کوخل رذبت بفریاد
ابونه کوفان بدل حباندن
ابونه لشان چکر کواندن
وان هردو بران بقل و تکین
بی شابه قاتل خوزان
تاجدین نلک هبو شورک

عشق دوی هشتبو قصورك
کو را به برا تاف شیان
بس آه پک زبر پریشان
لم شیرینه حاود خو غزال
چر جیه کرام رذبت بنان
زم پخته عشق بو تمامی
کوکی کوبرا مکر تو خانی

اورنی نهشت . اف حال وان مظلوما هولی
دوام کر حق سی و سفیری انکایز اقدور
زم مساله بی خبر دار بی . رثی مساملا
حکومتامه کلک متاثر بی . خنکاره خبر
ریکر . کو او مرسوین وه جلس کری تو جرما
وان نینه . بالکس حركنا وان شایان تقدیره
حبس کرنا وان محض ظالمه . هکر اون زو
وان برندن ازی نه رو لاتی وه هجرت بکم .
وی خنکاز اف خبر ستاند ترسا او مرسو
سی برداز لکن بروی تخلیا وان هر ضحاک له
وان دا مهر کرن وی هر ضحاکیده جیرا له
وان دا تهیاندن کو او مرسو و ز عدالت
و مرسجنا خنکار کاک راضینه کلک مشکرینه
اول و بناری ز ترسا خوه کرها کاغذک
هولی تهیین و اینسا کرین و هوی ذبن
ظلام حکومتی درکتن . بس ناف وانده برای
من خالد بکی ز غیر تاخوه اف تکلینا خنکار
ردکی ینی جواب دا کو هکروه بقی ازی
شکایتامه کی بتفیسم و اینسا بکم زیرا من ظلم
دیت . وہ بقی جوابی او تکلینا خنکار
هنده کچ قبول نیکر . خنکاره ز روی
ماملا ذی پکجار خضب کر جی موقوف
برداز او تی هشت لکن باش نه ده سبتا
سفیری انکایز او حال بھیست خنکاره خبر
ریکر . خنکار نیکاری امری سفیر و دیکه
بنی شقی خالد بک ری هات برداز . و
هوی او مرسود جی ز دسته بجهه الجید
خلاص بین . لکن ناف وانده لاوک ز
تشیقا ناف جنسی دینی ز ترسا خوه ز بیش
نیکیا جنسی دین بی نهود دی و بای دی
به تداری لاوی خوده بی مظلوماً دین بینی
مشنویین . ز ناف وان لاوک دی ری خصل

- محیه بخت ها او لان اشیو مفردانی بخت
خصوصه تماقیل ایله صددی تفہی ایده نم -
سلامت عمومیه ایجون تکلیف او لوب بو کون
کین رن ظامه نسباً و باقی مقدمن ناشی یا انکر انقضی
قالان بو زیره کاه، بیچاره اولاد وطن ایجون
بر مذبحه حانه اقلاب ایتدیه ۰۰۰۶ بر متاد
مشروع بر قاب تکلیف آتشده اورا به چکلیان
دین تشارمن، خدمتی ایجون کلکاری اجزاء
عترته به لاز مکان و سائل ایدنک شویله طوزون بو لندیه اوج پس نه ظرفند
تمامیه جیاته سو قصده آلت اولاد قدن - بخات
خلاقی دوزلیه چک در جاد، اخلاق و انساد بدل کدن و
با قاسمدن متولد چوغنده بر قاج آفری، صیزی
ایران ایدل کن سکه سالیور لیبوری ۰۰۰۱۰۰
که، سلامت ملک و ملت ایجون بو ظامن جدیدی
احدات و حقیقته بک یوک و فیتسدار بو یادکاری
اهدا این ذات محترم، بو آتشک شدیکن حلق،
واسطه او لندیه مساوی بی، قربانی او لندیه
خصوصان، خلاصه بو قدرده سو استعمال ایدله
چکی خاطره کنبره ایدی تیزد ابدی - مشار ایله
بوی تأییس و سلامت عمومیه بی تأییس ایجون
بر جویی کنی بو عوایتدی فقط بوی هج برو وقت
آلت عو اولویون دیه تأییس اجندی -
ازه بتوون او اهالمک صاف و طیبی بر میل
معالیدن ماعدا هر شین هروم یاور ولی اعلای
دین، حافظه وطن، مدافعت حق ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
کی خدمات مقدسه امر شر عیون ابه طوبانوب
عکت، احکام کفیه به آلت، خانه خدمت
ایندبر لیبور .

هر فوزی

ایکن ضربه الماسدن حریه کیدن طابور لریله
قو رویه من، مثلاً منبون او لینم اون در دنگی
آل ایک ایکن بی طابوری دخی اصل لازم او لان
طیب و جراسی یوک قبول هنی، واله فوزیه
آل قوش و بر اجزاین یوک کنکه سفر بر ساله
قو لشیدی که، حیات عمومیه بی تکلیف ایدن.
از ایک حیات خصوصی لیزه تقدیر، اداره، مختاره
دستور ملی ایشتر، ارنق اونه می اکلاشان
اولور ظن ایدم

کرام ایله نظام جدید حالته تشکل ایش برا دو
ایشنده بولیور دک، جرای طیبیده زمانه طاقیلوب
ایلیلر کی کوریسان بمن جقتیل تقاضدن ماعدا
نمایش، کوز بوا جبلق و ساخته کار لندن غمی
او حیات عمومیک اسات محیانه کی خدمات جدیه
ده بو لند ۰۹

شو یقینلرده میدان حر بده کو ستر دیکمن ببعض
موقیمات، جیتنده صرف افراد ملک دنیا به
بر لکده طوغ دینی و بو اغورده - فن سوار
واسطه بدل - چور و تپکن اک، آیان کی طیبی
بر سلاح ذاتی سایه سنه دکلیدر.

بیه نو زوالیلرک، میدان حر به دخی فندن،
لی اندن، غدادن، تداویدن، اسباب استراحتن،
حایه دن خلاصه هر درلو و سائطدن هروم اوله رق
سوق ایلدلری، عیا یو منحوسی اداره نک احوال
بی رحانه سی سیلیه دکلیدر ۰۰۶

بیهاره لر، هر قضا و بلاه بلا تردد بینه
مطاوعتی آچن قوشار، یالن آیان صالحیه
بر ایندند دشن مقابله سلاح طیبیه دشن
حقیقیه اولان ظلمه ایله ده رو جله او غرایشی
آچاقله، نایرات، هوایه ایله پنجه شیر، نه
پایدینه خبر دار، نه یاه جتندن - بر سلابه
قابلیش کیدر، نیجه سک کنده، نه ایلان
بیه سو، اداره تیه، سی اوله رق باشانیلان بیه
حر بده یاره لیز، محابت اشداد ایدر، ایکلر -
وظیفه سی ایفا ایدوب بره دوشن بو قر،
حکومدن هج اولزه سوک وظیفه بی بکل،
تداوی، بر بودوم صودیه کوزلیجی دیکر، فقط
هیبات ۰۱۰۰ مسیلر ایشک اس، بز، (*)

* - او ت بزده ملت قربانی او لندیه هیندن
لار مس سارمق ایجون بر صارغی بلوجه من بیله
کو ره من، ضیف الار بادر ترق مندیلی تیشهه جالشیر
بیه کنده کنده بی جاره خریسه عجور او لور
بسیان دم تیجه می نسلم روح ایتزو قان فرسن
او لیه حق قدویاره می خذیف، طالی یا ذر او لور،
سوک و کنکه جک اتسداری ده بو لوره او وقت
بر طرف پا پیش، ویسے ز جنسز او له وق کنده
لپو میمه قزاندیرد یعنی دفتر اسیدادینه جای او لور
بیه قم خم ایشدر، بو غرب کامیلدو سو نکه

اجرامی تملک بیاشدن بیله اجتاب ایده بیک
اسایه حل او لور

طرف هایونزندن امور مایه نک اصلاحه
معاونت او لنجنجه کسه نک او جیهه صرف افکار
اینکه امکان بوله ماسی طیبیدر، غنی ماجزاه عجی
مسر و رکوسی قارشونگ کو ستریه رک اجره
بیورله حق استقرارده دخی ظاهره حر کنه
دولت استفاده جنیه دن هروم بر اغلب
همو ای ارباب و قوفک ملی اوله بی او زره سوی
یدی بوزالی بیک لیرا ایراد انکنده نک نخ
کناتنده بو لور وانکه بر استقرار، عقدیت
قاله بیلور ایه حضور اعتبار مزه بلکه بتون
دیانک تقدی هرض و تکلیف اوله جنی ذره جه
اشتباه کوتورمز

ظایله هم اولان بوماده ده و نخا و نکاره
طاور ائمتدن و دهداد و غربی هینت و کلایه اعتقاد
بیور لمقدسین بشة سرای ها بونارنه بر مشاور
واقف و کامل بونامسندن طولاً طوی التیوز
بیک لیرا اخذیله اکتفا او لش و سیف سد جیف که
بو سیله دن بولیقه جه سورت خصوصه ده
استفاده ممکن ایکن او بوله هج بر مهارت
کو ستریه مامشدر، فراله نک اوه دن جیقمی
و مقاوله استقراره نک، بالکر ذات شو کنها تاریه
انکنده قرایجه سی طرفند نصدیقاً و لئی
قراریه هج بر طرفند سی چیار لاسی امور
سیاسیه حاضره بی بک یوک ملاحظه لری موجب
او له حق خصوصاتدن ایه ده بوله شیلری کم
دوشونه جک؟ هیات ا قولاری شو حال از واده
هماماً مایوس و خانه مده مخاطب جاسوس او لوب دنیاده
هیچ بر اهل قالیاش و بالکر جاندن اعز بیکم
دولت و عملکننده حال دخراش او لور روز و شب
بیک و اندیشه ایشنده بر افنده بو لخن او لندینه
بو شه کی تبریکنامه، بی شویله بر مختره مختصره
ملرزنده بازدم

کانه خصوصاتده انتقال ایشنده بو لندیه
جهتله هرو رپاره مک بیله سو فیله اور غرامی
متاد ایه ده شو اخطار ائمک سو قیمه نیه بمال
بو له بی جنی اید قویسته یم او لباده (ستنده)
حیلز ترکیا ده عسکر اک پیچیده

دن

بو کون آندریز بند، بیه، نیه، نیه، نیه، نیه، نیه،

نام دیگری سه ده حساب دیگری نام داشت.

صرافی و یا خود ناظر مشارک بودند.

کانی، آج سفیل ضابطه ایشان را بازی

اون بش، یکمی به آبیر ل، آنان معاش

نقدا، اکروزنه ده یو قسم سری اوله رق.

آبیر، بوسکلر؟ کوریده کی فرائخته را که

ایجادی نامه ویریلور اشته بوجله ایچی

طیشی تجارت ایدلیبر.

بز بونلری کوره کوره پیچانی کیکه

طیاند، حیثیت آکلامان، کندینی

آلامانده همان قالمدی، دل برای فضیلت،

حتی بالجیبوریه یقاله صاریلوب ادعای حق،

رویت حساب، تخلیعی حیات صره لری

کادی، دینی بتون، سودی تمیز اولانلر

اصلی محافظه ایمک استیانلر طریق حقه

قوشمیدرل، زیرا که بو حاله طالر آغارلر

محمد جلال الدین پاشا حضرتی پارسه

کلد کلرنی بیهی هر قلب حریتپوری مدیون

من و شکر ان ایده جنگ مشاغل مهمه جیله

پور و امقده بولندلری شوکونلرده رفتای

جهاد دن احمد رضایتک برادر مزه ده بر

الفتاویه کوندرورک بونده فتدان رجاله

تأسف اید کدن صوکره ال الله پور و ملذ بر

بات ایله چالیشم توصیه سنه بولنیورل،

بز حصه عاجز آن مزه بوله برویته وطنپور

آن مک تحبدن اظهار عجز ایدز، همان

جناب رب عزت موقیفات حسته احسان

بیورسون.

لصری طبع به

مصدره طبع اولانلر

ایسه بو طوبلاک بیکارله انداخت اوله جننو

وبر طور بی دویکه بیشیز لیرایه مال اوا

جننو نظر اعتباره آلیر، بر سفینه حریبه نک

بومله نه قدر مصرف قوسی آچه جننو

تخمین ایتدیک ایچون چکنیر، ملک و ملتناک

سعادتنه صرف ماحصل ایتمکده بولناز

بر هیئت اداره بیه بولیه کلنتل عرض ایمک

استهمن، فقط هر درلو احتجاجه فارشیاق

آلینی بحریه وارداتنک ده بوكی مصارفات

ذاله نک تنیخی ارزو و تکلیف ایمک،

چونکه بونی کوستردیکی بویجه منافه

فارشیاق حق ایمک اولوز و جیب مکافاته

ایندیرر.

سفائیک سرعنیز اولملرینه کنجه و اقاما

بوکی اینجه ایشله عقل ایرمز، وقار شمده

نه لازم، قاعده سنه منایر ایسه ده شاطره

کلان: مر جوت و شفته خوی فایان بحریه

ناظریک ده؛ دکرده بی بالقلری بیله انتظار

مر احتثار لرندن دور طویله جق قدر رحیم

و حلم او لسیدر.

اویت کلر سرعتی اولورل به او کلرینه

تصادف ایمی ملحوظ اولان بالقلری

اور کوتاه جکنندن و یا خود چکنه به جکنندن

هر حاله سرعنیز اولملرینی التزام و اتفاق

آرا ایله فرمان بیور مشادرد، بونده تغیر ایده

چک نه وار، مته مرونه، بالقلره مر جوت

اندازه می اولوز.

فرمایان، آسایان بامنه کوریه اوزرنده

کی فرائخته ر ایجاد او ایزو کرچه هر وقت

استانبولن

شرکت با غیر

(۱۹) نجی لسخه دن مابد

ایضاخ ایده لم: اداره مخصوصه کندی

نامه حرکت ایمک او زره بحریه ناظرینک

نام مستمار له اداره ایتدیک بو، مخصوصی

قوپانایه دن بر واپور کیرالاد، فقط بوکیرا؛

واپورک اجرا ایده جی سفره کوره تیپین

اولنماز، مثلا آیده بیشیز لیرایه مقاوله

ایدلیبر، حابوکه آینه اینق بر سفر اجرا

ایتدیریلور، بایدینی حاصلات ایسه بوز ایکیوز

لیرایی تجاوز ایمک، او بر طرفدن بحریه ناظری

بیشیز لیرایی جیته ایندیرر، هر رده مخصوصی

قوپانایه لری ایلری سورز، مسابقه په

چیقار، اداره مخصوصه یی شخصنک منافنه

آلت ایدر، اشته بو صورته ده اداره

مخصوصه یی صویدقد نصرکه ذاتاً حالت نزعه

کلش بر واپوری ایکی مثل فیثائله بنه اداره

مخصوصه یه ساناد، سکره ده بو واپور،

استانبول او راق حودانی ستونلرنده اوستالیا

پوسته لریته میدان او قوزجه سنه بر سرعته

اشافی بو قاری، کرده طور

هم بحریه ناظری خاسبدر، بز نجی

صنندن یک بر ذره هی یا یاگز، چونکه بر چن

مليونه چیقار، الده بولدینی سفان حربه

مزده باقاز، طوب، قرغان قویز، چونکه

بو طوبلاک آنه جنی بھر طوبک آئیی لااقل

ایکی اوچ لیرایه چیقاچنی وائی ای حربه

کردستان

١٣١٥

مقره ده (کرستان) فرنه سى
صاحب و عزیزی بدرخان
پاشا زاده عبد الرحمن
صدوق البوسته (١٩٧٩)
پیغمبر القاهره
هر طبده ٢٠٠ نسخه کرستان
ولات عظامت ارسال و وسائله
تر و تسبیه نظر و قسم اونه چند

کرستان خارجنه هر سو ایرون
آلت آیلني
٥٠ سنه لکه آبونه پدل
٨٠ فروشندر
کرستان داخلته خصوص
استيانه همانا کنند پلا

(پازده روزه ده جازئی تیت شیخاندن جریده پاکردي يه)
کرداری تحصیل علوم و فتوهه تعریق ایدر لصاح و ادبیات کرده بی خاوی
(اون بش کونده بر نشر اوشور کرده فرنه در)

چینی کاغذی دیگه
زمزه دهی سر کاغذی
وها بتنیه
نجل المرحوم بدرخان
پاشا عبد الرحمن بک
صدوق البوسته (١٩٧٩)
پیغمبر القاهره

هر جار دو صد جریده با
ازی و دیگم کرستان
ده پلاسی پدن خلک

KURDISTAN

Adress: Boîte spéciale N° 679 CAIRE (Egypte)

فرنه ملکه موافق عربیه ترکیه فارسیه مکتوبل کرده بی بالترجمه نشر اوشور

﴿روز پنجشنبه في ۱ شوال - نه ۱۳۱۷ في ۲۰ كانون ثانی سنة ۱۳۱۵﴾

پیشه توچاره سلامت غایب، لکن حیف صد
حیف که عبد العزیز چو عبد الحمید هات .
سلطان عبد العزیز بس خزانه داری سوه
استهال دکر لکن رُغیری وان احوال وهن
کلک حالین خراین دی اخلاقی مانی حرقاس
افادکر کو صد دو صد سالاده اصلاح نابه .
لکن اف فلاکتنا عبد الحمید بوبی پادشاه
رت ساعیا سلطان مراد تولد کر . سلطان مراد
پادشاهک کالک مادل بی . وکی هاتی سر فتنی
سر ووین کالک فتح و کل منی پاشا و کمال بکی
آن دور خوه . لکن مخابنی کو پنج شش
رورا پاش جلویی حال وی متین بی رُوقما
سانی خوه ور افتشارا مانی ترا ساپو لوماعقلی
وی کالک رحت بی حتی تسلیتا خنکار ره
مدحت پاشا وی زمانی سی رورا بی هف
سراییده مابی .
خراپایا ذهنا وی چهار پنج رورا پاش
جاوسی زیده خوه یابی لکن به همین مدحت
محمد رسیدی پاشا او سالی خنکار خنف، دما

خان جی دزان کو بری پیست و پنج سالا پادشاه
عبد العزیزی او ری چکوکلک مسرف و سفیه
بی وزیرین وی آتفاق کرن شیخ الاسلامی وی
زمانی فتوی دا او پادشاه خام کرت . عبد
العزیز حرقاس، به تخت و ناجی خوه منور
بی کو توجا راحالت هولی ندهات بیری حتی
وقتا کو هنک سروین کالک صادقین وی
کلک حرمی دیکرین او بینا وزیرین وی رُبْرِه
عرض کرن او حرقاسی او جرأت مستبد
ددیت کو اوی او سرو و نکدیر کرن . عتی
صدر اعظمی وی محمد رسیدی مهراء صدارتی
اعاده نکر عبد العزیز خلما خوه باور ندکر .
عبد العزیز حرقاس مسرف بی کوزمانی
بیدهه عجلو بھرایی خزینه بی بازاراده دهات
فروش . هاتی عبد العزیز غیری فی سناعتی
کو مغرب ملت بی هنک وزیری وی رُبْرِه و ک
محمد ندیم و محمد جلال الدین هین کو
وان رُبْرِه سر منعمنا خوه پیش مانی دکر .
لوما...ال مانی کالک همکه بیده بی رُخانی

استطراد
لوه چند هیفکه لاوی شید مدحت پاشا
علی حیدر بک کوازیمیری نقی بی ندکاری رُبْرِه
وی بجهه تو درا رُظْم و استبدادا پادشاه بیزار
بی لو به قوتا دوئین دی خوه رُولانی خنکار
خلامن کر او ری رفی هات له مصری ایرو
له هر سلامتا ولاتی خوره دخه بته عودا
خونا بای خوه رُ عبد الحمید دخوازه بی
پیست سالا خنکار بای وی هنک وزیرین دی
نه دیکر بی طائفی ویده دی نقی کربه پاشی
دو سوی سروین جlad دزیمه دیکر ویده دی
او وزیری هنده فیور شف ناف جه . ده
دزیمه داخن تاند . ایرو لاوی وی وزیرین
علی حیدر بک وقتا بای خوه شرعاً یعنی نشر
واعلان دکه داخلیه هی بزابن کو خنکار چه
صریوه دا کرداری واقعی وی حال غبیع
ین من . روما ز جاوی کتبی به جبر بدای خوه
لازم دیت ازی پاش هم و عتی تمام بیه فی بخشی
بنیسم و من الله التوفیة .

سیاست‌ئی، توجىز دەرە بولنار، ترقیات حاضره
و اینجا بات زمانیه يە كوره، حکمت حکومتىك
ەندىم اپاره، بىلەچىك بىر طرزىدە، مخوايانا بات
ويا خىز: تېرىپلى اوامور، باخاصلە: مەدىنتىك
ئەنلايى - ئىت مەدارىنە بولاندىنەن شىردو^ر
مكىيەتىدە، توانىن جزايشە، اوقدار واسع
اوقدار اپە: دوشۇنلۇر كە، هېشىت حاكمە
(بىر فەرمۇرمۇم، بىغىر حقى مەحکوم او لاجىئىنە
اوئى جانى تۈرۈلۈرىت) فەرىز مەلکانە سەنى
اسى سەركەت انجاد ايدىپورلۇ، چىتاب جق،
انسانلۇك ھېچ بىرىنى جانى او لارق بارا تىدىنى،
و بىر احوال مەنسىنە نك كېيى وعارض او لەپىنى
و هېبر استخواب عد ايدىپورلۇ، بىنە علیه: بىر
جانى بىي مەصۇم اولىق اعتبارىلە حاكمە
و جانىنىڭ احوال خصوصىيە سەنى، مەبىطى،
مەرتىكىب او لەپىنى انفال چنانىيە نك سەركەت
و سانلىرىنى غايىت ھېقىن بىر صورتىدە تدقىق
ايندەكىدىن سوکەر و جەنالرىنىڭ درجه
قىاعتلىرىنە كوره حکم و قرارى تېلىن يىدە رەك
عدالت مەطاقە طبقە سەنە قدر يو كە مەلک
اينستە يورلۇ، اينستە جىبىت بىشىرە نك افكار
ممۇمية عذالت پىروپىسى بىر ووجهە منجاح
حقىدە سەردىد ايدىپور، آفاق و لولە شەكايىلە
دولەپىران و هەنوز عكس سەداسى قولاقلار
عدالت مستقبلە نك مەنايى متىنى فيصلەلمايان
درەپەغۇس مىسلى سى بوكاپى شاهد جىلەد،
قومشۇلۇرىز، دوستلىرىز، دەشمەنلىرىز

كە او شىر دو پاشا دەن و كەلەك مەنچىپەرسەت
يىن، كە وان كۆھكەر ارى وى يىكەن يەنى
، ورقى يىن عبد الحميد دركىنە سەر تىنلى اوى
بىكى بىكى، صدر اعظم و بى دى رۇنى بىكى مەشيرى
سایقىن، او ان رۇنى سەر منقىتا شۇرۇ، نە قەت
و نە حىا او تىكىيەن قۇبول كەن، بابىد ھىيە

زىن و مەم
نېسە عىب ارىبىم حەلىلى
من مابىز ز صەوتى ھىپولى
شەھىنەشە عشق بى غرضەنەت
جوھەر قىشى دەماعرضەنەت
اڭ حال و مەحل و جسم و جوھەر
عشق ز خوھ را كەن سەنخىز
جان و جىكەر و دەل وەنا ۋان
دەست دەرسوبى و پىشت و چا ۋان
والله بىكى غايىه راحت
باڭلاه بىكى غايىه طلاقت
بىزداندە وان زەمن علاشق
باڭلاه دەين كۆنخەن عاشق
نابرى سەھال من تو ظالم
ھېزانود يېرىزى ازىشانە لە
اۋرنىكە وى كۆكەر ئۆزى ئۆزى
تاجدىن ئىناڭبو تىكەلەم
او ما نوڭ كەل افان بىرىنات
بىنامە لىرىسى و زېنەن

ھەادارە مەصلەت و اشمار اخىر بە
مەلمۇمدىكە ؛ هە حکومتىك كەنگەر خارجاجا
و كەنگەر داخلاً حق حکمرايىسى تەحديد و تېيىن
ايتىك، ئىملا لەينىك عرض و ناموس، مال
و ئىنلەردى تەھىت امنىت و مەحافظە بولنەپەرتى،
سەماتەت حاللارنى، و ئەللىرىنىڭ اعمار و ترقىسىنە
خادىم اوافق اوزرە قوانىن مەنیه و حقوق

و ئەملەكى قەرۇنى بە توصىيا طېبىك ئانى وى
لە دېستروف رۇيانە يى هە رۇز سەلطان مەراد بە
رەقاقا تامدەت باشاسىر بھرى دەكتەنە دەگەر و بە
ئى صودقى تىداوى دېن
ساداان مەراد نە يېكىچار دەن بى ئى دەشتى
اھىالى تائىر اعصابا خور ناوى زەكىنە هەجوم
زەنلى بى دى كېرى، لومماو طېبىلە دېستروف
دەكەر چىندا! ھېشى خەنگارى بە تىزە
تىداوى بىكەن وى يېكىچار قىچ بە، و حقىقت
حال رۇنى هو بى .
سەلطان مەراد وى بىر اى خوھ عبد العزىز
و دەچو بى اورۇپا بى پادشاھى فرانسە بى
نابولىون عەقلى سەلطان مەراد كەلەك تەحسىن تەقىدەر
كېرى، اف تۈجەم نابولىون حىسا عبد العزىز
تەھرىك كېرى و چىكولى عەد بى عبد العزىز
قەط حەرچى نەذكەر هەر بە خەنم و فەضب قەدەك
بى، او جور و مەباتا ھارچى سەلطان مەراد
ما جەز كېرى .
وقاڭو بە في حال مەدەت باشا و محمد
و رەشىدى باشا تىداوا يى پادشاھ دەختىن عبد الحميد
و حەلال خەبىدار بى پاسىن مەراد دور سەلطانتىپارى
بى او دۇنى سەر پادشاھى بى دەن دېن دېن دېن دېن
دى دەست مەفسىدى كەنگەت و بەخت رەشىا
في ملت و دولت زەنلى وى دى فە دەست بى كە
عبد الحميد ھى كېچك ئاف سەرایىدە
و ئاف بىر اى خوھ بى دىدە جاسوسى مزۇرى
دەكەر، هەنگامەدەت باشا شەنزاڭ دە سەلطان مەراد
رە تەپەرىن خلى دەدان اوى حس كە و دەچو
خېرى دە سەلطان عبد العزىز، و سەر خەپەر دەپىدا
مەدەت و رەشىدى باشا حز وان نەذكەر .
عبد الحميد پاش اسخبار انساغىا بى
خوھ بانى محمود و زەدەپ باشا كەر اوى دەزلى

ایله، وطنزک شعله استقبال اولان پیلمه سی
ملحظ اولان بوکنجهک مصباح حیاتی سونگک
پاشادر، اک صوکره (اشمار اخیر) جلاذیلک
نفس بی آمایله چراغ همری انطنا پذیر
اولور ۱۰۰۰۰

اپته حکومت حیدیه نک افعال سیاسیا
ویکری ارج سنه لک اداره حیاتی ترقیی،
اداره مصلحت و اشعار اخیر ۱۰۰۰۰

بمحیه لی رضا

ملاحظه

شود مندور مدحت پاشا مرحومک هیته
تأسیس ویک از زمان دوام حمدن صوکره سلطان
عبد الحمید خان حضرت لرینک حیل و دسان
ملوکانه لریه لغو ایدلش اولان و قلاع ملک و ملک
سبب مستقلی بولنان علس مبعوثانک مذاکرانی
اشناسنده سلطان عبد الحمید خان حضرت لرینک
(بو بر قاج ادبیز حریف پندن ه ایستورلر بر
چان و ار ملک و مات اغورنده - الخ) کی هیئت
مجلسه یعنی ملت خطاباً سوبدیکن سوزلری ساوی
روز بانا طرقدن مدحت پاشا به کوندریلان
و پاشای مشار الیک مخدوم خیبی جمیزک ماه
الاتفاقی علی حیدر بک اندی حضرت لرینک
اوراقی میانده محفوظ بولنان زیرده صورتی محتر
مکتب سلطان عبد المبدک سوزله اویزی
ارمندیک فرق و غاونی و پشن حقایق تمیین ایمون
تاریخی بر دبل صریع اولنه جریده ماجزه اله
عیناً نثر اوئور :

صورت مکتوب

عنه علای چناب خدیو اتفکاریه معروف
عبد ناجیز لریدر
اندیزک نشویقات جلیه لریه هله بیقوسولید
غیره کلارک افکار مومیبی جله مقتدر اولنه له
انکلیز دونهانک بوغازدن کیمی قوندره
منداکر انده رویه لورک اصرار ایده مامارین
مؤدی اوله جنی و اسنانیول ختنده دشی هر چه
امتنق متازم اولدیقی ملاحتمله بونحالن نه
اولنه له برا بر انرکریدر ایکن رویه لورک دنی
بالقدابه استانبوله کانک اوزره و قوعلان نکیه زار
برنج کونار خیلی تلاش و خیبان دعوت ایده
بر زنده و بی زنده ایکن انته ایله نهیت

تمباوزی حرکتندز قطیماً بجاذب اولنه ۱۰۰۰
دیسه بر جواب کلیر، ایکی، اوچ کون کپر،
اشمار اخیر دن برسن یوق، حالیوکه دشمن
حدود دن بر قاج محل ضبط ایده، اشعار
اخیر ایله پاپند سکونت اولان عسکر مزک،
او شجع، او جیلی ارسلانلر مزک ارتق صبره
طاقدلری قالز؛ اشعار اخیر رابطه لری قرباره
رق دشنه سالدرلر، وکنڈلری، سرایلک
خانانه، جانیانه امرلندز مصون بولنسملر،
بنه او اسکی عثمانلر اولدفلرنی، واولا جفلرینی
بنون عالمه تصدیق ایتدیر دل.

انا طولیده بر اشعار مازی، التزام
ایتدیکی کری و قصبه لر کیدر؛ زوالی
چیتجیلرک باشلرینه کابوس کی چوکر،
نارلارزینی حد نظامیزندن زیاده تحمنین
ایده، ویخاره کو بیلورده برفیاد، برو اویلادر
قربار، سرکن و لایت ویا خود متصرفه
شکایتی، عدالت دینجیسی کونده دیرل،
والی ویا متصرف مازی چاغیرر، و، دیزیلیتی
چیقارمه اداره مصلحت ایت، دیر، صوکره
مالزم ده بوکیه سزلری تهدید ویا مواعید
کاذبه ایله اغفال ایتمک چیلشیر، مونق
اولامازه میتسده کی راندارمه لر صوپا
لریله اسکات ایده ر ۱۰۰

یکی عثمانلر منسوب اولنک تهیله
بر کیسه تو قیف اولور؛ بد الاستطاق هیچ
بر شیدن خبر دار اولدیفی نظاهر ایدر -
فنلکه یله بیز، تقديم ایدیلر؛ در حال بر اراده
کلیر، اشعار اخیره قدر توقیف، ایدیکز، آیلر
کپر، سنه لر دور ایدر -؛ اشعار اخیرک ایام
بی انتها خاتم بولز، زوالی موقوف فریاد
ایدر، اترسامانده بونزور، آذریان، اهمیت
ویزه ژنایه، بینده، ایزی، انته ایله نهیت

وطنزک استبانی، کلدانلک وجه تطبیقی
ه اداره مصلحت و اشعار اخیر، کله لرینک تضمین
ایتدیکی معتای بی معنایه ترک ایتمشد، قرجه
دولت، مظلوم ملت بو کله لرک آثار تغیریه
سیله محوا ولوب کیدیور ۱۰۰ بوکون اداره
حیدیه نک هر هانکی شبہ سنک خزف
اوراقه باقیله اداره مصلحت و اشعار اخیر کله
لرینک، عثمانلر طریق استبانه، وطنزک
شهره ترقیسته، عدالنک مجرای تطبیق
دیکلادیکنی کورمه مک قابل اولاماز.

مثال: صرحوم کریده عصیان ظهور
ایدر، قوماندان بر تقراف چکر، کریده
اختلالنی تسکینه بوراده موجود بولان
ساکرک عدم کفايه سی تین ایدیکنند
سریما شوقدر طابور عسکرک سوق واعزا
می، اوه دن هفتھ لرکر، بو تقراف تکرر
ایدر؛ نهایت بر جواب کلیر؛ دشیدی
عسکر سوق ایمک آوربا نظرنده دغدغه نی
موجب اولا جنبدن موجود ایله اداره
مصلحت ایدیکز، افتاشن کنده که بیور،
توسیع داره سرایت ایده ر، قوماندان
طرقدن عسکر لزوی دفصاله بیلریلر؛
اداره مصلحت ایدیکز طابور لرندن باشته هیچ
بر شی کوندریلز، صوکره ایشه اجنبیلر مداخله
و عسکر سوق ایده رل، و بوجهله کله
محصولاتجه و کرک حریجه وطنزک اک مهم
قیمی اولان کرید اطه سی اداره مصلحت
یوزندن هو اولوب کیدر.

یونقان حکومتی جدود منه عسکر سوق
و تجاوز ایده ر، اوراده بولنان قوماندان
وقوع حال بیلریه رک نصل حرکت ایمی
لازم کله جگنی مسوار او، ایشه ایله قیز

اویله رق او پوله دخنی چوچی قالق ایش ایش
حاسی بر قاج دل و پر این چایین قوجه بر دو لک
زوال و محبوث سبب او نمی بزندانه قوت ایله شوال
وقوعه کله بود ندر تأسف او نز ایدی هرشی
موجود او لدینی حاده عجد ندیر اخاذیه ایدیلان
خطاردن مغلوب و منزه ایدی بزم خاطره کله کجه
السان قبر او لق درجه سه کلیور سبب او لته
لخت ایمکن ده بر فاشه اویله خفتند کنی ده
چکی شاپر بور هله هماجرن بیمارگاتک حالی
کور لد کجه متول و سائر سبب او لثار بونک جزا سنی
کور مزلا ایله حاشا وجود المی بی دخنی ایکان
ایمک درجه سی بیله خاطره کلیور فرط یائوس
ونویسیدن تاشی غفو ماله جناب ولی التبتیه کوه
نورک بر طاف کلکات هن زبان امیز ایله سورته متصدی
او لدینه تصدی بیانک عنوانی و باعث انعام اولان
توجهات جبله بنده برو و بزرنگ دوامی با خاصه
است Raum ایله کم قریب علم هاشمول وجاهه لری
بیور لردنه هر حاده اسر و فرمان حضرت من له
اصل کدو ۹۲ شباطه سنة

روز قولری

حوادث

ملت کوزنی آجدى : داماد معود پاشا
حضرت تبریزیك، وغور ایک شیزاده عتره نکدار
ظل و اسلام فرجه پایه خلاص اولدقاری کونه نبری
بسیرون چیلیتلانشان « قریعه المام میمه » هان
بر مجلس بهم تحقیق تشکل ایمه سی، وبالخاصه
اسلام اهالیک، حس اولان خشنود سزانی ه دن
ایله کلیدیکنی، آراندیرمه سی « اراده »
بیور منش (۱)

آرتن، ملت کوزنی آجدى، بوله سر کنکلا
ماهیت بینیک این تقدیر ایدیور؟ و دبوره که : -
شوکناب ۱۰۰ خشنود سزانک سین
بیلمبور میسکز ۰۰۰ قاج بیکنگی اولق اورزه بر
دفعه دها تکرار ایده لم :
حریت ایستز، عدالت ایستز اینقی: حبات
ایستز ۰۰۱۱

صدرات ماینه سی: داخلیه ناظری یمدونه بنا
صدر اعظم خلیل و دفت باتابی ه صورت بدها و لوره
اولون عنزل ایدیور او مقامی کندیه اشغال
ایمک غیریله او غراشته ایش فقط بولیوره (توجه
شاهانه) خارجیه ناظری و قیق بنا شاده بولیور منش.
بولیوره بر روایت دها وار : صدارتک جوت
اعیله دن مر ذاته و بولیوره رک عالمی ده آولامق
تصوراتی وارمنش. ماقم هانگی قازانه جق؟

هدبه مطمعه سنه هنج او نشدر

بر طرفدن بلا احتراز لازم کنکله استلطان و اسحه ایش
ایلس حقنده عمر ماشه اصرار و تائینلر و بوله که تبریه
ذمته چالشمه نده او رسیله بر ابر انگل تخری احواله
خدمه بله ایلرس ایچون ایچونه جنه دار
سر عکر و سیدلر طرقدن ایدیلان اتریفه لر
دخنی توحیدن ایدیکنندن مجلسدن اور کل بر کله
او لدینی حاده اندکله دوئن سک کله و روسیه
لولک دخنی او حاده استانبوله کیرسی مشکانی
اویزینه حضوره عقد اولان جلسه جلب اولان
بر قاج میهوش بیننده کی استار جیلر کنخدانیک
روسیه لولری دایمک استطاعت اولوب اولدینی
بجته بله بو مجلسه اوج ای اوی اولق ایجبا ایدر
ایدی دینی اویزینه بک هور بیوزله ورق سعد
پانا یه مصلحتک جریان حکایه ایت دینلش واو
سویلر ایکن یه استار جیلر حکمت خداشی بن مرادم
اندمزه تمریض دکادر دیه رک عرض مذرت ایده
هم دیر ایکن دها زیاده حدتی دعوت ایدوب « بور
قاج ادیسز حریف پسند نه ایستیور لر
بوندن ناسوسی دعوا ایدرم بر جام وار
ملک و ملت او غربه ایمه فدا ایدرک
لازم ایسه شدی بالذات حریه کیدرک ایاقله التده
نانف اولق انتشار بیلورم بشده سلطان عهدک
او غلیم کی سوزل سویانش و بخیره ناظری
ایاغه قالنه ورق ارقل بوله حدلرینی تباوز ایدیلر
تا دیلری الزمر کی با غرمشدربونی متفاپاً حریف
دیکه اوطه، یه چیفار بله رق توقیف ایدلش وختام
جلسدن سکره بالاست حام صالح بوله شدر مجلس
میسوئاک و تیند اول قیانش، کی بیه و حکمت
سکره کی سجنونانه حرکت اجرای ایدیل ایش اوله
بلکه بر درجه سر و تأول اوله بیلور ایدی فقط
بعض اعمازک علکناریه ضبطیه معرفتله در حال
طرد او انماری و از جله ادره لی رام بک صورت
ظیفه برو سیه اعزامی ارقل غرض اصلی کنم
و تا وله محل بر اقدی اوروبا لولک اصل بزی دفع
بر اصلاحه حبله تشت ایتمانکله انهم
ایندکاری میدانه اولدینی حاده تولیه بر زمان
بعزانه برو اعتراضی مع زیاده برو جله تصدیق
ایمک عقلانه حرث وجایه بیه و فقرت و بجهه
بر وقمه مؤنه در دویک کرنار اولدینی مناقشه
هولک نظر اهیته اولیوب اسل ارایانش
او هام معلومه دن عبارت اولوب بعض وقوف نامی
بایلیه! هولیچه کود ایلان سیانک بوزده سکانه
نادهم پاشانک الهه ار مجنونانه و افکار ملکانه سی
سبب و بزدیکه ماده ما عدا کنه و سدن کلیه این
ایتش و بوله ار تیه دخنی منصبه دوامی وجوده
کنور مک ایچون اوهامی تقویه و تبیه دن دخنی خالی
ایشندن لذ شا اله بر درجه استفاده اوله جنی
مثلو امال ساقه ولاحته ایله ارتنی بزم اصلاح
حال ایمک احتمال اولمده بیه هر و جهله تین و مخفق
ایندیکنندن بزی حقیق، بر طرق غایه سوچه حق
بر حله کزور مک ایچون دخنی قولنده هه بر قرار تعیین
دربلور ایسه احوال ایمن تین اولندیشندن
پنهانه و رسیه لولرک دخنی حرسن واژه برسند
چکلدرک نهایت و بولش اوله جنه نظرا اوروبا
ایچون دخنی خبرلر بر دیر ایدلش اوله جنندن بو
نیمه که مع الحجاب اخطاریه شونک استعصاله
همت بیورلی ملک و ملت ایچون بک بریک
بر خدمت ایدلش اوله جنه جهله شو فرستک
قوت بیورلی من غیر حد اخطاره اجتباز
ایدوم ذیرا بولحاج مسومدن پنهانه چاره قالمغله
ارق جکشیه و حقوق محافظه سی قیدیه عمل
قالمدی فقط نحت تائبیه الله حق قاعده بالکر
مطربیشان حقتنه اولیوب بیانی بلا تغیر
همه شمول اوله حق و موقع ملومک عکمی
وقوفی تحدید ایله جک صورنه اولی لزومی
دخنی اطرافیه تائین و تهم بیود مق لازم کلور غلن ایدرم
بر مدندنبر و بک غرب و عجیب خالر و قوعه
کلکه و دو لک حال افراد شنجه بونی بر قندها
نزید ایده جک معمالات دخنی بر طرفدن ایار و لکده
دو از جله خلاف مأمور حمدی پاشا تبل الاتصال
پلیس میوان سید پاشا لایله سر عکر پاشا دن
ماخشنود اوللریه لزوم تبدیلری اندعا ایمک
لصیمنه بونه بوله بوله بر تکلیف و قوبه لزون
ول بونلر عزل اولنیه مناسب اولور بوله زمانلرده
فکار عامه خلاقنده حرکت بجا اولان شر افاده
کندولیت غرضه مبنی دکلدر کندولرینک یاسنده
خش عینیه بوله سوزمی ایراد ایدرم دینی اویزینه
تلر بنم ایندرو دیندکده اتلر کندولرینی بیله عافنه
، متدر دکلدر دیش و دها بیورلر جیل طوغی
موزال ایراد ایشند اولدیند کندولیت دفع
پلشدر بوله کشا کش ازه سنه من غیر مانول بر
صیع سوز ایراد بیورلش اوده انته لرک بولی
مزای و بیتسی دولق بالطردی تیریه محمود پاشا
تن اطمیار شکایت اولیسی قضیه سیدر بونیه
مدی پاشا الدینی کی محمد بیه شایه سانشدر کربا
لود پاشا برمد تدبیر و اسک شاغنده بولیه سند
بلولای بعض او مناعدن شوکا بولک ایتدیکی حسجه
ر عکر واقف اوله رق واخود احتراز ایدله
بن النسا ایله ای دویر و ب غله ایشدر و لیه
لندینه کوره هن میموتلری سر عکر علیه
بیود پاشا تحریک ایتمی سیده ای بیانه جلب
نمک درجه سه قدر چیزند قلردن و بخلست

کردستان

۱۳۱۵

جىئى ئاندىزىكى
وەنە، دەنى سەرگەنلىقى
وەما بىشىسىز :
خەلەل المەجمۇم بىرخان
پاشا جەد الرحن باڭ
بىندىق البوسته (۶۷۹)
بىصەر القاهره

هر بىار دو صەھىپىدە ئا
ام روپىكم كردستانى
دە بلاش بېرىن جەنكى

(پازىدە روراڭە جاركى تىت شىساندىن جىريده ياكىدى يە.)
كىرىزى خىصىل علوم و تىۋە تىۋىق ايدى ناسىع وادىيات كىرىدە بى ساوى
(اون بىش كوندە بر نىش اوئور كىرىجە فەزىتە در)

KURDISTAN

Adress: Boite spéciale N° 679 CAIRE:

فەزىتەك مىسلەكە موافق مىرجە تۈركى قارىيە مەكتۇبلىرى كىرىجە بالىزىجە شىر اوئور

﴿روزىن فى ۲۳ شوال سنه ۱۳۱۷ فى ۱۱ شباط سنه ۱۳۱۵﴾

وان خېرىن هر دوا مدحت پاشا ناف
دەشتىدە هەشت لوما ما وي روئى رايچو
نڭ عبد الحميد . سلطان عبد الحميد وي
هنى چەنلىكا خوھ يە (مۇصلو) يىدە بى .
وقا كۆز هر دو پاشا چۈن حضور اوى
مىسالە يەنى ناساغىيا سلطان مراد زۇرە عرضى
كرن مدحت پاشارى دىباڭ كۆ وەلە در
كەنە سەرتىتى عتى سلطان مراد امادە
مافيت بىكە .

سلطان عبد الحميد و كېلى قبول نىكە .
ئۇ مدحت پاشا كوبلا اصالە يە لەن بە وي
شەرمى كۆ وي سلطان مراد تىچ بى تختى
دىساز زۇرە تۈڭ بىكە وزمانى سلطاتى خوھ دە
غۇنۇن اساسى قبول بىكە زۇلما و كلا در نەتكە
منيا و كەل بىكە مەشاۋۇن يېنە لەنخۇ خوھ .

عبد الحميد فەرگەنخوھ انسانىڭ سلطنت
بە فى شەرمى قبول كۆرس طلبامدحت پاشا
سەندىك رۇنى دايى .

اھى بە فى صورتى خىلما سلطان مراد

لوما نقطى كۆھى خوھ تىدا اغاچايف . اوى رۇنى
دىسا سلطان عبد الحميد رە استشارە كۆ وبە
درساز اندىي يى خوھ سەستانىدى حرکت كۆ
يەنى چو باب عالى كۆ من دەنی از اعتمادناما
خوھ بىم خەنكار ازى زۇرە بەخسا ظلما لە
بلنقارستانى دې يېرۇم لوما من دەن از بىيىم .
عبد الحميد دىزانى كۆ سلطان مراد حال نە بى
سفیرا قبول بىكە لوما فەشيرت لە اغاچايف
كىرىپ . بە تىشىقا سفیرى روسىا يى غېرى
سېرھاتىرى يىارد سفرایىن دى جى مەتفقىن .
مدحت ورشدى پاشا زەنلىقى جەركەتىما كەلك
جىزىي . ما يىن . پاشا . چىند روزنى مەدحت
پاشا بىرۇم كى دىت كۆيىمود وردىپ پاشا
ھەنلىخەدەي بە فى طرزى عرض حال كۆز :
دە حالى خالى بىشان مە كەير سفرا جى
دۇزانى كۆ خەنكار دېنە . پادشاھىما مرلۇك دىن
عەلا شەرمى نە جاۋەھەكىر وە ئاقى اون ارى
مە بىكەن اى بە مەدونتا سفرا عبد الحميد اپلاس
بىكە .

﴿فۇقە مدحت پاشا﴾
استراد - نا بىد
مۇمۇد وردىپ پاشا زائىن كۆ اف شەنل
زو نابە لوما اولاً دېنیا سلطان مراد اعلان كەن
پاشا و رىشدى پاشا ما يە . زورۇن اينى سلطان
مراد تىدارى در كەنەچە جامى كىس اوئىدىت
لوما او اشاعا محمود وردىپ پاشا تايد دىكەر
لوما قىل و قەل كەت ئاف خەلىقىدە خاقى
دەست شەكائى كەر خاقى دىكە هەنلىخەدەي
پەنە يېرۇن مە اگر ام دەست مەدحت ورشدى
پاشا مانە يېرۇن مە دام رۇنى زائىن ، لەن
عبد الحميد دىت كۆاف شەكايىتا خاقى ئەمائىك
ھەنگەدە طەرى لوما سراجىت سفیرى دوسييلى
(اغاچايف) كە اوى رۇنى اىن حال فەرىتىك
قىچ دىت لوما زەنلىقى بلنقارستانى بىحەت كۆ
و دەست اعلان اشرى كە . اغاچايف سراجىت
سفرایىن دېرى كە زەنلىقى ولت سفیرى
انكەنە بى سېرھاتىرى يىارد مەللى جى دۇزانى

لوما، بله تکت تخریش و گزت، حصول
مقصدنا خودره او اوان خیله که نریب کر لودنی
ستلا قائمه باهی

(زین و مم)

ماودتاسی وزینی رترسال استھلاکهایه
ماجراس کذشتی

اوری فکرین بوی لباسی

حاضر شیان گوکس نانی

هر چند کرن لباس تبدیل

اماندبورت رحال تحول

عشق کربون و ساز بیبل

ایدی ندجهونه سال اول

قط کس ندکوستی وزینه

خلق هو دزانی اجنبیه

داینه واث هبوز مانی

تشیه بلای اسمانی

زالافکن لبر زیوت بو

وی ناف زپیری حیزبون بو

اوہات دغفلتی بسرا

فکری کوجلی دواز دردا

رونشتیه مذاق و مشرب

وندا کرنه ذقن دغفیب

ینی دخیرو ملان

مه پاره دجالی، ولات

جلوا بوی جو چی دناره

ونک سمنی بجای غازه

کافور مثل عدار قافی

صور کل کرمانه غرفتی

دانی کوبری دبه لاسن

محبوب، محبتی انسن

ترسالرما قانون اساسی اعلان کر، وقتاً که
قانون اساسی اعلان بی سفر اسحی سکنین لکن
اغتنایف منهتا دولنا خوه و ادیلرا دولنا سدره
تقی واحداما مددت پاشا طلب کر پیو نکه
دزانی کو مدحت پاشا فسادا وی بی نفره
دهله.

ابتدای سلطنتا خوه عبد الحمید هی حی
وزرا نکر بی بن دستی خوه ده نایا اف
اعوال و تبدلات ناف مثیه دام موجب
کفتونکو دین خلق حیا دکو عبد الحمید به
هتنا اتفایف درکت مرتفعه، عبد الحمید
آف حی دزانی ذبیت لومار غلایات عمومی
کلک درسا، وکی قانون اساسی اعلان بی
ملت حی کلک شادو خرم بی چکو ملتی
دزانی کو به فی قانونی خان حی رُروسی
خوه مالی خوه امین دهه.

حکومتاروسیایی بالمکس رُمشروطیت
ادارامه کلک مکدر بی چونکه دزانی کوهکر
دولنامه به مشروطیتی اداره بیه ای خوه
قوت و مکنت یین، لوما بالجبوریه اوئیها و مین
شدید المآل دا حکومتامه، مطالباتین روسیایی
 مجلسا عمومیده تذکر کرن مدحت پاشاریسی
وی مجلسی بی وی طرف ما لکن مجلس عموماً
تکلیفین روسیایی ردکر واعلان حرب بی
عبد الحمید اعلامت کر کو مدحت پاشا دفی
شری بکه و عبد الحمید دزانی کر به غالان شری
دکاره ملتی مشغول بکه و به فی وسیله بین
مجلسا عمومی تعطیل بکه.

عبد الحمید واقف احوال بی وقتاً که
مدحت پاشا پھر لک دا استندا بسکه الی
کشخهینن قانون اساسی رُمدخت پاشاخونه است
و به فی طلباهما امید دا مدحت پاشا.
لکن تیجه حمل عبد الحمید رُ عصباً ملتی

بُوكون (بیوک) عتوانی ظایحه اولان
سلطان عبد الجبار جنگکان سلطان عبد الجبار شی
بر بیاطان فی اختیار مدن قدر اینچ سلطان بن
السلطان اولوب اليوم احمد هاد عطائندن کلان
بر تخت سلطنت او زرنه بولیور.

عبد الجبار بیاسک او غل اولن عیتته البته
پدرینک جلاعت و شامتی توارث اینمی طیعه
اولسیله بایسی کی شاهانه بر خلقته بولنی لازم
کاور ایدی.

بونکنه طیبه به نظر عبد الجبار دن بیوکابکدن
بشقه برشی، ظهور اینامی ایدی. عبد الجبار ک
جالی، سریر ساخت او نهیه قدر اینند. پرورشیاب
اولدینی محیط ایسه یدی یوز شه ببری سلوت
ومهابتله بتون اوروپانی تترعن اولان بر خاندان
سلطنتک پرورشیاب شوک و شان اولنکاری سیرای
شوک پیرادر. اویله برسای که اینچنده پتشان
اعاظم ملوک کیمی خربطة مالمه باه رق کره
ارخی استغفار ایله بردشانه آز کورمن.

کیمی زمان سلطنته داشا میدان حربده النده
بالین قیچ مادی بر قردن ترقی ابدیله جک سورنده
اردوسی اوکنده چالشمن چیالش اجرلی عدالت
و توسعی مالک اینشد.

سلطان عبد الجبار خان تانی اجداد عظامندن
توارث اینمی لازم کلان شو خاتمه عالیه ابله بونجه
شاهپرلک بو وامی دیک اولان سراپه تریه
کورمن. داشا اسلاف ذی سلطنتک غیربر
دلبر آهارین دیکامش تکمیل مدت جایشده آسرانه
حرکت یمدرک هرنه اینتسه هرنه سویله سه
در حال اطاعتله اجرا ایدلیکنی کورمن
هر دیزدیک، حق بیستون خطاب اولسیله اطرافی
الآن جا حل دالقاوو قل طرفندن بیک درلو بلان
ستایشله تقدیر اوله رق که وعظی تقویه
اویتش حاصل مصد، منکر، منظم، جوور
مخاواز، منساط اولق وجین و مسکن اولسانق
ایچون هرنه لازم ایسه ایناستنده هیچ نصویر
ایدلاشند.

اشه شو سورته پتشدربله رک تخته کین
پادشاهزک احوالی قدر ظالمانه قدر بخوزنیه
اولنسه بیله هیچ اولزسه بیوهه ریا و احتما الشند
اولیوب ایچندن ایچه اولسن لازم کاروکن غرابت
حالله بیو خوبه. همچو پشنا اینچ او زرنه بیع افسند

اشفت کمالات عتابه خسونده هر حال
و کارده انساناردن بیک دون بر طیعته برآهان
اولدقلریه اشنهان اولنیان جیوا لات او زنده عیطک
بو درجه لرده تائیری بالاده ذکر اولان شو ایکی
صدی متاخردن بیک صریح اکلاشنجه قوه مدرکه
واذیان حیله کوزدیک تریسه دن دعا زینه
مناز اولسی طی اولان انسانار او زرنه عیطک
که درجه لرده قری التائیر اوله جئی او فق بر
ملحظه ایله تسلیم او انور.

ایهدی انسانلرده کوردیکمز عاوبت وردانت
اخلاق کندبته ارنبا بیاسدن اجدادندن انتقال
ایده جک احواله عطفه ایلک قدر طیعی تقدیر
فی ایسه اینده، پیشیکی عیطک کندبته الفا
ایندیکی تریه به عطف ایلک دخو، اولندر طیعی
وقیدر

شواله نظر آ پدری. حسن اخلاق صاحبی
اولان برکسه سو تریه کورمن ایسه بیا سندن
ارنا انتقال ایدن محاسن اخلاق اینچنده پتشمن
اولدینی محیطه کوره جزوی ویاکی قهبا غالب
ایده پیامی تکن اولدینی کی پدری سو اخلاق
ایله معروف بر کسه بیاسن ارن انتقال ایدن
مساری اخلاق کوزل بر تریه سایه سنده کلی
تفیر و تبدیل ایدرک ترین ذات و صفات ایده

یلی بیک عکندر

اخلاق اوززینه مقاوماً اجری حکم ایه کده
اولان طیعت ایله تریه نسبیه ایده بیاه جکمز شوابک
قوندن بر شخص او زرنه هر ایکی حسن سورنه
اجرای تائیر اینچ ایه او شخص هر خان و کارده
احوال سبه دن بخربد نفس ایده رک ارباب فضیلندن
اوله جئیه اصلاً تردد اولسه مه جنی کی بالمکس
تئیر مقابله مروض قالو رسه اندن هیچ بر و قنده
فضائل اخلاق ایمه ایلک جائز اوله من
احوال مذکوره بتون ارباب فن و بخربه ترددند
معلوم اولدینی حالده شو قاعده نک کلای خالاننده
هیچنا، حلبیه جداً خارق الماده بولان عبد الجبار
خان تانی کوزن زیکن حک و اخلاقیله بیون عالی
جبرت ایچیه برا ایلکندر.

جو سیپیتی ویک نظره الله رق. سلطان عبد
الجبار خان تائیلک بکمی دوت عنه دنبری. انسنان
اینکده اوله بیو خوش او زرنه لداز ایتدیک اخلاقی
وزرسه بیو بیلر تائیه الله بیان

گران هرمادل و عناقان

هر بیک رُوه رو هینادو چاقان

حافظ رُوه رامکر خدی بت

جانی مادر بیوه راقدی بت

هون هنده مقیدن دقیدی

ایوبنی کوچونه صیدی

و زو شمر اندبوجه سراسل

هون راست بین کوبو ها حوال

یزد کو مقدمه چه رنک

اف حیرتہ یا خیال بنکه

هون بچه حزین ای مطایا

بنن چو تیمه بی قنایا

غراحت خلت

ش کائنات اینچنده مصادف اولان مخلوقاتک اک
مکمل السائل اولدینی، و جناب حقک عقل کی
سبب انواع سعادت اولان بر جوهری انسانلر
живوانات ساره دن زیاده بخت و احسان بیوردینی
جهله یه مملو مر

بعض انسانلر منجب اولدقلری شو

حصن خلقتک علوبنیه برایر اک عادی بر جوانلک
بیله بایدینی بر فعل قیبحی ارتکاب اینشکاری
کوریلور بیک سبب اراناوره انسانلر افسال
و حركاننده کی فرق و تفاوت بالکر فطرت و مشر بزنه
آرامق دکل بوده اینچنده بولند قاره، عیطک تائیر
وقوفی نظر اعتباره ایلکندر، عیطک، دکل یانکر
السائل، حق جوانلک او زرنه بیله بیک بر

تائیر اولدینی کوریلور. مثلاً: کوک آکل
المخوم اولدینی حالده بر آوجی اولقادن بیوندیک
کوکنکی آنی یکنده منمه چالیشور و موفق ده
اکلور، حق اول درجه که، او کوکی چوچ آچ
قالدینی حالده اندیشک و حق بیانخینک میله
کورمن اولدینی طیلورک یان باشنده بولزورده

میز، گهی، کوکل خلقتاً بربر لیشه سخم

اولدقلری سالمه از گاهن تریه ایصلن بی کوبنک

اوده اندیشک که زیمه برایر حسن امڑانه امه

و نصف بیچر.

چالیشورز حق سای خلق، پهلان اینزا، به
مال پی الله المشرد -

هموم مأمورین یافیزه یعنی خلیفه مسلم
اولان عبد الجیده مراجعت ایندریبورز، از اباب
مراجعت قبوله مأمور اولان ده پادشاهک نرجان
وکل دیک اولان باش کتاب تحسین پک در -

افراد ملتک ارباب احتیاجک تنبیات و تصریحاتی انتخاب
ایله خلبه، هر عرض و ایصال اینکه مأمور وینا
علی مقامک تقدیر مم او لدین اشکار اولان تحسین
پک اقتصادن الدینی اوضاع و تنبیه هن با بلا استتا
هر کسه بلان سوبلک الا عادی بر این اینجون الا
اوافق بر کسه بسته لره اغفال ایله بیلدز قصر
هایونه طاشترد مقدم اوصایر - پیضاً بول
پیشنه بر قانلی بولنورک شو اغفاله هر نسله
حدت ایدر و حق تحسین پک شم ایکه درجه
لرته قدر ایلرول محین پک بوله حق جزایه
چاره حق دک حق حدت ایقرز و (به) ایرانی کون
کل اینش پیوربرم) در حرف ایرانی کون بر
سوک نفس وی رک بر دها کیدر تحسین پک ماسه
ستک اوزرنده بولنان بر کسه بی چیلر ووب کمال
حرمت و تواضله عبادت ایدرجه سنه او بوب پاشنه
تودقدن صوکره (بیرونون اند منک احسان
شاهنه لیدر) ده رک او زادر بو لدم اینک سنه
دنبری سورونان اینشک او کون بتو رسنی امید
ایدروکن کندیسته بر حدقة پک او زاده بیتکو کورو نبه
دها زاده حدت ایدر و بوب احسان الوب بره آثار
و حق پادشاه حقنده اطالة لسانده بوله رق او طه دن
چیفار تحسین پک بونی ده بودار کیدر اندیت
ایش اکلازی اوده مثناز اولز - شو احوالی
کورد کجه اهلیزی اختاب خصوصنده سلطان
عبد الجیدک حیانی نسبتده مهارنی او لدینی تسلیم
ایدیلر - سرلیک بر بوله کی احوالی یازلی ایجاد
اینه کتابر تشك ایدر فقط فطری و بسطی مالی
اولان عبد الجیدک فن و فخریه خارجنده کی مساملانی
تعریف اینجون ذکر اولان مثالک راک کو رلکه جله
منزی دلخون ایدن سیاست شاهنه پک بو قدر تعدادله
اکتفاولندی، الله شو خربات خلق شو ملتک
باشنده وفع اینسونده وطنک بیلاری افریقا جولرنده
اولن چو جنلری سوقا قلرده قالان سبل طول
قادیتلری خلاص آیسون دعا سیله ختم کلام او تورم

هندیه مطبوعه سند طبع او نشدر

ایندریک اینجنس، بیوک اینجون دخن مشار اله
قومندانک مبتده بولنان ما هر مسلم حرب ازما
فرق ییک عسکری الوب بر طاقم دوکوتی افراد
ایله تبدل اینسد کن صوکره رویه نک الا بیوک
بر قویله چارپشندیش و بوسورنه کنده کنده
ستک تاج و غشت و حق هر سه و ایمنک محافظه
س اینجون دشنه ایکه اینجنه کدن قومندان
وزوالی افراد عسکری بیکله ناف و ایسا ولته
و عاقبت حدود بیونه اردونک هنیته سبب
اوشندر - بونی اینشین پادشاه محظوظ مسرور
کورن بر پادشاه - المی نه خرابت خلقت ا
ارشیلر احتلال، ڈماته پادشاهک
اوغرادیقی ختمیزات الا سبل بر کوله نک پلتم
خارجنده اولنله بی این عنانلیل پادشاهی اولان
غازی بیوک عبد الجید استانبول اینجنه نخمن
ایدل عصمه سلام شاهنه تبلغ ایندریک و بیونلرک
جهلسی یک حقارنه ره ابدیلیکن حاله ایرانی
کونی طاوق ایله بیوره و فرخله کوندریک کی
غراستا حواله بولندر - بر طرفدن اردوی
اجهن اولور دیکر طرفده عصمه فرشله کوندری
وانل دن الداین کلرین ده جسخانه ده خقبا بور غدر مق
کی چناینده بولنور عصمه شو بوله معلمه ایدن
عبد الجید عدالت ایستز دن بر تک کوررسه
- وای زون ترکر - دیه رک دکل پاکن
کندیسته حق کورشیکی شدر احباو اوداسی
وارسه جله حق افریقا فیزان جو لارنه حق ایدر
چوق دفمه لرده بیلده بیخ سبید ظاننه لرته تایم
ایندریر -

سرای اینجنه کیر لد کده ایریجه خرب احواله
تصادف او نور - چونکه کورنورک پادشاه بر طاق
او شاق مقوله سنی حر، غلری و حق ایو امسدی کی
قیطلری امراهانه المتن هیچ اینک الا بیوک و بیه لوه
مناهه اینش و صوکره ده بر چونک اولا ایله
کندیسته بربه پک یادقدن صوکره ایرانی کون
اویه پک شکل و چیشیدن قورقشی کی پادشاه دنی
بیوندیکی اوشاقردن قورقشی بیشلار او دی بالداره
پادشاهک شو جنی؛ کورن بیزایک، خلق امان
فرستدر استفاده ایند، ده رک زور تالاره زوالی
اسپ پادشاهی بور در تو قوئه و حق جیلری طولبره

«بیوک عبد الجیدک» هر حال و مرکن ا نوع
مدلت ایله همزوج بولنور، هم ده اول درجه ده
کمالهادی کوکه ماله بیومن کوکه او غل کوکه لر
ایینده بیله منی تادر بولنور - چونکه بر کوکه
زاده پله حق ملیتنه آلوه، بر عبط اینجنه بیومن
هارله ینه برمکه با دنامه او لدینی کوررسه اند، کی هننک
پاشنه کی تاچک تاچریه اولون اهاند، بر از تبدل
بر از بیوکل مشاهده اولنور، و بوده پک طیبیدر،
بیوک عبد الجید ایس اول و تک وزرانک
الن او به رک نه کند کن صوکره بر غمی مقصده،
اقسام اهل ملت سعادتی اولان مدخت پاشنک
وجود دین خواهیک اوله بی ارزومی اجراء
اینجون مدخت پاشا بی قارشو سنه بخاغره رق بر
قایمه بیونقی اوریدی تاریخ ماله پک چوق خلام
جلاد پادشاه ایشیداش او لدینی کی خوکته
جاهمه اند، تریسه کورمن کونو پادشاهه
غمصوس ظلم دنلور والکن پاشای مشار الیک
شباعنه نامفلر ایدیلور افلنور ایدی، لکن
عبد الجید نخنده او لدینی حاله هر کون مدخت
پاشای سرایه چاغرر الق او بر و دیک طرفدن
دنه کندیسته اهان اینجون بیته اینش و دیکریه
یکرم بیک لیما اعطاسیله عبد النزیل، قاتلیدر
انستاسی از زیک ایده چک، ایکی بلاخی شاهد
بولور - بو صورته او و زیر مال هست حکوم
وطاش نبید ایند کن صوکره بلاخی شاهد
بلکه بر کون بوس بوقازل ایدرده ایش پالاق
ویرومه ایله سیله انلری دنه نه ایند کن صوکره
مدخت پاشای بیانی کی استانبولن کوندریکی
جنلادر و اسطه سیله انلری ده کیمه پشاپرنده ایله
بو غدرا دی بو بلاخی شاهدز جزای سزا لری
بولنلر - دینزیک مختنن ایمانز کاور - فقط
عبد الجیدک جز ای نوقت و بوله جک؟ هر فرعونک
بو موسمی و از در او مومن ده بومت مظلومه اوله
کرک - حاصل کسه نک خاطریه خیان کیله
بیک صورنده ما هر آن دیسه لره بیوک عبد الجید
بر چوق غبور وزراسی بر صورته تیپیدو
اعدام اینش و حق رویه ایه و قوع بولان
عازمه اخیره ده سلیمان پاشنک بعض مو قیتلره
ملت زونده قرائی حق سیت و شرت و هن
طوقیله پاشای مشار الیک بر مسرعه خربده
مللوب و شرورته فزانلینی حق شرق ازاله

Address :

ABDULRAHMAN BEDRIKHAN
75, Prince Square
Bagswiler W.
LONDON

مر طبیعه ۲۰۰۰ نسخه کردستانه
ولاب عظامه از سال و وساطتله
فرات و قصبه نشر و توزیع او لکه بقدر
محدوده کردستانه

کردستان خارجنده هر پاییزون

سنه لک آبونه بدی

۸۰ غروشدر

کردستان داخلنده خصوصی

استانلره جمانا کو ندویلور

کردستان

۱۳۱۵

چیز ف کاغذک ریکه
زمزمه دفی سرکافنی

وها بفیشه :

و نجل المرحوم بدرخان

پاشا عبد الرحمن بک

هزار جربده با
ازی ریکم کردستان
ده بلاش بدین حلمسی

﴿ پازده روزاده جارک تیت نیساندن جزیده یا کردی یه ﴾

کرداری تحصیل علوم و فتوحه تشویق ایدر اصاعع و ادبیات کردیه بی حاوی

(آیده بر نشر اولنور کردجه عن تهدر)

غزته مسلکته موافق عربجه ترکجه فارسجه مکتوبلر کردجه به بالزیجه نشر اولنور

﴿ روزا دوشیزه ۶ جادی الاول سنه ۱۳۱۸ ف ۱۹ اگستوس سنه ۱۳۱۶ ۴

دیکر دایچه سر شغل خوه لکن مدحت بانا همی رد کر . پاسن دو رورا
ختکار خبر ر مدحت پاشاره شاند کو مطایین وی قبول کریه بلاچه ما بینی .
مدحت بانا باوز کر چو لکن دیت کو اف دافک بی . زیرا وقا کو چو ماینی
کت مز لکی ده یاورک چونیک مهر اسدارتی ذی خوست . وی هنک اوی
خوان ختکار چه جبه لی کر . درینست مهر داویان دو ساعتله وابور سوار
کرن و ز استانی درینختن . ختکار ذ نفیا مدحت پاشا کلک درسا لوما کلک
اعتاد کر وقا کو ختکار دبت ملت دنک نا که کلک دل خوشن بی . و مدحت بانا
زی ریکر ناف انکلیز . مدحت بانا له ناف اوروپایی ذی مظہر قدیر بی لوماه
ختکار ذی درساحق حق سکوت زیره احسان ریکر لکن اوی ندستاندر دکر .
عبد الحمید زفی سحال یکجا عاجز دی . عبد الحمید نهایت خوه هو کرد بانی
مدحت بانا کر اوی ذی اجابت کر چو کیدی ساکن بی . مدحت بانا وی
دری ذی خدمت ز وطق خوره دسکر خلقین ویده وی کلک ذ بندحت بانا
مئونین میان مسلمان و فله همی دوست و مشقین . پاسن دو هینا مدحت بانا تلفرانک
ختکار ساند کوبیه صدر اعظم پاسن دو ساعت دینا تلفرانک ساند کوبیه والی
بی شامی : نهایت چو شامی .

اعلان

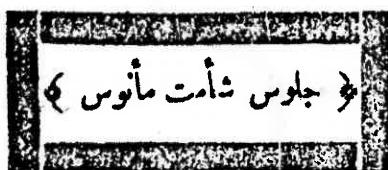
فه پیله که من ژجنوره بی نقل لوندزه بی کرلومامن نکاری جریدا خوه نشر
بکم . دی ژنوبیشه امید وکم . کوهر هیث جارک متظمآ جریدا خوه
ازی نشر بکم .

وقمه مدحت بانا

(استطراد - مابعد)

عبد الحمید تخصیصاً خوه بی قانما ندستاند وزیری دوی مدحت بانا زی دکو هکر
پادشاه خوه اعتبار له قانما نکت کلک خرابه لوا مانع دی . ذی مدحت بانا
تائیر مالیه بی غالب پاشا تخصیصاً تاختکار به زیر ریدکر . مدحت بانا اف بہیست
جو ما بینیت چم ختکار عزلا غالب پاشا و اعادا تخصیصاً طلب کر . اف طلا
مدحت بانا اسماق بی لکن صدر اعظم جو ملا خوه استغنا خوه طلب کر .
هفت روز افزار ملا خوه در نکت . فی زمانی ده کلک جلها ختکار قیره خبر

فر جلوس شامت مأнос)

بایزیم ! سنك نجکت آلمیه ک ادراک بشرك خارجنده در . بوتك نشريخ و تحملته
چالپشمچ ذات (حق) که بر تجاوز اولور . خاتا نام خاتا سکا قارني بوله بر
موقع ائم ده بولنقدر خبر ایده رز . فقط دریای رحمت و مفتر تکدن قطره
چین او لا جندزدن شبهای پيرك ، بارکاه عزیزه « عبد الجيدی نیجون باراندک »
فریاد استهای ایصاله جرأتیاب اولیورز . بوکنه خون آلوی . بو جسم
نحوست مأوف قدرت لوهیتک اسان شکنده بلا تاز او لایه جکنی کوستمک
ایچونی خلق ایندک ؟ بوله بر وجود مظالم افزودی مقام خلاقنده بولندر
مقده ک فرمان آلمیه سری نه در ؟ ویکری بیش بینه بو مت مظلومه نک
باشه مسلط اینکنده ک متعای حق نه اولیور ؟

اللهم ! سنك ذات باک مقدسک شیطانلره ملأا . بیلانله مخرج می اولسون ؟ بو
روح لیم . سنك (عادل) سفت جلیکه تجاوز اینین . ده بنه اجرای
خبات قدزی باقیی قالین ؟ بوقل برجانت ، سنك دین عظمت تاریخی خبر
حییکی تذلیل ایله بین ده بنه او ، کر سی ملختنده (قان) اینکله اکتساب خیاش
فرصته می نائل اولسون ؟ بودست خون آشام ، کمه کی طالاسین ، محله ؟
یاقین ده سنك قدرت انتقامک سیرجی می بولسون ؟

یافهار ذو الجلال ! بردک ک این مظلومانه نک . کوکده کی عکس مستر حانه سو
الله سمع آلمیه ک واصل اولیورا . تیزجور و قهر ایله ترک خیات ایدن زوجلرک
قالنی یاشرلر دوکن زوجه لریف . آجاق و سفالت ایله بوز لری صولشن . کوز
لری جوکش ، دودا قلرنده بر فریاد منصومانه آشتمش پیسلرک ، فنان جکر
سوز لیف ، بولوحة بکا آیزی شبه سزمکلرک سکا اخبار ایدیورا . محبلر ده
ایکله بین کتجلرک ، اولرنده آغلایان والده لریف ، منقاده سوزونن ظلبدده
رک ناله سنم انگیزی بارکاه احذیکه قدریوکه لیور ، بونلری بی شک کوریور

ریزی و م

(مابد)

هون پرته من کوبه فنب گنکی له خف دبت خیه
از دی هـ . رملکی بر جنم اسی نوضیبیری از به بیزم .
بان شوش و مندلاخوه دام ساهبت حال دی . بزانم
وان حکونه دایه نهان ام صجه کوچوندر رخانی
حاضر حکریا چنون و بشدا هرچه لـه بو دوچار ویدا
ببوری لـه عائبت نـا دور اخر کوز جدی چویه در جور
ام زی کربان مسلول و متبون هـ تـهـ فـهـ اـمـ خـفـیـفـ وـ عـنـونـ
دـاـبـیـنـ بـهـ نـائـیـ . وـقـوـلـاـ
کـوـهـونـ بـجـهـالـ شـهـرـ بـارـنـ
کـیـتـ کـوـنـتـ وـهـ بـیـ طـلـبـ تـاجـ
هرـبـیـ وـهـ جـانـدـیـ اـیـ پـرـیـزـادـ
حـسـنـاـ وـهـ دـکـتـ رـیـوـهـ مـنـقـادـ
ازـدـیـ وـیـ بـکـمـ نـهـاـ خـرـیدـارـ
بـیـرـنـ حـکـیـهـ ذـاـبـیـمـ بـنـیـمـ
حاضر بکرم زبو وه بینم

۰۰

اعلان

اخیراً جنوره دن لوندره یه نقل اینکه متناسبیله بر مددادر . جزینده
ماجزانه من تعطیله عجیو اولدن ایسه که بوکره مطبخه مریانک
اکالنه موفق اولنفله بوندن بولیه ایده بر دفعه اولق اوژره متظا
گردستانک طبع و نشر اوله جنی اعلان اوشور .

ایشت عین عناصر لک هیئت اجتماعیه سندن باشته بر شی او لایان ملت‌دن
بمعنی‌لئنک ده . ظرف‌دن روی اتفاقات کورمه بن داهی کی برو تو اقبال‌ری
ساحة موجودی‌لری تنویر ایده من که ، حال حاضر ده بونک بر نوی ده کردم‌تیدر .
کرد لر ، ذکا درایت ، شجاعت و فعالیت ، جوانمردک و اسخوار حیات .
بر سنشکاری حریت کی خصائیل بر کریده انسانیه نک جله سنه مالک او لالرنه
رغماً تاریخ عالمه نامه نادرآ تصادف او لدینی کی مدینیک ذروه کال او لان
بو عصر معرفت احصار ده ملل ساره بو نجیب قومک احوال . عمومیه سدن
جداً غافل بولنگده در . بوکون کردار . ایرانک لورستان اپالتن دن بدأ ایله
خریبوه و فرات ، دجله نهر نزینک ملتقا سق تشکیل ایدن قورنه قصبه سنه قدر
امداد ایدن جسم ارانیتک ساحیدر لر .

اناطولی ایله ایرانک مواقع مختلفه سنه و حق بلوستان و رویه ایله
افتانستاده ، بفرق کرد قیله لری موجود در . انکلیز ارباب وقوفتک تختیته
کوره کردار درت میلیون قوسدر . کردارک تعدد سیاسیه لری لا یقیله نمی‌
اوی ناماش ایسه‌ده بوکون قدم آشورستان ایله میدیانک بر قسمی اشغال ایمکده
در لر ، ارضه ، دیار بکر ، موصل و عجمستانه عائد او لان از دلان خطه سرمه
کو ماشاء اراضی ، زاب اسفل ایله بنیس وبطمأن شهر لری حوضه‌یه وان
کولی حوالی بولتیه شیمه نک جولانکاه از لیسیدر .

کردارک بورالرده مبدأ اسکانیت ارجاع نظر ایچک ایسته رسکه واشنگه
الزنده تحصیل معلومانه کافی بر اثر مهمه تصادف ایده مه بز .

بو جبوریت ایجادندروکه . عجاور لزنده بولنوده و قیله مدینیک او ، بالانه
ارقا ایلهین و تماق ازمان ایله متفرق اولارق بوکون ارباب فن و معریکه هنبله
خان سیاه التدن چیقاریلان محتم نیار و مالی سراپلریه مدینیه اخراز ایمنش
او لدقیلی کمال جهان اساینه تصدیق ایدیره ن آوریلر که کلدانیلرک متوجهان
تاریخیه لرنه مراجعه بجورز .

تاریخلرده آوریلرک دختری نیاسته (قردو) اسیله بولتیه تصادف او لورکه
بونلرک بوکونکی کردار او لدینی شیم دسانیز قدمه سیله ده ایبات او لور . عجم
دسانیز قدمه سنه کردار (قاردیک) و (قاردیه ن) نامیه مشهور در . کرک

ایشتبورسک ده بولمونک قان ایچمه سنه مساعده ایدیورسک ؟ ؟ الام !
بو حینک رو حقیقیه کی آمال خفیه ایله که سجده بر حیرتم : باریم !
باریم ! بو بزیدک جانی آل ! بتوون ملت ، عموم انسانیت دست انتها منک تخلیسنه ،
الفغار کریه بار لر به متظر در . . .

بر صدای هاتق :

— بو انسان لیم بو جم رجیم عثمانیلرک مسکنندن مسلمانلرک حال ضلال‌لرندن
حاصل او لش بر هیکل بلادر بانه زمان اقوام عثمانیه ، زنجیر قور و اسارتی سوره
کله مکدن بیقارق بر عزم منیانه ایله قیام ایده و رسه ایته او زمان عدالت
آلمی تحلیل یاب اولور ! ....

﴿ کردستان و کردار ﴾

« بر انسان ، نه قدر صاحب اقتدار بولنورسه بولنون ، زمین و زمانک
مداده سنه ، طالع دنیلان بازیجه قدرنک سایه فیاضانه - نه مظهر او لاماز
و نیما بولاماز ، یعنی ترق ایله به رک جمیت بشریه ایچنده لایق او لدینی
موقع احترامی اخراز ایدو بده خدمت جمیته موفق او لاماز ، دیه ن لسان
حکمت بیان شومات عله نه درین وقوف کوستمشدر .

حقیقت : بینا انسانلر ایچنده او بله دعاته تصادف او لورکه . افکار صابه
مطالعات متمقاوه لرله مجرای اساینه بر جهت کله توجیه ایده جیک بر استعداد
خدماداد کورنیلر . فقط ایچنده بولنیلر دود مضيق میشندن ، اقوات یویه
مدارکتندن آزاده سر بولنوده جهان کمال کشنه مدیان هکران بر اتفاق
او لان استعداد خوارقه سیله مائز بر کریده ایچنده بحر و قاره بزرگتریت
ایمه ایچنده رویه اه عدم او لور کیده ر . . .

(حوادث)

قدرت سیاسیه می ، اداره اصول حکومت و قوو قانی ، صلاحت ، حیثیت علم و فضلی ایله عثمانیلر ایختنده یعنی تفرد ایدن اسماعیل کمال بک اقتدی حضرتاری لوندره یه واصل اولمشترد ره .

میر مشار الیه حضرتاری ، اوروپا سیاسیونی تزندنه حائز اولدینی موقع احترامدن ، بولت مارلومه حقنده ، بر واسطه تخلیصیه ثبت بویوره جنگلریه اولان اعتقاد من ، بزده برسور عبیق حاصل ایدبور . الله موفق بویور .

(کیل) ده کی جرماییا دستکاهلرنده الی قطمه قزووزر انشا سنی قرار لاشدیر من او زرده مخابره وعدا کره اولنی خصوصی ایچون بر اراده چیتمشدرا .

مذاکره خاتمه رسیده اولشن اوللی که ؟ اوروپا و امریقا دستکا هلرینی کرمک او زرده سیاحته چیقا دیلان بحریه جواسیس فریقانشدن هیچ برشی پیلز احمد پاشا کری یه چاغیر لشدر .

بحیریه ناظری ، انسالدو قابزیقه سیله ، دستکاه انشاده بولنان ایک طور پیدو مخربی المی او زرده صوزت قطیبه قونطور او عقد ایتمشدرا اکر جانلی منفعت وار ایسه بلکه ، یوقسه پلک شبهه لی ؟

عبد الحمید ، سفرایه ، قرال هومبرتک جنازه آلای کوتی سفیر کیلزینک طوب انداخت ایته مه لری ایچون صورت خصوصیه ذیلانه ده رجا ایتمشدرا . بوکا سبب ده اهالیلک موجب هیجانی اولماق ایچون ایش ؟ ۰۰۰

(زند) لسانده و گرل بولمانک مادری بولنان (سانقریت) ده قاردو و قارديان کله لری بوکونکی کرد لغتک اصلیدر . قهرمان و بهادر معناه لریه دلات ایندکار زدن بولتک شجاعت فطريه لری میراث ازلى او لدینه مذکور کله لری درجه تسییمی بویور بر دایلدر .

انکلیز سیاحلرمند (ریخ) سیاحتام سنده کردی شو سورته تو صیف ایتشدر . (آلمه حریشه برسشن ایقک ، اونک او غورینه فدای جان ایله مک اسما افوانی ایچنده اک زیاده بولت خاص طبایع عالیه دندر . کردار ، ناموسی مسافر پرورد اولندقلری کبی کوزل بر سیایه ده مالک اولوب ملاحت و سیاحت وجودیه اشتاربله ده یولستان قدیم اهالیبله هم درجه در .)

انکلیز اهالیمند نسیبه ایلار دنی (کردار ، احوال اجتماعیه جه ایک بویور قسمه ایریلر که ، بوی عشاير سورتنده اسرار ایم ، دیگری زراعته مشغول اولارق نخت حکمنده بولندقلری حکومت آز ، جوف رام او لاندر . غریپدر ! مسکون و مشغول او لانر حلیم و لطیف بر سجا به ، سیاه کوز لره مالک اولندقلری کبی عشاير حالنده و آزاده سر او لانلرک قسم اعظمی ده الا ياخود مائی کوزلی قورمال صاجلیدر ، بونقسمک دیگر لوندن اک بویور فرق کوزلرینک اوافق او له سیدر .

کردار ، اعصار مدیده دنری سیا و عادتاریقی محافظه ایتمشدرا . دجله و فرات نهاری او زرنده (کله لک) دنیلان و سانط قلیه بی برنجی دفعه اولارق کرد لر اختراع ایله مشدرا . بو اختراع اعلیه الآن باقی اولوب (کله لک) ده سیا لری کبی بو نجیه عصر دنبری تبدلاته مظہر او لا ما مشدرا .

کردار ، داخل اسلام او لدقن موکره خلافت عباسیه نک سقوطی مناقب (ایپیلر) ، (مردانلر) کی حکومتلرده تشکیل ایتمشدرا . پانخت لری دیار بکر اولقی او زرده (امیر شجاع باد) لک تشکیل ایش اولدینی مردانه ياخود چهیدیه حکومتی مدنیت اسلامیه یه خیل خدماته ده موفق اولشدر . با خصوص بولخاندانن سلطان آبو سعیدک دورنده پلک سیوق مشاهیر علا و فضلا یتشمش و حق بوکون او زمانلک شمشعه اقباله نمسره لباس سیاه ماتبه بورونش نلن او لان (امد ... یعنی دیار بک) شهری او زمانلز من کر علوم و فنون اولشیدی . بوکون ایس سار و لایات شاهانه کبی اداره جیدنیک ظلی التتده کوندن کونه هو اولمقده در .

Address :

Year Bay Crescent
5 Past Cliff
FOLKSTONE
Angleterre
.....

هر طبعه ۲۰۰ نسخه کردستان
و لاب عظامه ارسال او لدور
.....

کردستان خارجند هر يار چون
سته لک آبونه بدلي
غزو شدر ۸۰
کردستان داخلنده خصوصي
استيانله چناناً گونه ريلور

کردستان

۱۳۱۵

هـ هيفي جاري در دكشه جريده يا كردي يـ
كرـلـي تحـصـيل عـلـوم وـقـونـه تـشـوبـقـ اـيدـرـ نـصـائـعـ وـادـيـاتـ كـرـدـيـهـ يـ حـاوـيـ
(آـيدـهـ بـرـ اـشـرـ اـولـورـ كـرـدـجـهـ وـتـرـكـهـ غـزـهـ درـ)

KURDISTAN

غـزـهـ نـكـ مـلـكـهـ وـاقـقـ عـرـيـعـهـ زـرـكـجـاـ قـارـيـهـ مـكـنـوـ بـلـكـرـدـجـهـ يـ بـلـزـجـهـ وـيـاعـبـنـاـ نـشـرـاـ لـورـ

هـ رـوزـاـ دـوـشـيـدـهـ ۶ـ جـادـيـ الـآـخـرـ سـنـهـ ۱۳۱۸ـ فـيـ ۱۸ـ اـيلـولـ سـنـةـ ۱۳۱۶ـ

آهـامـ كـرـ عـكـمـهـ نـشـكـلـ كـرـ اوـ عـاـكـمـ كـرـ . هـرـ يـكـهـ دـهـ هـزـارـ زـيرـ دـاـ دـوـشـادـهـينـ
دـرـوـكـرـيـدـاـ كـرـ اوـانـ هـرـدـ شـاعـدـاـهـ شـكـمـهـ بـيـ يـهـ مـهـ بـرـيـ عـبـدـ الـهـيـدـ دـرـوـسـوـكـنـدـ
خـوارـ بـهـ فـيـ صـوـرـتـيـ عـكـمـاـ عـبـدـ الـهـيـدـ بـيـ جـاـوسـ وـارـازـلـينـ دـرـوـخـرـهـ تـشـكـلـ
كـرـيـ مـدـخـتـ باـشـاـ بـهـ اـعـدـامـيـ عـكـوـمـ كـرـ باـشـيـ عـبـدـ الـهـيـدـ خـبـرـ زـيرـ دـيـكـرـ كـرـبـلـاـيـ
دـسـتـيـ مـنـ مـاجـيـكـهـ زـمـنـ شـوـنـجـوـاـزـهـ اـزـيـ وـيـ غـنـوـبـكـمـ وـحـقـيـ دـيـساـبـكـمـ سـدـرـ اـعـظـمـ.
لـكـنـ مـدـحـتـ باـشـاـ تـنـزـلـ نـهـ كـرـ دـسـتـيـ خـنـكـارـ كـهـ هـوـيـ دـنـيـ مـاجـيـكـهـ . لـكـنـ خـنـكـارـ
نـدـكـارـيـ وـيـ لـهـ اـسـتـانـبـولـيـهـ اـعـدـامـيـكـهـ زـ اـخـتـالـيـ دـرـسـاـ لـوـمـاـقـيـ مـلـاقـيـ كـرـ
وـيـدـهـ رـيـ سـالـهـ كـهـ حـسـ مـاـ . وـيـ زـمـانـيـهـ رـئـيـسـ عـشـرـتـكـ عـربـ هـيـ تـافـيـ وـيـ
ابـنـ الرـشـيدـ . اوـيـ جـوـانـيـ دـيـاـ باـشـاـيـ دـزـانـيـ دـوـسـقـ وـيـ بـيـ لـوـمـاـ رـوـزـكـهـنـكـ
عـلـامـيـنـ خـوـهـ فـهـ جـوـ قـامـهـ يـاـ مـدـحـتـ باـشـاـ لـهـ تـيـدـهـ مـوـقـوـبـ مـحـاسـرـهـ كـرـ . دـقـيـاـ وـيـ
خـلاـصـيـكـهـ . لـكـنـ قـلـعـهـ يـيـدـهـ كـلـكـ كـلـكـ عـسـكـرـ هـيـ مـيـتـاـ وـيـ كـفـاـيـتـ نـدـكـرـ
لـكـنـ وـقـتاـكـوـ اـوـيـ مـدـحـتـ باـشـاـ رـنـجـرـهـ بـيـ دـبـرـيـ كـازـيـ كـرـ دـاـخـوـهـ پـيـبرـهـ بـيـ
بـاـفـيـهـ دـاوـيـ خـلاـصـ بـكـهـ لـكـنـ مـدـحـتـ باـشـاـ دـنـيـ دـسـتـيـ خـوـهـ شـوـشـقـ بـيـ لـوـمـاـ
افـ تـكـيـفـاـ اـبـنـ الرـشـيدـ قـبـولـهـ كـرـ . حـرـكـتـاـ اـبـنـ الرـشـيدـ كـلـكـ خـنـكـارـ تـرـسانـهـ
لـوـمـاـ صـفـوتـ باـشـاـ رـ وـ الـبـياـ حـبـازـيـ عـزـلـهـ كـرـ عـمـانـ باـشـاـ دـيـكـرـ شـوـنـاـيـ وـقطـنـيـ
اـسـ دـايـ كـوـ زـوـ دـوزـ كـيـ مـدـحـتـ باـشـاـ بـدـهـ كـرـنـهـ . اوـيـ رـنـيـ پـاـسـ پـيـلهـ كـهـ
اوـ مـصـوـمـ يـاـ اـسـرـيـ خـنـكـارـ وـهـ مـرـوـقـيـ عـبـدـ الـهـيـدـ رـنـيـ اـسـتـانـبـولـيـ دـيـكـرـيـ تـافـ
جـهـ دـهـ دـاـخـقـادـنـ .

وـقـهـ مـدـحـتـ باـشـاـ

(استـطـراـدـ — ماـيـدـ)

لـشـامـ زـيـ مـدـحـتـ باـشـاـ بـهـ هـمـتـ وـغـيـرـتـاـخـوهـ لـهـ خـلـقـ حـيـاـ دـاـ حـرـنـيـ كـرـنـ
لـوـمـاـ خـنـكـارـ دـيـاـزـقـيـ حـالـيـ رـحـتـ بـيـ لـوـمـاـ دـوـجـازـاـ دـاـ زـحـرـ كـرـنـ لـكـنـ مـدـحـتـ باـشـاـ
هـرـ دـوـجـارـاـ زـيـ خـلاـصـ بـيـ . خـنـكـارـ اـيـدـيـ نـكـارـيـ وـيـ لـهـ شـامـ بـهـلـهـ تـيـنـ
اـزـمـيرـيـ كـرـ باـشـ چـنـدـ هـيـفـيـكـ خـنـكـارـ حـلـيـ باـشـاـ وـهـنـكـ يـاـورـ رـيـكـرـ اـزـمـيرـيـ دـاـ
مـدـحـتـ باـشـاـ وـ زـنـ وـزـارـوـيـنـ وـيـ بـدـهـ كـرـشـنـ . نـهـاـيـتـ شـفـيـ مـاعـتـشـنـ حـلـيـ باـشـاـ
كـلـكـ عـسـكـرـ وـ يـاـورـارـهـ خـانـيـ بـيـ مـدـحـتـ باـشـاـ مـحـاصـرـهـ كـرـ مـدـحـتـ باـشـاـ دـرـكـيـ بـشـتـ
خـالـيـ وـهـ دـرـكـتـ جـوـ سـفـارـتـافـرـانـهـ بـيـ . وـقـتاـكـ حـلـيـ باـشـاـ بـيـتـ كـوـمـدـحـتـ باـشـاـهـ
لـسـاـهـ اـسـ دـاـ عـسـكـرـيـ حـيـ كـتـنـ خـانـيـهـ تـافـ زـنـ وـزـارـوـيـاـ . حـلـيـ باـشـاـ شـيرـ
كـشـانـدـسـرـ زـنـاـ مـدـحـتـ باـشـاـ زـشـبـرـيـ حـلـيـ باـشـاـ تـرـسـاـ اوـيـ يـهـ غـرـمانـ خـوـهـ
حـلـيـ باـشـاـخـقـيـرـكـ . حـاـصـلـ وـيـ شـفـيـ اوـ خـانـيـ زـ مـخـنـرـيـ غـونـهـ يـكـ بـيـ . وـقـتاـكـوـ
حـكـومـيـ بـيـتـ مـدـحـتـ باـشـاـهـ سـفـارـتـاـ فـرـانـسـهـ بـيـ دـهـ يـهـ حـكـومـيـ زـ فـرـانـسـهـ بـيـ
رـجاـكـرـ . خـنـكـارـ كـلـكـ وـعـدـيـنـ خـوـشـ زـ فـرـانـسـهـ بـيـهـ كـرـداـ مـدـحـتـ باـشـاـ تـلـيمـ
هـكـهـ نـهـاـيـتـ مـدـحـتـ باـشـاـهـاتـ تـلـيمـ كـرـنـ مـدـحـتـ باـشـاـ جـنـدـ روـزـكـهـ لـهـ قـشـلاـ اـزـمـيرـيـ
بـوـقـوفـ مـاـيـشـيـ رـيـكـرـنـ لـهـ اـسـتـيـرـيـ . وـيـدـهـ رـيـ خـنـكـارـ اـرـيهـ قـلـاـسـاطـلـانـ عـبـدـ العـزـيزـ

اولاد

غزنه مزك نشر و تسيمه مجاه حس اولان فوائده بيق (گردستان) اداره تو
بالاده محترم محله نقل اولانه مندن مراجه اتك اورایه خطاب اندله مي رجا اولانور.

:

بیکار کرد لره

—
—
—

ای اخوان نجیب! سیم دلتن جوشان اولان ویک چوق و قوف دلخرا
شانه یه بینی بولنان شو سوز لرمی صاخ جان ایله دیکله مکری رجا ایدرم.
شخص ناجیزانه م حقنده سره تهید تأیینانه حاجت کورم بالکر سزک بین او
نجیب و فرید اولان قوبزک حفظ آزادی و سعادتی بولنده بر زمان قلبحه
اتکاینه فدای جان ایمتش بربانک بوکون غربت غریبه عین مقصد له چالیشاز
بر او غلی اولدینه سویله مکله اکتفا ایده رم
اور و پاده بین بالا فشار منوب اولانیم ماینم حسیله، و قوفسز اوروبا
ایلر لک سرزنشلر یاه زنجور ایدن برشی وارد رکه او وه ازمنی فعالیز ایدر، بوقالر لک
و سزجه خلق نظرنده مستلزم همت اولان نالان و غارت لک سیلری نه در!
امین اولکزکه بو اسباب بجه کاما معلومدر. ارمنیلک هیئت کلیه عهانیه دن
ایزیله رق وطن پا کی اولان گردستانی کندهیلر یاه بر جو لانکاه هرجه باه
ایلاد ایمک ایسته دکلری، و بوبوله ناسیل چالیشدفلری، اور و پاده نهل
یادفلرینی، گردستانه ناصل حیدود چه لری گرددکاری ساده دلان
دفعانه نه بولده القای فکر مفسد ایتدکلری یکان یکان معلومدر. فتح
بوندک کافه سره کناله ثبت ضمته بر حق صریع و برهز. حکومتک اجر
آنه امینات اصلا جائز دکلری. و ترکیاده هر فرد کندي حقی کندهیو
احقاق ایده بیلرسه برشی قزانش اولور. فقط بو خصوصده اساهه اینه
ایمیلیندر. یعنی ارمنستان نایمه بر حکومت نشکله اصلا قانع اولیامیلدر.
اکر ایش بزم حکومت قالله ایدی شمی یه فدر دکل گردستانک هینه
مجموعه سیله حق تاماً ترک و آرناوید بولنان ولايتلردن دنی بعن بر لر و پا
رک بولله بر حکومت تشکیل ایدیلیر و بوجهت کسه تک اورانه اولمازدی.
لکن اولاً مادی. حکومت سرکریه رویه ایله بو خصوصده بر اتفاق فکر و تفا
پیدا ایلدی. رویه نک خربستانله قارنه اولان شیعائی محابنی ار بلر حقنه.

نهایت عبد بالجبل او مردمی دولتی و هنده حدمت کری به وی صورتی
بعنی به هنده حبله اسکرتن. مرد و متجرد دینه جاوه پادشاهی دکاره هنده
نزول پسکه
خدی رحمی له وی پاشا بی بکه و خدی جرا حنکاری یده خدی وی ذر
زمرفی ملک و ملکی هلبنه دا مسامان حی رنی خلاص پین

بیکار زینی و مم کچه

(مابعد)

وان گونه خبر بون ساحر دردی لـه ای طیب ماه
بی شبه دوا زدت نه نین قریر اکر زدت مه بین
فقریر و ادا گکرن محاله تدبیر و دوا گکرن بطالة
هدی هنے کبر و کرد بوهتان باکه دجیع برئ و بوهتان
کبی نینه بلطف و حسن شهرور الا کود دنفرامه مساعور
بین هی رو برومہ دنبه هندي دف شهری ادمینه
ایروه دو کچ غزیق شیبا سرتا بقدم دبیق و دیبا
زینده نشکل شاه خاور تابنده ترینک ماه انور
گردون رذورفه هر دو نادر ناگه لمه بون دوجار و ظاهر
فکرین نه وکی مه ادمینه ام چونه بس بین گونه
نحقیق ملک و با بری بون کانا گومه دین او بری زاد
اوهردو وکی دو سام جشید کانا وکو یه گنه بون مقابله
صبح و زجاج بون معادل فاروره و نجم مشکی بو
اکر رتکه هر دو ران و قسدیل و قبه کر روان بو
بر و نه و ولیه مه بی اید فیضه واکری دیبا
سوهتن خوه نجوه ران جحاله هشایره خونه با حیله

تعریف اولندین وقت ائمہ الیم فداکار لغایله او تعریفی دفعه ایده لردی .
بوکونز ایسه دنگ کرد لرک بایله اقوام اسلامیه نک دیانی بر ایک اوروبا
دیپو ماشیک اندیشه نربه دها دوغرویی عبدالخیذ شفاهت و جنته قربان اویلور .
بوپاشه بیله بکمز و نئن سیاسی بی تدبیسدن هم تأدیب هم اجتناب ایده رز .
انسانلر وا نیزک ائمہ مرد و نجیبلرندن اولان کردار عنده نه قدر مقدسات وارسه
هپنک بام خیول اعدا اولمه سی اسباب نیمه ابدیش دوریوز .

آوت تنبیل ایده مه . زیرا ، اندری تفصیل و تخلیل دن قلبر بر خون
فامر . نرمان اویور . کردار ! امین اویلکرک بوکون بیور سفید ایله قره دکر
ارمه سی روییه به واندن اویمه اندکزه کچمک ایچون رجال دولک بعنه مشاغلی
و اقشار دنده نک نوش ظهور ایدن بر طاق حادن جزئیه نک بر طرف اولسا
سندن بتهه رمانع قالمامشمر . بوحاللره نسبتاً ارمیلک کرستانه کی نهدیانه
متذابه ایمک بک خفیف تا بر

دیانت اسلامیه نک هجوم و محود دن و قله می ایچون بز اک متین و الله صلاتکار
بر ملت اویلکنخیز حالیده بربنی یا زادق . خباریلر خنیز اولندی . احادیث بیوهنک
احکام جمله ، سنه رعایت ایدله دی . عجزه و فرا دن باشقه که دن عسکر المأمور !
دین وجهاد بر امر مهم حالت کجدی . سز حال ارمی قفالترنده حکومتک
واسطه ظالی مأمور لرک آلت سرقی اویلور سکر ! ..

کردار ! ایالة هذه سزک درجه اطلاء عکر محاط بولندینکر جبال ایله عددود
در . اویلکن بویلکنکری تحمل ایده من سکر . بوکون ایمه ممل . مر نک بحق
بویون اطلاق ایندیکی شیلری کوره میور سکر . بویکلک شان بشرف ذک
پاشا میته حبیبه افرادندن اویله محدود دکادر . بلکه بو حال سزی هر بو
یوکله دیویولا ایک متفضیاندن اولان بر قادریت عقه یه بیکانه قیلار . سز
شرف و سعادتکری بالذات استھصال ایتم سکر . سزی قاتله سوق ایدن مأمورین
حکومت بر کون او قاتل بوزندن سزه بر مسؤولیت قانونیه توجه ایده رسه او
آنده هر بویکری کرستانک بردا غنده صلب اینکدن و افراد نائله کری ده
آچ برافقین چکنکز .

هیئت حکومتنه حس پوقدر . او هیئت سجر و شجر قیلندندر . ایدیلان
قفالترن تالانلر دن سزک الکر ده نه وار ؟ بر زمان الک مسعود و زنگن بر دلت

پلیدیکمز و پلیدیکنکز درجه ده طووندی . ایله کنیمدی .
امدی کر دنکنده ظهور ایدن بر قاج حبودود چته بی ویا مفسدت بوزندن
حکومتک اجرا آت شیمه برده سزک طرفکردن غیر مرضی بر قیام و تأدیب
ویا از استقام کوریلرس اویا موق ایلکیله طویلان رویه نک فعل بر مذاخله
سی و تکمیل اوروبا نک عظیم وی بیان نفری حاصل اویور . این اولکزکه
بو حال بادشاهی کولیدیر . و خدا عالم حکومت مرکزه یعنی عبد الحمید بوعادی
دین و ملت بر قوو شون انداختی ایچون بر اس وی مز . تکمیل کرستان ویسیه نک
پامال خوختواری استبدادی اویور . چونکه . سزه و بونون عهتملیاره بار ویا ور
قالدی . چهان مدینت و سیام تنه بتیم قالدق . عبد الحمید هر فرستن اسفاده
ایله هر بر مزک محو و خرابی ایباندن باشته بر شیه متول دکادر . و بونویلک
آثار فیله سی ایسه کرستان و عموم عهتملی ملک نک بر زمانکی عمران و سعادتیه
بوکونکی خرابی و فلاکتی مقابله ایله آکلا شیله پلیر .

ای اصلی و فعال اولان کردار اسزه . کنده باشکه مدینت عالمک بوکونکی
موچانق اجرا ایسکی و بونقصده هیچ کورمیدیکنکز یعنی سزه هیچ کوستلمیان
آثار مدنیه بی خصوصی کنیمک کی بر اسر دشواری توصیه ایتم . بو ایش
هر برده حکومتلره بمر تبدیر . بزم حکومت ایسه مموروه لر خراب اینک او زره
سینه انسانیه دیکلمن . بر هیکل ظلم اویلیندن بوندن بویلده امیر عالیه بکله مک
پلک عیث و ساده دل لک اویور . فتح سزک جناح حمایتکه دخیل اولان وارباب
فساد ایله بر کونه اشتراك افکار و افعالی بولنه بان بر چوق ارمی عجزه سنه مسلط
اولقدن ایسه سزی کانه مقتضیات حیاتیه دن محروم و سزک شان . حاست
ایسالنکره لاپی بر طرز احتجاعین ال الا بد عرویستکره ساعی بر هستک کسر
منظمه غیرت ایله مک دها تفید و دها متروع دکلیدر ؟ قطیعاً مطمئن اولکرکه
سز لظر خقینکده او مظلوم ارمیلر دن الکی قات دها مظلوم سکر . ارمیلره
اوه صیره بعض سبکنیز افراد مسلط اویلور . سزه و تکمیل اهل اسلامه
قارشی ایسه توجه بر حکومت ظالمه یعنی کنده حکومت سط طویله . قنکله .
پلره سیله ؛ نیاسوسیله . جلاد لریه یکرمن بش سنه دنیی مسلط اولش
پازنی آماندو .

کردار ؛ بزم اجداد مز بویله دکانی . آثار نیان دیانته و انسانیته ذره قدر

جرأشده بولوئیلک سز داشتا او خانق ایله تائیکر ایچکرده ریزویکلر قولجان بولونغى ناموس مایکرە معاير عد ایدیکر . و ائمدا مدنیت جاشرە ئىك السالەر ئەمە ايتىبىكى وسائل عديدة سەولەندىن سز ھېيچ بىشى ماڭ دىكىزى سز مكرراً بىر حكومت طرفىدىن خۇلۇندىر لە يېڭىر حالدە شۇسىلەركى بوقارابەلر كېشىندۇ فەر تۈزۈك مەكتېپىزىز كىرى بوق ، او زانجە مەكتېلەركى . بىلگىر رسم كىنادى بىچارە افراد ملىق اغفال ایتىن ايجۇز بادشاھى ئەرىيە ئاستاپول جىربىدە لەرىنە يازىلا خىل بىلار در . انلە عرصە خجالە مېنى درو دبورا ھىجا ھىجەن بايلىش غایت يوکىت عدم مطاقى ئىبارىتىر وله الحمد سزك ایچکرده كىنادى كىيىلە زاكى بىلە يېشىش مەھرە علما وارانىردىن او قويە جەنگىر و دېكەلە جەنگىز خەقاپق ایله سعادەت حالك صورت اكتساحى تارىخىڭىز مىزىت او لەن ادوا رماشى كەركەن اعادە ئابالى اسبابى دوشۇنلىك منقرا دا مجىمەنە يابارسە كى يابىشكىز و نە يابار ابى كىنديكى يابە جەنگىزى مىشكىز

سکا سندىن كاۋۇر بىر ايشىدە انجق داد لا زىمە
ايدىكىن طفرىدىن غېر دن امداد لا زىمە

مسىھ ۴۱ مەنچىز

(حوادث)

آيدىن ولاپىق ترجانى عبد الحليم مەدوح بىك اون اىكى سەر دە بغىر حق مقيىد او لەنلىنى منقا زىدىن تەخلىص جان ايدەرلەلە الحمد واللە سالىا وبالعاپىسى لۇندرە بىلە كىشىر .

وسى ایله ئىمالك ئەمانىيەتكىزىز مەن طرفى طولاشىس واحوال ملکە صور مختلفە تاثىر او لەن بىر چوق اکابر ایله كىسب الفت ايش زوانىن والىن مختلفە بى افدار ئىخربىر ایله مەرور دەھاندىن اولىغا اوروبادە وطن و ماتزە ئائىد مەلۇماستىن و جوھەلە استفادە اولە جىنى دركار در ، نە كىم لۇندرە بىر و رو دىلە بىر اپىرىچوق ازباب سىاست طرفىدىن مەظھەر سەن قبول اولىشىر ، اذىخار ايدە رۆز .

ايکىن بىكۈن ئەقىر و سفالىت ايجىنە عموم ئەنانىلار كىي . سور و نېيور سكى . بوقاتلارلە بىر قاج خۇنمۇوارلە كىيە سى دولىتلىرى مەقدەن باشقە نە يابىدېكى ؟ سزىنى بىر چارىنە مەنچىز . بى ايکى سەفاك مەلس ايسە ارمەنلىك بۇرت عمومىدە سى اغىنچاب ایله فىكىرلەنچە سەممود اوئىپلەر . سزك شان اصالىتكىزە مەقتنى ئولان شىرىتىكەن هەنچە ئەخطا زىنلىق سى نەقەطە سەنە اجرا اينكىدەر . دىنلىكەن خەلقنا الله ، بامال اعداي دېن او مىلاسە امڪان و بىرە مەلىكىز . ارمەنلىك ئەيپەز لەپىن ، مەصوم او لانلىرىنە حىاىيە اينكىز . بى ايکى مەسىد بۇزۇنلىن بىر ايکى مەبايون خەلقكە خراب ايدەلەنە راضى او مەلبىشكىز . ارمەنلىرە قارشى او لان تادىباڭىز دە عداوتنى شىخىچە حىسر ايدۇب تىكىبل مەنھىز اىتمە مەلىكىز .

كەردىلر . بىكۈن عبد الحميد . ارمەنلىك ئەخان و خېيتلىرىنە قارشى مەكرر آ عفو عمومە ، اعلان ايتىبىكى حالدە (دېنلىز ، مەلکەن خراب اولىور) دېنەن افراد مەلتىك كافىقى طراپاپس غەربەك قېزغىن قۇملىرى ايجىنە مەحو ايدۇر . استدعاىي عدالت اېتكاختمالى جزم او لانلار مەقدەر حىقىقى او لان ذات ذو الجلال بىلە افعال بىش دەن سؤال ایله عدالت بى غايىتى محشر خەلقنە كۆستەمك شەعارىنە ايکى حكومت عەنابىي سؤال وجوابا لزوم كور مەكسىزىن اشد عقوبات ایله اشتكىخە لە التىدە او لەرور . بۇنلۇك رەفى عەبەدە اسلامىتە خاس و جانب عنۇرە دەندر . بۇنلۇك لېتىآ ارمەن قوئانىي هېچ متابە سندە در . سز مامورىن حكومتىك اغوا آتىلە مەنتىپيات ئاسانىق او نۇرقى درجه سەنە وار بىر سكى . او مامورىن دامەز ئاق يېق ، فالق كورىمىك ، فالق ايشتمك ابىز ، چونكە ، اشتبانىك تىراكىتىدىن مەستىپە او مەلرى قىيلىدىن او لارق فالقىدىن استفادە ايدە رلر .

سز بوكا آلت اولىكىز . انلە سزى سرقە قاتالە تىشۈق ايدىلر ، سز ماتانلىرىنى تالانە سوق ايدەلەي كىزىز مەجزە بە ماڭىزدىن بىر مەدارىنى ورىيڭىز . قەتلارىنىڭ ئاغوا ايدەلەي كىزىز بىدېختەنلەنگەن مەحافەلە جىانلىرى بىشىتە جىانلىرى سېر ايدەي كىزىز كە او او ئاتماز ئەنھەن قورقاز مامورىن حكومت سزك او وقار اسانىتكىدىن سەرەشار او لۇنده يەر لۇك كېسۈن . زىك پاشا تىشۈق ايتىدى دېنە ارضەنەن و ئەلسىنگ جادىلىق سرقە ئەنلەن سزە دوشىز . زىك پاشا بىر كۈن او لوپىدە سزك او زىك طوب سوق ايتىبىكى زمان ئىنلىك كۆكىتە قور . بىيڭىز بىر جىبدە سر كەرددە سى ايسە كى زىك پاشا ئىك بىر نەجاپة ناجىز بۇن شىمار ارق بىر چوق خەلقى ئەجىيە بە مەنچىز اېنك

Address :

Year Bay Crescent

5 East Cliff

FOLKSTONE

England

—

بر طبعه ۲۰۰ نسخه کردستان
ولاب عظامه رسال او لزور
—

کردستان خارجند هر یاری چون
سنهک آیونه بدلي
۸۰ غرو شادر
کردستان داخننده خصوصی
استیانلاره مجاناً کوبنبر ملوون

کردستان

۱۵

تریشی بارگ در دسته جریده با کردنی به پیک
کردلری تحصیل علوم و فتوه بشوینق ایدر نسائی زادیات کردیه بی ساری
(ایده بر نشر اولنور کردیه و ترکیز تبدیر)
TURKISH PAPER
TURKISH PAPER
غزه نیز نمک موافق نمی بشه ترکیه غار سیجه مکتوب کردجیشرا اولنور

صاحب و محرری

بدرخان پاشا

اوغلی عبد الرحمن

درج او لینیان اوراق

اناده او لزور

هر جار دو صد جریده با

ازی ریکم کردستانی

ده بلاش بدن خلکی

ش روza یاره شنیده ۳۴ رمضان سنه ۱۲۱۸ ف ۱ کاتون اول سنه ۱۳۱۶

پادشاه

(سلطان عبدالعزیز ثانی)

» حضرت پرسته «

پادشاه

اراده شاهانه لریله نشکل ایش بر محکمه خصوصیه نک حتمده
اصدار ایندیکی حکم غایبی بی استانبول اوراق حواره شده او قودم ، انسانی
وجданاً تدبیب ایده جنح احکام اصحاب ناموس و حقیقی متاثر ایده جنک بی ،
ناموس و حیثیت بولند وطن و ملت آغور نمده لاحق اوله حق بو کی حکملایه
بالعکس موجباً مفخرت اولور

سر ایکزی دولیران حشرانک ، سرکاره کبیرش اولدینکر خلنه نک
وحتی قس نفیس هایزنکر شریندن تخلیعن جان قصد مخصوصانه سیله زلا دار
دار و دیار ایله اوروپیا به جیوان و چیقدفنن سکره امید عدالله فرباد ایدن غیر
دیدکانی برده عکوم اینکله ده رنجور ایمه کر این اویکز ، که سزی او لذت
زیاده هدف طعن و خقارت ایتمک ایچون خیزخواه مساندینکر بدخواه بندکانزک
سزی سلوکنه اغفال ایندکاری بر طریق ناصوابدر ۰

هر که زحمی خوردالیته فنانی دارد
دستور حکیمانه می معلوم شاهانه کر او لسه کر کدر ، بو قاعدة طیبیه نک
امثال کنیه سقی تاریخ کوست بیور ، ظلمدن فرباد ایتمک بکن او له مزه
تأثیر مغلالمه جرمیه دار او لان بالطبع استداد ایدر ، بو حالی رأی العین کوره جلک
علم انسانیت ایسه بالطبع امداد واستخلاص معمظلوین فکر خرا بسندیله بست
مساونی او پیچاره کانه او زادیر ، لکن صوم تبهه لرینک بو کون سلاح ظلم و
استبداده او رولمش و هر بری آبری ، آبری باز مرل آتش اولدینکن و هر برینک
ده بر تائب لر کوزیق باقتت حاله دبکوب دور دینقی او زونیکر ، بو بله
بردن بریه تخریک ایسه ظلمک بر درجه دهانز پسندنے متوفدر ، او حالتها مین
اولکن ، که شو حرکنکر له کندکر ایچون بر حفربه هلاک استحضار
ایش او لیور سکر . ماجز لری سلطانی و ملکی مکنیل نده ایکال تحمل

ها توجارا تو ز ماتا حتی قفاله، زرسی، ناد ووه، ز جرسکی دامناد فی مجرم منجزی به لکن ناف مردین ره کر نین قسم سنه مسومن. از دزانم کوین فی حال دکن او کردن کو چهارب احسان و کرمن عبد الحید یت، لکن اون قیچ بزابن کو چند مردوکه زان وه ده اجرای، تاز، دکن اون حمی معروض طعن و متن پارا دین. ایری دن اون توڑ، انا رانی بین کوز و طعن وه ارمستانک پیدا یست لکن دفی اون حیران نزه بی، دوم بمانه بکن. واقعا از دزانم کو هکر عبد الحید و حیث وحاسنا کردا نتسایا رکنکنه ولاقی وه دابی ارمیا لکن رزساخوه تکاری. عبد الحید روه جو قار، متبر، کو ایرو کردستان حی بکفه دست رو سیای او فقط اعیت نادی: عبد الحید قان قانا ایناع دکه دایره دولین اجنبی که اون وحشیه ناتابل تریمه نه. با فی وی نهضب و تفرنا دولتا روه وه جلب دکه دابخوه بی، دوم و مذور نیشان بکه. وقتا کو اجانب دیرتی چره ملین بن دست ته جاذل غیر متبدن مانه او دیره کوزیر املین بن دست وی وحشیه نا قابل تمن. انه یست وبنی ساله اف ختکار سرخنخ هنکانو جلوس کری وستفاو طعن دوچارا له یانه و بی، نسلی بر نی کشت دست نیاراده. ایرد کردستان رئی وک سائز ممالک عهایه بوبه مرگرک قنال وجدان: فقط امن و اشایس نمایه مأمورین عبد الحید وک طبین ناشه خوار کته سر پچکا مای بلع دکن.

کلی گردن از دزانم کو عتی سروه اف حکومه هنک اون دست مأمورین عبد الحید بین اون توجارا ره فی ملی خلاص قابن لکن اون شونا اون اسلامی حالی خوه ده بختن اون بچاره کان حیران خوه ارمیا دکورن. اف حال رنام خیابت و جوانمردیاوه ره بینه. بادکه قدری سماحتاوه اوه کو دفی اون ارضین معصوم و دخیل وه حفظ و حمایه بکن. اورئی وک وه مظلومین عبد الحید ک. لوما دفی او ز بیکنه اتفاق بکن خوه ردستی فی حکومتا ظالم تخلیص بکن بالاتفاق سعادتا وطن خوه بختن. اون استقبالا خوه نایین والی اف ریاوه کرن وه ایصال خراب دکه

بلی ناف ارمیاده هنک هنک کو نیاری وه لکن اف مقدار کلک قلیه ارمی رئی زوان نه راضی نه لکن قیچ بزابن کو اصل نیاری وه ختکاری و بیه او ختکاره کو انه یست وبنی ساله به پری خوه فه به جاسوسین خوه فه خرابا وه دخته.

کلی گردنو اجدادین وه هه هوین. او وقا کوبکی تعریش له شان دین و انسانیتا ران دکر او تعریش دفع دکرن وی ریده روی خوه فدا هکرن. ایرو عرضی وه ناموساوه مایه دست دردی سوتار مأمورین عبد الحید کده. ختکاره اون دیرتی (خلیفه) وه دفروشه مستوف وه هار خوه بینه. لوما قیچ بزابن

ایله شهادت امه الدفن سکره معارف نظارت جلیله سی مکاتب اهدادیه اداره من اشکنایته نمین او ندم، اوراده الی بیدی سنه خدمت ایده، اخون آمالمه ایمه فرقه شی یه طارار لقده بولنق ایدی، نه چاره کپیلانتری، سیانزی پیله بزار ایده جک مظالمکر آمالله مالع اولیور دی، استانبولده دورمه هم اینیون امکان قله مینجه مأموریتی معاشی مار العرض مقدسه ندا ایله کندی آغوش بخیریه آدم شمی خلل و جور کر از بله اجانبه التجا اینش احرار اینده مالک جیز اولیه جفی خویله کندی بی شجه کره دو شوره چک هیچ برو فرد تصویر ایده پیلور میسکر !!

پادشاهم

فات شاهانه لری من قبل الرحمن صیانه حق دعدالت مأمور مذکور بر خدمتیجیس اولق اعتبار به طلب عدالت وادیسه رفع آوازه شکایت ایدن سقیرستانی فساد ایله ایهه کر دوام ظلمه آرزوکری اینا ایدیور، که بونکده نزد المیده کی مسئلین توییف دن ایسه بالسکر « لمن الله من رأی مذالم مأوم بیصره » خدیث هریق ذکر اینکله اکتنا ایدرم.

لکن بلکه بر کون او لورده خیر خواهان وطن حقنده رواکور دیگر شو حالات جاسوزیدن فراغت ایدر وینه بلکه بر کون او لورده شو عیادله لزوم قطعی حسن ایدر ماضیکردن نادم اوله رق جا ایدر سکر. لکن این اولکر، که او زمان خدمت اینچون مکان و امکان قلامش اوله جقدر مع مانیه شو ایید ضعیفه تبعاً ده حکم واقعی رد ایدر و پرسشکاری اولدینم وطن نامه ذات شاهانه لری طریق عدل و من جه دعوت ایدرم فرمان

عبد الرحمن بدرخان

مُوکر داره

کلی گردنو ۱ قان پیلامن ز کردستان عن خبر ستاندن کو از کلکه مائم یه لوما من فی از ز وه ره چند ریزه کی بنیسم.

اون دزانم کو از لاوی وی صروفی مه کو به شیری خوه سعادتا وه ره کلک غیرت کر ازی مقتضای زمان ایرو به قلما خوه وی خدمتی اینا دکم از هره دامن از مثلا ارمیا معروض سر زلش مایه. واقعا از دزانم کو

هنک ارمی دفن کردستان ز خوره بکن ولایتک وز ملک جدا بکن و فی سیبی از دزانم کو کلک زوان قان ولایت بیانیا علیه امه ده دختن کلک ی کردستانیه فساد و قال اجر اکرن. لکن اون قیچ بزابن کو اف حاین

لپی کودکت بلیل بلی
شپنون کخنبت دیل نلی
عذر اخوه بخوبه دینه و ام
کن قدر دلکن دیده نه تو
شیخ بن شکر دبوبه برویز
شیخ بن شکر شکر خون
بنانند دی سوار کلکون
بکراوه رساده و بروالان
کیرن و ادان و ارادل
قلبی و بوان کو بوبه مشغوف
اف خونه عن قری عالله

(کردل وارمنیز)

یخف تاریخی — اعصار سالنه خلاف ارله رق — ترین و تجیل
ایده جک، شواون طقوز غمی عصر مدینیک بر جهندن ده ربیع فربی
حیدی ایله تلوی، او پادشاه خون آشامک مظالم حجاجانه سیله — مستقبلاء —
تذکری خادمان آدبیت، حایان السایت اولمه کندیلری طاندبرمق ایسته
یان رجال عصر ک، ساییون زمانک بیویلدک ادعای مقدس و معزز لیله سزاوار
توفیق و تسلیق اولسه کرکدر.

شوکتاب اندمنک تأمین منافع ذاته هایونبری بوئنه ارتکاب بیوردقاری
منظلمه برابر «فرق تسد» مثل مشهور ناهو ارنه تبا هر کوردیک ایک

شخص مخابک، ایک اخ مناسدک دخ آرسنی بوز مق ذمیه سه نزلری
امثال عدیده سیله متبت و مبرهن اولدینی کی، کردل وارمنیز کی ایک قوم
متخابک — آرالریه القا ایندیکی خنم فساد میجه سیله — بوایک و ملنداشک —
ایوم کوردیکمز درجهده — بکدیکردن غرفت اپته لزندن بیولا بر دلبل
اوله منز.

بر قاج ستدن بری پادشاه اندمنک، آمال خوزستان و جنایتکارانه سه —
اژ جهل و تناقض ایله — نه جانلرک، نه خانه لرک، نه تانلرک
دوکلوب محو و قد ایدلیکنی دوشونهم ۰۰۰۱
ارهی کردن بزن قا لقی کور متفهی، ۱۱۱۰، باکردل ارمیکردن ۰۰
کوردی ۰۰۱ هیج ۱۱ ۰۰۰۰

ما حصل متاعله بیوشونه جک اولورسه تهر ایک جهتکده بجردی شخص
مضک اغوا آت شیطان پستدایه سه لیا بر ظلمت کیفه ایچنده کور کوره
کیندیکو، او کلرنده کندیلری قای عدمه اردیره حق نه مدعنی او بیور و ملرک

گونیاری وه بی فطن عبدالمجیده دف اون به سر وی قیام بکن نه سر ارمیا
کلی کردن او انتقالا خوه نایین حالی حومه بی بوری زنی نزانی اون خوش
شان و شرف چیه چاوه دبه. حیثیاً شباباوه نه او هم اون معیتاً زک پشاده
بعین شرفاوه نه نیشان و رتبه یین خنکارین بالعکس اف نشین هاقدر و اعتبرا
وه تنزیل دکه. او مردوین وه تشوبق قاتلی دکن یمارین وه وه که رور کی
وقتی رو بلایک هات وه خنکار محافظه وه ره بیک عسکری رینا که.

کلی کردن وه حقوق ایشت نالان کردستی وه ده چه مایه ملکتی وه
و پری قبیر تری عینب و کنه مخصوصاً سرمه ما. مأمورین عبدالمجید ارمیا
رشوت ستاندن مائین وان ضبط کرن اوان کیف که وه که. دفی اون مخصوصین
ارمیا محافظه بکن کین و غرض او سودای انتقاما و مدنی له مفسدا مخصوصین عینه

مقتضای اسایت اه

عبدالمجید هنده ارشین مفسد قاتل عفو کر لکن وکی مسلمانک دیره (من عدالت
دی) وی نه دکه دکوره.

کلی کردن ضرر آموزین عبدالمجید ایراث وه دکه کی ایراث ناکه نیاری
وه اوه نه مخصوصین ارمیانه. مقتضبات نجابت او وه کو اون مخصوصاً محافظه
بکن دفی اون حی مقتضین اسباب حریت و عدالتی تنه بکن

(زین و مم)

زکره ما جرای	نکرار استخبارا دایه نی
تصحیح مسریرا واه	رکینیتا نانبرا هوای
دایان میری رما جرای	کو ای روح و قالبی دوای
مون چونه فرجبار والان	قارغه ر تمشقا غزالان
شکلی کو وه دینی بی ماله	میلاده بقسم رن عاله
میلاشری بشر دفین	اماوه کچان بسر دفین
کنج قطر بکچان دین خریدار	پی قدر کران عاله بازار
کر اینه جال فان	کچ مظاهر بر نواسفان
پی ذات و صفت عرض مثاله	جوهر بتن عرض بطاله
فام دین عرض بجوهر	پی شمسی قر دبت منور
میلا ر بخی کراندری بت	سد جار کو حوری پری بت
اویل کودی بکت و مفتون	او لیل تکودی، بکت و مفتون

مریجوت گوریلان اوچیار، نک ا عقوی چانه سی ایدی، که ساسون مذبحه سی
بان به تهیی ملودرینه میر بات اجنبی، فریاده باشладی ۰

دندن، قدره، حاذ اشیاکه، نهیب هایب اوایبور، که آراده اندمن دن
بشهه شایان تأذیب گوریه، جک بر شقی، تهور ابدم، میورز ۰۰۹ چونکه بو
امین بشانه غرمه کسب امدادناف ایا، جله، درجه ده مسوم ایدیه، اونی
ست نرجه، خانواده جسی ایدبران هیثت چانه نه، اینجون برسوال رتب اینبور
غیر، که نه حق ایدیه ای، کوه زیمه هنر اوئندو، ۰۰۰ الات مرحت ایه
نیک دکن نیرا امین بشاشکی بر قاتله، بر شقی بی ای جانی بی عفو ایندیره جک
بر سرخونک دیناده و چوردو هکن او لسا یدی یکوس بیش سنه دنبری - هر
دو رحقدن محروم اوله رن ۰۰۰ منانزو، محسوماً، مندوراً چراغانده جسی
ایوش، سلطان مراده، اونه، حضرتله، عفو اوئوردی، قارداشنه
آجیسان « قایل » مین بشاشیه می مرحت ایدر ۱۱۶ ۰

او دن ده صرف نتل، بر قاتل، بر جانوری والحاصل مؤذی اولق اعتبارله
بشرغا، قتل بخوبیز او لان بر سانی بی عنو ایده جک یرده، عجلارده، مه
لرده سفیل و کریان غالش، تورم ایش، چورومش، مرمره بی آیلهه
و آبلمته بولیش نور سیدکان وطن، نوشالان مله آجیلردي.

بر جانینک ندای نقرت آمیزیه مرحته که جک بر قلب بالطیع او جانینک شریک
جنایت اولقله اهمام اوئتور، بو صورته ذه او قلب صاحی اوله جق اسان ده
علم انسانیت نظرنده خوندیز، جلااد اولقله طانه نیل، شمدی شوکتاب اندمن
کندیلرینک جدا مر حمتل و حقیقته آسان او لدقیری هیثت اجیاعیه بی کوستمک
ایسترلسه سایه عاطفلنده اوله رق او لادین غائب ایش آنالرک، بایارک ۰
زو جند اویشن دولرک، بایارکن محروم قاشن بیملرک بکای مام افزاسنه،
فریاد طاقفرسانه فارش متأثر و متألم او لدقیرن - نه لازمه با غله - ابات
پیور سونلر ۰۰۰ ماحصل ارمیلره تهدی ایدن بوکی آدمدار، که بونلرده بندکان
خاصه بادشاهیدندر، مسلمانلر حقنده دخی اجر اایندکاری فظاعم و شناخت ارمیلره
ایدیلاند آشاغی دکلدر، ارمیلر اولسون، کردر اولسون بو حالردن، بو
ظلملاردن قور تولق ایسترلسه اخحاد و اغاف ایتیکله موفق اوله سیلر، ال الله
ویروب قارداشجه سه لازمه سعادتله آرالر، بو لو مجھه ده اوسعادتمظهر تیله
رفاه و راحتیتیق تامین ایده بیلش اولق ایچون او زرلنده کی بارگزان اسارتی
رغم و دفعه بنه ال بر لکیه بذل جهد و غیرت ایدر لر، یو قسه بوجالدن قور توله
نک غیر مکن او لدقیره قاعع حاصل پیور سونلر ده هر جبوره، هر چایه متحمل
اولسونلر یو قسه بجسم هول و مصائب او لان شویکلر ظلم و استبدادک الی ما شاه القه
قارشلرنده دوره جنه حکم ایتسونلر، او مظالمین متلذذ اوله رق راحت
پیور سونلر ۱۱۰۰۰

نه هنک کردابلک بولدینه - خاطر و جیانیه کرنکنن - مل
ایرانیکه جالشدقلرینه کوزه جکر،
شندی بالاعمع زم بو سور لر منه امراض، اید بک بر شاقم منفعته دستان
بوله جق، لیکن او کاده عدل قلامق ایزون دلائل و بر معین تایمه اه تایید
مدى ازرو من حس ایندک شویله که .

امونی مذابنک بداینه امترانه قاتیشان ایرویا حکومه ایه قارش نشان
اللهک؟ کر دلر، و حشیدر، بیاخدن، بکاده قارش بیویز لر، بی ما فی
ریبه لرنه باقی جنم، یوئنده بر جواهده بولک قلری منه، بیاندر، شهاده من
بالادناف ا ملک و ملی سون بر پادشاهه بولک بر جویله داشتی، لازمی
بوزکله برابر بو جواب مالک خنیبلری لاذق، حقیقته دلیلر، ۰۹۰۰۰ لر لر،
جلوس شهنشاهیز دن اول عالم، متمدن آبلمردی ده بیشلره ترندن ۰۰۰
اللهه تارداش، نه کچیبور لردی، سکر، اق من نهانک و درونه ییزه
لاره، دینیلری و خشته، او عملری جمهه بیلی ایندی، که ایه لایق احده ایه
هلاقشیلر؟

که دستان حل فلار نده ایقاع، مثالم ایدو، غارف ایش ف شاهانه، لرینه تیسیع
او لفشن، نام نامی هایوئلریه انسابه متاخر جیهی، بی ایلاری افرادن
شقه کیلر، وار؟

مثله: دیار بکر ولایق داخلنده « میان » عشیق رئیسی مصلعی بشاش وار ۰
بو آدم منسی بولندینی عشیرنه بوندن اون ویا اون بش سنه اول -
قویون جویانی ایدی، که کندیسنه - کرد تیزیه مصطفو کجه لو - دیر
لرده، هرنه یادبیه بادی، کندیسی اندمن که کوزنیه کریزه بقدز-ایلری
سوردی، بوده ارتکاب رزانلله، ک مهارتی پادشاهت خوشنہ کیتمش اولنی
که سفك دماده، اضرار عباد اللهه کندیسنه پک بیوک بر مین اوله جنی حس
ایده رک اوسته بی پاشالق طافقه حیدی بی ای رئیسی نامیله اورته بی قودی،
شمده بولله بر آدم نه بایز ۰۰۰ او غلی بیله کندیسنه دشمان، دست تعرضی
کلبتک دامن عصمه بیله اوزانان بر خان ارمی عی کمیز ۰۰ مسلمانی بیما
ایش ۱۱۲

بوک و بشنه رئیسلرک تدبی و مظالندن بیزار قالان اهالی ما بینه مراجعت
پدرار، ما بین خشراتی طرقدن مشتکلر، نام نامی خلاقتبناهی بی منسوب
او لانلر هر خطادن مصوندر، منسوب البیلری کی مادیکه نو عنده اوله لری
طیسیدر، شکایات واقه که موجب اغیار بادشاهی، اویور، یولنده جوابر
ویرلر، شمدی نشکی بی تکرار ایندک کینک حدینه دو شر ۰۰ پادشاه اوله
جق بو آدمک، رأسیله لا بیتلل عما بیمل، او لان بوکی آدملنے بایز ۰
سو ز منه برشاددعا و تیله! (المزید) غزبه منه ارمی مذابنده ذیدخان
او لندله جسی، مژدهه حکوم و موقوف و آن ولایق داخلنده مقیم حیدران عشیرتی
وئی این بشاشک عفو او لندینی بازلهدی تامل او لحق او لورسه شایان

Address:

Year Bay Crescent
5 East Cliff
FOLKSTONE
Angleterre

هر طبعه ۲۰۰ نسخه کردستان
و لاب مظانه ارسال اوپنور

کردستان خارجنده هر یوایجو

سنلاک آبونه بدی

۸۰ غروشدر

کردستان داخلنده خصوصی

استانلره عجاناً گوندربورن

کردستان

۱۳۱۵

﴿ هیقی جاری در دکنه جریده یا کردی یه ﴾
کردلری تحصیل علوم و فنونه تشویق ایدر ناصیح و ادبیات کردیه بی حاوی
(آیده بر اثر اولنور کردجه و ترجمه غزنه در)

KURDISTAN

غزنه نک مسلکه موافق عربجه زیکجا فارسیه مکتوبلر کردج شر اولنور

صاحب و محرری

بدخان پاشا

اوغلی عبد الرحمن

درج او لقیان اوراق

اعاده او لقیان

هر جار دو سد جریده یا

ازی ریکم کردستان

ده بلاش بدن خلکی

﴿ روزا یک شمیده ۲۲ ذی القعده سنه ۱۳۱۸ في ۲۸ شباط اول سنه ۱۳۱۶ ۴﴾

رزو سایریه وعد کریه فیجا اکر اون هوفه ه خبن باش چند سالک دی بکفه
بن لشکی عسکری مسقوف . شونا اون نامین حیات و ناموسی ره بخین اون خوه
خوه دکورن رن وزاروین ارمینی معمصوم قتل دکن ، بیغمبر کوبیه (بشرو
الفائل بالقتل) دواما فی حالی و نهایت وی بیاموجا فتلا و ه جبا . اون
اطاعت امری عبد الحمید دکن ارمینیا دکورن ما امری عبد الحمید حدبنا پیغمبر
معسطه ؟ ر امری خدی تعالی اقدمته . عبد الحمید دیره کو ارمی نیارین
وه نه وه فی خبری اغفال دکه . ما اون زمان کو ارمی نیكارن نیاریا وه بکن ؟
نیاری وه او خنکاره کو وه جیا ولانی وه فه مسقوف وه وعد دکه .

از دزانم کوری جند سالا وانی مجلسی ترتیب بی دا ارمینیا له کردا بدن قتل
کرن وی مجلس ده شیخ عیید الله مرحوم حاضر فی . شیخ مرحوم صریوک
کانث عام و متقی بی . اعتراض فی امری خنکارگر جواب دا کو هکر ایرو
ام ارمینیا بلا سبب بکوزن روزکی ییت کو منک دی وی بیمه بکوزه .

ایدی زمانه دفی ام سلامتا خوه و زاروین حوه وه بخین . شرمه کو
کر دین هنده پیغمبری و ساخت شهورن خدمتکاریا حکومتک ظالم بکن . بزی
چند زمانی لام زی خوی حکومت بین ساحب الرأی بین لکن حیف کومه
و سعادت رو دست . خود رفانه نه ام کتف دست سوتارا ده . بی لماقیمه
می کلک دبه سیی که که کرد نیاریه کلندونه رکذ رئی رفی تعالی . اه استناده
دکن ریز . بمه بکه کن نافیه بید ساکن قبیح محبت خاذل هه بلا رئیس

﴿ کردچه قسم ۴﴾

نای کردنو - اون دزانن کو چناسی ملت هه جی له قنجیا خوره دخین
اف کلک خرابه کو کرداره خدمتایانیا کریه . افه حقنایی سانه اون خدمتایی
ترکا دکن وچه فنجی دیت . مقابله حقنایی ظلمی حکومتی وه که وه نشانک ان
ریه بک ساند اون مقدوریتا خوه زیر دکن . ریا فی حکومتی ده هنده کرد
شریده هان کرتن لکن عنی هنر نوجازا بک مردوک کرد وطنی خوره توغیرت
صرف نکر کویا که ام سر خدمتکاریا بیانیا خاق بینه بری بیچ صد سالا تو ترک
له ولاش مه دکن . بادشاهین واره کو جی خوریز مسندن عنوان خانه له خوه
بی له مه دکن . بادشاهین واره کو جی خوریز مسندن عنوان خانه له اون خانیمه نه
او واجب الخلع بادشاهین ظالم . اوچ فی حالی زمان زیرا لوک ساهمین .
حکومت هر اون جاہل هشت دا اون واقف حت نه بن . ترک و خشکار سپه
نام و عنوان بین بلا بدن خوه لکن خدی کرد نه و خدمتایی واره خانیه تریه .
خشکاری هم و قطعا خوه ملکی ناکه خوه بی حقی بی جند . سالی فی ما اورز
و اونودستانی بده سیار الکن اونودانی دل قبرن نکر دست بورن بشیر اذانت
ارادا خشکار نکرن و ب فی سالی . لای خوه دین و ناموس و مدن : زیر . مدن
خوه محافظه کرن . من مونوق بایسته کل دن . ایلی اون پیش بولانز کر ... نام

آشنسزین افراد باشد سنگ تأمین استقباله باقار .

ایفته بیوز دندر ، که هر ملت دائم منافع ملیه سفی انتظار اعتبره الله رقدن حرکت ایدر و منافع شنخصیه سفی منافع عمومیه ملیه سنده بولور .

حالبو مرکزده ایکن سز ل ایسه ، سزی هر درلو زیارات مدنیه دن ، سعادت معارفدن ، نعمت حریتدن محروم برافقان ، منافع شنخصیه سفی تأمین و مقاصد غیر مشروعه سفی ترویج ایدبته بیلمن اولق ایجون افساد آیله نهایت بر طاقم ارمی وطنداشلر گر عجزه سفی و حق اطفال و نسوانی سزه قتل عام ایدبیره رک هر ایکی دنیاده بیله سزی منفور وبدنام ایدن عبدالمید وظمه مأمورین وعنه سنه چایشوب خدمت ایتکدن بشقه برشی بایمیور سکر .

پادشاهک اقصای آمالی سزک ایچنده بولندیغکر ظلت جهل و نادانیدن بالاستفاده ارتکاب ایدبکی بونجه قالقلری سزک بوکی حرکتلرگله ستر ایتمک واوکا مقابل ایچکردن اختاب ایدبکی بر قاج بس پایه بی — ارتق کو پکلرک بیله قبوله تزل ایدبکی — ایکی رتبه وبا بر قاج نیشان پارچه سیله آو و توب عمومزک کوزنی بوا مقدر ،

کردار ! امین اولوکر ، که ساقه جهل و نادانی ایله کوزلر گزی ، حفاظک روئیندن منع ایدن برده حرص و طمک سزه مزجب شرف و عزت کوستردیکی شو رتبه و نیشان دنیلان شی قاؤس ناموس ملیکری سوند بر مکدن ، اقبال واستبالکری خو ایتکدن بشقه بر شیه بار ایمیور ، بیلمیور سکر ، که شومعدن پارچه لریه آبا و اجداد کرک جاتلری ، حضور و راحتریق فدا ایدمر کدن سزه ایشیدن کلری ، تامین ایدنکلری شرف و حیثیت ذایکری صایپور سکر . کردار سز ، که اقوام شرقیه نک اک شجیع ، اک زکی ، اک فعالیکر ، او زرنده بر ورثیاب اولدینگکر خاک مقدسک محافظه سی بولنده بول کونه قدونه ایش کور دیگر . اک بیوک آرزوی سزی اانا ایتمک اولان پادشاهک آمال و مقاصدنا مشروعه سی بولنده بونجه جاتلر یاقدینگر حالده کردستانک سعادتی نامه نه حرکتده بولندیگر ؟

ملکتکری بر طاقم خرسن مأمور لره ما کل ایدوب هر درلو زختگری ، سی و اجتهد کری بر حکومت مستبده نک حرکات قانون شکانه سه فدا ایدبور سکر ، سکره ده هر قالق کوزیگر او کنده اولدینی حالده کور ما من لکن کله رک شو خشنانه خادم و معافون اولیور سکر .

خلفه در دیو کنده نه اطاعت ایتمک ایته دیگرکز پادشاهک واجب الخلع بر سلطان ظالم اولدینی حالا ادر اک ایده مدیگری ؟ .. پادشاهک خلبنه

مه کر دبت چره ام بن دستی ترکاده بیتین کردا توجارا مرسوین عاجز نکر نه لکن مأمورین توکا اون اغفال گردن وه چو عجزه ارمبا کرنت وه نام و ناموساخوه شهرتا جاستا ایبدادین خوده رش کر .

اف حال اف جاهلی ایدی بسه ، عقالی خوده بینن سری خو . من هن اغا و بکلاره نویسیه دا اتفاقی بکن درمانشی رفی در دربه بینن از پی فی جریدا خوه ری رو ره دیرم دفی اون حی تقان بکن ارمی ری وی حالیده و مره اتفاق دکن اون حی هفره استقبالک قنج ته بکن حی هفره خوه رین ظلما نرک حلاص بکن ، ازی جارتاز و ره هن مرسووا بشیم دفی اون اطاعت له و بوره بکن ، از خوه ری الشا الله فرمت بینم رور کی بیم سر حدادی کردستانی له ناف عجم . به اذناخدی وی هنک ازی کردا ر غلامیا رومی خلاص بکم و ازی نیشان طالی بکم کو کرد وک غبدالحمد اعلان دکنه مرسوین زیون کشن . ازی آبات بکم کو واقعا کردار به نین ارمبا قتل کرن لکن افر نشویقا عبدالمید حاصل بی .

ازر هلم و فقهین کردستانی رجادکم کو هر بکرداره جاماده مسجداده فان حالا مذاکره بکن موقعیت ری حدی

(کرد لره)

کردار ! ایان شخص اعتباریه تأمین حیات خصوصیه سی ایجون لازم او لان اسبابک تهیه و احضاریه نصل ، که مجبور در ، منفره ایاشامق ایان ایجون نمکن اوله مامنه و بر جیهه ایتابله باشمه نک مجبوریت ملیکیه دن بولنسته لظرآ هر فردک جاتی ، منعمی ، سعادتی منسوبی بولندینی جمیت ایله اوله حق . بناء علیه ایان او لان ایجون ده اک اول او جمیتک درام بقاسه چالیشمه جیاندن آعن او لان ناموس و شرفی محافظه ایتمک او جمیتک حیانی ایسه ، او زرنده بیتشوب بیودیک ، اجتیاع ایده بیلدیک طوبراغک — ، که وطندر — زیربای اعداده جکنده دیلامستنده اوله بیله جکنده ، او حالده ایان حقیق او لان آدم هر شیدن اول او زرنده بیشیدیک ، و سایه سنده تنهی و هوایله تنفس ایشیدیک و حتنک عحافظه سه جالسپارانه و فدا کارانه لشیزند ایده و ایکنجه درجه ده اوله رق منسوبی بولندینی جمیتک تامین بقا سنه غیرن ایده لشیزند هر دنلو منفعتی او جمیتک سعادتندن بکل و او چنچی درجه ده او لهرق او داره حدودی

حسن مثال اولیور ؟ موجب شین و نکت او له حق شو حركت‌نگرکار الیر مدیی ؟ ۰۰۰ اجداد کرک جهد جهید ایله قازاندینی شان و شرفی قانی لکه لرمه لکه لئنکی وجدانکر نسل قبول ایدیبور ؟ واسطه جیانکر اولان خاک مقدس وطنک دشمن آباغی التنده چیکنه ندیکنی کورمک چپنکره صیفاری ؟ حریت قدیمه کرک اعاده سنه وبو واسطه ایله نامویی و چینیکر ک حافظه سنه ارتق غیرت ایتمیسکر ، که اسلام‌نگر لایق خبر الحلف او لدینکری انبات ایتش او له سکر ، باشکر ده ک مامور لر التنده آلت غصب و نهب ۰ واسطه قتل و تخریب اولندنسه قور تولق چاره لرین دوشونوب او بولده قانکری دوکونکر که مار ایان احوال و حرکات مؤلمه دن متولد عار ولکه بی سیامش او له سکر ، بونکله ده آبا و اجداد کر ، سزک کندیلردن اولان تاسیلن دمحجوب او له حق بردہ افتخار ایتش اولسوتلر ۰ مع هنا ده بیلرم ، که بوباده ایجاد ایدن سعی و همت کردنک اکار و مشاخدن بکله نیل او لغله کرد ستانده ایقاع ایدیله کلان بونجه قاتلردن هر دو جهانه مسؤول انلر در ۰ کچوکلر جهالری اعتباریه هر حالده مدنور کوریله بیلر لر ، لکن اجوالک نتائج و خیمه سنه در که مقدر اولدینی حالده عدم ایقانه جایلشیانلرک بیلک بر قابع ارنکاب ایتش او له جفلری طبیعیدر ۰ هله عبد الحید ک رتبه و بیشانه طمعاً شو طریق غریبه بیله رک سلوک ایدنلرک ایسه قباحتی جداً عفوی غیر قابل جنایاندند ، کو ریلان مقالله پیچه ویرملک ایشون ارمی و مدنداشلر کرک دنی معاونته بولنده هیا بولک جفلری طبیعیدر ۰ ال الله و بروب قارداشجه سنه کچتنگه که غیرت ایتمیسکر اتفاق و اخحاده همت ایدیکر ، بر ایش ، که جسن نیته مقر و ندر ، توفیق خدا رفیق غیر مغارقدیر ۱

﴿انتشار رزالت﴾

عبد الحید ک بیک جبله و دیسه و هیچ بر شهزاد نک نه حق الا ظالم‌لرینک بیله ارنکابنه نزل ایده میه جگن معاهملات چینیشکنانه ایله غسبه مونق اولدینی غشت هنیان یه جیقدینی کوندنبری تأیین حیات بسلطنت خصوصنده سعکت حکومت دیه رک اپراز ایده کلدویک افعال و حرکات حیرت بخش عقوبدار ، یکرسی بشن سنه دن بربی اداره حکومتده کوریلان قاتلردن السائق جی ایدیبور ۰ نه هیچ یه عقل و حکمته مستید او له میه حق اولان وزیارات از لق او رو با غزنه لرنده ده کمال حیرتله کورلیسکه باشلادی ۰ ازان جله کچنلرده جنوزه ذه بیغان [سویس] غزنه منده پک غزیب و موبیب خیالات بر فرقه یه تمیادن بولنگیه تو

لاک نام مقدسی تلویث ایده رکدن او نام التنده ارنکاب ایندیک مظالم بکون جنیکز لر ، تجور لر رحت او قودبر اولدی ۱ بور الرین هرکس اکلا بوب کور دیکی حلاله سز هنوز کور مدیکرسی ؟ فرض ایده نم که خایفه در ، عجیباً بوسنت بز لری او نک بونجه مظاشه قوبون کبی بوبون اکمکه ۰ باشم زه مسلط ایندیک ظالم ما ، دو لرینه خادم اولله مجبور ایدرسی ۰

بونجه کوچوک ملتلر وار ، که متادی بر سی و غیر تاری نتیجه سیله نهایت کندیلرین حکومت متبوعه لرینک غدر و اعتساقدن قور تار دیلر ، مسعود بر حاله کلدویلر ۰ سز ایسه بوبکی ملتلری تلید ایله سعادتکری ، راحترکری ، ناموسکری ، چینیکری حافظه و تأیین ایده جلک برده بربریکری اولدورمک و بوب صورتله فونکزی کسر اینکله دشمن صحیح اولان پادشاهک مظالمه ده ازیاده میدان ویرمک کبی بر حركت عینانه ده بولنگله الکرده ک ختجری کندی الکره قلیکه سوقار کبی بر جنایته بولیور سکر ، ارمیلری قتل ایندیکر ، بونلری قتل اینک شهرور اولان شان مهابت و شجاعنکره صیفاری ۰ سیفسه بیله اونلرک براحت و رفاهلرین حافظه ایدن و کندیلریه شو قدر سنه لردن بری قارداشجه هننه کچینان اجداد کردن دمحجوب اولیه جقیسکر ؟ عجیباً بزم وطنداشلر منه نه ایجون ازیت ایندیکز ؟ بولنده سزه بر سؤال صورسه لزنه جواب و ویرسکر بوزیکن قیزار منی ؟

شو حاکر له سزی مام اسانیته و حشی کوسترمک ایسته بان پادشاهک بر درجه افساداته قایسلق انسانلنه یاقیشیری ۰ ۰۰۰ بر طاقم ارمی عجزه سنه قتل هام اینک کندی وطنکری ، خانه کری غزیر اینک دکیدر ؟ سزی ینما کرلک سوق ایدن مامورلر ، والیلر ، متصرفلر ۰ قاتقاهملر ، الکرکیده بر شی پرآقیلری ؟ الکرکده کیلر له برابر ناموسکری ده المنش اولدیلری ؟ الاهیک پیغمبرک نمی بیور دقیری قاتلن ، ینما دن استفاده سودابنه دوشے جلک قدر جاهمی قالمیکر ؟ ونکله آخرنکری ده عو ایتش اولیور میکر ؟

بر قاج سنه اول وانده پادشاهک امریله انقاد ایدن بر مجلسده کردنی ارمیلرک قتل طامه سوق و تشویق ایجون قرار ویرلکده او مجلسده موجود بولنام شیخ عیید الله من حروم ارمیلرک بو صورتله قتلنک اوامر الهی یه خلافنده بولنگنه نظرآ بوله بر اراده یه اسدان ایدن پادشاه ایسه ظالم و عاصی او له جنیندن و ظالم ایسه واجب الخلع او له جنین بو کی اراده نک پادشاه حفته خیر لر ، اولیه جننی) بالیان مجلسمن چکلمنش ایدی ۰

۱- کردار ۱ شیخ مشار الهیک شو حركت مردانه نه ایجون سزه بر

ایدن امر نامه بی ویره رک بر مبشره رفیقاً کو ندربر، حیدر بوسفر بی کدرا سلنتک اوئندە کورینور، لکن عبد الحمید طانیمان قوجه ریشوفن منیری بالطبع بیتون بیتون طاییه میه جنگدن حیدری بوسفر دها قاباً بر صورتە ئخپىرى ایدوب قوغار و علاوه ده دوام ایدن مأمورىق ائنانىدە ضرف ایتدىي سکرېك فرقى ويرلىشكە مهر رسمي بی خلقنە ويرمیه جىكى واوياره مفاصلانىكار اسانبۇلە سخانە اشىاسىي ضبط ايندېكى سوپىر، حیدر ايسەوقە بی مفصلانىكار اسانبۇلە يازار، فقط (لا حیات مان تادى) سرحت شاهانە هېچ بىر مأمورك عزلو، ازوياشىز اوللى، كە حیدر بىك كىرىش اندېنىدەن و كە سېيىر منىزدىن الدينى امر نامه لرى ساملابر بىحق آيدنېرى جىنورە قىھوە لرنە ماپىس و عخزون يىنه كە بوب دورىپور، بىرى طرفىدە ايسە عبد الحمید لە عزل ايتىم دىدىكى (ريشوفن) جىرأ، قەرا مأمورىق باشندە او توپىپور، شو احوالى كال حىرتە مشاهىدە اىتىكىدە او لان اجانب عىجا سوادارە سى بى درجه لە ابصال ایدن بى شخص متفور و مفترد كېرىمى بش سە دېرى دېقە اطاعت و اسارتە زېعون قالان بىر مانە نظر لە باقار؟ طېسە حرېتە مفطور او لان او تۈز ملۇنە قرب افرادك ربع عصر دېرى بوبىلە بىر آدمك النە كىنىسى مۇ ایدن مانە عىجا او روپا لىلرە دىر؟ ملتى شو مىكتەنە ئىرۇن خۇان او لىلە بېق بىر فەر آغىزىدە تصور او تۈرسى؟.. هىيات!!

﴿سلطان مراد خامس حضرتلىرى لسانىدە﴾

فیض آبرىكىن التفامىدىن ائېر كاشات
بىكلر اولدم خار و خىدىن بر نكاكە إلغات
سوپىلە يك الله اچچون مشروط ذاتىه وجود
ايستە مە لازم دىكىل بن حرە زنجىر حيات
لەنەن و قورىنىڭ شىكابات، كرم و سردىنىڭ فنان
الورىر دەر دېنىڭ جورىتە ايتىم ثبات
كۆننە يۈزىپ كەرە اولىكىنى بىكىر بىر اولوم
چان و يۈرۈپ اۋنادە كە اولىم تۈزىدە سىڭ شەھەمات
اغلا دون سود كرم، كۆلسۈن عدونا بىكار
الوداع اى اهل دىيا اىشتە بن ايتىم وفات
او بىلە بىر تۈرك اىت جەھانڭ بىزىنى خاتان زار
جىقىمسۇن روپ زىمنە خاڭ قېرنىدىن ثبات
بىر سېكىر خۇن

كە بولىقە عالىندە كى قۇھ مەنۋىيە منىك، بىر زمانلىك تكىبىل اورۇپا بى تىزە تان
ئۇك و سلطوت عنایەنە ئىڭ او روپا لىلرندە نە درجه لە تىزە ئىتمىش اولدىنىق
و عبد الحمید كە شو بىچارە ملت مەصۇمە بى — دىكىل بالىكىر كەندى آرا لىنە —
عوام لظارنە سىلە نە قدر شىر مسار بىر حالە قويمىنىق تىقىبىل اچچون بىر مثال
اولقى او زىرە قارئان مىزكە انفالار عبرىتە عرض ايدرۇز، شوپىلە كە :
عبد الحمید، ئىلىنىن ياقاسى قورماڭانلىك جىنورە دە اجتىاعى كورىنجە
بالطبع بىنارك احوالە ئاماڭى كسب و قوف اېتىكى اقدام اموردىن كورىش و اسىۋېرىم
حىكتە بالزارە، يالاتقاڭانە ئىبات اسوپىرىنە ئىكەن ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك
جىنورە يە برقۇنلىمى تىيىتە موافقىتى البر، جىنورە بى كەندى سرائىنڭ داخلى
كىن ئەن ايدن بادشاھ، كۆننەر دېكى قۇنسلارك بىر ايش كورە مدېكىنى كورد
كەچە حدىنىدەن كۆپلەر بىزۇوەر كون بىرىنى دەكىنەر بىر، ئىبات المان يە دېلىزىدەن
اولوب جىنورە دە شىدەت احتجاج و ضرورىتەن ئىسى قوقان رىشىنوفن اىستە بى
ئەندە بور عبد الحمید لە جىنتىن اىستادە املىلە، هەنە يالارسە يالار، كەندىسىنى
جىنورە قۇلسلۇ سانى و كاتىتە تىيىن ايتىپىر، بۇ حىرىف حكۆمەن ئەنلىك ئەنلىك
تىيىن ايدىلوب اصالى اسوپىرى حكۆمەن ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك
كەندىنى قۇلسلۇس دىيە اعلان ايدر و اۋدورتە دە اجرای و ظېنە يە باشلار،
نە اباغا اىتىكىدە او لىدىنى و ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك
ئۈزىل و عبد الحمید لە وهى تىخىرىك ايدى جىك يالانلار كەندىنىدەن احسانلار،
ئىشانلىر قوبار مەنەن بىشقە بىرىشى او لىدىنى بىوك بىوك تاڭلار كور ولىوردى،
ئىبات عبد الحمید بۇنى دە ياشاتىز و جىنورە يە ايتايلامك (زوج) قۇنسلۇمى
جىدەر بىك — استاردە كى مشابەتى بىر مناسبت سىاسىيە عدايدەر لەك — بۇندىن
اىكى ماھ مەقدم تىيىن ايدر، ھېبات، كە جىنورە يە قۇنسلۇمى تىيىن اېتكى ياللىك
(بىوك عبد الحمید) امر واردە سىلە او لىلوب (ريشوف) لە دەنىي انۋەم
راپىلە ؟ اوللى، كە حیدر بىك اوراق رسىيە ئىيەنە او لىدىنى خانىدە كېيدوب
كەندىسىنى سلەنە ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك
ميان حیدر بىك و قوع حالى بادشاھ بىزازار، لەن، بىر ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك
سرحت شاهابە او روپا كى بى مدەنیت سىرايدە مأمور لەپىنك بوبىلە سزايى چىقار
دىنىقى و حىشتۇ ئەندەن سېلىكىي اچچون و دەها طوغەرمى (ريشوف) دەن تور قەدىنى
اچچون هېچ بىر جواب المز، حیدر بىك ايسە ازتق — پارسى سېرىي او لوب
مساوى، احرالە مەكافاتا اسوپىرى سفارىنى دەنى ئەپدە لېاقتە تۈدۈچ ئەلەن —
منىز بىك مراجعت ايدر، منىز ايسە عبد الحمید لە ئەرادە سە استادا جىد، اچچاب

Adress :
Kurdistan
FOLKSTONE
Angleterre

هر طبعه ۲۰۰ سخنه کردستان
ولاب عظامه ارسال او لوره

کردستان

۱۳۱۵

کردستان خارجنده هر برای چون

سنه ای ایونه بدی

غیر و شدر ۸۰

کردستان داخلنده خصوصی
استه بلره بجاناً کوند بلوره

بیش هیچ جزوی در داشت، جزو بندی کردی به چون

کردی تحصیل سوم و نونه تشریف اینه ساخت و ادبیات کردی هیچ حاوی
(ایده بر شتر او لور کردیه و زرمه غر نهدر)

KURDISTAN

غزنه نک مسلکه موافق عربیه فرسیجه مکتبه عیناً درج او لور

صاحب و محرری
مدرخان پاشا
اوغل عبدالرحمن
درج اولینیان اوراق

اداده او لغز
بیهوده

هر جار دو صد جریده با
ازی ریکم کردستان
ده بلاش بدز خالک

روز ایستگی ۱ جاذی الآخر سنه ۱۳۱۹ ۱ ایلوں سه

حاجی لازمه مهیجکرا. نو حکومت عنا محافظا خوه با خالین لازم نآکه.
نکت ناجه سر بیاری نسلط نیاری ناک و لوازم اینه هجومنه نهیه ناک.
کردستانیه ایرو نشیک نیته بزی هزار سالا جاویه ایرو دیسا و دیسا
ری کله بور نینه حمی در ز روی ظلاما عبد الحمید خراب و متوفکن، دست
عکری مده تریبات و تجهیزات نیته. ایرو شرک بقومت ام نکارن خوه
منادمه بکن. سوارین حیدی زمانی هجومنه و هن دیکر حالن هوده
لازمن. تأسیفان الایاز لزومی پیتر سر نیابنیه مهدف ام خوه نجایین
خنکار دنی هرمائی نشمال بک لکن حکومتین اوروبایی کلک زمه زیده تر مه
تحقیق دکن. تأسیفا قان الایاده نیت قبح بیازی دیسا اف حال ام نیه اف
همت نه و همتک زیده زیرا زمی حالا او لور اسباب مدافمه لازمه. زوان
اسباباً بو شست دست جکومتمامده نیته.

اف سوار لازین لکن وکی هه عصافرا ولاپی نامین کر وکی مهف ام
نو سیع بمالک بکن وی هنکی لازم والی هولی حکومت لازمی ترجیح الزم دک.
اصل مقصد ز تأسیسا قان سوارا افه کو و فتاکو ارمی ز ظلمها حکومتی
کلک بیزاد بین عدالت خوشن. ذکی باشا ترساکو کردی ز ظلمها حکومتی
خوه بدن مل ارمینا و هردو ملت به تقاض دست هلنن لوما عرض خنکار کر
تأسیسا قان الایاده اذن خوشت. خنکار زی هر دن شفافی بک مینما ملل و
افرادین بن دست خودده لوما فکرا ذکی باشا کلک مناس دید و دا کردا جلی
خوه وز ارمینا دور بک زو تأسیسا قان سوارا فرمان کر.

اف ارادا خنکار حقوق خلاف منافع حکومتی کو مقام سر عسکری
حیری ما. لکن حیف کو تاف ماق و زیرا نیاه کو خوه بر استبدادا عبد
الحمید بکره ایجابا استبدادی زی اوه کو هن امیزین زیده بده هنن دی دا
بنان وحد وفادی دانه مایناعنصر ملت.

اف چند ساله کو اف الای تأسیس بین ق زمانیه مضر نا اوان له ولا
و ماق کری ناقابل لعریه. نکرد وارمی نی لکن ایرو کردستانیه سی مل
امر من سوارین حیدی و کردین نه حیدی. ایرو کردستانیه اف هی مل

اعذار
افه ایامک من نکاری جریدا خوه نشر بکم ذرا کاکت عواد فن و موافع
طبعی تصادف کر از عفوا وانکی جریداهن دخونن کازی دک.

این سوارین حیدی

اف این سوارین حیدی وک هو اجرای آین خنکار به نیک قسد
هاتبه دانین ازی فجریدا خوهده وی مسئله بی نشریه بکم.
سرفی خبری ازی اولاً ز اهمیتا جهی کردستانی بخونه شم.
کردستان ز دولت ساده دیرموده دوس و عجمد. مناقه کلک فره
و مهم نشکل دک. سر اداما جهاتا حکومتنه حمافتن کردستانی کلک لازمه.
ام عجم بودین ایک زیرا او زی وک حکومتنه ام ز روی سفهت و نکانی
مائل اندام بیه لکن اه دنی ز روی سیابی بخسن او بیاری مهی کتفه.
او نری باش ایک ماروسزه کری دارالحرکت نامه سر حونه بی قزادکر
کردستان و فرقا سیه برو. پاش وی شری بلغارستان نشکن کر لوما ابدی
هجموما روی سیابی لهوی ملیه منقطعی. افه بیست و پنج ساله اف شرب فی
زمایده مه بقايا حکومت خوهده تو غیرت نکر.

اف اشکاره کو کردستانی روی کی بیت مقنلا مظن ماینا روس و مده
روسیا پتری بوریده نکاری مقصد اخوه اجزا بک اوی دنی بچه سر جزیری
عیط هندی. لوما دنی وادی بین فرات و دجلی بمقیب بک بچه سر جزیری
پنکداد وبصری ضبط بک ویده دی عسکری خوهده لجهانی تأسیس بک.
و سرفی بینکیه کو افه ایامک له واندرا نفوذا روی سیابی کلک زیده بیه. روی سی
فکرک دیزی هی او زی زاد غریبی بیت سر سیواس ز بده دی بکنکه سر
نافکا آنعلوی بی و بقی صورت دنیامه زاساس فه هلوه شنیه.

آما او کردستان افه جند ساله که بونه مذبحک انسانا موافماً حقوقی نازک.
ناف قان بیست و پنج سالین بوریمه دی قامه کلک درین سرحدی، شکیم
بکرا اند شدا عسکریه شنندو فر تشكیل بکرا. و مدارما هجموما روی سیه

ذین و مم

اف نسه ژیوده دوان
مالک کو بستن او مان
اف دنکه کوه دایاير
حال کو خل بن ذراون
تمنیق نه خونه نه خاله
کر قسم نا و کرس بود
ابنامه وی زبونه
خاتم اندی بزان خدان
کوینه ژیووه خنانه زو
حاصب مایان به یزمه
دا دست عیوز با زمان
حاضر سی نکن دوان
زین ومه کوه بیز بونی
من دل بونه و وطیک رخونی
کانا وک ورطه دست جوشی
نکن دک اف نکن دل زار
زهار اک دن نکنی
لورا بونه مه سد و ساد
او بونه خانه میان

— اعتذار —

بر مدت مرطبه جه تصادف اولان منکرات حیله (کردستان) نشر
اوله میوردی. بوابده بیان مذکونه قاربن کرامت عفو و مسامعه ای رجا
او تور.

جیده سواری آلایری

منحصر ا وطنزک برکو شنده کی یعنی کردستان منطقه شده کی ظلم و
اشکنجه لرک استکنها؛ قاتلر فاعل حقیقتیست و ناچیه برآکده عالم نظر نده
تشهیری وظیفه بیامش (کردستان) غزنیست مسلک مینه متعاق و موافق
اولوب او واسطه ایله نشی آرزو ایدیان حیده سواری آلایریست
غراپ تشكیلات قاب امی تخریش ایده جک درجه لرده بدین نیتلره دولودر.
بونک ایجون اول امرده کردستان منطقه نک سوق اجیشه اهیتن
ترمیع ایقک ایجاب ایدر.

کردستان، دوات علیه نک حدود شرقی شنده، رویه ایله ایران دولت
بنک جاورشند و عسکری کجه وطنزک اک نازک جهته کنیش، درین بر
منطقه در.

بوکون حکومتیزک نامی ملکیتی وادامه حیات سیاسی ایجون دوم
ایلینک الد بولوندیر طاسه نه درجه لرده هرم بر احتیاج موجوده، کردستان
منطقه سی ایجون ده عین اهیت و احتیاج محوسدر.

حیاتی طبقی بزمکی کبی سفاهت و اسراف سیاسیه مائل زوال اولنن
ایران بر طرفه بر اقباله، موجودیمک اعصار لق دشمن رویه نظر دقه
آلیاچق، اوكا کوره بسط مقال ایدیه جکدر.
روسلره یکرس دورت سه اوله دکن و قوعولن بونون محاربا تیزده
دار الحرا کانلیز طونه بونی، قارا دکر، کردستان وقفایا حوالی ایدی.
برلین قوه نفر مسنه دو بروجه روماییا ویربلورک طونه ایله بالقانلر

پنه نیاربن هقو. هندو نالان دکن دکوزن ولات ییه مذبحک انسا حق
کلک کرد وارمین واقف حال بوبین اتفاق دکن ظلم واستبداد حکومتیه
چاره کی دکن. کردستانیده تو قونع نماه کو صد فریدین الیم ذی مسح
نیت تو درنگاه کو ز خونا مصوصا صور بنت. کن ز دوسي خونه مال خونه
نه اینه. اله حقوق ساله کردوارمن بمقاق بین لکن ابرو عبدالحید عاقلک
وه افیث ناف فان مردو عنصر اده کو تاریخ زی فیت دکه. غیری فات خرا
یا خرایکدی کلک مظن هیه کو اوزی شاقا قوه نظایمه هیه.

ناف دستین افرادین سوارین جمیده جت هن فرمان و امتیازین خنکار
نه، اف افراد باستادو اعذارا فان امتیازی دین سر کند ویازارین نه
حمدی وان نالان دکن. کردن مظلوم و محفور وان بوبین مراجعت حکو.
من دکن کازی له خنکار دکن حق خونه دخوازن استدعای عدالت دکن
لکن اف اسلدعاوان تو حارا اسف نایه زبره مناف استبداد خنکاره لوما چقا
عرضحال فربده عرض خنکار پنه حقی بطلان ماه. او بیکرد سر عماضا
روح و مالین خونه وجا دکن داوان زی فید سوارین حیدی بکن. به في حال
اوی خوی امتیاز دین وه ز سلطانین خوی امتیاز عفو و دین. به
في حال بیناکرد هن دین خونه هو بید بکن. اف حال بالطبع مقدارا افرادین
قرعه کم دکه. اف نقطه مشهود ارباب دانش بی اف حال و محاذیر کون
خنکار لکن او مستبد او ظالم مطلق الهیت ندا فان خبرا. پیش دعشت
استبدادا وی اف فریدین هولی نافع ملک و ملت مقبور و مسکوت دین.

ذک پاشا شرایا به ف روی کردستان ابرت کری آکتنا نک. عرض
جنکار کر کو سوارین هولی ز عشیرین عربازی تأسیس بکن. خنکاری نه
کو ز توسعی ظلم واستبداد احتراز ناک اف دایی تصویب کر و اتفاق مظن

دانی ناف وان عشیرتاده اهار دو باعین امرکر دا ویده وی اویزی سوارین
حیدی تأسیس بکن. لکن ارباب دانش ویده وی اف مسئله شرح کرن
محاذیرین وی بیان کرن مشیری ویدریزی و ملی به غرمانک مناسب خنکار

ره عرض کر لکن اف فکرا مشید کو مثایر استبداد و ظاق پرسیا خنکاری
قبول نهی. وه خنکار سر اجرای مقصد اخونه فرمان کر کو جقاس عربان
به حی تایع ذک پاشا کر نه و ز عربان نازی ذک پاشای الین سوارین

حیدی تشکیل بک. مرکرا ذک پاشا ز جهی فان عربان حقوق دوره و
واسطه نقیه و مخابره حقوق مفقوده کو رایله والتحاق اختشائین مظن

تولید بک،

اما مقصد اخنکار ز سودین کردا عربا افه اف حال فوتا عسکری
حکومتیه ضفتک معلمه لکن حی فوتا قربان کفنا خونه دکه.

رویه بی سوارین قازاق هن لکن دوسیا لوازمات اولیه حی نهه

کرنه فزا قازی هجوما دهیله. سوارین نه وی حالی وی خدمت ایما بکن.

مقام سر عسکری کلک اعتراض کر لکن خنکار و مرداین وی سر دوح

ومالی خونه تن دخبن و لات و ملت زوشه نشن اجنبه.

مسنون

بر اقیل‌مایارف موقع فله جیقاریلاجق ایدی . هیچ بر حکومت دهشتل هجومنری اقتیام ایده جک تدایر تحفظیه بی اجرا و اکال اینزدن اول تعریض و استیلا فکر خامنه دوشمک جهالتده بولونماز و منزک هر طرفند او لدوغی کبی کردستان جهتلرندده بولار شمندوفرلر یوق . فضله او لارق قاعملر، یکدلر، ساحملر همان بر متروکت مهیانه تائیریه خراب آلد، تدافی او ردومنک بونون تجهیزات و زیانی سبب نساج و اخانتله کاماً مفقود ایکن تعریض و استیلا دورندن باشقا زمانلرده بک او قادر فاند سی موجود اولمايان حیده سواری آایلرینک نواقم سازه بی ترجیحاً ایلاد و ایجادلر بیه دزین بر غفلت وجهاته عکوم متمزی تایشلره آو و تاق و بزی بزدن دها مدقق نظرلره سیر و ناشا ایهین آوردوچالاری جعل آایش و احتشامله نه دید ایچک^۱ . وطنپورلک سودای شدیدینک اک بوبوک خادمی او لقه موظف بر حکمداری مسیولیتندن تبریه ایده منز . بو آایلرک تشکلرنده حسن نیتله ده ایشه باشلاندمش اوله ایدی . ینه او مسئولیت وجود بونو . ناجق ایدی، چونکه : امه مهمک ترجیحی کبی بروظیه ناشناسیق عفو ایدیلر جرم و فاختلر صیراسنده بولوندیریلاماز . عسکر لکجه بوناردن فواند کلبه استغفاری قابل اینکار دکله ده وجودلرینه اولان احتیاج منقطع و معلم بر اورد و بیشدار اولالاری صورتیه در تکل اولمايانجه بیان بقاپذیر اولماز . حیده آایلرینک تشکل ذکری، و منزک هر نقطه ستد فوران ایدن ظلم و استبداده قارشی قویق عبوری بی حس ایده رک بوابد و طسداشلری او لان کرداری ده مستقبلاً کنده فکر اختلالبلوریه تشریک ایده جکلرنده شهه ایدیلهم بی ارمی قومناز ایلک قیاملری متعاقب دورو دنجی او ردو مشیری ذکی پاشا طرفندن ماین هایونه عرض ایدیامش وبالطبع عناصر مختلفه آراسنده ایدی بر فناق بولوندبرمن استعدادی محتوی بوله بر فکر . تزد شاهانه ده هستوح کوروله رک و منافع و محاذیری قطعیاً دوشوناگزین هان بالقبول مرعیت ایجون ارادمل اصدار او لو نارق اساس مسئله دن لا بقیه خبر دار اولمايان مقام سر عسکری حیره دوشورولشد.

استبداد، قوتله دائم او لدوغی و خصوصیه بر عنصرک افانته جالیشا بیامک ایجون، دیکر عنصره حق و قانونندن فنه امیازلر بخشن و احسان ایمک اجرای استبداد ایجون شرط اعظم بولوندوغی جهله ماینک بوابده کی استمجاله تعجب ایدیلتر.

امر و قانون حکومته مر صورتاه مطبع اولنه عجود بر عنصر عکوسی بوسوون تدبی و افنا ایجون آله مؤثر و قوی بر آلت آستقام اولن اوزره تشکل ایدیلمش شو آایلرک اون سه دنبری کردستان منطقه سنده ایقاع ایندکلری جنبابتلر، فساحتلر بونون جهانک نظر دققی جاب ایده جک درجه بی بولش، عهانل امت و وطن ایجون داخله بک بوبوک ضرر و رخته لر تخدشه نسب بکانه او لشد.

ارمنی قتالارنده دول معظمه تمهینک ضرر و زیانلری تضمین ایجون جزیمه مایه دن ناحقیه و بربان بیکلرجه لیزالرک استهلاکی کبی مادی ضرر ری هیچ متابعه سنده کو ستره جک ضایعات متویه بک جوقدو.

آواشده ده بربولفارستان وجوده کنید یلدکدن صوکرا دوم ایلیده دوغه دن دوضر و بی روسیه ایله مصادمه من احتمله میدان و برم جک تمام منقطع و لعن و فقط اسلاو آماله خدام اولالاری استیماد ایدیله هن بالفان حکومات سینه سنک دوسلره بر لکده حرکت ایده رک ایستانبولی تملکیه قویمالری امکانی سابق کبی بنه قالشیدی.

حکومات من کوره نک بوله اخحادکارانه حرکتاری بر طرف ایدبلوره، بالکر بر مستقل دوس محارمه سی و قوعنه ایستانبولک وسائل عنایه نک عبانفه لر یخون یکرسی درت سه دنبری بونجی در جمهه هن منطقه سنک تحریم و ترسیله عویز زمانه قادر بزم له دوست او لامايانجی تاریخه حقوق رو سیه نک مدھن براستیلای خونزیسته قارنی قویاجق و سانط حربیه و قشدن اول اکاله جالیشا جق ایدک.

دونتساری یوزوندن قارا دکرده دشته جاری شرق دکل، دش من قارشیسته چیمیق بیله نصیب اونایاجق . هر کسجه معلوم بوجیقی برده شو مقاله ده تشریع صددک خارجنده در.

اصل مقصد، کردستانک اهمیت سوق الجیشیانی بیان ایله جیدیه آایلرینک قدر و درجه لرنی آکلامع ایدی.

کردستان، رو سیه نک، ایک نقطه نظردن تحصل ایده جک استیلای مستقبله عبرا اولاً جق، برخرب مدهشک هر حاله محنة غایبیه تشکل ایده جکد، رو سیه، بالقانلر دن آق دکره اوزانق ایسته دیکی حاله آوروبا لانه مسداخلاقیه مقصده نائل اولامامش، دوکدیکی قانلرک اوفاق حکومت لر تشکلندن باشقا بر شیه یار امامش او لدوغی بیلديکی حاله بحر بحیط هنده بیه ایک ایجون صافلادیقی فکر قدیم دن آن فرات ایمه مشدو . ایشته شو مقصد ده وصول و انکلزه نک هند مسماکسته تو، کستاندن اولاً جق جمیاتی بحر آده نقوه ایجون دجله و فرات و ایدیلری تعقب ایله الجزیره بیه برشمک و بوطريق ایله بنداد و بصره بیه مالک اولاً ده معم و محفوظ بر عسکری لیان نایسنه موق اولن اک معز امیدر . سوک زمانلرده بوجوالید، رو سیه نفوذ و نهکنک بک آجیته جیقاریلاعاسنده کی حکمت بوندق نشانه ایشدر.

دیکر جهندن، بونجی فکرک اجراسنده صعبت و عسرت کوروله رک راز چیلسه بیله او ضرور دن سیواسه و بوله عصر لرجه حرب: قوقوسی دویماش آماطولینک کوبکنه بورومک و شو صورتله دولمزی نایسنه سار صدق خفتوسنه بایی حال مر اجعت ایدیله جکد.

خیل زماندن بری انسانیت مذبحه سندن باشقا برشی ایله نوصیفه لایق او لامايان کردستانک اهمیت و نزاکت موقیمه سی بوندن عبار تدر.

بوکون اصلاح و اعماری وطنزک سلامت و سعادتی ده کافل شو منطقه رسیده نک بواستبایلای و خیمن و قایه سیجون رخاونه، عطالتله بکن سنه لر من ده رو سیه حدودیت هر شیبدن زیاده نصب انتظار ایده رک موافق لازمه نک عکسی، سوق الجیش شمندوفرلرینک انشالریه بر موجودیت کوستره جک دویس تمرضانه مقاوم بر قوه نداده نک بونون و سانط مهمه سی قوه ده

شاهانه ده، پنجه حسن قبول او مامن و شومند بنشی او ردویه تابع عربان ده جمیله آلبورسی ادخال ابدیت اینجور در در دنبی او ردو مشیری ذکر باشاند فرمادنی آننه تو دین ایدلشلدر که اختشان اینجور سنده اختلال آنکه بر بو خوار سقیدن اور دویز داژمرنی آنچق بر فکر استبداد اینجور زبریسته نیزیند نه قائد بکه یاره سیلر، عکس لکمک مباریخانی قوه نظامیه ننتیض ایدلیه جنده مدنق مقصود شهرباره موافق کان حمیده آلبورینک عددی زیاده اشده بایله جنک، مدافعه وطنیه مکاف بر عضو مهمه ضربه او ردن سامانیزی ذره قادر دلکه ایمه بحث و بالعکس وحشت شاهنامه لرینک و امده اجرائیه سو حمیده بیلرلک مخلانی تشیط هابوته بادی او لاجق، نه عکس افتخارا حمیده سواری آلبوری حقنده سرایک عمومه نبلینده مخدور دک، بلکده فانده موجود بهض اسرار غریبه سو بو نادر در.

تأسف اولونور، که روس قازاقلرینک ترییات و تشکیلاتنے تقییداً نامیں ابدیان بو آلبورن دن بکه بیله جنک استفاده بونون لوازم عسکریه منک استکانندن صوکرا دشمن ملکنه او لاجق تعریضه استکشاف، اور دونک سفر برانکی اکل اینجور دقت قازانق ایکن، شکل حاضر لریه تأسیس نده کی مقصود هایرانه کوره، سرحدلر ده اغتشاشات و اختلالاتنک تبادیسته آل او لقنه روساری داخل وطن مقناعیه بی تأثیره چکه جکر و بونون اور دو نک بر بشانیه موجب او لاجقدر در.

بو مخدورلر، مکنن بر اوردونک بیله اصطباتنک بر بادیه انتاج ایده جنک بونون بومصر تلر مقام سرعکری و بالخاسه ارکان حریبه عمومیه داژه سنجه نظامی، اخشنده عبدالحمیده مسئولیتده مشترک سر عسکریه ارکان حریب و بیشتر نهان نده شوت ظاهری کورمک، مؤلم لوچه لری او قومی منیتلری قلامشدر، او نلره فلاکت وطن، موجب احوالی عرض محال و بلکده داعی نکالدر، مغلوب محرص اولانلر جه حب وطن ده بر لکه ایش.

حوادث

کجن آی ظرفیه کردستانک هرجهتنه فیج قالار اولش، جهات و اداره سرلک یوزوندن بونون وظیداشرلر یکدیگریه کیمشلدر در، اسک صاصون و قو عاستک مجرامی اولان عین طوبراقلر بیکون ینه نفاق قانلریه بیانش، قیامده بولنان اهالی عسکریه احاطه اولو نشد، بو حوالیده بولو، نان دول مقتله قوانسلو سلرینک ایشان بولده کی سر جملریه ارمق و قوعاته داژ کوندر دکاری مکتوبلر حکومت عناییه مامورلری طرفندن غصب اولو، نهش و اداره عرفیه اعلان ایدلیمشدر.

بالکنر قیام و اختلالان زمانده شدت اجراسیله او رتالی یا پیشبرهه بی حکومت نهانه اینجور کاف او مایوب، یا پیشبریلان قیاملرک نکردنی منع اینجور عقل و انصاف داژه سنده اداره حکومت ایمه نک بولن بولق، انسان او لارق بار ایشان عبانه، ان-ایجهسته معامله به تثبت ایتمک لازم در.

انتقام مطبعه منه طبع اولونمشدر.

وطن عمران و مسادن نجربید ایدلیلرک هر کوشیده قانی بوجراهه جوده کتبیمه سو، بیکلر جه فرد بشر هیچ بر حکم قانون او کنده نیون دیلمکسزین افنا اولونارق شانق عهانی قایچنک عصمت قانلریه بولاشدر هامی، حبیده نامه طاشیما بیان بالجمله امت عناییه حیات و حریتنک نهانکه به مروض بولوند بیله سو، عصر لر جه بر امزاچ اخونکاری ایه باش امش شاف عناصری یکدیگریه دوشور مسی، وطنک مدافعتی ایچون اساس نکل ایدن قوه نظامیه ضمیر ایران ایشان اولمایی.

ایشته حمیده آلبورینک شکل حاضر لرنده کی لازمال فناقلر! بومساوی نک کافه سو، هان هر کون چشم رقت و انتباوه جزیقه ده ایمه ده، وک ماده نک یعنی قوه نظامیه نک دوچار شف اولسی ایشان ایدلیلر بیلدند اولاما بایخندن بر از تفعیله محتجادر.

حمیده آلبورنده سلاحل، شاهانه ارمانلر وار، بونلر: ملغا یکجه جری و جاغندن صانک کندیلرینه انتقال ایند بریامش زور بالفلری شو دبر ده بنده اجرایه میدان بولارق کویله، قیبله لر هجوم ایده بور مفترزه اشیانه شکل ایله کردستانی خاجانلر، شقاونلر، غرق ایندکارندن مطبع و مدنی اهالی، ساونه نک ماینه و مقام سر عسکریه برجوی شکافت تلفر افلری یغد، بر مالریه باعث اولمشلر در، بعضاً یوزه قریب امضای حاوی اولان بو شکا، پتامه لر هان دانها عین مالده، یا بو آلبورلک ضبط وربط آننه تئنیماری و با خود حمیده نامندن کندیلرینک ده مستفید اولما بیخون آیینه آلبور تشکیله مساعده اولوناسق مترجم بر طرزه بولوند فلری و حالبکه ضبط وربط اجراسیله آسایش عمومی بی ضامن بر طرز، مستحسنک اسعاف دور حبیدی به نصب اولاما بایخنی جهنله صراجت ایندکارندن آکریبی حمیده آلبوریه قیدوقبول ایدلش و شو سورنه قرعه افرادینک مقداریه طاری تفعیله آیسآ نولد ایده جله، محاذیری حس ایدن ارکان حریبه عمومیه داژه سی شیدی به قادر احتمالک کوفلتمشند دوسيه لر لده ثابت بعضی محل و روحل لایخه لرله ماینه ایفاظ ایمک ایسته مشهد، دهشت استقاداد قارشیسته مقوه رآ صامت فالمند باشقا برئی استعمال ایده همشدر.

اسامی بر مقصود هم عسکری او زدینه موضوع اولما بوب، مجرد آسایش عملی تهذید و عناصر آراسنده شودور منحوسه بیله محافظه اولونا بیان روابط خاذتی تشوبیش و اخلاق ایمک صلاحیت و اقداریه اراده ملوکه لر اه آغاز بولونش اولان در دنبی او ردو داژه سنده کی کرد عشیر تلرینک اجرا آت شقاونکاریه توجه و قدری هابونی جلب ایده لرک، عسکر لاث نامنه شین آو بو آلبور تشکیلاتنک بشنبی او ردو داژه سنده کی عربان و عشتره ده تعییف امر و فرمان ایدلیمش و فقط تعییفات انسانده مخدور لری عینیه کورن ارکان حریبه ضابطه طرفندن بشنبی او ردو مشیر لکنه قدمیم ایدیان را پور لر لر عربان و عشتره امر اسکان و تهذیلرینک نامینه اخذه عسکر قابون نامه سنه تایم بولوند و ملاری ذاها موافق او لاجنی و عکی سدبرده منقندن زیاده مضریت تحصل ایده جیکی بر ایسان موافقه عرض رانبات و لونمیشه آلبور ایش و نهایت نهان اینجور بوله جهی بیکدک نظر

Adress:
Kurdistan
FOLKSTONE
Angleterre

هر طبعه ۲۰۰ نسخه کردستان
ولاب عظامه ارسال اولوره
—

کردستان

۱۴۱۵

کردستان خارجنه هر راچون

سنال آبونه بدلي

۸۰ غروشدو

کردستان داخلنده خصوصی
استبلره مجاناً کوند بلوره

هنچ جزرک در دكنه جربده با کريدي به چهنه

کردری تحبسيل ضرور و فتوه تشریف ايند نهایه و زیبات کرده بی حادی
(آينه بر شر اولور کردجه و ترکه غزه مدر)

KURDISTAN

غزه نهان مسلکنه موافق عربجه فارسيجه مكتوبه عيناً درج اولور

صاحب وحرری
بدرخان پاش
اوغلی عبدالرحمن
—
درج أوليان اوزان

اعاده اوليان
—

هر جار دو صد جريده يا
ازى دیکم کردستانی
ده بلاش بدن خلکي

دو شب ۲ ربیع شریف سنه ۱۳۱۹ ۱ تیرین اول سنه ۱۳۱۷

ناف هردو غنسترا وسر معصوميتا خوه نظرها او روپا يشه (کرد) آهان کر.
سرفي مقصدی خنکار هر اعلان کر کو اوی دف مالک خوه اصلاح
بک اکن کرد عاصی نه دقين وحشتا خوه ده بین، خنکار اثبات مدعاه
كلک حیل و دسانس ترتیب کر اف فکر له او روپا يو داقبولي کرن. قتالين
عنانه و له کردستانی دن حی تأثیرها فاتاده ايرين عدالتيدين.

لوما کلکي کرد نو ابدي قتسال و تالاني بردن ارمبايزه اتفاق بکن هکر
اون في ئافق زرک نکن وارمبايزه بالاجتاع ظلمه مامورین عبدالحميد ويدک
سرمه دفع نکن حقوق بظايان کو اون وارمه حی اونه يکجا را ياعمال بین.

۲ - کرد فان قالا اجرا دکن لکن نه چکو کرد مبال قتل و ئللمن،
هکر کرد طبما میا فان حاليا افه حوقاس عصره او وارمه هفره عمر
دکن ازمان سالانه زی امثالين قتالين هولی بیا، لکن بالمکن غناهه و افه
حوقاس زمانه کرد وارمه هزه هاقان و ببرانی هفره بورانده، لکن ابر
وزی وک حی زمانا کر خنکاری خلیفه ناس دکن امر واراده بین نیان
مقدس دزان اجراء کرنا ارادا خنکار فرض دزان بجهل و تادانی بی نیان
کو اف خنکار سلطانانک غاصبه کو شف و دور انقرضا ملنا خوه و حمايا
نفس و ئمحق خوه دجته.

۳ - فا ماسالين قالاده هن ارمي زی هن کو كلک شابان موآخنه
نه، اویزی او قسم ارمبايزه کو عصیان خوده سیلا ئلما دین اسناد مسمان
بی کرن وبهی سورتی چقاس مسلمان هن ترکر کرد جی ز خوه تزید
کرن هولی ئافق کېنک مظن داتین ناف خوه و هافال براين خوده،
نو ولايت نین کو ارمي ز ملتن دی بیعی ان زکردا ان نزا زیده نرین
لوما سوداي استقلالا ارمبايزه خبالك مستحبه وسر حصولا بوداک هولی
افتراين وان سر مسلمانی بی وملق نشتك كلک فهنه، هکر ارمي ز اول
کرداره اتفاق کریبا ب شبیه عق نه و مظہر عدالت بیین و حوقاس
ارمه زی تدل ندین،
ابتداي حاليده حق انکلیز لصورت کو اف عصیان حوسی بی حکو

وضعيتا حاضر و مستقبلان کردستانی

فان زمان باشا يک ناف و دور کردستانی حوقاس خرابی دن تزوذ و
حاکيتا دولتame حوقاس تونه بیه کو خسنه حی هیغا بلاک مظن ماهه اوما
ازی فی جربیدا خوده هئک زف حالی بنت بکم:

اھه ده ساله زافاد و تسویقا خنکار قتالين مظن له کردستانی دن
حضور و اسایش له کس ناهه ابدي کس تو اميدا تجيی ناکه خاق حی
منتظرین کو ادارا حکومت بکهوره والی سلاماتا موره تو روی نمایه.
ز ملکی او کردن هنده زمانه ز روی حکومتی ناف جهل و تادانی بی
ماينه بی خربکا خنکار حبی ارمی بی راست نین دکوزن ز غیری فان حبی
کردى مغایری فان فنالاهین اویزی واک ارمبا دشن تخمین دن و مروض
سلط سوارین حبیدیه، ز سبی بغير حق کردستان حی نفترت عامه
جلب کریه، ز الک زی هن ارمی هن کو استقلالا خوه طلب دکن.

ظلالم خوه کو خنکار و خکومتنا وی بی فشیرن و علیها مسلمانی بی و مانی
حرکت دکن وسر مقصد اخوه کلک احوالن خلاف انسانیت و مردمت اجرا
دکن، او ز ئلما حکومت دینن استدعاي عدالتبده کلک خوی خفن لکن
هزی فی حذوی دبورن حالین مذهوم دکن.

ز الک فهزی روپسا سر استقبال و سادتا خوه ف شر و ئفاقت ناف
هردو عنصرین عنا نوریان و هادالله عمر کرین اخلاق و افعال دکه هردو
ملا نیار بیشان، هف و دو دک فتلا مایناوان زیده دکه.

فان احوالین هاده چهار نقطه هن کو شابان تدقیق:
لی قیدیا حکومتاهه و منافقیا عبدالحید، بی بلا بجهان و ساطانا کردا بقال
و نالانی، بی تدبیرها ارمبا و سودای استقلالاوان، هر حالاده مداخله روسیه.
۱ - پاش قتالين سالين بوری ئهور کرین شونا حکومت بی تدبیرین
مسئل نکران وان منع بک به اداره مصلحت هشت و لوما عق نه و آکری
فساری دواه دکه، حکومت داصور و تقصیا ناخوه کتم بک فساد افت

کردستان و پیشیت خاضره و مستقبله

بو صوك هفتاه ده کردستانک داخل و محیطنه و قوع بولان اجوال و خایمک تحمل او لو ناما یا جق درجه بی بولش و دولت عليه نك حوالی مذ. کورده ده ک حاکمه و قویه بیشتر. پیچه لاه بیکمه نه نزل اینش اوماس، باشز، بیرون و مهلهک بولانک اختملهه. ولدونغه ایما و اشراب ایدیور، که بو مناسبته و قویانک منشأ و مصدزیه بیکن کوز کردر مک لزوم و عبوری خس اولونمی در.

اون سه دن بری کردستانه بلا اقطاع دوام ایدن فاتلرک، کردار و ارمیلار آراسنه (لطف غصه و شهرباری اواق اوژره) سرپیلن تهم تفاک اخلاق ایندیک حضور و آسایش آرنق قطامیاً عو اویش و اداره حکومته برسدل عظیم او ماد بجه س- مادت ملکیه نک عودت ایده به جکنه قناعت کامله حاصل ایدلشددر.

بر طرفدن، معنای تامیله بجهل و غفلته پویار او لارق آنجاق مأمورین جیده نک اغوا آت و خبر یکتله و منداشلی علیه سلاجه صاریلان کردار راست کلدکلری ارمیلاری و فکر اخلاق لجولویه معارض افراد سازه عنایه بی ازه رک، چیکن بزرک نفترت عمومیه بی هر زماندن زیاده، وزرلریه بیه حق جلب اینکده دوام، دیگر جهتین فکر استقلال و اند، اند ناصیله صابلائیش ارمیلار حکومتهن کوردکاری مظلالمی صاقلا یارق اسلامیت و عثمانیا علیه سحر کتله انسایه شین آور اطوار یاغیه ایله کرداره و شاشه بیه هجوم ایله مک سوریله فالنک، ظالمک، شوهبیزی یاقوب قا و وران شفاف و اپن منفو رک نظر فدن کلکی کی آکلاما مقدبه ابرام کوست بیورلر، عین و ملته عمرلر بجه آرقا داشلاق، فارد اشاق اینش بو ایک عنصر ایکیکری بی آکلاما مازلق، دیگله مه مز لک بوزندن متحصل بجادلات و تسانلاته اینش کوره نک ایجون بوتون بجهانک فسادر ایخیری شده، فایشوب کیتمسی آرزو ایدن رویه نک ده مداخلات و افسادانی منضم از لارق موجود بخaran و تشویش بوسوتون و سمت و خامت کسب ایدوب، کیدیور.

نمود تعریفات مجمله بی کوره نظر ده آیناچق درت شی وارد ده: دولت عليه نک قیسدزلى و سلطان عبدالجلد نقا یقینی، کرلرک ظلم راستباده بیه جهالله آلل، و واسطه اولملری، ارمیلرک قیسه دوشونک و تحریه طالع قیلدن اولان منفردآ حرکت و قیاملری، رویه نک هر رقمده باشقا دورلو عرض وجودت اینش.

۱ - حکومت عهایه نک، جدی و حقیقی، رهست و غیره و قوعات، اضیه بی تسکن و اطفا اینش الزم و بونی متعاقب اهالیت حسن معاشرت و امترابی نقطعه سدن بر اداره عادله تاسیس و تنظیمی عقالاً واجهه دن و مکنا ندن ایکن، اییلک جهت کلباً اماله اهیت اینه بزرک و قایع حاضر نک سطحیجه دفع و رفندن سوکرا، کویا ایلریده دها دهشتیل و شدنل مسیلرک ذا ور اینه بجهکه حکم اولونارق اداره مصلحته اکتفا اینش هر زمان تقیع و تشیعه سزاده.

خضوصیله ذات شاهانه مجرد حکومته بوزه قافتندن نیمیت اخلاق

انکلیز فوت و اصلاحه ده اعاه ارمیباره گر انکلیز وه نصور دکر کو اف عدیان علیها حکومی خنکار ده لکن وفاکو دیت ارمی علیها ماق دنه دست وان بردا.

۴ - رویه دزانه کو احتلال و فاق و لاهک ضعیف دک لوسا هنک اصلاح حکومی دیبا چیک بهر خنله رویه بیان منع کر او ارمی بین چسون رویه بیان التجا دکر رویه بیان تسلیم حکومتا مه دکر، خنکار چفا ظلم دکر اوی تحسین هقدر دکر، امر دکر قونسلویین خویه بی و لاین مه بمحسان و آکرنا و به تشویقا هدیا، کردا علیها ارمیاده تشویق دک و ز ملک دیفه زی دیزه ارمیا نک او دست حکومتا خنکاره کلک مغلومه ده التجای دبی (اور نودقش) بکن دا او بکاره وان ببه نه هایا خوهد.

لکن ده ارمی بطلان کو داشتا رویه بکان به فتحی ابتدار دک عقی ملکی و لانکی دک دسق خوهد و قاخو کت لب ویده به حی صورنا میلت و عصبتیا وی ملئ خو و افنا دک نوخری دسق وانه تاهیله، اف سبقتک اشکاره کو نوجارا رویه بیان ناق «کومتک مستقلک ارمیا برملی ویده لشک بکه.

ارمی نهایت ده ب دولت اممه مهده سعادتنا خوی غیری بکن والی دست رویه بیده تو سعادتی نایین، هکر دولت اممه باقی بینه ارمی زی باق دمین هکر نه ارمی بکحه اه بیش لکن هر ارمی ز دولت اممه افکارک بکن دولت اممه دیسا به سری خو کاره دوام بک بس نامه فک ز مهده دمینه اوی او تأسفه کو او ارمی بین زهنه رماتیفه مهده عمر کرین وی زمه فه قادینه.

زین و مم

تفحمی و فاعلای دابه زسرسالی زکشنا حقیقتا وی احوالی

دی دله بی نصال محظا	جمی خو کهانه پیش دمال
زیلا دبور دوست خو بیه	الرنه که کر ضیعه تریر
کومن دوکرک هین دن منصور	بی باب و بیتم وزار و محروم
روزا و مکو ببه هید و سر سال	اویزی بطریق طبع اهللک
رابوته له خرو بیونه کنن	غولان خلما دلجنون لشن
ابرو هه دماکو بونه پیدا	دینن تشن جنون و شیدا
هانینه ده بی بابس و طازی	که ک دکردن فنار کازی
بیش دکن کاک دمین	کانا و کو رادین ددین
کریا نودنی بخان دمن	کریا نودنی بخان دمن
ای واقف و مه و کاشف راز	بیچاره ما از نوچاره پرداز
اساد بک قنچ زی خبده	کلائ پیچکان من چه در ده
جنوبیه مرعه بامواه	پارا سر عده چه ب دوابه
ای مرشد و پیشرای مقبل	حلان عقود و حل مشکل
هرک هه دی دهان نکنیان	پیداوه لک وه دورینان
اصحاب نکنیں بیوزه کنن	جیتی پریت ادمینه

بچی مسلمانلار و عثمانلیلار اوزونه تجھیل ایده رک و طنڈاشتری گندیلار بدن
تبرید ایغە لر نمک منعافه زلوق شدنه تمجب و تنبیه سچار پاچق بر حرکت
غیر مقیوله دو، دولت علیه نک عصر اخیر کی صرف و عجز ندن ملل مسازه
کی اس تفاهه ایده رک هیچ بحق و صلاحیت سیاسته لری اول مسادین خالده
مجرد جهان بشتری و لوبلیه دوشورمک و افتکار عمومیه بی اغلاق ایده رک
حکومات حاضره اواسته بردہ ارمانتان قاریش برمق سودای خامنه دوچار
او مالاری ده آبریجه بر قیضه در، آنطوریه دک ولایات عثمانیه نک هیچ برسنده
نقوسجه غصر اسلامه غالب و فائیق او لامادری بدبیاندن غبارت اول ماسنه
کوزه یار ارمانتانک تشکیل مستحیل کورولله و شوقدار و ازکه بوتون تبه
سنه ظلم و جر قوللانان اداره ظالمه علیه نه توجیه هجمات ایده رک عربالت
و حفایت طلبی ایجون امت عثمانیه نک نظر استحسانی قزاده مالی ایدی،
بدایه بورکات اختلالیه به ظهیر کی کورون انکلیز ریبان سیاسته می
کردستانه اصلاحاتک ببرعت تعیین استلزم اتفاقی ایده رک ارمینیه او دفعه امداد
و معاونته بولونشیدی. بوبایدہ انکلتاره ارمینیلر سعادتی دوشونکدن
زیاده کندی منافع مستقبله سی دوشونک مجبور بتنده ایدی. هر کسجه
ملوم اولدوغی او زر روسیه نک جنوبه دوغه و استیلاسیه کندی آپسنک
ده و خیم و فنا پذیر او لاجفی و قتلیه تین ایش و ملک عثمانیه هیأت عمرو.
میسنده کوره مهدیکی تعالی و تکمیل هیچ اولمازنه قافقاسیا حدودنده کورمک
و مستظم و مستحسن برادره تشکیل خادم مواد اصلاحیه نی قوه دن فعله
چیقارمی ایجون هر شیی «ذایه حاضر لانشیدی. کردستانه انتظام او لو نجه
بالطبع مجاوز اولان ده سینک مداخنه سنه میدان قالمایاچق و شو پوزدن
بزمیه برلکده انکلتاره ده تسلکه دن قور توش او لاجفی. نه قانده که، ارمینیلر
بر خط حر حکمک معقول تعییب ایده رک ظلمی ییقیندن زیاده انسانیت
و اسلامیت تخریبے چالیشدقلاری واستادکاھلری اولان انکلتاره عاھل سیا
سیه می و مطبوعاتی ظالم حقیق اولان عبد الحمیدی مسئول طونارکن اوندر
عنصر عمومیه اسلامیه به هجوم ایده بیلملک ایجون سلطانی بزی الذمه
طانیدقلاری بجهنه عابت انکلتاره نک حابه سدن محروم اولدیلر. و شو سو.
رته او جهندن ایده اولونان سلامت و سیانت کاملاً طبران استدی، یکنده
حالوکه، برلین عهد نامه سندک ماده مخصوصیه استاداً آن سنه اول
وقوعه کتیریلن قیاملری حسن نیت و صفوت ایده تعییب اپنهاردی و عنده
اولونان ازلالهان شبیه دیه قادر استحصل ایده رک عنصر نسازه بز
جهندن حق تقدم قازاناجقلر و احتمالک همشوریلاریه برآکده شیمیدی سعادت
آکین بر طور افسنه یاشایاچقلاری. اور سنبل قاچیریلدی و اسلامیت
و عثمانلیلیک بای تحقیر آتشده تذليل ایده بیلک بسوزیله انکلتاره حماه سندن
استئنا کتیریلارک بتسبورغ عاھله عطف انتظار ایده اینلکه پاشلاندی که،
بوکونک احوال بوبیل و تحوکل تمر اسید.

۴ — اسلاو قوئه اسداد بسندن استحصل ایده بیله جک تیجه هاری
ذکر ایزدن اول رویسینک موضوع بخنز اولان فعلمه حقنده قوللاندین
بو لیتیه بی نفله امهانه آنک لازم در

حکومت مذکوره نک طالع واقعی عصر اخیر ده پک شمشه دار اولدو.
غندن هر نقطه ده تسبیت ایندیک ایشانی موقیتله خانه ابرذیر مسنه

وقفالواری ستر و اخفا مقصده ایک عنصری پکیکریه قاتارق آورویا
نظرنده برانت قازانایسلمک ایجون کندی معاصر و متابنی کر دلره عطف
اینک و ده نیایالم؟ بزالصلاحات یامیک ایستر و بوتون جهان مدینتک سایش
و تقدیریه سزا کورولله جک تسبیثات انسانیه بی قوه دن فعله چیقارمی آرزو
ایده رز. لکن شو منصب و وحشی کر دلر، قانون و نظام طائیر انسانلار دن
اول مادری جهته حکومتک منع و اجراییه رغماً ارمینیلر قتل و اتلاف ایده
هم آسایشی اخلاق ایدیبورلر وهم ده داغلره التجا ایده رک حکومت آیلر جه
محاربات داخلیه ایده دوچار تب و مشاق ایلیبورلر، دیمک ایجون خدمه له،
اقفار تسبیح اینک خیاندن حذر ایچیور، وبالمسک ملکات، بوتون اهالیتک
حریت و حیانی نامن ایده جک بر حکومت عمه و مقوله تشکله یامشامق
او زر موج طرق و جل سیاسته تعییب ایده رک عنصر مختلفه آراسته
سرپیلمنش کین و بفضلی یکدیگری بی خردخان ایده جک در جه ده آرنیز
مقدن نرذوق مخصوصی حس ایدیبور.

خایع ماضیه نک بایاسی اولان بوکونک قاتالر، وجداندوز قاتالر هب
بوکر فساد و شناخته حکومت حیندیه نک سلک سخیف و نامش عنده نولد
ایدونب، بر آن اولین المناسن حق تظاهر ایده بله رز منبع فضای اولان
مأمورین خالیه و بالخانمه بی عار و اذاعان مأمورلر استخدامیه مقدس
و ظنیزی مذبحه بشیریت اینک عهد و چنان ایش سرای شاهانه علیه رفع
صدای حق و حریت ایندیکه ایشلریزک دها مؤثر و موحن بر راده به
سقوط ایده جکنه، مذدب حالمک قاراکلک و ایلسز بر استقباله متجر او لا.
جهش قانع اولیق ضر و بدر. ماضیدن بلا اصلاح آفوب کان قاتالر، حق
جريان طیبی بده ترک. ایدله بله رک حس ایدیلر بر ظلم و اعتساف تائیده نشد
ایدر و شیمیدیکی من خرفات اداره بی سوروكاه بوب کیدرسه کیمی زمانی دکل
بو ساعات منفوره بی پیله آرائیدر ایچق ماتیریز کونلری کوزه جکزه ناسف
ایهمک، بوکوندن آغلامامق غیرقابلدر.

۲ — کردارک قان دوککه او لاز اینه ماکلری شایع اولدوغی کیو جبل
وفطری برضی اولسا بوب، یوقاریده ده تصریح اولدوغی او زر حکومتک
و پادشاهک کیم و نه دیک اولدوغندن بی خبر شویچاره لر از منه ساقه ده کی
صفوت و علو جنابلری یالکر بودور منحوسده تلویت ایشلر. و پونکه امر
حکومق امر هاتق مقامنده تلقی ایشکاری جهنه اراده سینه ایده قتل عام
ایدر جسسه سنه اولان بو خونخوارقلاردن مضرت و وحامت نولد ایده جکنی
دوشونگکدن صرف نظر خلیفه مقامه قاعد بر محرك جنایاتک، هوش و کیفه
لیاقت کسب ایده بیلک ایدیله هر شیی کوزه. ادیر مقدن متھمل بر غفلته
ایجزای فضای ایده مسادره ک امر مجبر موجودکن بوقیل و اسنه لری
مسئول طونق و جدان بشره بکان کلیر. «الناس على سلوك ملوكهم، فول
معروف مدینت حاضرجه مرعی المسکم او لاما زسده، هنوز غم و عرفانک
ضیاباش او لاماد فی مناطق خواب آلدده تمامیه و عینله قابل تضییق او لد
و غی بزشن قلیلرجه اعتراض قبول ایز و حقیقتدر. و جاھل قوملر. قویون
سوروسی کیو چوبان آرقاندن بورودفر».

۳ — ارمینیلر دن بر قسمنک عسیان ایهلری متعاقب، کوسست دکاری
ه سلکسزک و هله شو عصر انسانیه یاقیشیز بر کذب و مفهیدنے بالجده فتنا

معرض قاچقلاری لایزال بربلية اسارتند. ارمنیک، عثمانیلیق اوپلاؤسه سونه بیلیم. حالبکه عثمانیلر ارمنیاری الدن قاجیر مقنه حیات سیاسیه دن محروم اوپلاؤز. آنجاق اعصارلر بر قومی غائب ایندکارنند فلبلرنده آجی بر کدر افتراق دویارلر.

دستورات

مسائل من مجہ

سلطان عبدالحمید، مقاطیس آسا بوتون فناقی ممالک عثمانیه چلب و جذب ایده رک عناصر مختلفه عثمانیه نک ضرر و زبانه آودوبای دولتیش مساعدانه بولونبور

وبریلن امیازلرک استقباله ایقاع ایده جکلری خطر و تلهکلر لظر انتباھه آپنادیندن، اجنبیلرک اوطنمزک نروت و سامانن استفاده لر بنه صوك درجه خانگانه بر تسامح کوستلکده و عادتا دینه بیلیرک کیف هایبونک سکن، دن و قایوس مقصده: «وارسون اجنبیلر قازانسون» مسکفت و مجزیم زدن ملت خبردار اوپلاؤسون، نفس شاهانه مستريح بولوسوند ایسته رسه بوتون جهان اسلامیت یانسونا، کی نفترت انکز بر خط حرکت تقبیب او لوئنقده در، ایشته بو مسلک مقیم صوك آیلرده باشمه ایک منزعج و مهم و قمه سیاسیه چیقاردی. افراد امت سفالت و مظلومیت یوزنند تجو و تباء او لقده ایکن، اللرندن غصب او لوئان حقوق ملکه کاملاً بادشاهیزک اسر وارداده. سیله خارجہ بخشن و احسان ایدلک سرای هایبونک قاعده قطعیه سی اوپلدو. غندن بو ایک و قمه نک ده بزم ضرریزه حل و فصل ایدله جکی دها بدایت حدوثلرند آکلاشیلر شد.

برنجیسی: بش سنه اول ایستابول ریختیملری امیازی آلاق اکال انسانات ایتش اولان بر فرانسیز شرکتے مذکور ریختیملرک طاپو سنداتنک ویرلمیسیه حقوق تصریفه لرینک تصدیق ایدله سی و عکن تقدیرده حکومت عثمانیه طرفیدن میاشه او لوئاسی خصوصانی بیان ایدن فرانسیتک در سعادت سفیری موسیو قو نستانک، بومطالبه لوراندو و نویین کی باشکلرک و قیله اقراض ایندکاری پارالرک بوکون فائضلرله بالغ اولدقلری بویوک بیکونلرک مطلقاً تسویه ایدله لری و دها بو تاره کمال منافع شخصیه بی ده علاوه ایده رک تجاري روقمه به بر حادثه سیاسیه رنک ویرمکن غبار تند. سفیر مشار اليک، برای قادر ایستابوله سرای ایله باب عالی بی تهدید ایله دکدن سوکرا دها مهلك وزهر ناک امیازل آلاسلک ایچون قلعه منا. سبت سورتیله افرنجی ۲۶ آگوستوسه بازیسی چکلیمه سی ایش بوس بوتون اهمیت ویرمیش و احوالک صورت جریانندن ضرریزه نتیجه لنه جکی حسن ایدلکه بولونشد.

ایکنجدی: انکلتره طرفیدن بصره کور فزی ساحلند واقع کویت ساختانلى اوژریه ساختی ادعا او لوئاسیبدن که المان قومیانیاسنه امیازی احسان ایدیلن بشداد شمنه و فرینک متھاسته مصادف و ایلریده بویوک بر بندرگاه او لاسق بوقبه، اوتوز سنه مقدم تایبیتمزه آلینمشکن بو آنه قادر اهمیت ویرلمه سی انکلتره نک شواد عاصی اشاج ایمشد.

استقام مطبعه سنه طبع او لوئمشد.

کوونه دک اولله یامق ایسته دیکنر اصلاحاتن بزی منع ایتش و مالک عثمانیه دن فرار ایده دک کنندی جناح سیانته التجا ایدن ارمی اختلال بیلریغی ایستانبوله: « آللک، اول دورک، حق حاکمیتک در، دیله دیکنر کی معامله ایدک. » طرزه متبصصاًه سوزلره اعاده تسامیم ایدر و مرای شاهانه نک جنایانی آقیشلار، کردستانه روس قول و لوساری مکافاتلر تویزی، وعدل نشاریه نیک و بدی تغیره دن ماجز بعضی رؤسای اکرادی ارمنیلر و حکومت علیه نشویق ایده رک بر آن اول اغتشاش و طفیانلرک تمدد و تکڑیله کردستان. ن امواج عصیان ایله بولاندیرر، و آیریچه ده ارمنیلر او رتودوقس کلیسانه پرسانشدن باشقا چاره سلامت او لاما چنی فی روم ایلده استقلال قازانیش حکومات صیره نک احوال حاضر ملی مثال کوستیلرک مر جمع انسانیت و رافت اولنی اوژر و پرسبورغ اتحاب او لوئورسه، آرق بودسانسک مبنعندن خبر و سلاح بکله مک ایچون صوك درجه بر کوتاه یئنلک ایتحاب ایدر.

فقط رویه نک اصلاحات عدم تعليق خصوصنده کی مواعیدی سفا. هت و اسنداددن باش قالدبر مایان سرای هایبونک طبع ذلیلنه فوق الحد موافق کلش و بو صورتله بالقان حکومتیه شتابه بو ارمنستان تشکیل ایمی ده ارمنیلری پک کوزلجه آویشم ولدوغندن ایشلر آرزو ایدیلریکی کی گیتمش و شبیدی او رویانک نوجه ور قتندن محروم ارمی وطنداشلریز اورنودوقس کلیسانه تایع اولنی اوژر نبیل مذهبی بیله کوزه آدیر مشادر در که رویه حمایه سنه اولان بو درجه اعتماد سزاوار حبر تند.

روسیه، حکوم استبدادی او لاجق ملل و عناصر مختلفه بی داینه دامغا طائل و عدلرله او بیلارق بور بور بچه دهشت و شدنی الدقدن سوکرا ماینلری کاملاً احنا و افایه جایشند اولادو غی حقایق باهر دن بولوند و غی جهنه ارمنیلرک او طرفیدن استقلال و حریت و سمات بکله ملری شدنه نقیب و نصیب او لوئور. واقعا، ایام اخیره ده کردستانه احوالان نائی حکومت حمیدیه بی مسئول و مهاب طونان بر هیأت تویه نک حمایه سنه مظہریت، کرفتار عذاب و اسارت او لانلرجه بادی تسلیت ایسده، وقتیه اسلام و معاونتیه نائل لعدت استقلال بولوان و عین فامیلیه من و ب اولان بوکونکی صربستان، قارا داغ و بولغارستان روسیه حدودنده بولونه لردی شبیدی بیله اداره داخیلری تشویش و اغتشاشه او ضر انان و روسیه حکو. مشک بچه تھکمنه منقاد اولنی مجبوریتی حس ایده جکلر دی. حق بالقان شبه جزیره سنک برو کوشنه سی قیشمیش بوسحکومات صیره، دو سیمه دن موقعیا پک او زاق اولدقلری سالده بیله او نک نفوذ و جبرنند آزاده قالاما. دقایقیه باقیلورسه پرسبورغ محاذل انسانیه و مدنیستک تشویقیه و افقاء سی حدودنده بر ارمنستان تشکیل ایشك ایسته بنارک معروض اولادقلری پلای مستقبل شبیدین کورمه مک استغاب او لوئور.

خلاصه: «عثمانیلیق لوای حریت واستقلالی آتنده سائز عنصر لر بر لکه احرار اسلامات ایچون جایشیلمازه، ارمنیلر بو کونکی حال و شانلر زدن دها بدترینه کرفتار او لارق سیریا منای مئلی قرار کاه اخذا ایشك شبیدین آمده او بیلدرلر. عثمانیلیق مظہر عدل و امان او لورسه ارمنیلک یاشایابیسایر، فقط روسارک وعد کاذبلرینه آلانارق کردستانی اسلام و افکار متفاہ و ظالمه سنه مقهوری ایشك ایشك ایلر لرسه حریت بیمه

Adressse:
« KURDISTAN »
GENÈVE
(Suisse)

کردستان خارجنده هر برای چون
ستات آبونه بدلي
۸۰ ضرور شد
کردستان داخلنده خصوصی
استینلره بجانا کوند بلوروه

کردستان

۱۳۱۵

سیپه هیق جاری در دکله جر بدنه یا کردی به پیشنهاد
کردلی تحصیل علوم و فتوه تشویق ایده نصایح و ادبیات کردیهی حاوی
(آیده بر تبر اولنور کردجه و ترکه غزنیه در)

KURDISTAN

غزنه نک مس ملکه موافق عربیه فارسی مکتوبه عیناً درج اولنور

صاحب و محرری
بدرخان پاشا
اوغلی
عبدالرحمن

درج او لیبان او راق
اعاده او لیز

این ۴ ذی الحجه سنه ۱۳۱۹ ۱ مارت سنه ۱۳۱۸

منفعتا خوه دکرن و دولتین اوروپایی زی مقصدین خوه بی نامشروعه
وان دکن الل.

کالک و قواعابن دی اثبات دک کو ماما لاین میبورا ناماً به مساعدنا
وزراین وان ده. اختلافا ناف حکومتاهه و فرانسایده تمدحت کری به
صورتک وه تیسبه پایر بی کو او پنج شرائفلن له مه داین قبول کرن
باشا بکا حالی کردستانیه کالک مضره. او پنج شرائط زی افن:
۱ — قبول کرنا هی مکتبی فرنزیزین له ملکیه موجود و معافیسا
وان ز باجی.

۲ — قبول کرنا هی مبانی الدين و خسنه خانهین موجود و معافیسا
وان ز کرکی.

۳ — تعمیرا هی مکتب خسته خانه و اماکن سازهین له سالین ۱۸۹۴
۹۶ بده و قما ارمایا تخریب وان ضرور دیده بیهین.

۴ — مر جاز وکی حکومتاهه فرانسیه دست کر نبایي اشنا و ان بک
موجود تعمیر و ان توسعی بک هکر حق شش هیفا حکومتاهه نو اعتراض
تبیخ نکر ابدی. و حق اعتراض زمه وه تامینه.

۵ — ولک فرانسیه دفع تصدقا انتخابا امانتیه کلدا بباره.

ز فان هر پاج ماذا کفش دبه کو او مسلکا فرانسه له کردستان
تفییب دک استقبالیده کردستانیه وی کالک مدعاشر بیه و میبورن ویده
دی یکجا به فان شرائط مطلق العنان دین. فرانسرا میبورز و لاتین
خوه در کرن لکن او فسد نه چون له ملکیه و پیده ری بخایا فرانسرا
ده نه بناء عليه فرانسرا تو قبی انسانیق ده نکر. او بلا دیگر سر
چافی مخصوصین ایطلولی بی و فرانسیه بی به قوه البحرا خوه حقوق امیاز
دا میبورزا کو باش نه قتالین کلک خونریز ظهور دیکن چفاس، هؤستان
فرانسیه بی و لاتی به هته هی دست میبورزا ده نه اه زی یا وی خلقین
جاهل یعنی سردیغی خوه و ان یان فهین سردیغی وان وی به افسداد و

کردستانیه اساساً نظاف

اف معلومه کو راهین زمزیتا سب فساد و فاقاً نیز و تعییم دکن ز
هی علمکتبین اوروپایی نقی و تبیید بین افه زمانک مستولی شرقی بینه.
خرایسا وان مرروا له ولائی مهدزی کلک زیده، لکن او لا دا از
فتح ماهیتا وان تعیین بکم. لزی هنک ز فسادا وانا له چینی اجراء کری بمحبت
بکم.

افه هانه دو ساله چینی کلک قتال و ینما ایقاع بین کلک ظلم و غدر له
خلقی چینی کرن. حی وقه نویسا و خسما (بارون بازاقور) ناف ازرا
خوهیا سرفی شری طبع و نشر کری تمامآ اعتراض دک کو سیبا فلاکتنا
چینی دو دونه یک زی انکلابزه کو سر منفعتا خوه یا مادی هر پیله کی وی.
ملکق دیده بر طوب و قنکا سیبا دیزی او راهین کو به جایا فرانسیه
هنده احوالین خلاف عدل و انسابت له وی ولائی اجراء دکن.
هنکا عسکری دولتن متفق غلبه له چینیا کربوی هی کسا راهها دست
ینما فی کر. وفا کو عسکری دید کو راهب چینیا نالان دکن او ان زی
دست پی کر.

میبورز ز بری فه له ویده ویشه لوما اوان دیانی کو مالی زیده له
کودرا فشار تیه، به دلالت وقوتا عسکرین خوه و به وان عسکرین چینی
کو به نلقيانین خوه گرین فله پاش شری کتنه ناؤ بازیر. عسکرا اموال
نالان دکر و راهها ره تان اوان وه افتقاد دکر کو عملک خبر دکن.

ناف عسکرین فرانسرا چوی چینی ده یک ویده سر. اشیابن وی
تفییش کرن چکلک شیست هزار زیر له سر هریان. اف مقدار بدلا اشیای
مسروقه بی. حاصلی کلک امثال و احوالین دی کفیش کز کو میبورز
فان وقوفات مؤله ده سیک مستقل بین.

او تفصیلات تعیین دک کو اف میبورن ها، مقصدا، لایا اصل اوه کو

زی مداخله معاهلاتین مه ناگن . برجی به و پنج سالا دولتزا زابونیایی وی همروض مداخلاتین دول اجنبیه بی لکن زوی هنکی فه ادارا خویه گر بن انتظامی و به ف صورتی خویه ز مفترضا اجانبا خلاص کر . ابر و زخکاری وان حق کندی وان حسی بر قانونی وک هف مساویته دفی ام زی وک وان بکن دام خویه ز نبارین خویه خلاص بکن جارا فی زی اوه خو دفی ام ظاما خویه از الله بکن دا سبب مداخله بی بنه .

زین و مم دولت و نفربررا دمالی ز بوبیری

او وارت علم دانیال
کانا نکری دشکل قال
فی الحال در حم اهنان
بی وضع تولدا بیانان
طبان و نی بیکنه دبن
ناجین وستی بیکنه دبن
شکل غرسی دکل غمی دی
بی بردہ وی زین دکل غمی دی
افر تکه کوتاه قاصدا پیر
متسود بکر و کنک و تذور
ماقط دین ز بونه حاصل
بی راست روی خاله منزل
نه دکو کوکری دمن د دین
نایزیه من سئی و ذیش
روزا وه کو چونه کشت و سیدان
وان دیه لری دو دیده حیان
پعن دو سکر دسر و قامت
را بوبه لوان گران قیامت
فی الحال افاد دو اثاباد
دل چویه فیال دو ماهتاباد
او بونه ز عشق فان دی هوش
اف بونه ز حسن وان د مدھوش
ان شبتة بلای عشقن
او شتبه کربلای عشقن
اف شتبه ای دوران گران
فان زی دو نکب دست و ای
چاوا خمیت ای گران
او زی گرانه جل پکان

کردستانده انسان نفاق

۰۰۰۰۰۰۰۰

سته ریا ، انسانیته بورونیش زمزوبت پایاسلرینک ، آوروپانک جهات
خیانه سنده باش . ولدقتری فساد و شقاق ملاسنه سبله هان هر مملکتند

لشبوغا وان به دسق توایین وان بین قتل گرن حاصی گردستانا درین
عضا به تدابیرن فرانسیه و به آغاقا ووسیابی قفالین کلک مدهشره مستقیلا
نمیبا مایه . و زف روی او ارمی و گردن هنده زمانا و برا امتزاج گرن
پاش نه و عق هقبو خلاص بکن وی ز میوزاره خدمت بکن .

مسیبورنین ولائی مه مروفین اغفال گرین هر تشویق حرکاتین وه
دکن کو نهاینده قائدیه یک ز حکومتین وائزه درکفه . وکی مروفین وانده
دست تجاوزی کر ملناله سروان حاکم بالطبع وی حقوقی تحمل ناکه ارزی
دست داویزه جلت و به سانها عنز و شدقی ز لزومی زبده تر دکره دکوزه
لوما نامی مه بی حق ظالم و غدار درد کفه لکن اصل متسیبت هنین دینه
پتو مسیبور و اشخاصین اغفال گریت . چنانی قیال ینه هر وکی ام تحقیق
بکن امی بین کو ناف مسئله بیده مسیبور و مسروج افکارین و ان خو
اطهوار دکن .

اف هجوم و اف غدر مسیبور و حکومتین وان حی نمر وی خلقی
پکو ز روی ظلمای عباد آید ز بری فه ژار ورن مانه . لکن بی ادم
خلقه اشقام چویه . نه مسروبن وک گردا به پری جاصل حق اقواسین
صاحب معرفت زی نکارین بن تحقیق بیده یعنین لوما کردا زی جیفا خو
کرا سوقان زمانه ارمنیا تجاوز له گردا نه کر بناء عالیه گردا زی وائزه
قیع امتزاج دکر افه چند سالک امتزاج قدیمه تمامآ مختلف بیه بناء علیه
سیک چیه او سبب زی فسادا مسیبوریاه .

زمانی تمورلنك رویه بی دیبا ز قافقاسیایی تجاوزی کردستانی یکه ارمنیا
زها قالین خویی مسلمان زبده تر کردستان مدادمه کر . افه ز قان دللا
زی معلوم دبه کو . اف نفaca ابرو نه ز سیک دیکره . نیجا مسئله بیده
وکی حکومتین اوروپایی دعوا دکن ، ام دینین کو هر مرکزا طلبان و ان سر
منقعتا خویه تبمه و مسیبورین خویه نه خونا ارمنیاه .

پاش شری دولتامه و رویابی او معاهادا برلین هانی عقد گرن رویا
پی شرالطن وه ذان قبول کرن کو اوه بیست ساله ز روی . وان شرانطا له
حیی دری ملکی مه ده انه بیست ساله قیال کیم نابه . پاش وی شری پاش
وی معاهدی مه قانون اساسی اعلان و قبول کری لکن رویابی درانی
کو او حقی مه ده خیره لوما له خنکاری مه دالنو کرن . معاهادا برلینیده
هن شرانط هن کو هکر مه احکام و ان تمامآ اجرا یکرا ولائیه فرق
و فسادی زبده تر بیا . کلک موادین وی معاهدی بی سیبا فسادا ناف خلقی
دو تامه دهیه . هنکی اف حالی نفاق دوام بکه امی بیتر کم بکه فن .

فی جاری فرانسیه زی اف ویا رویه بی ز خوره کرن . مسئله
پاشاییکده اوی زی پنج شرطین دی له حکومتامه دا قبول کرت . ز روی
وان شرانطا زمانکی بی او اسپایا و قنکی معهد تفسیق وی بیه مذبحک
ملحک وکو دنی هی امثال ندیدی . خاصل جارا فان بلا حمیا قانون
اساسی بی وقتا کو ولائی مه ده ان قانون ناپس کر ابدی وی هنکی خاق
حیی ز حقوقین خویه امین ده نساط خنکاری مسائب و مأمورین وی
نامینه و ابدی مسیبور زی افسادا خلائقه . بو جارا نایین جق دول اجنبیه

امر و نیازلینک حکومی اینکده و طور اغتیاری کودالیه دور نمده که جبر و شد تک دادها مدهش بر طریقیله سور دیر مکده اولد قلاری زور زپور من نامنده کی محور دستیه شناسنک را بوزلری ایله مؤید و مصدقه .

بومقدمانی سرد اینکدن مقصد، آوروپانک آکثر حکومتاری او اینساندن بر بعض و غرفت ایله طرد ایدیان میسیونرلرک جهانک قطعات سازه سنه شراره فساد کیو یا بنیاد قلاری آکلاعیق و انسایت و مدینت نامیله حرکت ایدن آزو و با حکومتاریک ایدی سیاست و فوژلرنده نامشروع برواسمه مداخله و اتفاق اولد قلاری اینضاح اینکدر. میسیونرلرک اضرار عباده کی مسلط سقیملری کندی دیندانش و وطنداشتاری طرقدن لظر دته آنده: یعنی حالت آزو روپادن باشقا محلرده کی انسانلری افاده اینک فکر سخنی پنه او وطنداشتارک مجلس مبعوثانلرده، عمومی و خصوصی، قوچر انسانلرده صاقلا یاماد قلاری ملعوبانک هر کون افشا ایندیکی دوسیه لردن، دلیلر زدن متغایر او ماسنه نظرآ، دولت علیه و فرانسه پیشنه متکون ریختیلر و سائز اختلافاتک میسیونرلرک متفقته موافق اولادق عثمانی شرف و شاقی مخل آشاغیده محور بش ماده ایله ۱۰۰ تشریف نامنده خنام بولش اولماسی کردستانک آیسی نقطعه سدن بلت مهلکدو :

عثمانی طور اغذیه کی فرانسز مکاب حاضره سنت موجودت قانونیه لرستک خاتمه ای دینی و مرعی الاجرا معاهد و قانونلر موجینجه کمرک زمستنلر معافتی لرستک معنیر طوتولماسی .

۴ - فرانسز خسته خانه لرله باشیه دینه نک موجودت قانونیه لرستک طاتنماسی و کذا بر عن الاجرا معاهدات و مقابلات موجینجه اراضی و کمرک رسملر زدن معاف طوتولماسی .

۵ - ۹۶، ۹۵، ۱۸۹۴ ستلر نده عالمک عثمانیه نک مختلف جهتلر نده و استانبوله تحدت ایدن ارمی و قمه لرنده خراب او لان و با ضرده او غرا تیلان فرانسز مکتب، خسته خانلر ایله اماکن دینه نک انشا، تعمیر و توسمیلریه مساعده اولونماسی .

۶ - فرانسه حکومتک آیا اینجاته کوره یا یاف ایت به جک مؤسا . نک، توسمیمات، انشا آت و تعمیر ایک مانلان گنجندن اعباراً کچک جک آنی انسانده حکومت عثمانیه جهه موجب شیهه برئی حس او لونارق شاید اعتراض ایدیله، بچک ایلو رنه بو تشنیانک ده رأساً مساعده لی عد و اعتبار او لونماسی .

۷ - کادانی پطرینا کنه منتخب ایمانو نک باموریت روحانیه سنت فرانسز آرزو و طلب و چه ایله بالقویل تهدیق .

فرانسه نک شر نده قایتو لاسه نهانک قبوله استدیر پلتمه سدن بری تعقب ایندیکی مسلک سیامی دینیلا شو . چنین دستانه استلزم ایله دینک مداخله نک متنبیله دادها مدهشلری ایقاع ایدیله جکی واضحآ ایبات ایدن شوش ماده نک هان هر تقدیم سدن قاتلیکلک، میسیونرلرک سوک درجه بمحابت و حایته مظاهر ایدیلمیں اولد قلاری جس و درک او لونور .

سریتی وجدانک عموماً معنیر طوتولوغی شو عصر مدینه اقصای شرف و او قیانوس جزاری کیو دنی مداخلات و مناقشه اهه مقر زهر او لان

قوغول قلاری حالده، کرک اقصای شرقده و کرک شرقده و خدمو سبله او قیانوس آدار نده نفوذ و تحکمی دست احصاره آلد قلاری حقایق نایه دندور، مقصد اصلیلری جاهم و غافل یاشایان هجنسلویی سرائر دینیه به آکاه ایندیه که نیجه استبداد و تغلبلر نده از مک و بو سورتله نمرة مساعدیلری ذره قادر تعب و مشقته دوچار او باقیزین خزینه اسرار انکیز لریه جمع اینکدن عبارت او لان بو قیل مأمورین روحانیه نک ملک عثمانیه انسایت و مدینت نامیله ایقاع ایندکاری فضا بخدن اول، حقلر نده دادها قطعی و جمل معلومات ویره بیلیمک عنیمه قطعات مسکونه نک اک بعیدلر نده چو و مکده اولد قلاری دولاب فساد و انتقام تصویر و اینضاح مر حالده فائمه سز عد او لون تاز .

چین محابرانک میسیونرلرک تحریر گنیله واقع او لونوغی و تایجه نک ده بالکر او نلرک منافع کیفیه لرنه موافق سورتله تقرر ایندیکی برجوق محرب لر طرقدن یاز یلوپ دور مقده و مثله بو محابر بدل ده و قمه نویسک مأموریت و سیمه سبله بولیمیش او لان پارون بازان تور، « چین و قوششین محابرانی » نامیله یاز دینی از ده : « حکومت سهاده نک قابیلری لایقطع صارمان ایک مدھش دشمندن بریسی، منافع تجارتیه نک نامیین ایجون انکلتره طرقدن ایدیان تضییق مادی، دیگری ده فرانسے حابه سبله دوام و اجراء او لونان نشریات دینیه ده، مقدمه سبله باشلا دینی گویه لرده میسیونرلرک نه انسایت شکن منفعت و دناثار ارزکاب اینکه، اولد قلاری بیان ایدیسیور که فرانسے جنرالر زدن و واوونک را بوری ده بیانان عیلیه « عنده سبله تصدیق اینکده ده؛ و چینده اهالینک قیمتی امداد و اشیائی ایلک ینه . و غرت و بو خصوصده عسکرلر رهبریت ایدن میسیونرلردر. بو نلر مدت مدیده بکنیده او طور دقلاری جهتهه ایتون کوچه لرستک موضوع او نده ی باقه لری طا - نیبورلور دی . محاصره قاچار قلقماز عسکرلریزی بالذات سوق ایندیلر و خرسیان دینه ادخل ایندکاری چینلرک یانلرک یانلرکه قاتارق اک کیزی کوشلری ارشادر تدبیر . بو چینلرک میسیونرلرک یاردم ایده دک و شخص و سرفت ایندکاری اموالی رؤسای روحانیه نک الاریهه تسلیم ایله بکر جناب حق عنده نده خبری و مقدس بر ایش یادن لریه قانع ایدیلر .

ایشته یزم عسکرلریز و بحریلریز بو سایده زنکن اولد بلر. قیمتی شیلری عللر نده ماتارق فرانسے بکنیده آلد قلاری بو بوك مقداری چکرله عودت ایدن بو یقماجیلر زدن بریستک یوله و دت ایمه می خایل ایمه بکر بیدانه چیقماسه یاردم ایندی . محابه خاتمنده فرانسے ده دون قعداندن بریسته مذوب بو نفرک و قاتی متعاقب علی الاسول اولادق ایشدریلر کن فرانسے ده نادیه او لونق او زره یکن یقیوی قاویه طرقدن یمنی آنکش بیک فرانقان بر چک چیقاره، که بو سایده طریق حقی ارامه مقدیمه نشریات مفله ده بولون پایاسلرک، ایستیلرک حقوق و تروشه ایدیان تعریض دن باشقا عسکرلرده و عمومیت او زره انسانلرده مسکونی الزم حقشنان لئی و دولایستیله اخلاق فاشلی افساد ایندکاری . بو حلالری بیمار قافه کورنل لظر نده تمامآ تظاهر ایندی . او قیانوس آدار نده استبداد و افادلری اقصای شرقده کند دادها فانا اولوب عادتا اورالر ده یاشایان زوالیلری

Adress :
KURDISTAN
 GENEVE
 (Suisse)

کردستان خارجنده هبرایچون
 سنه آبونه بدلي
 ۸۰ فروشدر
 کردستان داخلنده خصوصي
 استنبته بجاناً کوندريلوره

کردستان

۱۳۱۵

- عبي جاري دردكه جريده ياردي به بسيار
 کردى تحصيل علوم و فتوه ثوشين ايدر نفاسخ و ادبیات کردي به حارى
 (آيده برتر اوائز رودجه و ترجمه غرمه در)

KURDISTAN

غزنهنگ مسلکه موافق عربیه فارسی مکتوبه عنان درج اولند

صاحب و مجرد

پدرخان پاشا

اوغل

عبدالرحمن

درج أولینان او زاق

اعاده او لیز

۱۳۱۵

دوشنبه ۶ محروم سنہ ۱۳۲۰ ۱ نیسان سنہ ۱۳۱۸

اون کو مذاکرات به عنوان ترکی و فرنسوی جریان کو حق نهابی ده
 بارا کات مذاکره به فرنسوی ب.

او، مؤتمر اجتماعی علیق ب اعضايان وی و مری حق علیق بین لوما
 جریان اما مذاکراتی به هنرمانی فرنسوی کالک کریت بی. واقعاً له عباس ترجمان
 هی مذاکراتی فرنسری به ترکی ترجمه دکر لکن قسم کای نه دها ترجمه
 کردن . اعضايان فرنسری نداشیں ز اعضايان فرنسری دشائیں کلکتار بین
 لوما تو سبب مشروع زنی خالیه نه موجودی .

سلاط دی کات کریت له مؤتمر موجود ب : ماف اعضايان موجود
 ده هنک اعضا هیین نه مرسو دین کفشن بین . و قفاکو ناف مذاکراتی ده
 سر طلباء معاونتا اجنبیا مباحثه کالک کسب دمت نکر اوان اعضايان نه کفشن
 کالک اترواء فکرا طلباء معاونی دکر . علیقی ده مسٹالا ز حبیا مهمز اف
 فکرا معاویتی بی حقی اجتماعیین مؤتمریده مذاکرات له مسر ف قسطه بی جر.
 ن کر . کالک اعضا طرفدارین معاویتی بین . ناف فان اعضايان طالب
 معاویت چندک هیین زیاده طرفداری طلب فی فکری دکرین اف حالی نظر
 دمت جلب کر لوما بک اعضا ز ناف اعضايان نه طرفداری طلب معاونت
 ز دیش رجا کر کو هوپنا چفاس اعضايان موجوده هنے اسلام بک . اف
 سوالاتی اعضايی له مرسی دیش تأثیر کالک خراب اجراء کر ز پرا اوی دزا
 ن که ناف اعضايان دعوت کری ده دوسه هیین کو جدا نه شایان دعوت
 بین . اوما به عذر اف جواب دا وی اعضاي :

اف اعضايان ها حقی من دعوت کر نه هوپنا وان زمین مسٹوله تو
 کر سق نینه وان پرسه خراب و قتعیا وان از دزام نه لازمه کو توکس
 دی بزانه .

او طلباء وی اعضا بی به ف صورتی بی تائی ما . طلباء وی کالک عرق
 بی و قفاکو چند مرسولا له م مقصدک هم مذاکره دکن دف او مرسو و
 حقی هفدو ناس بکن اف کات اشتیک طیبی بی کو جو پیکیده دف اعضا

قویقره

بری سالک لاؤن ھمود پاشا اعلان کر کو وی مؤتمری تشکیل بکن .
 اف وعدا وان لاوا کات خلق منون کر زیر افه حقوق ساله هنده مرسو
 مر ناف ولاق خوده و ناف ولاتین او روپایی ده هنده دخه بین افه حقوق
 ایاهه کالک نمیه انتظاف نکرن . ام حق انتظارا وی وعدی وان لاوا بین .
 تخر بری دو هینا و ان انجالین شمود پاشا صباح الدین بک و انتف الله بک
 جاتین پارس دعوستامه له کالک احرارین عثمانیه ره دیگرین . احرار حقی له
 پارس اجتماع کرین . سلا افرنجی هزار و نه صد دو بده له پارس مؤتمر
 تشکیل کر . ام جل اعضا هیین او ملتین حکومتا مه تشکیل دکن مسلم و
 غیر مسلم ز حبیا دو سی اعضا هیین . زن توپنگی ایل مقصدامه او بوجو
 چقاس احرار هنے حق اتفاق بکن و مقصد اخومیا بشی ره حقی ز بک
 سا پیجن داروزمک اولنتر نائل امل بیو

مه شئ زیارا اجتماع کر لکن او جل اعضا کو مقصد دا و ان حقی با
 بک بی مذاکراتین وان شئ اجتماع ادد زمان حقی به مجادلا افکارا ده و حق
 مناقشاتا بودی . اوون اعضا نیل املا خوه و انجامات دنایر اده ز هف دو
 جا امان ، مؤتمریه دو بارا اقسام کر اسباب اقسام بک تعلقی او قلعه زی
 طلب ویا دکرنا مداخله اجنبیان .

ازی نه و صورت تشکیل و دواما مؤتمری بکم :

مؤتمر له بین دیاستا صباح الدین بک ده اجتماع کر چهار ماده ز مقام دیاب
 سرت وضع موقع مذاکری . ز دربا اول کالک مد اهمات و معالمات تولد کر
 لکن ز نا اهلیسا و این جمیت اداره دکر کالک احرارین مؤسسه ظهور کر
 رأیین کالک اعضا هایتی تزییف کردن حقی ، عالماتین کات دقیق فربد بک
 نهایت استیاع کرن .

فی مؤتمری ده سالک دی کالک پاپس و انکسارا اعضا نایا و جب بی اوزی

فهای و منور هیچ بر واسمه بولامادقارندن برخیزی و ظائف و نشر بات
دینیهی سیاسی مأمورلری واسمه سیله ایکنجهی کنندی طوبراغندن قوئند
ونعی میسیوزرلرک شیرنیله توجه مخالوبه وصوله عصر مقدرت ایمکدن
خالی قلمایورلر.

بو او قادر قعامی حقاقدندرک حربین صوکرا جهانه متولی اوئلماسی
آرزو ایدیلن صالحک دواام ایده جکی زمانلرده بـ حرب مدهش مستقیلک
عالـم و اماـتـیـ حاضـرـ لـامـقـ اوـزـرـهـ بـرـلـیـنـ عـهـدـتـامـهـ سـهـ بـرـطـاقـ موـادـ استـانـیـهـ
علاوه ایتدیرن روـسـهـنـکـ کـرـدـسـانـهـ اـرـمـیـلـرـهـ ماـكـوـنـیـادـ بـولـغـارـلـهـ وـسـازـ
جهـتـلـرـدـهـ مـنـحـصـرـ آـخـرـ سـیـلـانـلـرـهـ اـمـتـیـازـاتـ فـوـقـ العـادـهـ بـخـشـ اـیـنـدـیـرـهـ مـرـکـ مـلـتـ
چـکـهـیـ اـغـضـابـ اـیـمـکـ جـهـدـیـ وـ بـوـجـهـ اـیـلهـ سـیـلـبـنـیـزـ زـوـالـ بـولـازـ بـرـفـرـتـ
دانـهـنـکـ اـسـابـ اـوـلـیـهـ سـنـ بـوـتـونـ دـوـلـتـلـرـهـ قـبـولـ اـیـنـدـیـرـمـهـ مـسـیـ جـدـاـ شـاشـبـلـاجـقـ
احـوـانـدـنـدـرـ ۱۲۹۳ مـحـارـبـهـ سـنـدـنـ اـقـدـمـ مـلـکـ عـهـانـیـهـ اـعـلـانـ وـقـوـلـ اـبـدـیـلـمـشـ
اوـلـانـ قـانـونـ اـسـاسـیـ مـعـلـمـ وـغـیرـ مـلـمـ بـوـتـونـ تـبـعـ عـهـانـیـهـ بـیـانـ بـولـونـدـرـ.
دـینـیـ حـالـدـ روـسـهـنـکـ خـرـبـیـلـانـلـرـهـ آـکـرـیـ تـشـکـلـ اـبـدـنـ مـسـلـمـلـرـدـنـ زـیـادـهـ

حقـوقـ بـخـشـ اـیـنـدـیـرـمـهـ مـعـذـورـ کـوـرـولـمـنـ.ـ هـلـهـ قـانـونـ اـسـاسـنـکـ لـفـوـیـهـ
حـکـومـتـمـزـیـ اـجـبـارـ اـیـمـهـ مـیـ هـیـچـ عـفـوـ اـوـلـوـنـاـزـ.
برـلـینـ مـعـاهـدـهـنـکـ ۲۳۳ وـ ۶۱ نـجـیـ مـادـهـلـنـدـهـ کـرـشـانـطـاـصـلـاجـیـهـ قـوـهـهـ
برـافـلـمـابـوـبـدـهـ روـسـهـنـکـ آـرـزوـ وـ طـبـیـ کـبـیـ مـوـقـعـ اـجـرـاـهـ وـضـعـ اـیـدـیـلـیـهـ
ایـدـیـ هـیـچـ بـرـوـجـهـ اـیـلـهـ شـرـقـهـ صالحـکـ شـبـمـیـکـنـدـنـ دـاـهـاـ زـیـادـهـ اـدـامـهـ مـیـ
قـابـلـ اوـلـازـ وـ بلـکـ وـاقـعـ اوـلـشـ قـتـالـلـرـ دـاـهـاـ خـوـرـیـزـ تـحـارـبـاتـ دـاخـلـیـهـ بـهـ تـحـولـ
ایـلـدـیـ.ـ چـوـنـکـ عـنـصـرـ اـسـاسـیـ بـرـ چـوـقـ حقـوقـدـنـ تـجـرـیدـ اـیـدـیـلـرـکـ عـنـاصـرـ
عـکـوـمـهـ بـخـصـاـ خـرـبـیـانـ اوـلـقـلـرـدـنـ قـوـایـنـ مـلـکـ اـنـظـرـمـهـ مـنـتـاـ
طـوـتـلـاجـقـ اوـلـوـرـهـ بـوـکـ حـوـصـلـهـ بـشـ تحـمـلـ اـنـزـ،ـ بلـکـ اـکـ بـیـعـارـفـ
دوـشـونـ اـعـاظـمـ دـرـجـالـ عـنـانـیـهـ بـیـلـهـ دـقـانـونـ اـسـاسـیـ اـحـکـامـ بـوـتـونـ تـبـعـ عـنـانـیـهـ
اـیـجـونـ هـرـ دـوـرـلـوـ مـعـادـتـ وـ مـساـوـاتـ کـافـلـدـرـ.ـ بـوـ مـرـعـیـ طـوـتـلـیـ،ـ اـمـتـیـازـاتـ
خـصـوصـیـهـ اـنـوـ اـیـدـیـلـرـکـ اـغـتـاشـاـنـهـ وـسـلـهـ اوـلـاجـقـ هـیـچـ بـرـشـ بـرـیـلـمـامـلـیـدـرـ،ـ
دـیـرـ وـ مـحـقـ اوـلـارـقـ مـعـاهـدـهـ تـامـهـنـکـ خـصـوصـیـ اـصـلاحـاـنـهـ مـتـعـاـقـ موـادـنـ رـدـ
وـ جـرـحـ اـیـدـودـیـ.ـ اـیـشـتـهـ اـجـنـیـلـرـکـ مـلـکـزـکـ اـصـلاحـنـهـ دـاـرـ سـرـدـ اـیدـهـ جـکـلـرـیـ
معـنـالـهـ وـ توـسـطـلـرـ هـبـ بـوـلـهـ جـدـالـیـ مـوـجـبـ اوـلـاجـقـ طـرـزـدـهـ اوـلـوبـ،ـ هـیـچـ
بـرـ زـمـانـ عـوـمـ عـنـاصـرـ مـسـاـوـاتـ کـاـمـلـهـنـیـ تـامـیـ اـیدـهـ جـلـکـ بـرـ تـیـجـهـ وـیـهـ مـنـ،ـ
روـسـهـنـکـ القـائـیـ تـقـاقـ بـیـوـنـدـنـ تـقـیـبـ اـیـدـیـکـ خـطـ حـرـکـتـ فـرـانـسـهـ دـهـ
عـبـیـاـ،ـ مـیـسـیـوـزـرـلـرـکـ جـمـایـیـهـ بـهـانـهـ سـیـلـهـ کـوـدـهـلـرـ کـیـکـدـنـ قـایـتوـلاـسـیـوـنـلـرـ بـشـ
مـادـهـ عـلـاـوـهـ اـیـتـ دـیـکـ بـوـتـلـرـ سـاـبـسـنـدـهـ مـدـنـیـتـ قـدـیـهـنـکـ مـهـدـ تـیـقـنـیـ اوـلـانـ
آـسـیـاـ صـفـرـاـ بـوـسـ بـوـتـونـ بـرـ مـذـبـحـهـ بـشـ کـبـیـهـ جـکـدـرـ.

خـلـاسـبـهـ لـارـقـ دـیـلـهـ بـیـلـرـکـ بـالـجـلـهـ اـهـالـیـکـ مـلـاـمـقـ آـنـجـاقـ قـانـونـ
اـسـاسـیـ تـامـیـ اـیدـهـ بـیـلـوبـ،ـ اوـزـمـانـ اـدـیـانـ مـخـلـفـیـهـ مـنـسـوـبـ بـوـتـونـ تـبـعـ اـجـنـیـلـرـ
دـنـ زـیـادـهـ حـقـوقـهـ مـنـظـهـرـ اوـلـارـقـ نـهـ مـیـسـیـوـزـرـلـرـکـ اـغـواـآـتـ،ـ نـهـ دـوـلـ مـدـنـیـهـ
نـکـ مـدـاـخـلـاـنـ تـخـرـیـبـ وـطـنـ اـیدـهـ مـنـ،ـ اوـتـوـزـ بـنـ سـهـ اوـلـهـ دـکـنـ دـوـلـ مـدـنـیـهـ
خـارـجـنـدـهـ طـائـیـانـ زـاـبـوـنـیـاـ بـوـکـوـنـ عـالمـ تـرـقـیدـ آـنـدـیـفـیـ آـدـبـلـهـ اـسـکـیـدـنـ بـرـیـ
مـکـوـمـ قـالـدـیـفـیـ قـیـتوـلاـسـیـوـنـلـرـیـ لـنـوـ اـیدـهـدـکـ خـارـجـهـ قـارـشـیـ اـیـمـراـطـوـرـدـنـ

حـمـیـ هـفـدـوـ نـاسـ بـکـ وـهـ کـمـرـوـ نـهـ هـفـدـوـ بـیـانـیـهـ ذـکـارـهـ هـفـدـوـرـهـ مـدـاـوـلـهـ
اـنـکـارـ بـکـ وـ حقـ نـهـ جـاـئـزـهـ.ـ عـنـ مـرـوـ وـ هـنـدـوـ نـاسـ نـکـارـهـ رـآـبـاـ خـوـهـ
اـشـکـارـ بـیـزـهـ لـکـنـ رـیـسـ اـفـ بـجـنـقـ نـاسـ نـکـارـهـ رـدـ کـوـ
حقـ بـهـ کـلـکـ عـرـنـ بـیـوـبـ دـاـ بـعـنـیـهـ اـوـ رـامـقـ اـوـ اـعـضـاـ سـرـ وـیـ طـابـیـ تـکـدـیـرـ کـرـ
زـبـرـاـ نـکـارـیـ هـوـبـنـاـ وـانـ کـفـشـ بـکـ رـیـسـ دـزـانـ کـوـ اوـ اـعـضـاـ نـهـ مـرـوـوـنـ
نـامـبـنـ اوـیـ دـزـانـ کـوـنـافـ وـانـهـ هـنـکـ هـیـنـ کـوـ زـ حـرـیـقـیـ زـیـدـهـ نـزـ اـنـسـابـ
لـسـفـارـتـاـ مـهـ بـاـلـهـ وـیدـمـرـیـ دـکـرـبـنـ.

حـاـصـلـ مـدـنـاـ حـمـیـ اـجـتـعـادـهـ مـذـاـکـرـهـ مـبـاـخـنـهـ مـنـاقـشـهـ بـجـاـدـلـهـ حـمـیـ لـهـ سـرـ
طـلـبـاـ مـعـاـوـنـیـ نـوـلـدـ کـرـ اـخـرـ عـبـانـ بـیـ کـوـ اـعـضـاـ لـسـیـاـ فـیـ مـسـلـهـیـ نـکـارـیـنـ اـنـقـافـ
بـکـنـ.ـ نـافـ چـلـ اـعـضـاـیـنـ مـوـجـوـدـ دـهـ یـاـزـدـهـ اـعـضـاـ زـجـلـمـیـ اـغـزـاقـ کـرـ لـهـ بـیـنـ
دـبـرـهـ اـنـقـافـ نـکـرـبـنـ زـبـرـاـ اوـانـ دـکـوـ عـقـ بـهـ جـمـیـسـ جـارـاـ اـجـانـاـ مـدـاـخـنـهـ لـهـ
حـالـ مـهـ کـرـ بـهـ مـرـ بـهـ زـیـانـمـهـ مـتـبـیـعـ بـیـهـ.ـ اـفـ بـیـسـتـ سـهـ سـالـهـ زـ مـلـکـ مـهـ نـبـیـ
بـیـتـ قـفـرـیـقـ بـیـ حـمـیـ بـهـ مـدـاـخـلـاـ اـجـنـبـیـاـیـ اـمـ مـعـاـوـنـاـ وـانـ طـلـبـ بـکـ اـمـ
اـشـحـالـاـ خـوـهـ تـسـهـیـلـ وـتـعـجـیـلـ بـکـنـ.ـ خـسـیـاـ کـوـ اـفـ طـابـ زـمـلـیـرـهـ کـاـلـ عـارـهـ.
تـارـبـخـاـمـهـ دـهـ اـمـ رـاستـ مـنـالـکـیـ نـایـنـ کـوـ بـیـانـیـاـ لـهـ سـرـ مـنـقـعـتـاـ مـهـ مـعـاـوـنـتـ
لـهـ مـهـ رـهـ کـرـیـ.ـ وـاقـعـاـ دـوـ مـیـ جـارـاـ بـلـکـ دـوـ دـوـلـ زـمـانـ مـثـرـیـدـهـ عـسـکـرـ وـ
سـاـنـ اـبـابـ مـعـاـوـنـتـ زـمـهـ زـهـ رـیـکـرـنـ،ـ اـلـکـنـ اـفـ نـایـ اـنـکـارـ کـرـنـ کـوـ مـعـاـوـنـاـ
وـانـ دـوـلـتـاـ نـهـ سـرـ مـنـقـعـتـاـ لـکـنـ بـعـدـاـ سـرـ قـبـجـیـاـ وـانـ سـرـ اـمـنـیـتـ وـسـلـامـتـاـ وـانـ
خـوـهـ بـ حقـ اوـ بـهـ طـلـبـاـ مـعـاـوـنـتـ نـاـکـنـ وـهـ کـوـ اوـ زـ خـوـهـ دـهـ لـازـمـ دـبـیـنـ
وـیـ هـنـکـ مـعـاـوـنـتـ دـکـنـ.

اـفـ فـکـرـاـ وـانـ یـاـزـدـهـ اـعـضـاـ اـفـ بـیـ.ـ دـهـ فـیـجـاـ بـجـلـسـ بـهـ دـوـ مـلـاـ اـنـقـامـ
کـرـ مـلـکـ اـکـنـرـیـتـ بـیـ مـلـیـ دـیـزـیـ اـقـلـیـتـ بـیـ.ـ اـفـ هـرـ دـوـ مـلـ سـرـ فـیـ نـقـاعـهـ
بـیـ هـرـ جـنـدـ کـوـ مـقـعـدـ اـصـلـیـدـهـ مـتـفـعـ مـتـحـدـ بـیـنـ اـنـخـابـاـ تـدـایـرـاـ حـسـوـلـ مـقـصـدـ
رـهـ بـکـجـارـ زـ هـفـدـوـ جـدـاـ بـیـنـ.ـ بـجـلـسـاـ شـنـیـ دـهـ کـوـ اـخـرـ عـلـمـیـ بـیـ اـقـلـیـتـ
دـیـتـ کـوـ اـنـقـافـ نـایـ اـکـنـرـیـقـ زـیـ رـایـ اـقـلـیـقـ تـشـیـبـ نـهـ کـرـ نـهـایـتـ بـجـلـسـاـ رـوـزـاـ
شـنـ کـوـ اـخـرـ عـلـمـیـ بـیـ وـانـ یـاـزـدـهـ اـعـضـاـ کـوـ اـقـلـیـتـ نـشـکـیـلـ دـکـرـ بـهـ یـاـسـ
وـ تـأـرـیـکـ کـلـکـ مـقـلـنـ فـکـرـاـ خـوـهـیـاـ مـدـنـاـ شـنـ مـجـلـسـادـهـ جـرـیـانـ کـرـیـ بـهـ بـخـتـسـرـ
بـیـانـ کـرـنـ وـ زـ مـجـلـمـیـ دـرـ کـنـنـ جـدـاـ بـیـنـ.

اـفـ اـفـ مـؤـمـرـ زـیـ بـهـ وـیـ صـورـتـیـ تـیـجـهـ پـذـیرـ بـیـ.ـ نـهـوـ هـرـ مـلـکـ رـیـاـ
اـنـخـابـ کـرـیـاـ دـخـهـ بـهـ مـقـصـدـاـ هـرـ دـوـ مـلـ زـیـ.

سـلـامـتـاـ مـلـیـ بـهـ تـوـقـیـاـ خـدـیـ هـاـقـلـیـ هـرـ دـوـ مـلـاـتـ.

کـرـدـسـتـانـهـ اـسـاسـ نـقـاقـ

— مـابـدـ —

ابـیـتـهـ مـیـسـیـوـزـرـلـرـکـ کـبـدـیـکـیـ،ـ دـوـلـشـدـیـنـیـ طـوـبـرـاـقـلـرـدـهـ رـاـحـتـ وـ آـسـابـشـ
قـدـیـمـ زـاـیـلـ،ـ خـلـافـ،ـ یـکـدـیـکـرـبـنـ مـرـبـوـطـ بـرـلـیـلـ آـرـاسـنـهـ مـعـنـاقـ بـرـ خـسـوـمـ وـتـ
طـارـیـ اـولـوـرـ.ـ رـوـسـیـهـ وـ فـرـانـسـهـ کـیـبـیـ شـرـقـدـکـ حـسـنـوـرـ وـ آـسـابـشـیـ اـخـلـانـ اـبـدـهـرـکـ
نـاهـوـرـ اـیدـهـ جـلـکـ تـشـتـتـ وـ تـذـبـذـنـ اـسـفـادـهـ اـمـانـ بـسـلـهـنـ بـمـضـیـ حـکـوـمـتـلـرـ،ـ
بـوـ قـنـرـ مـنـعـقـیـ قـوـهـدـنـ فـهـمـ کـبـیـرـهـ جـلـکـ نـزـرـیـاتـ وـ مـدـاـخـلـاتـ دـبـیـهـدـنـ دـادـهـ

داماد دولتو م Woodward پاشا حضرت ایرانی مخدوم‌لری نجابتلو صباح الدین و امیرالله بک اندیلار حفظ‌الله اجراسی نصیم ایندکلری قوئنره ایچون ایتالیادن پارسنه کلهرک اورادن مختلف جهاتلارده بولونان احرار عناییه ۱۵ کانون نانی ۱۹۰۲ ده تشكیل ایده جگ قوئنره‌ده حاضر بولونق ایچون تاریخ مذکورده پارسنه بولونلار لزومه داڑ دعوتنامه‌لر کوندردیلار. بو نک اووزینه هر کس پارسه متوجه‌ها حرکت ایده‌لر دعوتنامه‌لر مذکور تاریخنده پارسنه انبات وجود ایندی. متننا او لارق بالکز اساعیل کار بک حضرت ایرانیه ازمه ملت‌دن دعوت اولونان اعضا بوقونره‌یه اشتراکه براز متعدد اولدقارن‌دن اون بشن کون قادر کیکدیلار. ایشته بوسیدن قوئنره‌یه وقت مینته باشلانی‌لامادی. بو آرالق قوئنره‌نک منع تشكیل دورت ال ایله چالیشمقده اولان پارس سفیری میر بک شو تا خردن بالاستفاده خاپل مفسدت اجراسیله قوئنره‌نک تشكیل منع اینکه موفق او لاپله‌جک کبی اولدی. حتی پارس بولیس ناظری مویو لهین پرسنلری تزدیت جلب ایله قوئنره‌نک پارسنه تشكیل مساعده ایده‌مه په‌جکنی صراحةً بیان ایندی. فقط بر حکومتخت نخت استبدادناء من کون برسورتنه مصاب اولان برملت مسنه مسنه نک فلاتک جانکدازیه تیجه و برمک امیله تشكیل آرزو اولونان بر اجتماعه مساعده ایندیک؛ نوعاً او حکومتک استبدادیه مساعده اینک دیئث او لاجنی زمینه سرد اولونان مقدمات ایله پارس هیأت حکومتک بعض اصحاب نفوذی الله ایدیلارک بولنلار انفهم معاویتله فرانسه داخلیه ناظریستک موافقی استحصال و بوبایدک مساعده نک اعاده‌یی حقنده اورادن بولیس نثارته او اس لازمه اعملا اولو نشدرو.

قوئنره پرسن صباح‌الدین بک اندی حضرت ایرانی تخت ریاسته اولاً رق تشكیل ایندی. اساس مقصد عناصر مختلفه آراسنده بر اتفاق و اتحاد عقد ایده‌لر قوئنره‌ده عمومیت ویاکثریت آرا ایله قبول اولونان موادی موقع اجرایه وضع ایچون بر هیأت دائمی اعضایی انتخاب‌دن عبارت ایدی. برنجی اجنایاده مذاکره ایدیلارک او زره مقام ریاستن دوست ماده‌ی خواهی بر بروغراهم قوئنره‌نک نظر ندقیقه قوئنده. مذکور بروغراهم خواهی او لدوغی مواد بر قاج اعضا طرف‌دن شدنه اعزامه او غرایارق بوكا داڑ عربیض و عیقق نفسیلات و بیریلاری ایسه‌ده مع‌التأسف قوئنره‌ده ریاسته بکنلر قوئنره‌نک لازم کلیدیک وجه ایله شیزارا مانتظامنده جریاتی تأمین ایده مذکور ندن سفلی حفظ سوز سوپه‌یتلرک کورولقیه او غرایامی، بعضیلار. بیک بلاسب مشروع سوز سوپه‌یلمکدن منع ایدیلمه‌یی کبی فراشلر کورلش و سقی بومیانده اعضا‌دادن فرید بک بک مدققانه اولان ممالکی اشتاع بیلا ایدیلاره دیکی تأسیله مشاهده اولو نشدرو.

قوئنره‌نک الا زیاده موجب اسف بر حالی ده اعضا‌یی هوماً عنانل اولان شو هیانده بر قاج ارمه اعضا‌لک نورکه بیله‌مه‌ی سبب مشروع عد اولونارق لسان رسیمیز اولان تورکیدن زیاده فرانسزجه لسان اوزر. مذاکراتک بیریان اینه‌یی ایدی. اوراده موجود بر جوچ اعضا فرانسزجه، به عدم رتو قلاری حسیله جریان ایدن مذاکراتک ترجه اولونا بیلن آنجا ز بر جزئی آکلام‌لر، قسم کاینه کایا بیکانه قالوب مطالعه‌لر فی دنی بیار

سوک فردیت دیکن قانون نظرنده مساوی طوپلور بولوک بر یک‌کوچوداف حصوله کتیردی. بزدهه، بزاولا: لەك ایچون انسانیه مغایر بالکز بالاده کی بشن ماده‌ی فسخ اینک دکل، که عدالت تامیل اعلان ایده‌لر قانزی اهمل، وجودمند منفع اولق ایشین خارجیلارک ربقة تغلب‌دن قورنولا. بیلیز، فقط بونک ایچون ده او کونو و آغبر مداخلانه سیست ویرن؛ اساس نفاق تشکیل ایدن می‌سیوزلرک سربقی سرکانلریه بادی بیکانه اولان مظلوم حیدیه، لاقدی شاعانه بطرف ایدیلیمی؛ اورتادن او لا ابوالعلم و الشاعه مندفع اولوب کیتمی، که شرق فیوضات حق و سریله شمشه‌دار ایده‌جک عید آگر عمومینک حلوله منتظر و آماده اولا بیلم.

احرار عناییه قوئنره‌یی

ملق معروض قالداینی فلاکتلردن قورنارمی نیت خیرخواهانه‌سیله بر قاج سنه‌دن برى کرک داخل ملکمزرد و کرک ممالک اجنبیه‌د ایزال سی و غیرت ایدن احراری برىره جمع و بر آن اول استحصال مقصده اینچون نه یا بق لازم کلیدیکی تذکر اینک امیله داماد دولتو م Woodward پاشا حضرت ایرانیه مخدوم‌لری نجابتلو صباح‌الدین و لطف‌الله بک اندیلار طرف‌دن بر قوئنره لزومی بوندل برسنه مقدم بر بیاناتمه ایله نشر و اعلان اولونش و جدا بر لزوم قوی تخته بولونان بو قوئنره‌نک انقادیه نهالکاه انتظار اولونقده بولونلش ایدی.

نهایت مذکور قوئنره^۱ بیک دوقوز بوز ایکی سنه افرنجیی شباط‌نک دور دنیجی کونی آتشامی تروقاده‌رو جاده‌سنه فرانس ایمن دانش اعضا سنه‌دن موسيو لووفه‌و بونالیس^۲ ۲۴ نوسولی خامسته تشكیل ایندی.

قوئنره‌ده دولت عناییه‌یی تشكیل ایدن مسلم و غير مسلم اقوام مختلفه نک هان کافه‌سندن بر ویا بر قاج کشی موجود ایدی. قوئنره‌نک بجموع اعضا می قرق تجاوز اینک ایدی.

بر سنه‌دن برى وجودیه انتشار اولونان شو قوئنره‌دن باشیله بر اتحاد و اتفاق عومنی ایمی دنگیک فکر بده جاینک اولش ایمه‌ده آلتی دفعه اجتماع ایدن بو قوئنره مذاکراتی تیجه‌سنه اشتایه موچوده برمهم نفعه حقنده دور و دراز بر جوچ مباحثات و حق مناقش‌دن سوکرا برى بوندن آیری ایکی فرقه‌یه آبریلیلار.

فقط شو ایکی فرقه بىه قلباً متحدد. اقسامی موجب اولان شقیله، مداخله اخنیه‌یی طلب اینک مسأله مهم‌یی ایدی.

عیق مقصده خدمت ایدن بر جیتک بو صورتله ایکیه انسانی بىدی امر ده موجب تأسیف کبی کونه نویزسده بولنلرک قابلاً بند و بالکز هدفه اسابت ایچون اتحاد اولونا بز ندایرک اتحادن، و زیان خذانه اولان ریشه نظرآ (انخلاف اهی و حمه) دیش شریعتن نزدی اولادن غمی مینون مذکونه تونه ماصدق او لا بیله‌یک انتلاف، انتقام اولند، غمی تینه اسره شیمیدی قوئنره‌نک صورت ذکریه او راده جریان ایدن احوال حقنده بجمل بـ معلومات و پرده:

طرقدن برین قوئنره سه شر صوك سه ترده کندیلینه و عد اولونان امیز اندن اسنهاده ایخت ابسته دکری بیان ابتدیلر . ارمی اعضاش شو مطاله لری عموم طرفدن شدنه مؤاخذه اولوندی .

ارمنیلر صوك سوزلر نده مداخله اجنبیه ماله سنک قوئنره اعضاش میانه برآیدنی عدم اتحادی سبب کوسته رک (نهوق سز اتفاق ابرایمه کز بزده او وقت کاوب سزا کاه کوریش پرپر) دیوب بر افعال ایله مجلی شرک ابتدیلر .

آنچی و صوك اولان اجتاعده عدم مدافعته طرفدارانی ماله نک ابتدی سنده بزی مداخله اجنبیه رد بولنده وقوع بولان مدافعته لرینک تائیز سز لکن کوره رک مأبوس بر خالده ایدیلر . مذاکره ختم ویریامش کیمی ایدی . بالکن قوئنره ده قبول اولونان موادرک موقع اجرایه وضعی ایجون لازم کلن هیات دانه اعضاش انتخابی حقنده رای ورملک جهی قالمش ایدی . بونک ایجون ریس بک اندی قوئنره مراجعت ایتدی . عدم مداخله طرفدارانی فکر و بجدانلری خلافه مرتب بر ماده نک موقع اجرایه وضعی ایجون اعضا انتخابشده معدود اوله قدری بیان شو زرده کی نطق اولنردن بزی طرفدن متاراً او قوئنارق آیریامش و بوصورته قوئنره مه نهایت ویریامشدر . سوکیل و صداشترین ای

قوئنره ایشترانک ایندرکن نتیجه نده ، نهدارای اولارق اجتماعه حمام ویرمی قبلاً آرزو ایدیوردق . اتحادمرک حاصل ایده جک توئن اسنهاده الا بر تکمی اهلیز ایدی . حق بوصوشه نه قادار اثلاط طرفداری اولد و غیری صوك تکیه نز ایبات نبد . کیمیز شو ایدی : « قوئنره وطنزده قانون اساسی ایحصان سوزنیه تریقات مدنیه و اسلامات عمومیه سی ایده جکن و بوصوشه آوروبا دولتی دوبلر بک جنن نوجه و خیرخواهانی ایده ایندیکی بر قطمه پیانمه اله دولت مظمه بیلدزه جگکدر . » فقط مع اتفاس بواز و موزه موفق اولاد . دوق . اتحادن ذکر حصل اولادی . قوئنرنک اکتشیقی ملکتیزده اصلاحات لازمه اجری ایجون دول مشار ایهمک ام در داخیه زم مداخله لری متنیان معاہدانه استناداً اولنری وضیمه لریک توئنکه دوبلر بک بوصوته حقی ابتهتمک طرفی الزام ایدی . نشکل بکلر جک توئنکه داماد ایکن حرب مددوه سبن ایده می بوصوشه اولاً جنی تقری ایدی . بذلنه نظیم و دل ایدیان نظمنامه نک روسه دمنهه ماسوکارانه ، اجنبیه بی خا ایک اولمی . بز دیش بی بولوند و غز دورنده الان حکوماتک ایشترنکی سانی و محرك بیتمت ایلدوغی فن ایدیورز . دولتل میانه نک اصلاحات خدموشه بزمه کیمی ایله دامن مشترک بولونجیه امیت دکار . بز مداخله اجنبیه نک منافعه . حافظه استنال و قانی ملکیزه مفس اولاً و غنی قبول ایددرز . اکثریت ده تصدیق ایدرک وقت ماده و نوع بولاق می . خلات اجنبیه بک بر قریز زنده ، تال کوسته مه دی . نایا آوروبا مداخله سنک میانه مه موافق صورتده سوق ایدیلیه شنک نه صورته مسائل ترقیه ده . دول مظمه سیاستنری ایده جک حریتیور بر غیاثانی جمیتنک نه صورته مسائل ترقیه ده . دل ایشانی اداره ایدم جکن عقل ایدریمه دنک . بز بزم ماحق ره اسناد اولوندوغی و به ایله آوروبا به مادری دکار . بالکس او ترک توپیات مدنیه لری هنکشیده نمیمه ایک الا بر تکمی و مدرس ایله . اماره بی خانه زری نوبه ، مؤسسات ناف لیله ، مشروطیتله حکم میزی نکه بیک ایسه بورز . بالجله خصوصات نافده مل مقدمه نک ملکی نمیمه ایک آرزو سنه دیر . ایله آرامزه ایلیان بادی بودکاردر . مداخله اجنبیه نک قبول عدم قبولیدر . بز وظیفه دلک بود مداخله قطبی رد ایکه بولوبور و بز وظیفه لکزک بیانه مه واقع و سوکیل مانشک و آوروبا نک مظهر تیری اولاً جنی ایدیورزه بیانه بیه آبری جایشنه بجزوری نکه والند و غیری عرض ایدر واکشنینک نکیان ایده جک قویته نک و میزه خدمات نامه اینا ایمه نی دن صیه القاب تکی ایمازه .

انتقام مطمئن نده طبع اولو مشدر .

ابده ممشلر ده . فرانسرجه بیمه بیلر تو رسکه بیامه بیلردن داه جرن و اساساً قوئنره غنیانی امته مخصوص بر قوئنره اولوب امت مدکوره نک ایان رسیمی دخی تورجکه اولماش نظرآ مقام ویاستن فرانسرجه بیله و ایدیلهمه مساعده اولونامی بک چیزکین کورولش و فرانسرجه بیله و بیلمه بن بک جوی اعضاش بیس و انکساری موجب اولشدر . حق استانبو لده اوژون مدت شورای دولت اعضاشنده بولونان موزوزروس کیکیس اندی دخی بر دفعه بیان رای ایجون آیاغه قالقوب فرانسرجه سوزه باشندادقده تو رسکه ایانک لزوم استعمالی ، کندیستک شورای دولت اعضاشند اولما . سه کوره بورجکه افاده مرآه مقدر بولوناجنی دوشونیله رک ، اعضاشند بزی طرفدن آیرجیه مقام ریاستن رجا اولونمش ایسده موزوزروس اندی تو رسکه بیله دیکنی بیان ایله فرانسرجه افاده اینکده دوام ایشدر . قوئنرنک شایان مؤاخذه دیک بر جالی ده هوئی غیر معلوم و احرار غنایه سلکنده اولیان بر راج کشینک اوراده اعضا سفتیه موجود بولونامی ایدی . حق اسماعیل کمال بلک و برنسنل طرفدن نسبت ایدیان مداخله اجنبی طلب فکرینک ، کیم اولد قدری معلوم اولیان بو اعضا طرفدن آقیش لاغانه و فکر سقیم مذکورک بوصورته اکثریت قزانهای او زرینه قوئنره بی تشکیل ایدنارک کیمار اولدونگنک رسماً قوئنرده بیان ایدیله مسی لزومی مشورت غنیمه می صالح احمد رضا بک طرفدن درمیان ایدیلی ایسده موما ایله . شو سوان مصیمه ریس بک اندی معموم اعضاشند کند پلری طرفدن دعوت ایدیلیکی و بناءً علیه هویت ایباته لزمه اولیاد بیهی جوابی حدنه ویریامش و بو جوابه مذکور اعف طرفدن تریف ایدیان کو دوبلق باطری موما ایله احمد رضا بک سبکه مجبور برآشدر . دلوک اجتاعلرک کافه سنه عموم اعضاشند ذهنی اشغال ایدن مداخله اجنبیه بی طلب فکری کیمیکه اعضا بینده کرکنیکی موجب اولدی ، مداخله اجنبیه بی قبول ایده بین اعضا کافه می و علی الخصوص ارکان حرب فرید . ارکان حرب بوسف ، ارکان حرب ساس - ترملی هندي ، موسبو فوا . احمد رضا ، ناظم ، خواجه قدری و عبدالرحمن بدرخان بکلر طرفدن متادیا و شدنه بود ایدیلی . فقط بونارک اعتراضلرینه دامنآ (اکثریت مداخله اجنبیه ایسته بور .) جوابی ویریامی نشکل ایدنلر ایجنه داماد دولتو شمود پاشا ڈاده لر و اسماعیل کمال بکلر کیمی معروف ذوات مذکور ایدی . فقط اقليق نشکل ایدنارک هر بری کرک استنابول حسخانه لرندم کرک افریقا و قبریس منقارنده بیک دورلو فلاکت کو ددکن دوکرا آوروبا بیه قیمه بیلوب سهل دن بری بیک دورلو سفالت ایجنه بیان اولارق صرف کیاسعی اینکله وطنداشلرینه کندیسی طایبیدرمش ، برجوق طرفدار قزانیت و بناءً علیه بر فرقه وکیل دیمک اولان ذی نفوذ ذات مقتدره دن ایدیلر .

ایشته شو حاله نظرآ اقایت دینیان حقیقته اکثریت ایدی . بش کشیدن عبارت اولان ارمه اعضا قوئنرنک ایات اجتاعلر نده رای ویرمکدن اس - تکاف ابتدیلر . بیشی اجتاعده اکثریتله بیهی مداخله اجنبیه بی قبول ایدنارکه برابر اولد قدری و مداخله مذکوره بیانه طرفدن طاب اولونان قانون اساسی قبول ایده بیدجکاری می و دول مشه

کودزی مروف د نعله تکودزی مدرس و مکتب قیح هه
ی بنا کردا بیک تکودزی چه شر جه دولین مظن چه
چاره شر د گن بخارات چاره د به ازی حیا محکت
حق هه کوی جزده کی هولی نشیجیه آق جزده پیا
اعویل هه لوما وی گلک کانی حقن شرمه

بسم الله الرحمن الرحيم

سد هزار شکر دهد خندی تعالی ده آم سنان

ملادن اعلم و معرفتیه گلک آین جبله و اعادت شریعه

عنده خانه علیه توپسکوی کیه

کلما پیر بیهوده نهاده ده

Kurdistan

The First Kurdish Newspaper
1898-1902

Collected & Introduced by
Dr. Kamal Fuad

The Third Print
Tehran 2006

له بلاوکراوه کانی ده زکای چاپ و بلاوکردن وهی به درخان